

**TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
BALIKÇILIK VE SU ÜRÜNLERİ SEKTÖRÜNDE
YAŞANAN SORUNLARIN ARAŞTIRILARAK
ALINMASI GEREKEN TEDBİRLERİN
BELİRLENMESİ AMACIYLA KURULAN
MECLİS ARAŞTIRMASI KOMİSYONU 10/2372,
462, 1737, 1908, 4832, 5448, 7098, 7099, 7100, 7101,
7102, 7103, 7097)
TUTANAK DERGİSİ**

**2'nci Toplantı
5 Nisan 2023 Çarşamba**

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve turnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

Sayfa

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Komisyon Başkanı Fuat Köktaş'ın, katılımcılara hoş geldiniz dediğine ve toplantının amacına ilişkin açıklaması

2.- Komisyon Başkanı Fuat Köktaş'ın, Mersin Milletvekili Rıdvan Turan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

3.- Komisyon Başkanı Fuat Köktaş'ın, Komisyonun Meclis kapandıktan sonra da çalışması için izin alacaklarına ilişkin açıklaması

4.- Komisyon Başkanı Fuat Köktaş'ın, balıkçılık ve su ürünleri sektörü temsilcilerinin toplantıdaki konuşmalarına ilişkin açıklaması

III.- AÇIKLAMALAR

1.- Mersin Milletvekili Rıdvan Turan'ın, katılımcıların ve milletvekillerinin konuşma sırasına ilişkin açıklaması

2.- Deniz Ürünleri Avcıları Üreticileri Merkez Birliği Başkanı Nihat Işık'ın DEM-BİR olarak yapacakları sunuma ilişkin açıklaması

3.- Sinop Milletvekili Barış Karadeniz'in, katılımcıların konuşma sürelerine ilişkin açıklaması

4.- Trabzon Milletvekili Muhammet Balta'nın, bir katılımcının bir

milletvekilinin ismini zikrederek Komisyonun kuruluşuyla ilgili kullandığı bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

5.-Sinop Milletvekili Barış Karadeniz'in, Trabzon Milletvekili Muhammet Balta'nın bir katılımcının ifadeleriyle ilgili yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

IV.- SUNUMLAR

1.- Deniz Ürünleri Avcıları Üreticileri Merkez Birliği Başkan Yardımcısı Murat Kul'un, Türkiye'deki su ürünleri sektörü, bu sektördeki sorunlar ve çözüm önerileri hakkında sunumu

2.- İzmir Deniz Ürünleri Avcıları Üreticileri Birliği Başkanı Mehmet Aksoy'un, Ege bölgesindeki ve diğer bölgelerdeki balıkçılık sektörünün sorunları ve çözüm önerileri hakkında sunumu

3.- Çanakkale-Tekirdağ İleri Deniz Ürünleri Avcıları Üreticileri Birliği Başkanı Naci Karabiber'in, Çanakkale-Tekirdağ bölgesindeki ve diğer bölgelerdeki balıkçılık sektörünün sorunları ve çözüm önerileri hakkında sunumu

4.- Karataş Su Ürünleri Kooperatifi Başkanı Celal Safsoylu'nun, deprem bölgesinde balıkçılar olarak yaptıkları ile bölgedeki balıkçılık sektörünün sorunları ve çözüm önerileri hakkında sunumu

5.- İstanbul Deniz Ürünleri Avcıları Üreticileri Merkez Birliği Başkanı Şekip Yalçın'ın, Marmara bölgesindeki ve diğer bölgelerdeki balıkçılık sektörünün sorunları ve çözüm önerileri hakkında sunumu

6.- Rize Deniz Ürünleri Avcıları Üreticileri Merkez Birliği Başkanı Muharrem Hamza'nın, Karadeniz bölgesindeki balıkçılık sektörünün sorunları ve çözüm önerileri hakkında sunumu

7.- Yalova Deniz Ürünleri Avcıları Üreticileri Birliği Başkanı Recai Sert'in, Marmara Denizi'yle ve balıkçılık sektörüyle ilgili sorunlar ve çözüm önerileri hakkında sunumu

8.- Su Ürünleri Kooperatifleri Merkez Birliği Başkanı Ramazan Özkaya'nın, balıkçılık sektörünün sorunları ve çözüm önerileri hakkında sunumu

9.- Samsun Su Ürünleri Kooperatifleri Birliği Başkanı Atif Malkoç'un, Samsun bölgesi ile diğer bölgelerdeki balıkçılık ve su ürünleri sektörünün sorunları ve çözüm önerileri, hakkında sunumu

10.-Artvin-Rize Su Ürünleri Kooperatifleri Bölge Birliği Başkanı Barış Zaman'ın, Artvin-Rize bölgesindeki balıkçılık sektörünün sorunları ve çözüm önerileri hakkında sunumu

11.- İstanbul Su Ürünleri Kooperatifleri Bölge Birliği Başkanı Erdoğan Kartal'ın, İstanbul bölgesindeki ve diğer bölgelerdeki balıkçılık sektörünün sorunları ve çözüm önerileri hakkında sunumu

12.- Amatör ve Sportif Olta Balıkçılığı Federasyonu Başkanı Mustafa

Serkan İnanç'ın, amatör ve sportif olta balıkçılığının sorunları ve çözüm önerileri hakkında sunumu

13.- *YouTuber Lokman Yüksel'in, balıkçıların sosyal medyaya yansıyan sorunları ve talepleri hakkında sunumu*

14.- *Balık Haber Temsilcisi Adnan Kasapçı'nın, Balık Haber, Balık TV olarak eşkina balığı avcılığı ve balıkçılık sektöründe dikkatini çeken diğer konular hakkında sunumu*

15.- *Balık Haber Temsilcisi Özden Aydın Şimşek'in, kadın olta balıkçılarının sorunları ve ASOF'un uluslararası geçerliliğinin olması gerektiği hakkında sunumu*

16.- *Amatör ve Sportif Olta Balıkçılığı Federasyonu Temsilcisi Mehmet Tarık Ersal'ın, amatör balıkçıların sorunları ve çözüm önerileri hakkında sunumu*

17.- *Silivri Su Ürünleri Kooperatifi Başkanı Barış Köksalan'ın, küçük ölçekli balıkçıların genel yaşadıkları sorunlar ve çözüm önerileri hakkında sunumu*

18.- *Çanakkale Su Ürünleri Kooperatifleri Bölge Birliği Başkanı Ramazan Hasan Uysal'ın, Araştırma Komisyonunun kurulması kapsamında Çanakkale'de paydaşlarla yapılan toplantıda belirlenen problemler ile Hatay ve Adana bölgesindeki balıkçıların istekleri ve önerileri hakkında sunumu*

19.- *Doğu Karadeniz Su Ürünleri Kooperatifleri Bölge Birliği Başkanı Ahmet Mutlu'nun, başta Doğu Karadeniz bölgesi olmak üzere balıkçılık ve su ürünleri sektörünün sorunları ve çözüm önerileri hakkında sunumu*

20.- *Mersin Su Ürünleri Kooperatifleri Birliği Başkanı Oktay Türetken'in, orkinos kotası ile Mersin bölgesindeki balıkçılık sektörü ve su ürünleri sektörünün sorunları ve çözüm önerileri hakkında sunumu*

21.- *Bireysel Su Ürünleri Dalgıçları Dayanışma ve Yardımlaşma Derneği Başkanı Kemal Kuk'un, su ürünleri dalgıçlarının sorunları ve çözüm önerileri hakkında sunumu*

22.- *Çanakkale 1 No.lu Su Ürünleri Kooperatifi Başkanı Ersan Duman'ın, Çanakkale bölgesindeki balıkçılık ve su ürünleri sektörünün sorunları ve çözüm önerileri hakkında sunumu*

23.- *Sinop-Kastamonu Su Ürünleri Kooperatifleri Bölge Birliği Başkanı Turhan Öztürk'ün, Sinop-Kastamonu bölgesindeki balıkçılık ve su ürünleri sektörünün sorunları ve çözüm önerileri hakkında sunumu*

24.- *Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Göktuğ Dalgıç'ın, balıkçılık ve su ürünleri sektörünün sorunları ve çözüm önerileri hakkında sunumu*

25.- *Karadeniz Ereğli Su Ürünleri Kooperatifi Başkanı Murat Toprak'ın, Karadeniz Ereğli bölgesi balıkçılık ve su ürünleri sektörünün sorunları ve çözüm önerileri hakkında sunumu*

26.- *Dr. Kübra Vartürk'ün, deniz hukuku açısından balıkçılık ve su ürünleri sektörü hakkında sunumu*

27.- *Deniz ve Su Ürünleri Kooperatifleri Üst Birlik Temsilcisi Serbüleni Öksüz'ün, deniz salyangozu avcıları ile diğer su ürünleri avcılarının sorunları ve çözüm önerileri hakkında sunumu*

28.- *Prof. Dr. Meriç Albay'ın, fakültelerdeki su ürünleri mühendislikleri ve balıkçılıkla ilgili diğer bölümler ile bu alanda yapılması gerekenler hakkında sunumu*

V.- MECLİS ARAŞTIRMASI KOMİSYONLARI

A) GÖRÜŞMELER

1.- *Balıkçılık ve su ürünleri sektörleri temsilcileri ile akademisyenlerin yaptıkları sunumlara ilişkin görüşme*

BALIKÇILIK VE SU ÜRÜNLERİ SEKTÖRÜNDE YAŞANAN SORUNLARIN ARAŞTIRILARAK ALINMASI GEREKEN TEDBİRLERİN BELİRLENMESİ AMACIYLA KURULAN MECLİS ARAŞTIRMASI KOMİSYONU 10/2372, 462, 1737, 1908, 4832, 5448, 7098, 7099, 7100, 7101, 7102, 7103, 7097)

2'nci Toplantı

5 Nisan 2023 Çarşamba

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

TBMM Balıkçılık ve Su Ürünleri Sektöründe Yaşanan Sorunların Araştırılarak Alınması Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonu saat 12.04'te açılarak üç oturum yaptı.

Komisyon Başkanı Fuat Köktaş,

Katılımcılara hoş geldiniz dediğine ve toplantının amacına,

Mersin Milletvekili Rıdvan Turan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Komisyonun Meclis kapandıktan sonra da çalışması için izin alacaklarına,

Balıkçılık ve su ürünleri sektörü temsilcilerinin toplantıdaki konuşmalarına,

İlişkin açıklama yaptı.

Mersin Milletvekili Rıdvan Turan, katılımcıların ve milletvekillerinin konuşma sırasına,

Deniz Ürünleri Avcıları Üreticileri Merkez Birliği Başkanı Nihat Işık, DEM-BİR olarak yapacakları sunuma,

Sinop Milletvekili Barış Karadeniz, katılımcıların konuşma sürelerine,

Trabzon Milletvekili Muhammet Balta, bir katılımcının bir milletvekilinin ismini zikrederek Komisyonun kuruluşuyla ilgili kullandığı bazı ifadelerine,

Sinop Milletvekili Barış Karadeniz, Trabzon Milletvekili Muhammet Balta'nın bir katılımcının ifadeleriyle ilgili yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

İlişkin açıklama yaptı.

Deniz Ürünleri Avcıları Üreticileri Merkez Birliği Başkan Yardımcısı Murat Kul tarafından, Türkiye'deki su ürünleri sektörü, bu sektördeki sorunlar ve çözüm önerileri,

İzmir Deniz Ürünleri Avcıları Üreticileri Birliği Başkanı Mehmet Aksoy tarafından, Ege bölgesindeki ve diğer bölgelerdeki balıkçılık sektörünün sorunları ve çözüm önerileri,

Çanakkale-Tekirdağ İleri Deniz Ürünleri Avcıları Üreticileri Birliği Başkanı Naci Karabiber tarafından, Çanakkale-Tekirdağ bölgesindeki ve diğer bölgelerdeki balıkçılık sektörünün sorunları ve çözüm önerileri,

Karataş Su Ürünleri Kooperatifi Başkanı Celal Safsoylu tarafından, deprem bölgesinde balıkçılar olarak yaptıkları ile bölgedeki balıkçılık sektörünün sorunları ve çözüm önerileri,

İstanbul Deniz Ürünleri Avcıları Üreticileri Merkez Birliği Başkanı Şekip Yalçın tarafından, Marmara bölgesindeki ve diğer bölgelerdeki balıkçılık sektörünün sorunları ve çözüm önerileri,

Rize Deniz Ürünleri Avcıları Üreticileri Merkez Birliği Başkanı Muharrem Hamza tarafından, Karadeniz bölgesindeki balıkçılık sektörünün sorunları ve çözüm önerileri,

Yalova Deniz Ürünleri Avcıları Üreticileri Birliği Başkanı Recai Sert tarafından, Marmara Denizi'yle ve balıkçılık sektörüyle ilgili sorunlar ve çözüm önerileri,

Su Ürünleri Kooperatifleri Merkez Birliği Başkanı Ramazan Özkaya tarafından, balıkçılık sektörünün sorunları ve çözüm önerileri,

Samsun Su Ürünleri Kooperatifleri Birliği Başkanı Atıf Malkoç tarafından, Samsun bölgesi ile diğer bölgelerdeki balıkçılık ve su ürünleri sektörünün sorunları ve çözüm önerileri,

Artvin-Rize Su Ürünleri Kooperatifleri Bölge Birliği Başkanı Barış Zaman tarafından, Artvin-Rize bölgesindeki balıkçılık sektörünün sorunları ve çözüm önerileri,

İstanbul Su Ürünleri Kooperatifleri Bölge Birliği Başkanı Erdoğan Kartal tarafından, İstanbul bölgesindeki ve diğer bölgelerdeki balıkçılık sektörünün sorunları ve çözüm önerileri,

Amatör ve Sportif Olta Balıkçılığı Federasyonu Başkanı Mustafa Serkan İnanç tarafından, amatör ve sportif olta balıkçılığının sorunları ve çözüm önerileri,

YouTuber Lokman Yüksel tarafından, balıkçıların sosyal medyaya yansıyan sorunları ve talepleri,

Balık Haber Temsilcisi Adnan Kasapçı tarafından, Balık Haber, Balık TV olarak eşkina balığı avcılığı ve balıkçılık sektöründe dikkatini çeken diğer konular,

Balık Haber Temsilcisi Özden Aydın Şimşek tarafından, kadın olta balıkçıların sorunları ve ASOF'un uluslararası geçerliliğinin olması gerektiği,

Amatör ve Sportif Olta Balıkçılığı Federasyonu Temsilcisi Mehmet Tarık Ersal tarafından, amatör balıkçıların sorunları ve çözüm önerileri,

Silivri Su Ürünleri Kooperatifi Başkanı Barış Köksalan tarafından, küçük ölçekli balıkçıların genel yaşadıkları sorunlar ve çözüm önerileri,

Çanakkale Su Ürünleri Kooperatifleri Bölge Birliği Başkanı Ramazan Hasan Uysal tarafından, Araştırma Komisyonunun kurulması kapsamında Çanakkale'de paydaşlarla yapılan toplantıda belirlenen problemler ile Hatay ve Adana bölgesindeki balıkçıların istekleri ve önerileri,

Doğu Karadeniz Su Ürünleri Kooperatifleri Bölge Birliği Başkanı Ahmet Mutlu tarafından, başta Doğu Karadeniz bölgesi olmak üzere balıkçılık ve su ürünleri sektörünün sorunları ve çözüm önerileri,

Mersin Su Ürünleri Kooperatifleri Birliği Başkanı Oktay Türetken tarafından, orkinos kotası ile Mersin bölgesindeki balıkçılık sektörü ve su ürünleri sektörünün sorunları ve çözüm önerileri,

Bireysel Su Ürünleri Dalgıçları Dayanışma ve Yardımlaşma Derneği Başkanı Kemal Kuk tarafından, su ürünleri dalgıçlarının sorunları ve çözüm önerileri,

Çanakkale 1 No.lu Su Ürünleri Kooperatifi Başkanı Ersan Duman tarafından, Çanakkale bölgesindeki balıkçılık ve su ürünleri sektörünün sorunları ve çözüm önerileri,

Sinop-Kastamonu Su Ürünleri Kooperatifleri Bölge Birliği Başkanı Turhan Öztürk tarafından, Sinop-Kastamonu bölgesindeki balıkçılık ve su ürünleri sektörünün sorunları ve çözüm önerileri,

Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Göktuğ Dalgıç tarafından, balıkçılık ve su ürünleri sektörünün sorunları ve çözüm önerileri,

Karadeniz Ereğli Su Ürünleri Kooperatifi Başkanı Murat Toprak tarafından, Karadeniz Ereğli bölgesi balıkçılık ve su ürünleri sektörünün sorunları ve çözüm önerileri,

Dr. Kübra Vartürk tarafından, deniz hukuku açısından balıkçılık ve su ürünleri sektörü,

Deniz ve Su Ürünleri Kooperatifleri Üst Birlik Temsilcisi Serbülent Öksüz tarafından, deniz salyangozu avcıları ile diğer su ürünleri avcılarının sorunları ve çözüm önerileri,

Prof. Dr. Meriç Albay tarafından, fakültelerdeki su ürünleri mühendislikleri ve balıkçılıkla ilgili diğer bölümler ile bu alanda yapılması gerekenler,

Hakkında sunum yapıldı.

Balıkçılık ve su ürünleri sektörleri temsilcileri ile akademisyenlerin yaptıkları sunumlara ilişkin görüşme yapıldı.

Komisyon gündeminde görülecek başka konu bulunmadığından, saat 19.12'de toplantıya son verildi.

5 Nisan 2023 Çarşamba

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 12.04

BAŞKAN: Fuat KÖKTAŞ (Samsun)

BAŞKAN VEKİLİ: Hasan KALYONCU (İzmir)

SÖZCÜ: Barış KARADENİZ (Sinop)

KÂTİP: İsmail Emrah KARAYEL (Kayseri)

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Toplantı yeter sayımız vardır, toplantıyı açıyorum.

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Komisyon Başkanı Fuat Köktaş'ın, katılımcılara hoş geldiniz dediğine ve toplantının amacına ilişkin açıklaması

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Su Ürünleri Sektöründe Yaşanan Sorunların Araştırılarak Alınması Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonunun 2'nci toplantısını bugün gerçekleştiriyoruz, hayırlı olsun.

Çok değerli milletvekillerimize, Komisyon üyelerimize katılımlarından dolayı teşekkür ediyorum. Ülkemizin farklı noktalarından, aynı balıkçılıktan farklı iş kollarıyla gelen siz tüm katılımcılara hoş geldiniz, sefalar getirdiniz diyorum.

Toplantımızın amacı sizleri dinlemek, sizlerden katkı alarak bir Komisyon raporu hazırlamak -daha önceki toplantıda bunları izah ettim, burada da izah edeyim- ve Türkiye Büyük Millet Meclisine sunmak. Hatta eğer Komisyon üyelerimiz uygun görürse tavsiye niteliğinde de kararlar alarak sunmak ve bundan sonraki yol haritasını bu Komisyon raporuna göre belirlemek çünkü balıkçılık sektörü hem avcılık aşamasında hem satış, pazarlama aşamasında hem de endüstriyel ürünler olması hasebiyle ihracatta son dönemlerde çok ciddi bir kalem tutmakta, bir rakam oluşturmakta. Bunun altlığını oluşturarak üç tarafı denizlerle, sularla çevrili bir ülke olarak Türkiye'nin balıkçılıktan maksimum seviyede istifade edebilmesi ve bundan istifade ederken de türlerin yok olmaması ve onların geliştirilerek devam etmesinin inşallah yolunu arayacağız.

Bu kısa girizgâhtan sonra, tekrar toplantımız hayırlı olsun diyorum.

Rıdvan Bey, bir söz istediniz, hemen sözü size veriyorum.

Buyurun.

III.- AÇIKLAMALAR

1.- Mersin Milletvekili Rıdvan Turan'ın, katılımcıların ve milletvekillerinin konuşma sırasına ilişkin açıklaması

RİDVAN TURAN (Mersin) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Dışarıdan gelen bütün balıkçı arkadaşlarımıza selamlarımı, saygılarımı sunuyorum; hoş geldiniz, sefalar getirdiniz.

Sayın Başkan, şimdi, eğer kabul ederseniz bir usul önerim olacak: Geçtiğimiz gün yaptığımız toplantıda biz milletvekilleri önce konuştuk ve bu konuşmalar tabii epeyce bir süre aldı. Daha sonrasındaysa sektörde faaliyet gösteren katılımcı arkadaşlarımıza söz verdik. Dolayısıyla, bu bir süre sonra sürenin çok uzamasına sebep oldu yani gece birdi toplantı bittiğinde. Plan ve Bütçe Komisyonu

üyeyim, çok alışkınım uzun toplantılara ama mesele uzun olması değil, esasen dışarıdan gelen arkadaşların problemlerini temel olarak kaydedebiliyor olmamız. Dolayısıyla, hem dinleyebilmek hem anlayabilmek açısından daha böyle sadeleştirilmiş bir toplantı faydalı olacak. O açıdan da eğer siz de Başkanlık Divanı olarak uygun görüyorsanız sözü önce dışarıdan gelen arkadaşlarımıza, konuklarımıza verelim, onlar o değerlendirmeyi yaptıktan sonra kalan süre içerisinde biz değerlendirme yapalım derim. Böylece zamanı da daha iyi kullanırız.

Teşekkür ediyorum.

AYHAN BARUT (Adana) – Makul olur.

AHMET KAYA (Trabzon) – Bence de makul olur.

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

2.- Komisyon Başkanı Fuat Köktaş'ın, Mersin Milletvekili Rıdvan Turan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Evet, Rıdvan Bey'in bu önerisi için ayrıca Divan olarak sizlere teşekkür ediyoruz. Siz konuşurken diğer arkadaşların da -herhâlde- onay verdiğini gördüm.

MUHAMMET BALTA (Trabzon) – Çok makul bir öneri, aynen.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Divan olarak da aynı kanaatte idik, bunu siz tercüme ettiniz. Biz önce gelen arkadaşlarımızı dinleyelim, onlara biraz daha fazla zaman ayıralım ama yine de malum, ramazan ayı, Türkiye Büyük Millet Meclisi de son güne kadar çalışmasına devam edecek, arkadaşların konuşmaları var, oradaki kanunlar üzerinde vesaire konuşmaları var, zamanı da tasarruflu kullanmak istiyoruz. Tekrara düşmeyelim, aynı şeyleri ifade etmeyelim. Hep farklı bölgelerden gelmiş olsak da eğer bizden önceki bir arkadaşımız o problemi izah etmişse tekrar, tekrara düşmemek için her bir konuşmacıyı maksimum beş dakikayla sınırlandırılmış. Ha, söyleyeceği söz vardır, yetmez, tabii ki biz bunu kesmeyeceğiz, herkes meramını söyleyecek. Yollardan geldiniz. biz de sizlerden istifade edeceğiz ama mümkün olduğunca da süreye uymanızı ben sizlerden rica ediyorum. Ayrıca, bazı bölgelerden 2 kişi, 3 kişi, 4 kişi yol arkadaşlığı yapmış ya da paydaşlık yapmış gelmiş arkadaşlarımız var. Aynı kooperatiften 4 kişi geldiyse 1 kişinin konuşmasını sizlerden rica edeceğiz. Aynı yönetimden 3-4 kişinin konuşmasını çok doğru bulmuyoruz zaman açısından, zaman ekonomisi açısından.

Şimdi, benim önümde katılımcıların listeleri var. Bu listeler alfabetik sıraya göre değil ama herhâlde davet sırasına göre listelenmiş. Önce konuşanın, sonra konuşanın hiçbir özelliği yok, herkesi konuşturacağız. Ben buradan sırayla söz vereceğim. Eğer konuşmacı arkadaşlardan arkada olanlar varsa önden onlara yer yapacağız, en azından konuşurken bu masada konuşmalarını da temin edelim, yüz yüze, göz göze konuşmalarını temin edelim diye düşünüyorum.

Ben şimdi, sözü hemen Deniz Ürünleri Avcıları Üretici Birliği Başkanı Nihat Işık Bey'e vereceğim.

Buyurun.

III.- AÇIKLAMALAR (Devam)

2.- Deniz Ürünleri Avcıları Üreticileri Merkez Birliği Başkanı Nihat Işık'ın DEM-BİR olarak yapacakları sunuma ilişkin açıklaması

DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ MERKEZ BİRLİĞİ BAŞKANI NİHAT IŞIK – Sayın vekillerim, değerli Komisyon üyeleri, balıkçı arkadaşlarımız, kooperatif başkanlarımız, birlik başkanlarımız; hepiniz hoş geldiniz.

Biz bölge birliklerimiz olarak DEM-BİR adına zaten raporlarımızı hazırladık, sunumumuzu raporlar hâlinde size sunacağız vakit kaybetmemek için. Şimdi, DEM-BİR adına bir konuşmacı arkadaşımız var, ben sözü hemen ona bırakıyorum, benim adıma o konuşacak.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Siz, dosya şeklinde mi raporladınız, onu sunacak mısınız?

DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ MERKEZ BİRLİĞİ BAŞKANI NİHAT IŞIK – Evet, sunacağız.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – O arada onu da alalım.

DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ MERKEZ BİRLİĞİ BAŞKANI NİHAT IŞIK – Hem de bir sunumumuz var, izin verirseniz Murat Kul onu da yapacak.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Sunum beş dakikada biter mi?

DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ MERKEZ BİRLİĞİ BAŞKAN YARDIMCISI MURAT KUL – Evet efendim beş dakikada bitiririz yani beş dakika olmasa bile sekiz dakika olur.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – İşin başında hemen...

Buyurun.

IV.- SUNUMLAR

1.- Deniz Ürünleri Avcıları Üreticileri Merkez Birliği Başkan Yardımcısı Murat Kul'un, Türkiye'deki su ürünleri sektörü, bu sektördeki sorunlar ve çözüm önerileri hakkında sunumu

DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ MERKEZ BİRLİĞİ BAŞKAN YARDIMCISI MURAT KUL – Sayın vekillerim fazla uzatmayacağım.

Değerli hazırun, DEM-BİR adına söz almış bulunuyorum. DEM-BİR 7 bölgeden oluşmakta; Trabzon bölgemiz var, Çanakkale bölgemiz var, Mersin bölgemiz var, Yalova, İstanbul bölgemiz var, -ayrıyeten Samsun bölgemiz de kuruldu- Samsun bölgemiz var, Giresun bölgesi de kurulmak üzere.

Biraz su ürünleri ve sektörümüzden bahsedeceğim size, burada birçok arkadaşımız, balıkçı arkadaşlarımız biliyor.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Kendinizi tanıtır mısınız?

DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ MERKEZ BİRLİĞİ BAŞKAN YARDIMCISI MURAT KUL – DEM-BİR Başkan Yardımcısıyım, ayrıyeten İMEAK Deniz Ticaret Odası Meclis Üyesi ve Balıkçılık Komitesi Başkanımı. Kendim de balıkçıyım, balıkçı tekne var, balıkçılıkla iştiğal ediyorum.

Türkiye'deki su ürünleri sektöründen biraz bahsedeceğim. Türkiye denizlerinde endüstriyel avcılık gırgır, trol ve orta su trolüyle yapılmaktadır. Bu teknelerin sularımızdaki boyutu 20 ile 60 metre arasında değişmektedir.

Deniz Ürünleri Üreticileri Birliği, 5200 sayılı Tarımsal Üretici Birlikleri Kanunu'na göre kurulmuştur. Bizim için güçlü bir birliktir, bu birlik üzerinden faaliyetlerimizi yürütüyoruz.

Bir gırgır teknesinin maliyeti, trol teknesinin maliyeti 3 milyon ile 150 milyon arasında değişmektedir. Bunların yüzde 80'inin materyali sactır. Bu teknelerin içinde en az 15 kişi, en fazla 40 kişi çalışmaktadır. Türkiye'de balıkçılık, bildiğiniz gibi, Karadeniz ve Ege'de, İstanbul Boğazı ve Çanakkale Boğazı'nda yapılmaktadır.

Şunu vurgulamak gerekirse Türkiye'de 680 veya 700 tane tekne var ama bu balıkçı tekneleri...

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Murat Bey, kusura bakmayın müdahale etmek çok usulüm değildir ama şimdi bizim buradaki toplantı amacımız -nasıl başlarsak öyle gider diye bunu söylüyorum- sizin sorunlarınızı dile getirmeniz ve çözüm önerilerini bize iletmeniz noktasına odaklı. Şimdi, tanıtım işinde “DEM-BİR” dediniz tanıdık sizi. Diğer faaliyetleri mümkünse kısa geçelim ama biz talep, sorun, talep ve çözüm önerileri...

DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ MERKEZ BİRLİĞİ BAŞKAN YARDIMCISI MURAT KUL – Tamam Sayın Vekilim, bunu anlatmamın sebebi şöyleydi: Şimdi bizi bir balıkçı olarak gördüğünüz zaman, bakın, arkada balıkçıyı ilgilendiren bir liste var, mesela, sadece bir balıkçı teknesi olarak düşünmemeniz anlamında söyledim. Soğuk muhafaza, nakliye, pazarlama, balık yemi, sanayi hepsiyle entegre olmuş bir sektördür. Aşağı yukarı 1,5 milyon kişiyi de ilgilendiren bir sektördür.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Eyvallah, bunu da biliyoruz.

DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ MERKEZ BİRLİĞİ BAŞKAN YARDIMCISI MURAT KUL – O yüzden, buradaki...

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – O zaman ne diyeceğiz: “Tutarken şu eksiklerimiz var. Şunu destekliyoruz. İşte, pazarlarken şöyle olmalı. Fiziki ortamlarımız, soğuk hava depolarımız vesaire şöyle olmalı.” bunları konuşacağız o zaman.

DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ MERKEZ BİRLİĞİ BAŞKAN YARDIMCISI MURAT KUL – O zaman ben başlıyorum efendim.

Bizim en büyük konumuz, en büyük sıkıntımız balıkçı teknelerindeki personel sıkıntısıdır. Bizim teknelerimizde 30 kişi çalışmaktadır. Bunların içinde de şöyle bir şey vardır: Baktığınız zaman, denizdeki çalışma şartları ile karadaki çalışma şartları bir değildir; denizde bir hafta sonu kavramı yoktur veya bir bayram kavramı yoktur, gün gelir bir hafta denizde çalışsınız, gün gelir bir hafta çalışmadığınız olur. Bu süre zarfında da bu karadaki kanunu balıkçıya uyguladığımız zaman biz çok büyük bir sıkıntı çekmek durumunda kalıyoruz. O yüzden acilen balıkçılıkta, denizcilikte yeni bir kanun oluşturulmalıdır, bunda da Ek 5 olarak tarım işçisi çalıştırıyoruz. Şöyle bir şey: Biz de pay usulü çalışır, sezonluk işçi gelir, bizim sezonumuz toplam beş buçuk, altı ay sürer, bu altı aylık sürede de bize bir tarım işçisi gelir. Tabii, bu statü çok değişmeye başladı, eskiden bize sadece Tarım Bakanlığı bakıyordu ama son zamanlarda -Sahil Güvenlik Komutanlığı İçişleri Bakanlığına geçti- Sahil Güvenlik olsun diğer bakanlıklar olsun müdahil oluyor bize ve çok büyük sıkıntı çekiyoruz. Şöyle: Kendi teknemden örnek vereyim, 30 kişi çalışmaya geliyor tekneye, bunun 6'sının yeşil kartı var, 6'sı emekli olmuş ama çalışacak kalifiye eleman yok. Bu meslek babadan oğula geçiyor, bunun bir üniversitesi, bir okulu da yok, 15-16-17 yaşında mesleğe başlıyorsun, gelip bir balıkçı tayfası oluyorsun yani bu bizim en büyük sorunumuzdur. Buradaki trol olsun, orta su trolü olsun, gırgır balıkçılığı olsun en birinci problemimizdir; bizim acil olarak buna bir çözüm bulmamız gerekiyor ve bu ileride daha büyük problem yaratacaktır. Bir de kayıt altındaki işçiler ortaya çıkacaktır, belki bu sektörde 100 bin, 200 bin kişi çalışıyor ama hiçbirisi kayıt altında değildir. Eğer biz bunu bir an önce faaliyete geçirebilirsek, çözebilirsek bizim için çok iyi olacaktır.

Siz öyle deyince hızlı hızlı geçiyorum, en büyük problemlerden bahsettim genelde. Şu da var: Son zamanlardaki amatör avcılığa karşı değiliz, tabii ki amatör avcılık olacak. Türkiye’de baktığınız zaman, avcılık hava şartlarını da göz önünde bulundurduğunuz zaman dört buçuk ay sürüyor, Avrupa Birliği, Avrupa’daki balıkçılar on iki ay çalışıyor. Bir yasak alırken, kanunda bir yanlış yapmamak gerekirken bunu çok iyi anlatmaya çalışıyorum çünkü baktığınız zaman dört buçuk, beş ay, altı ay bir

para kazanıyoruz, ondan sonraki altı ay eğer banka verirse, Ziraat Bankası destek olursa, teknelerimizi ondan sübvansede ayakta kalmaya çalışıyoruz. Dediğimiz gibi, son zamanlarda çok yasak geldi, onlar da belimizi büküyor.

Biz balık çiftliklerine ve yetiştiriciliğe karşı değiliz, tabii ki Türkiye’de bu olacak ama baktığımız zaman, son zamanlarda avlak sahalarımız bunların içine yapılmaya başladı, biz de bunlar yüzünden sıkıntı çekmeye başladık. Bu yapılırken bölge birliklerine, bölge kooperatiflerine danışılması lazım. Avlak sahalarımız kalmıyor ve her şey gitgide kötüye gidiyor.

Tabii, biz doğru muyuz? Bizim de bazen yanlışlarımız olabilir. Kota meselesi tartışılabilir, balıkçının yüzde 50’si isteyebilir, yüzde 50’si istemeyebilir. Bugün hepimiz burada bir amaç peşindeyiz. Biz de istiyoruz ki güzel, ekonomik rahat içinde bu işi geçindirelim. Baktığımız zaman 100 milyon, 150 milyon liraya tekne yapıyoruz. Bugün gittik, teknelerimiz Moritanya’da çalışıyor, ülkeye döviz getiriyoruz ama orada da sıkıntı başladı. Ne yapmamız lazım? Bu Komisyonun görevi nedir? Belki yeni ülkeler aramamız lazım, baktığımız zaman yeni ülkelere açılmamız lazım.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Komisyonun görevi öyle değil, görev yüklemeye bize; başka ülkelere aramak değil, sorunları tespit etmek.

BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Yönlendirici oluruz Başkanım.

DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ MERKEZ BİRLİĞİ BAŞKAN YARDIMCISI MURAT KUL – Sayın Vekilim, yönlendirme konusunu da söyledim yani bunların çalışılması...

Tabii, ben fazla da uzatmayacağım, aslında sunumu yapmak isterdim ama dediğim gibi burada birçok arkadaşım var, bana tekrar söz gelirse... Ben dilimin döndüğünce hızlı bir şekilde anlatmaya çalıştım.

Bir de balık tüketiminden bahsedeceğim, 6,5 kilo balık tüketiyoruz, o da bizim sorunumuz, problemimiz. Dünyaya bakıyorsunuz, Avrupa Birliğinde, 60 kilo, 100 kilo, 80 kilo balık tüketiyorlar. Biz bunları hiçbir yerde çalışmıyoruz, çocuk yaşlarda okullarda bunu öğretmiyoruz bu da bizim en büyük eksikliğimiz. Bu da bir pazardır yani bunları da göz önünde bulundurursanız... Eğer bana tekrar sıra gelirse bununla ilgili bir şeyler söylerim.

Teşekkür ederim, sağ olun.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Murat Bey, teşekkür ediyoruz. Kısa sürede toparladınız, sorunlarınızı dile getirdiniz. Tabii, sizden önce biz endüstriyel balıkçıları da dinledik, onlarla örtüşen neleriniz var, çatışan neleriniz var; onlara da dikkat ediyoruz.

DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ MERKEZ BİRLİĞİ BAŞKAN YARDIMCISI MURAT KUL – Bir de efendim, bütün milletvekillerimize dosya yaptık. Dosyada bütün problemlerimiz var, içinde eksik olanlar var, trol ve orta su trolüyle ilgili olan arkadaşlarımız var, onlar da illaki onları takdim edeceklerdir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Biz teşekkür ediyoruz, sağ olasınız.

Buyurun Barış Bey.

III.- AÇIKLAMALAR (Devam)

3.- Sinop Milletvekili Barış Karadeniz’in, katılımcıların konuşma sürelerine ilişkin açıklaması

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – Ben de öncelikle hoş geldiniz diyorum.

Tabii, ilk başta sizleri dinleyecektik, sonra milletvekili arkadaşlarımız konuşacaktı. Ben de şunu belirtmek isterim...

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Komisyon sözcümüz olarak Barış Karadeniz Bey.

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) - Şimdi, bu usul nereden çıktı, onu anlamadım. 5+1 dakika herhâlde, ben başka bir yere bakıyordum yani biz pazartesi günü de yanılmıyorsam toplantı yaptık, 5+1, o 1 yoktu. Bence buradaki arkadaşlarımızın yıllara sâri birikimleri var, yıllara sâri sorunları var, çözüm önerileri de var. Bence o 5+1 olayını... Niye iftardan önce bitirmeye kalkıyoruz, onu da anlamadım? Gerekirse sabaha kadar da burada dururuz. Komisyon kurulduysa eğer bu sorunları dinleyeceksek, çözüm önerilerini de alacaksak, sabaha kadar da dinleyebiliriz. Bir kere burada talebim buradaki bütün arkadaşların sorunlarını ve çözüm önerilerini dinleyene kadar bu Komisyonda saat mefhumunu ortadan kaldıralım.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Barış Bey, burada hiçbir arkadaş, buraya katılan arkadaşların sorunlarını dinlemeyelim düşüncesinde değil. Herkes, gelen arkadaş meramını, derdini, önerisini anlatsın diye burada. Burada tekrara düşmeyelim diye, verimli çalışalım diye bu öneri gelmiştir.

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – Başkanım, bir gerginlikle böyle başladı, onun için söylüyorum.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Hayır, hiçbir gerginlik yok, herkes gayet net anladı bu konuyu, hiçbir gerginlik de yok.

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – Murat Bey, belki on dakika konuşacaktı...

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Murat Bey on dakikada konuşur, iki üç dakikada asıl meramını özetledi. Murat Bey meramında “Özellikle avlak bölgelerimiz, endüstriyel balıkçılığa karşı değil ama bu alanlar verilirken bize danışılın, bizim avlak alanlarımız daralıyor; çalışma esaslarında problemlerimiz var, tarım işçilerinde, çalışma alanlarımızda problemlerimiz var, bunlara dikkat edilmesi gerekiyor. Altı aylık bir çalışmayı bir altı ay daha geciktiriyoruz, bunlarla ilgili finansman problemimiz var.” dedi. Kısa ve öz bunu söyledi Murat Bey ve aldık bunu biz de.

Ben dinledim Murat Beyi.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Raporu inceliyoruz, raporda bayağı, 5 madde altında bir sürü sorun var, dinlemedik. Ben dinlemedim Sayın Başkan hiçbir şeyi doğru dürüst.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Murat Bey “Tamamlıyorum.” dedi, niye zorla konuşurmaya uğraşıyorsunuz Kamil Bey? “Ben sunumumu yaptım, derdimi anlattım, meramımı anlattım.” dedi.

Murat Bey, anlatacağınız başka bir şey var mı?

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Sayın Başkan, şu rapora bakıyorum...

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Üstadım kendi bitirdi ama bir şey yok ki bunda ya! Yetmediyse süresi biz sözünü mü keseceğiz? Tamam, süresinde sıkıntı yok, eğer burada bir arkadaş “Ben derdimi anlatamadım.” diyerek buradan çıkacaksa ben bunu vicdanen kabul etmiyorum.

METİN GÜNDOĞDU (Ordu) – Dinleyeceğimiz insan sayısı fazla olduğu için...

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ - Metin Bey, bu arkadaşlarımız buraya gelmiş ramazan günü; bir kısmı dün çıkmış yola, gelmiş, akşam burada kalmış; bir kısmı sabahleyin çıkmış. Bir kelime arz etmek isteyip de biz bunu eksik bırakırsak hakka gireriz ve buradan bir kimse “Ben sektöre yönelik şu meramım da vardı. anlatamadım.” diye çıkarsa biz üzülmürüz. Dolayısıyla burada süresi yetmiyorsa, süresini de kullanabilir, hiçbir sıkıntı da olmaz.

Murat Bey, şimdi size soruyorum: Balıkçılık sorunlarına yönelik ifade etmek istediğiniz, edemediğiniz kelimeler var mı?

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Var.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Ağabey niye baskı yapıyorsunuz “Var.” diye ya, buraya konuşmacı gelmiş.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Ben baskı yapmıyorum, siz baskı yapıyorsunuz.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Ben etmiyorum ki.

DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ MERKEZ BİRLİĞİ BAŞKAN YARDIMCISI MURAT KUL – Sayın Başkanım. ben önünüzdeki dosyalarda birçok şeyi verdim ve inanıyorum ki saat daha şu an on ikiyi yirmi geçiyor, duydum ki daha önceki toplantı on ikiye kadar devam etmiş.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Evet, on iki otuz yedi.

DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ MERKEZ BİRLİĞİ BAŞKAN YARDIMCISI MURAT KUL – Ben onu zaten göz önüne alarak burada oturdum, sıkıntı değil. Sabaha kadar da Barış Vekilimin dediği gibi beklerim ama benden önceki arkadaşlarım, değerli ağabeylerim, bilgili insanlar, bilgili balıkçılarımız var burada, emekçi insanlar. Bize de arada sıra gelirse tekrar geri kalanlara da devam ederiz. Ben diğer arkadaşlarıma söz vereyim ondan sonra sıra gelince ben yine konuşurum.

Teşekkür ederim efendim.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Deniz Ürünleri Avcıları Üreticileri Birliği Başkan Vekilimiz, İzmir Deniz Ürünleri Avcıları Üreticileri Başkanı Mehmet Aksoy.

Buyurun.

IV.- SUNUMLAR (Devam)

2.- İzmir Deniz Ürünleri Avcıları Üreticileri Birliği Başkanı Mehmet Aksoy'un, Ege bölgesindeki ve diğer bölgelerdeki balıkçılık sektörünün sorunları ve çözüm önerileri hakkında sunumu

İZMİR DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ BİRLİĞİ BAŞKANI MEHMET AKSOY – Evet, Murat Bey kısaca özetledi ama balıkçının sorunu çoktur, bu akşam on ikiye kadar, yarın on ikide bitecek bir sorun değil. Biz bu sorunları elli yıldır yaşıyoruz, elli yılı şimdi böyle bir gece on ikiye kadar sığdıramayız.

Ege Bölgesi olarak en kısıtlı bölgeden ben geliyorum, benim balıkçılarım. Neden? Çünkü bize avlak yasağı var, fok yasağı var, askerî yasak var, Yunan yasağı var. Tamamen yasaklarla boğuşmuş, sıkışmış bir bölgeden geliyorum. Bizim bölge, Ege Bölgesi yani balıkçılık açısından, tamam, belki verimli bölge ama avcılık açısından verimli bir avcılık yapamıyoruz çok yasaklarımız olduğu için. Hâlâ daha da bizim körfezlerimiz yasak, körfezlerimizin neden yasak olduğunu da biz bilemiyoruz. İçeriye balık giriyor mu, çıkıyor mu, onu da bilmiyoruz, bir araştırması da yok. Biz yasak ettiğimiz yerleri en az iki sene, üç sene, beş sene sonra bir araştırma yapmak istiyoruz, yasak ettik de verimli oldu mu? Burada balık potansiyeli arttı mı, artmadı mı, bu yasak verimli oldu mu, olmadı mı? Burada yasak ettik, İzmir Körfezi'nde yasak ettik; körfez öldü, bitti, zehirlendi. İzmir Körfezi zehirli, çıkan balık da yok. Bizde çok körfez yasakları var. Biz bu körfez yasaklarını ele almamız lazım, balıkçımızın önünü biraz daha açmamız lazım.

Şimdi, biz balıkçılar da -demin Murat Bey'in dediği gibi- süttten çıkmış ak kaşık değiliz. Moritanya'ya ilk tekneyi getiren benim İstanbul'dan bir arkadaşımın beraber. İlk Moritanya işini biz yaptık, devlet bize “Gidin.” demedi, biz kendimiz gittik ve Moritanya'da verimli balıkçılık yaptık ama ne yaptık Moritanya'da? Ben ve arkadaşım gittik, biz Afrika'ya da bitirdik, denizi balık dolu olan Moritanya'yı da bitirdik. Şimdi, diyoruz ki ne olacağız, yeni yerler bulun bize? Bak, Murat diyor ki: “Yeni yerler bulun bize.” Biz de tabii ki kontrollü balıkçılık yapmak istiyoruz, kontrolsüz balıkçılığı

biz de istemeyiz. Neden? Sürdürülebilir balıkçılık yapacağız, oğullarımız, gençlerimiz balıkçılık yapacaklar ileriki dönemlerde. Böyle giderse biz son reisleriz. Benim tekne hâlen de Afrika’da, Senegal’de, Dakar’da limanda duruyor yani Türkiye’ye getirsem masrafına yetmeyecek, bu balık ona yetmeyecek. Bu sene Marmara’da, Karadeniz’de küçük hamsi oldu. Şimdi hep televizyonda “Hamsiye ne oldu?” deniliyor. Ne bileyim ne oldu hamsiye? Hamsi gelmedi, küçük geldi. Biz küçüğünü de tuttuk mu? Tuttuk. Neyi tuttuk? Gelecek yılın hamsisini de tuttuk, bir dahaki yıl ne bulacağız? Tuttuk, fabrikaya verdik. Yani biz hamsiyi -hamsiden bahsediyorum çünkü geçerli balık hamsidir Türkiye’de- tutup da yine balığa yedirmeyelim, biz tatalım vatandaşa yedirelim, buna bir çare bulalım. Biz İzmir’de sardalyayı tutuyoruz, balık çiftliklerine ver gitsin. Şimdi sardalya yok, sardalyanın kasası 1.000 lira. Nasıl olacak böyle? Biz hep istiyoruz günü kurtaralım. Şimdi, hepimizin tabii ki bölge vekilleri var. Ne diyoruz? “Aman vekilim, bana Sahil Güvenlik geldi, Tarım şunu yazdı, Tarım bunu yazdı, bizi idare et de bugünü bir kurtaralım.” Yarın ne olacak? Yarın hangi vekile dert anlatacağız? Hiçbir vekil kalmadı, balık kalmadı ki vekil olsun. Yani denizi bitireceğiz ondan sonra devletten şimdi gel medet um; devlet bize onu yap, devlet bize bunu yap. Denizi bitiren de biziz. Benim de 50 metre tekne var. Belki arkadaşlarım bana der ki sen bizi şikâyet et. Biz kendimize çekidüzen vermezsek bu denizde biz bir daha böyle 50 sefer komisyon, altı saat, otuz altı saat de komisyon toplansa denizin malı artmaz.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ - Mehmet Bey, bununla ilgili önerilerinizi alabilir miyiz?

İZMİR DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ BİRLİĞİ BAŞKANI MEHMET AKSOY – Çözüm önerisi olarak balığa kota gelsin. Biz çıktık denize, Afrika’ya gittik, bize Afrika devleti kota verdi, kotan kadar balık tutarsın. “Kota bitti, iş bitti.” diyor. Kota gelsin, bölgesel balıkçılık gelsin.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ - Afrika’da kotaya uydunuz mu?

İZMİR DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ BİRLİĞİ BAŞKANI MEHMET AKSOY – Türk balıkçısı bir yere uyar mı Sayın Başkanım? (Gülüşmeler) Türk balıkçısı nereye uyacak ki Afrika’daki kotaya uyacak? Ben bir örnek vereyim: Ege Üniversitesi hocasıyla beraber Japonya’ya gittim balıkçılık araştırmaya.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Lahozları kuruttular Moritanya’da.

İZMİR DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ BİRLİĞİ BAŞKANI MEHMET AKSOY – Japonya’ya gittik, Japonya Tokyo Araştırma Üniversitesinde bize slayttan resim gösterdiler, diyorlar ki: “Bakın, Türkler Moritanya’da katliam yapıyorlar.” “Hocam, ben şimdi konuşacağım ama sakın benim olduğunu söyleme.” Japonlar benim tekneyi gösteriyor “Türkler katliam yapıyor.” diyorlar.

Sayın Başkanım, sayın vekillerim, değerli arkadaşlar; biz gittiğimiz yerin –hepiniz biliyorsunuz- balığı kurutmadan bırakmayız. Biz de çekidüzen vereceğiz kendimize, vermezsek olmaz. Murat Başkan doğru diyor, bize yer bulun. Bize yeri devlet bulmadı ki, Moritanya’yı ben buldum, İlker buldu, gittik, hep beraber çalıştık.

Şimdi Senegal’de daha aşağılara gideceğiz, yer bulacağız. Bize devlet hiç yer bulmadı, biz gittik, kaçak göçek gittik.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Moritanya hikâyenizi iyi biliyorum. Yerinize de geldim, yerinize de gördüm sizin teknelerinizi, oradaki balık unu fabrikanızı vesaire.

İZMİR DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ BİRLİĞİ BAŞKANI MEHMET AKSOY – Biz giderken bize güldüler arkadaşlarımız “Türkiye’de balık bulamadılar, Afrika’ya gittiler.” diye. Afrika’da bir doldurmada 500 ton balık dolduruyoruz tekneye, bin ton balık tutuyoruz. Tuttuk, tuttuk, tuttuk, Moritanya da bitti. Ben Moritanya’da Moritanya İslam Cumhuriyeti-Türkiye Cumhuriyeti

Balıkçılık ve Armatörler Federasyonu'nu kurdum, Federasyon Başkanlığını ben yaptım. Binali Bey bana destek verdi, o zamanki Başbakanımız destek verdi. Ona da balıkçılarım uymadı. Bizim balıkçılar öyle çok kanuna, kurala uyalım diye böyle bir şey yok.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Evet, toparlıyoruz o zaman Mehmet Hocam.

İZMİR DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ BİRLİĞİ BAŞKANI MEHMET AKSOY – Kota, bölgesel balıkçılık, biraz daha denize özenelim yani denizlerimizi uzun vadeye kadar yayalım. Neden yayalım? Küçük balık tutmayalım.

Teşekkür ederim. Gene sıra gelirse konuşuruz.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Evet, biz de teşekkür ediyoruz Mehmet Bey'e.

Deniz Ürünleri Avcıları Üreticiler Birliği Çanakkale-Tekirdağ İlleri ve İlçeleri Deniz Ürünleri Avcıları Üretici Birlik Başkanı Naci Karağabeyber.

Naci Bey, buyurun.

3.- *Çanakkale-Tekirdağ İlleri Deniz Ürünleri Avcıları Üreticileri Birliği Başkanı Naci Karabiber'in, Çanakkale-Tekirdağ bölgesindeki ve diğer bölgelerdeki balıkçılık sektörünün sorunları ve çözüm önerileri hakkında sunumu*

ÇANAKKALE-TEKİRDAĞ İLLERİ DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ BİRLİĞİ BAŞKANI NACİ KARABİBER – Efendim, merhabalar.

Kıymetli katılımcılar, Çanakkale ve Tekirdağ Deniz Ürünleri (DEM-BİR) Birlik Başkanım, ayrıca kendim de balıkçıyım.

Şimdi, konuya Mehmet ağabeyimin eleştirileriyle, öz eleştiriyle başlayacağım müsaadenizle. Hemen çok özet geçeceğim Murat arkadaşım gibi. Mehmet ağabey, Türkiye'de balıkçılığı bırakıp Moritanya'ya gittiğinde beraber gittik, gittikleri arkadaşlar şu an orada 3'er, 5'er tane, 10'ar tane daha gemi yaptılar Moritanya'da. Mehmet ağabey "Bak, benim kendi tekne Dakar'da bağlı duruyor." diyor orada. Aynı teknede kaldı. Demek ki sadece oraya gitmekle olmuyormuş bu işler. Ben Mehmet ağabeyin eleştirilerine çok da katılmıyorum bu konuda, onu belirtmek istiyorum.

İlk dediği konuyu efendim, ben Saros bölgesinde çok çalışıyorum. Sayın Başkanım, Saros bölgesi sekiz-on yıl oldu yasaklanalı, o döneme kadar Saros bölgesinde 8-10 tane tekne sezonu bitirdi. Ben zaman zaman girip çıkıyorum efendim buraya, kontrol ediyorum bölgeyi. Şu an Saros Körfezi'nde, efendim, balık türü bitti, bitti; Saros Körfezi şu an çöle döndü. Sebebini de hemen size söyleyeyim: Sayın Başkanım, kıymetli vekillerim; balıkçılığın, avcılığın olmadığı yerlerde bölgeye istilacı türler geliyor, balon balığı, aslan balığı gibi türler geliyor. Bölgedeki bütün balık çeşitliliğini bitiriyorlar. Bunu çok iyi gözlemladim, ben kendim. Şimdi burada hoca arkadaşlarımız olağabeylirler. "Araştırıyoruz." diyorlar ama onların araştırdıkları şeyleri buradaki birçok balıkçı arkadaşım gibi otuz beş yıldır biz yaşıyoruz efendim; araştırmak ile yaşamak aynı şeyler değildir.

Çanakkale Boğazı'nda, İstanbul Boğazı'nda korunmuş alanlar var. Yani yirmi yıl oldu yasak olalı, korunmuş alan, adı üstünde korunmuş alan. Sayın Başkanım, bakın, hemen elimde bir liste var: Çanakkale bölgesinde, efendim, 838 tane plakalı balıkçı var, 1.500 tane de amatör var. Çanakkale Boğazı'nda Sayın Başkanım. Bundan sadece 5 tanesi 30 metre üstü. Onların da 1 tanesi satıldı, 2019 verisi bu. 5 tanesi 30 metre üstü. Korunmuş alan diyoruz efendim, bu 4 tanesinden koruyoruz sadece. 2.500 tanesi korunmuş alanlarda çalışıyor. Bu da çok önemli bir konu. Türkiye'de 5 milyonun üzerinde amatör balıkçı var. Yasak oluyor. Bakın, şimdi, biz av yasağı dönemine giriyoruz Sayın Başkanım. Altı ay denizde çalıştık. "Balığın üreme zamanı, havyar dönemi." diyoruz. Kendimizi, her gemi, balıkçılık

gemisi fabrikadır, gemileri kapatıyoruz. E, geri kalan 18 bin küsur tane balıkçı var burada efendim, 18 bin küsur tane. Sadece 500 tanesi bağlıyor. 17.500 tanesi çalışmaya devam ediyor. 5 milyon tane amatör balıkçı haftada 1 kilo balık tutsalar ayda 20 milyon kilo yapıyor Sayın Başkanım. Bakın, haftada 1 kilo balık tutsa 5 milyon tane amatör balıkçı, ayda 20 milyon kilo yapar. Türkiye’de bu gırgır avcılığı dökme fabrikalarına dökülmesi dâhil 500 bin ton civarı... SÜR-KOOP Başkanım Ramazan Bey burada, kendisi açıklayacaktır. Yıllık gırgırların Türkiye’de avladığı balık miktarı 500 bin ton civarındadır. O oltacıların avladığı 480 bin tondur arkadaşlar. Kıymetli vekiller, oltacılar yılda 480 bin ton ve daha üzeri balık avladılar; on iki ay boyunca bu, havyar döneminde de diğer dönemlerde de. Türkiye’de balıkçılık camiasındaki asıl tehlike, amatör balıkçılık mutlaka bir düzene sokulmalıdır.

Artı -çok özette geçmeye çalışıyorum Murat kardeşim gibi- efendim, Çanakkale ve İstanbul Boğazi’nin Çanakkale Boğazi’nin yüzde 5’i avcılığa açıktır, İstanbul Boğazi’nin yalnızca yüzde 7’si avcılığa açıktır. Biz yalnızca yüzde 5’te, yüzde 7’de avcılık yapılabiliyor ve şu an özellikle Çanakkale bölgesinde var olan yüzde 5 avcılık sahamızın içine 36 tane midye çiftliği kurulmaktadır; tamamı da hiç kimseye, bölge balıkçılarına sorulmadan, danışılmadan en değerli av sahalarımıza kurulmaktadır. Mutlaka bölgelere kurulan diğer tesisler... Efendim, karada sulak arazilere kimse inşaat yaptırmıyor değil mi? Bir kanun çıkardık, sulak arazilere inşaat yapamıyoruz. E, bu da bizim aramız; bununla ilgili mutlaka bir çalışma olması lazım. Bir denizde bir bölgeye tesis kurulacaksa bölgenin balıkçısının, üretici ve balıkçı birliklerinin onayı alınmalı, görüşü alınmalıdır mutlaka. Bize sormadan geliyorlar, en değerli av sahalarımıza bir de çiftlik kuruyorlar. Artı, bir de örnek veriyorum, çiftlik şu defter kadar yer tutuyorsa etrafında 10 tane defter kadar da ölü alan alıyorlar; şurasına girilmesi yasak, burasına girilmesi yasak. Açığa çıkıyoruz, trafik hattı yasak; kıyıya iniyoruz, 24 metre yasak; öte gidiyoruz, midye çiftliği yasak, -Mehmet ağabeyin dediği gibi- Saros Körfezi yasak, Edremit Körfezi yasak.

Efendim, Sivrice ile Babakale arasında lamba iznini, ışık avcılığı iznini 2 mile çıkardık, 2 mil; Yunan botlarıyla artık çatışmaya gireceğiz neredeyse orada. Her akşam Yunan botlarıyla mücadele ediyoruz.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Naci Bey...

ÇANAKKALE-TEKİRDAĞ İLLERİ DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ BİRLİĞİ BAŞKANI NACİ KARABİBER – Efendim, bakın bölgedeki sıkıntıları anlatıyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Yok, yok; ben anlıyorum da... Eğer varsa bununla ilgili, bu yasaklamayla bu iş bizim önümüzde kapatılıyor. “Bir kendi bina, inşa alanını kuruyor, bir de mücavir alan koyuyor buraya.” diyorsun. Bununla ilgili önerileriniz de varsa seslendirirseniz bize katkı sağlamış olursunuz, onun için söyledim.

ÇANAKKALE-TEKİRDAĞ İLLERİ DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ BİRLİĞİ BAŞKANI NACİ KARABİBER – Çok teşekkür ederim efendim.

Efendim, Sayın Başkanım, dediğim gibi, bir çiftlik kurulacaksa bir yere, herhangi bir tesis denizin içine, o bölgenin balıkçılarından mutlaka onay alınmalı, mutlaka. Biz onlara daha düzgün yerler gösteririz. Biz çiftliğe karşı değiliz. Bizim daha önceki Genel Müdürümüz Altuğ Bey -şu an görevden ayrıldı- biz onunla bu konuda çok istişare ettik. Biz ona yer gösteririz. Bizim haberimiz olmuyor, bir bakıyoruz şamandıralar konulmuş, biz çiftlik kurulduğunu ondan sonra öğreniyoruz. Av sahalarımız istila ediliyor bu şekilde.

Sonra diğerlerine bakın, efendim, mutlaka bu yasaklanan -Mehmet Aksoy ağabeyimin dediği gibi- bölgeler mutlaka üç-beş yıl sonra araştırılsın Yasak olan bölgeler çöle dönüyor arkadaşlar. Aslan balığı ve balon balığı gibi istilacı türler geliyor, bu bölgenin balık çeşitliliğini bitiriyor. Çanakkale Boğazı'nın Nara Burnu ile Kepez arası yirmi yıldır yasak, yalnızca lüfer balığı kaldı, başka hiçbir çeşit balık kalmadı. Sebebi de lüfer balığını denizde yiyecek bir canavar yok. Denizin en tehlikeli, en canavarı lüferdir. Ben yunus balığının sırtına yapışmış lüfer balığını gördüm. Yunus kendini kurtarmaya çalışıyor. Lüfer balığını denizde hiçbir canlı yiyemez. Lüfer balığının geçtiği yerde denizde canlı olmaz, sadece lüfer balığı kalıyor, başka hiçbir canlı balık kalmıyor. Sadece Çanakkale Boğazı'nda av yasağının olduğu bölgede şu an istavrit, hamsi kalmadı. Bunların mutlaka araştırılmasını... Yani "Öneri." dediniz Sayın Başkanım, önerimi sunuyorum. Yasak sahaların araştırılması, Murat kardeşimin dediği gibi, bu SYK konusu bizim için çok önemli. Demir sahalarımız çok fazla arttı. Bozcaada civarında yüzlerce gemi demir sahasında denize ağ atamaz hâle geldik. Bunlarla ilgili mutlaka bir planlama olması lazım.

Işık yasağı, ışık, vat yasağı var Sayın Başkanım. Ben 8.000 vat lamba yakabiliyorum denizde, gemi demir atıyor, 20.000 vat, 50.000 vat, 100.000 vat ışık yakıyor demirdeki gemi. Lamba yasağı var, av ışığı, vat yasağı var ya efendim, 8.000 vat. 100.000 vat ışık yakıyor demirdeki gemi, yüzlerce gemi var. Bunlarla ilgili bir düzenleme yok. Daha çok eksliğimiz var Sayın Başkanım. Mehmet Aksoy ağabeyimin dediği gibi yani otuz altı saat değil otuz altı gün konuşsak Boğaziçi'nin sorunlarını bitiremeyiz, çok eksliğimiz var, özet geçmeye çalışıyoruz.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Naci Bey, hepimizin bilgilenebilmesi için bu soruyu soruyorum size, kusura bakmayın. Bu demir atan gemiler ışık yakıyor. Ne yapıyor bununla? Av mı yapıyor, bir şey mi yapıyor?

ÇANAKKALE-TEKİRDAĞ İLLERİ DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ BİRLİĞİ BAŞKANI NACİ KARABİBER – Hayır, efendim, ticari gemi. Efendim, birkaç yüz metre gemiye ne ticari... Sadece kendisi demir atıp ışıklarını yakıyor, onun bir şey yaptığı yok yani.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Bir zararı mı var?

ÇANAKKALE-TEKİRDAĞ İLLERİ DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ BİRLİĞİ BAŞKANI NACİ KARABİBER – Var, tabii efendim, olmaz mı.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Tamam. Neyse ben önümü açmış oldum.

BEDRİ SERTER (İzmir) – “Ya topluyor, ya kaçırıyor.” diyor ağabey.

ÇANAKKALE-TEKİRDAĞ İLLERİ DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ BİRLİĞİ BAŞKANI NACİ KARABİBER – Evet, bölgeyi terk ettiriyor efendim. Balık bölgeyi çok çabuk terk ediyor.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Evet, devam edelim Naci Bey.

ÇANAKKALE-TEKİRDAĞ İLLERİ DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ BİRLİĞİ BAŞKANI NACİ KARABİBER – Efendim, bir de bu bizim balıkçımız özellikle... Şimdi, hadi bizim teknemiz büyük mesela, Mehmet ağabeyim de diyor “Bizim teknemiz büyük.” Efendim, Türkiye’de 12 metrenin üstü ya 15, 16, 17, 18 metre tekneleri var. Adam teknesine en fazla 50-60 metre, 100 metre derinliğinde ağ koyuyor, ona da 24 metre, 50 metre kayığı olan arkadaşına da gemisi olana da avcılık sınırı 24 metre efendim. Öyle bir şey ki Çanakkale Boğazı'nda, kendi bölgemde, bazı yerler var Sayın Başkanım, balık 40 metreden gidiyor da olsa benim onu alıp tutmam için avlayıp... Ben avcıyım, benim işim bu, ben balıkçıyım. Yani ben bu balığı avlayacağım Sayın Başkanım. Bazı yerler var ki benim o balığı tutmam için balığı 40 metreden 50 metreden gidiyorsa da 24 metrenin altına botumu, ağamın ucunu mutlaka bırakmak zorundayım. Denize attığım 500 metre ağımın 50 metresi, 100 metresi, bazen

daha azı mutlaka 24 metrenin altına düşebiliyor. Yani ben şu an öz eleştiri yapıyorum. Ben denizde eğer 20 tane ağ atıyorsam, bir kere, en az 10 tanesi benim ağımın mutlaka bir kısmı kıyıya düşüyor; mümkün değil, başka türlü balığı avlayamam. Bu 24 metre konusunda da -ben bunu Sayın Melih Bey de burada, kendisiyle konuştuk, Turgay Bey’le daha konuşmadık ama Altuğ Bey’in falan çok bilgisi var- mutlaka bu esnetilmeli. Ben 24 metreden geri dönelim demiyorum Sayın Başkanım, dönmeyelim. Tamam, belki çok fazla olur, eksik olur ama en azından avcılık yaptığım sırada, ağ bıraktığım sırada ihlal sayılması için ağın tamamının 24 metrenin altında olmasının aranması çok önemli. Hani avcılık yaptığımda, ağ attığımda yani balık 40 metrede ama benim ağım 50 metre, 24 metre ağım düşebiliyor, eğer yasaksa ben 1.380’den işlem yiyeceksem -ki 1.380 cezasının, yaptırımının ne olduğunu buradaki birçok katılımcı arkadaşımız biliyordur- ben bu cezai işleme maruz kalacaksam ağımın tamamını attığım sırada 24 metre ağımın düşmüş olması lazım ki ben suç işlemiş olayım. Hız sınırının 50-55’e esnemesi var, bizim esnememiz yok; bu da çok önemli Sayın Başkanım bizim için.

Şimdilik söylemek istediklerim bu kadar, arkadaşlar söz aldıktan sonra sıra gelirse tekrar ekleme yapmaya çalışırız. Söylemek istediklerimi dile getirebildiysem, anlatabildiysem ne mutlu bana.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Naci Bey, teşekkür ediyoruz.

Eğer sorun ve çözüm önerileri noktasında atladığımız bir şey olursa tekrar söz talep ettiğinizde onu da mutlaka gideririz, o ihtiyacı da karşılarız.

Teşekkür ediyoruz.

ÇANAKKALE-TEKİRDAĞ İLLERİ DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ BİRLİĞİ BAŞKANI NACİ KARABİBER – Tamam, çok teşekkür ediyorum efendim, saygılar.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Rıdvan Bey, buyurun.

RİDVAN TURAN (Mersin) – Ben uzatmamak adına aslında bir soru sormak istedim Naci Bey’e. Şimdi, anladığımız kadarıyla, Naci Bey koruma alanlarına karşı, karşı olmasının temel sebebi de “Bu alanlar avcılar tarafından boş bırakıldığından dolayı aslan balığı, balon balığı gibi türler geliyor ve bizim buradaki ticari değeri olan balıklarımızı yok ediyorlar.” diyor. Şimdi, bu bir hipotez. Sizin bunu kanıtlayacak, destekleyecek... Mesela trol başına yakaladığımız istilacı türler... Elinizde şöyle bir bilançonun olması gerekir: Bir alan, koruma alanı olduğunda ekolojiye faydası nedir? Bunun bilimsel olarak ispatlanması lazım. İkinci olarak da sizin yaptığımız bu şey, mesela trol çekiyorsunuz ve dipteki ekosistem üzerinde olumsuz etkisi olan bir şey yapıyorsunuz bir tarafıyla. Ama siz diyorsunuz ki: “Biz trol çekince aynı zamanda balon balığı ve aslan balığı da yakalıyoruz, bu da ekosisteme faydalı.” Elinizdeki veri nedir? Gözlem dışında elinizde ne var?

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Rıdvan Bey, teşekkür ediyorum.

Evet, kısa bir cevap alalım.

ÇANAKKALE-TEKİRDAĞ İLLERİ DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ BİRLİĞİ BAŞKANI NACİ KARABİBER – Hemen efendim.

Kıymetli Vekilim, ben önce gırgırcıyım, bu konuyla ilgili Ege Üniversitesinde doçent bir hocamız var, defalarca ısrar ettim bu Komisyona çağrılınsın diye, Barış Vekilime de ismini verdim, numarasını verdim, çağırmadılar. Hocamızın trolle, trol tekneleriyle daha önce avcılığın yasaklanmış olduğu bölgelerde defalarca yapmış olduğu araştırmalar var. Barbun, tekir zengini olan Mersin bölgesinde bir bölgede ve daha önce, yıllar önce yasaklanan körfezlerde yapmış olduğu çalışmaların makaleleri var. İsrarla buraya gelmesini istedim, isim verdim, çağırılmadı; keşke burada olsaydı, veriler onda.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Şimdi Naci Hocam, sizin verdiğiniz isim çağrılacak diye bir kayıt yok ama aynı konuyla ilgili başka hocalarımız toplantımızda var, onlara söz vereceğiz.

ÇANAKKALE-TEKİRDAĞ İLLERİ DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ BİRLİĞİ
BAŞKANI NACİ KARABİBER – Estağfurullah.

RIDVAN TURAN (Mersin) – Siz bize belgeleri iletin, biz değerlendirelim.

ÇANAKKALE-TEKİRDAĞ İLLERİ DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ BİRLİĞİ
BAŞKANI NACİ KARABİBER – Tamam efendim.

O bölgede yaptığı çalışmalarda bir trol torba dolusu aslan balığı ve balon balığı yakaladığını belgelemiş, evrakları elinde. Ben kendisiyle istişare ettim, konuştum. “Saros bölgesinde yasaklandığı söylemleri de var.” diyorsunuz Sayın Vekilim.

RIDVAN TURAN (Mersin) – Bu bilimsel veri değil, başka bir şey istiyorum farkındaysanız.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Bitirebilir misiniz?

ÇANAKKALE-TEKİRDAĞ İLLERİ DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ BİRLİĞİ
BAŞKANI NACİ KARABİBER – Hemen bitiriyorum efendim.

Benim teknemdeki donanımlar sayesinde, 3 tek yunus balığı, 3 tek orfoz balığı yan yana gelse 3-5 metreden görecek cihazlarım var. Saros Körfezi’ni zaman zaman gelip kontrol ediyoruz, Saros Körfezi çöl oldu efendim, hemen araştırma yaptırabilirsiniz. Saros Körfezi’nde şu anda balık türü bitti.

Teşekkür ediyorum, saygılar.

RIDVAN TURAN (Mersin) – Verileri bize, Komisyona ulaştırırsanız biz değerlendirelim.

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

3.- Komisyon Başkanı Fuat Köktaş’ın, Komisyonun Meclis kapandıktan sonra da çalışması için izin alacaklarına ilişkin açıklaması

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Burada arkadaşlar, Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Rektör Yardımcımız Göktuğ Hocamız var, pazartesi de Göktuğ Hocamız yaptığımız toplantıda buradaydı, bugün de burada, kendisine teşekkür ediyoruz. Ankara Üniversitesinden deniz hukuku alanında hocamız var, yine kendileri burada, Kübra Var Türk Hocamız da buradalar; onlara da söz vereceğiz. Bugün, Türkiye Büyük Millet Meclisinde Komisyonu Meclis kapandıktan sonra da çalışması için izin alacağız. Eğer ihtiyaç duyulursa burada ya da Ankara dışında bu Komisyonun üyesi olan arkadaşlarla, müsait olan arkadaşlarla bu çalışmayı devam ettireceğiz. Genel Kurul kapanıyor, bu Komisyonu kapatmayacağız. Komisyonun misyonunu tamamlayıp öyle kapatmayı düşünüyoruz, bunu da buradan ifade etmiş olayım. Eksik kalmış olabilir, bir kişi, iki kişi davet edeceğiz, edemeyebiliriz de; ortamı da görüyorsunuz, bir günde çok fazla kişi dinlemek de başka bir problem oluşturduğu için biz süreyi uzatacağız. “Şunu davet etmeniz lazımdı, dinlemeniz lazımdı.” falan diye kimse dertlenmesin. Kimi dinlememiz gerekiyorsa Komisyon olarak dinleyeceğiz. Bunun da taahhüdünü buradan vermiş olayım.

Şimdi de Karataş Su Ürünleri Kooperatifi Başkanı Celal Safsoylu.

Buyurun Celal Bey.

IV.- SUNUMLAR (Devam)

4.- Karataş Su Ürünleri Kooperatifi Başkanı Celal Safsoylu’nun, deprem bölgesinde balıkçılar olarak yaptıkları ile bölgedeki balıkçılık sektörünün sorunları ve çözüm önerileri hakkında sunumu

KARATAŞ SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFİ BAŞKANI CELAL SAFSOYLU – Sayın Başkanım, değerli milletvekillerim, değerli hazırım; Adana’dan selamlarla geldim.

Aynı zamanda deprem bölgesindeyiz. Balıkçı tekneleriyle bir akım başlattık. Balıkçı tekneleriyle neler yapılabileceğini bütün kamuoyuna gösterdik. Depremın 1'inci gününden şimdiye dek kara yollarının kapanmasından dolayı balıkçı teknelerimizi kullandık ve bu vesileyle Hatay'a hayati önem taşıyan gıda konusunda lojistik destek sağladık.

RIDVAN TURAN (Mersin) – Emeğinize sağlık.

KARATAŞ SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFİ BAŞKANI CELAL SAFSOYLU – Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Teşekkür ediyoruz o katkılarınızdan dolayı. Ayrıca, bütün balıkçı arkadaşlara Komisyon olarak teşekkür ediyoruz.

KARATAŞ SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFİ BAŞKANI CELAL SAFSOYLU – Biz teşekkür ederiz Sayın Başkanım.

Burada bu fırsatı verdiğiniz için hepimize çok çok teşekkür ediyorum. Biraz heyecanlıyım kusura bakmayın yani ilk defa böyle bir ortamda bir konuşma sağladık.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Sorun yok.

KARATAŞ SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFİ BAŞKANI CELAL SAFSOYLU – Teşekkür ediyorum, sağ olun.

Bizim, Akdeniz'de 1'inci önceliğimiz, birinci sıkıntımız, yıllardan beri biz bölgesel ve iklimsel bir geçiş sağlamak istiyoruz. Su Ürünleri Genel Müdürlüğümüzle, tabii, yazıştık, çizdiğimiz ama şimdiye kadar başarılı olmadık. Yani tebliğler yayınlandığında bütün denizler için geçerli oluyor ama Akdeniz'in hem sıcak olmasından hem de ikliminin sıcak olmasından dolayı balıklar da biyolojik farklılık gösteriyor. Mesela tebliğler bize yasak, Karadeniz'de uyum sağlayabiliyor ama bize gelince bazı yerlerde tıkanıyor. Dolayısıyla bölgesel balıkçılığa geçerse ona göre tebliğler yayınlanır. Bölgesel balıkçılık bizim için önemli.

Burada tekne boylarıyla alakalı bir sıkıntımız var. 2013'te Tarım Bakanlığımızın Tersaneler ve Kıyı Yapıları Genel Müdürlüğüne yazışmalarından dolayı... Geleneksel kıyı balıkçılarımız, özellikle babadan aldıkları tekneleri yenilerken sehven 30 santim, 40 santim, 50 santim gibi fazlalıklar yapıyor. Her sörvey yapıldığında liman başkanımızla sıkıntı yaşıyoruz. 2013'te bir aylığına bu kanun açılmış, teknelerin fiziki yapısıyla ruhsattaki, kâğıttaki ölçümleri yapılıp gerçek teknelerin metrajının kâğıda dökülmesini sağlamışlar fakat hiçbir kurum bize bu konuda bilgi vermediğinden, biz 2013'te yayınlanan bu tebliğden, bu fırsattan yararlanamadık; tekrar bir ay açılmasını talep ediyoruz.

Bölgemizde, Adana bölgesinde 5 dalyan mevcut. Sayın Cumhurbaşkanımızın talimatlarıyla bu dalyanlar hassas ve korunaklı alan ilan edilmesine rağmen... Normalde kiralananması gerekiyor çünkü biyolojik çeşitliliği ve balık stoklarını koruma adına bunları denizle buluşturmak gerekiyor ama maalesef tekrar kiralanıyor, kiraya veriliyor ve orada alabildiğince uygunsuz şekilde balıkçılık yapılıyor. Burada ne hikmetse, 2018 depreminden sonra karides girişi vuku buldu dalyanlara. Burada yavru karides katliamı da yapılıyor yani denize salınmıyor bu karidesler. Dolayısıyla açık deniz balıkçılığı bu konuda çok muzdarip. Bu dalyanların kiraya verilmesini istemiyoruz, illaki kiraya verilecekse yılda bir defa, her dalyanın yılda bir defa da olsa nadasa bırakılmasını talep ediyoruz.

ÜMİT YILMAZ (Düzce) - Zaten altı ay bırakılmıyor mu onlar? altı ay nadasta oluyorlar bildiğim.

KARATAŞ SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFİ BAŞKANI CELAL SAFSOYLU - Sayın Vekilim, özür diliyorum, o altı ay içerisinde larva şekline gelen karides tam normal boyuta ulaşırken o altı ay içerisinde kapatıyorlar zaten çiftliği.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Tamamladık mı?

KARATAŞ SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFİ BAŞKANI CELAL SAFSOYLU – Hayır, bir konu daha vardı Sayın Başkanım.

Geleneksel kıyı balıkçılarımıza ağlarıyla alakalı bir kota getirildi; 6 metre tekneye de 6 bin metre, 12 metre tekneye de 6 bin metre. Burada bir düzensizlik olduğunun farkına vardık. 12 metre tekneye de ona göre bir ağ kotası düzenlenmesi gerektiğini düşünüyoruz.

Dil balığı bizim için geleneksel. Kıyı balıkçıları uzatma ağlarıyla bu dil balığı avcılığını yapıyor. Kırk beş gün yasağı var. Hava muhalefetinden dolayı kıyın avladığımız bu balığın av yasağının kırk beş günden otuz güne tekrar düzenlenmesini talep ediyoruz.

Beni dinlediğiniz için teşekkür ederim.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Evet, Celal Bey, teşekkür ediyoruz sizlere de.

Göktuğ Hocam nerede, Göktuğ Hocam? Hocam, sizi daha sonra mı dinleyelim, siz konuşmaları dinledikten sonra? Kübra Hocam, sizi de sonra dinleyelim.

Peki, o zaman ben sıradan Yine devam ediyorum. Deniz Ürünleri Avcıları Üretici Birliğinden Murat Kul.

DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ MERKEZ BİRLİĞİ BAŞKAN YARDIMCISI MURAT KUL – Ben söz almıştım efendim. İstanbul Üretici Başkanı var. Daha sonra yine bir şey olursa söz alırım.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Peki, sizde Şekip Yalçın var. Hepiniz aynı birliktesiniz, ayrı ayrı konuşmanız gerekiyor mu?

DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ MERKEZ BİRLİĞİ BAŞKAN YARDIMCISI MURAT KUL – Yani bizim tamamlamadığımız bazı şeyler olmuştu Sayın Başkanım, olursa iyi olur.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Yok, sadece soruyorum çünkü buraya 4 kişiyle gelmişsiniz. Eğer konuşmanız gerekiyorsa tabii ki konuşturacağız.

Buyurun.

5.- İstanbul Deniz Ürünleri Avcıları Üreticileri Merkez Birliği Başkanı Şekip Yalçın'ın, Marmara bölgesindeki ve diğer bölgelerdeki balıkçılık sektörünün sorunları ve çözüm önerileri hakkında sunumu

İSTANBUL DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ MERKEZ BİRLİĞİ BAŞKANI ŞEKİP YALÇIN – Sayın Başkanım, sayın vekillerim; İstanbul Deniz Ürünleri Üretici Birliği Başkanımı.

Arkadaşımızın bahsettiği konuların eksiklerine değinmek istiyorum. Demirleme sahaları... 1380 sayılı Kanun'la bize verilen yasak bölgelerde biz kesinlikle avlanmıyoruz ama bizim avcılık sahalarımızı demirleme alanı diye işgal ediyorlar. Bir kıyı yasakları başımıza çıktı bir de müsilaaj konusu var efendim. Müsilaajı bu denize balıkçı yapmadı. Biz bu müsilaajla 1980 senesinden beri balıkçı olarak uğraşıyorduk. Biz buna balıkçı tabiriyle “kaykay” diyorduk. Bu, suyun üzerine çıktı, yalılara, villalara değmeye başladı bunun adını “müsilaaj” koydular. Bunu balıkçı kirletmedi yani. Bunun müsebbibi hep bizi yaptılar.

Kıyı yasakları... Biz Türk balıkçısı olarak -ben Marmara ve Karadeniz'de çalışıyorum- benim tabirimle biz muhacir balığı alıyoruz efendim. Balık girer Karadeniz'e, Karadeniz'den Marmara'ya göç edip gider. Kıyı yasakları var. Ben açılışlarda Sayın Cumhurbaşkanımızın 3-4 defa yanında bulundum,

bu yasakları dile getirdik “Bu 24 metreyi niye yaptılar?” diyerek. Sayın Cumhurbaşkanımız geçmiş Genel Müdürümüze “Affedersiniz, bu uşak ne diyor?” dedi, ben izah ettim “Ne diyorsa onu yapın.” dedi. Yani yeni Genel Müdürümüze görevinden dolayı hayırlı olsun diyorum. Genel Müdürümüz bu Karadeniz’de 24 metreyi uyguladı -Marmara’da da çok balıkçı teknelerimiz var- bizim avlanmamıza engel oldu. Kıyı yasakları derken bazen biz koylarda avlanırken dışarıdan bazı amatörler bize taş, öteberi atarak “Vay, niye bu kadar kıyıya geldiniz?” diyorlar. Hayır efendim, biz kıyıya gelmedik, kıyı bize geldi; kıyıları doldurdular, bizim av silahlarımızı işgal ettiler.

Yani bir de adalar konusu var efendim Marmara’da. Ne oldu ise adaları yasak ettiler. Biz buna diyoruz ki tamam, kuzeyi olsun da güneyinden ne istiyorsunuz? Bu balık Marmara’dan yitip gidiyor, akıyor, Yunanistan’a gidiyor, biz avlayamıyoruz. Sıkıntılarımız çok. Ben yaş olarak 61 yaşındayım, 13 yaşından beri denizdeyim Sayın Başkanım. Balıkçıyı balıkçı olarak da dinlemenizi istiyorum. Sıkıntılarımız çok.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Şekip Bey, ilave etmek istediğiniz başka bir şey var mı? “Balıkçıların dinlenmesini öneriyorum.” dediniz de.

İSTANBUL DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ MERKEZ BİRLİĞİ BAŞKANI ADEM ŞEKİP YALÇIN – Bu yasakları dile getirmek lazım. Yasakları dizayn edelim. Bu 24 metreyi niye çıkardılar? Ben onu çok iyi biliyorum, bu 24 metreyi niye çıkardıklarını.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ - İlgili arkadaşlar burada, onların cevaplarını verecekler. Biz de Komisyon olarak fikrimizi, görüşümüzü vesairemizi söyleyeceğiz. Bu noktada eğer bir yanlışlık varsa -Komisyonun amacı da bu zaten- eksiklikler, hatalar varsa bunları düzeltmek adına buradayız.

İSTANBUL DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ MERKEZ BİRLİĞİ BAŞKANI ADEM ŞEKİP YALÇIN – Ben şikâyet etmiyorum, bunlar düzelsin diye... Bundan evvelki Sayın Genel Müdürümüze biz bunları ilettik. Ben şahıs olarak hakkımı helal etmiyorum ona. İnşallah Sayın Genel Müdürüm bizim dilekelerimizi dinler. Bu yasakları niye yaptılar, niye bu balıkçıya bu kadar sıkıntı oluyor? Bizi kale almalarını istiyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Evet, biz teşekkür ediyoruz Şekip Hocam.

Buyurun Bedri Bey.

BEDRİ YAŞAR (Samsun) - Değerli Başkanım, değerli katılımcılar; burada bizim bütün derdimiz sizin problemlerinizi, aynı zamanda da çözüm önerilerinizi dinleyerek iki tarafı da... Siz bu işin bir tarafındasınız, Bakanlık da bir tarafında. Bu Komisyonun birinci görevi hem sorunları hem çözüm önerilerini dinleyerek bir sonuca varmak. Onun için bir problem yok.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Biz aracıyız.

BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Evet, Türkiye Büyük Millet Meclisinin birinci görevi de bu tür problemleri, sorunları gündeme getirmek. Bu Komisyon da bütün siyasi partilerin ortak önerleriyle kurulmuş bir Komisyondur. Her ne kadar siyasi partiler farklı olsa bile Türkiye’nin problemleri konusunda ortak görüşümüz var. Burada bir siyaset söz konusu değil. Siz dertlerinizi, aynı zamanda çözüm önerilerinizi söyleyeceksiniz; bilim insanlarının yaklaşımları, devletin yaklaşımları, bunun sonucunda da biz bir rapor hazırlamaya çalışacağız. Onun için sorunların yanı sıra, çözüm önerileriniz hakikaten bizim için çok değerli. Herkese ayrıca teşekkür ediyorum, buradasınız, bizimle bunu paylaşıyorsunuz.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ - Evet ben de Bedri Bey'e teşekkür ediyorum.

İSTANBUL DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ MERKEZ BİRLİĞİ BAŞKANI
ADEM ŞEKİP YALÇIN – Çok sağ olun efendim.

Bir de şunu dile getirmek istiyorum. Balıkçı olarak biz bizim bir balıkçılık tanımımız yok. Biz neyiz yani? 7 tane bakanlıkla uğraşıyoruz; Tarım Bakanlığı, Ulaştırma, Sahil Güvenlik, İçişleri, Maliye... Yani bizim bir tanımımız yok mu yani? Yani bu kadar arkadaşımız izah etti, 1,5 milyona, aşağı yukarı 150 kaleme eklemek veriyoruz biz.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ - Şekip Hocam, bu kadar büyük bir sektör, ekonomik değeri olan bir sektör, denizlerin fatihlerisiniz, nasıl tanımınız yok ya?

İSTANBUL DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ MERKEZ BİRLİĞİ BAŞKANI
ŞEKİP YALÇIN – Yok, bayağı yok; ne balıkçılık bakanlığı var ne bir şey meslek olarak geçmiyor.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Hah, bunları öğrenmek istiyoruz zaten.

Peki, teşekkür ederim.

Deniz Ürünleri Avcıları Üreticileri Merkez Birliğinden Muharrem Hamza Bey, buyurun.

6.- Rize Deniz Ürünleri Avcıları Üreticileri Merkez Birliği Başkanı Muharrem Hamza'nın, Karadeniz bölgesindeki balıkçılık sektörünün sorunları ve çözüm önerileri hakkında sunumu

RİZE DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ MERKEZ BİRLİĞİ BAŞKANI
MUHARREM HAMZA – Ben bir konuda söz almak istiyorum Değerli Başkanım.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Buyurun.

RİZE DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ MERKEZ BİRLİĞİ BAŞKANI
MUHARREM HAMZA – Hazırın, saygılar, selamlar herkese.

Deniz Ürünleri Avcıları Üreticileri Merkez Birliği Rize Başkanım. Rize'mizin sorunu, gırgır avcılığı sorunu. Pek bir problemimiz yok, problemimiz sadece üretici çiftlikleri. Bizim, Doğu Karadeniz olarak çok av sahamız yok. Örnek vereyim size: Hopa Kemalpaşa'dan Trabzon Yoros'a kadar 200 kilometrelik av sahamızda av sahamız belki 25-30 kilometredir, diğer alan kesinlikle gırgır avcılığına av sahası değildir; bu tabanı, zemini düzgün olan yerler yani. Bu konuda, tüm bu av sahaları da kafes balıkçılığına verilmiş, şu anda burada sıkıntı var. Şöyle bir durum var...

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Şöyle mi diyorsunuz, tam anlamak için söylüyorum: Bizim Kemalpaşa'dan, Gürcistan sınırından, Batum sınırından başlayıp Yoros'a kadar...

RİZE DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ MERKEZ BİRLİĞİ BAŞKANI
MUHARREM HAMZA – Doğu Karadeniz olarak, bölgesel olarak diyorum.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Alanımız var ama bu alan içerisinde sadece 30 kilometrelik bir alan bizim av yapmamıza müsait, deniz zeminine alakalı.

Buyurun.

RİZE DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ MERKEZ BİRLİĞİ BAŞKANI
MUHARREM HAMZA – Düz zemin olarak yani gırgır avcılığına uygun olarak sahamız bu kadar, hem kısıtlı hem genişlik bakımından... Örnek vereyim sana, sahilten, 24 metreden kulaca kadar... Öyle diyelim ben şimdi sana, bizim dilimizden konuşayım. Mesela, 14 kulaçtan 35 kulaca kadar gırgır avcılığını bu avlama sahalarında yapabiliriz. Açığa çıkınca zaten gırgır avcılığına 40 kulaçtan yukarı eğer orta suda balık bulursak avcılık yaparız; balık bulamazsak yapamayız zaten. Bu kafesler de böyle

tam bizim 35 kulaçla 12 kulaç arasında çapalarıyla beraber kurulduğu zaman sıkıntılar burada. Bir de şunu diyorum: Bu kafesleri ille de kuracaksak lütfen belirli bir derinliğe, mesela 30-60 kulaç arası olsun ki biz de sahilde, av sahalarımızda gırgır avcılığını yapabilelim.

Bir de yaşanan bir olay diyeyim size. Şimdi, bu geçtiğimiz günlerde Trabzon'da bir kafes patladı, 850 ton somon balığı denize geldi. Şimdi, bizim sahillerimizde, limanlarımızın içerisinde bir popülasyon vardı; biz ona "papaz balığı" derdik; siyah böyle, kaya balığına benzer bir balık. Şimdi, bunun bize zararları ne, faydaları ne? Bu kafesteki 850 ton balık denize indiği zaman Trabzon'dan Hopa'ya kadar bu balık sahile yayıldı. Bizim, o papaz balığından -şu anda azaldı, avlandı avlanmadı bilmiyorum, belirli bir kısmı avlandı- sahillerimizde bir tane kalmadı, ilaçlık bir tane papaz balığı yok. Yani bu somon balığını...

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Somon onları imha etti.

RİZE DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ MERKEZ BİRLİĞİ BAŞKANI MUHARREM HAMZA – Aynen, bir şey yiyecek bu hayvan yani. O sahilde de o kıştan dolayı...

BEDRİ YAŞAR (Samsun) – "Papazı bulduk." diyorsun.

RİZE DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ MERKEZ BİRLİĞİ BAŞKANI MUHARREM HAMZA – Biz papaz balığını gördük, diğerini bulduk mu? Bulamadık.

Bir de şöyle bir sıkıntımız var: Bu somon denizden hep tatlı suya çıkar, nehirlerimizdeki yerli alabalığımızdan bir tane kalmaz yani onlar dereye girdiği zaman. Bizim nehirlerimizin öz balıkları, o somon balığı tamamen tüketir yani öyle vampir bir balık bu balık. Biz onu gördük, limanda papaz balığını gördük, yok oldu ama denizde, az daha açıkta neyi tüketiyor, neyi yiyor, kendini mi yiyor, bunun da iyi bir araştırılmasını sizden talep ediyorum, Komisyondan talep ediyorum. Faydası var, ihracat yapıyoruz, balığın lezzeti güzel ama son bir ay içerisindeki yaşadığımız olayı size arz etmek istedim. Bunun dikkate alınmasını talep ediyorum.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Peki, teşekkür ediyoruz.

Muharrem Bey, pazartesi günü de bu konu gündeme gelmişti, kafesin patlaması falan izah edilmişti, siz de tekrar etmiş oldunuz bunu.

İlave edeceğimiz bir şey var mı?

RİZE DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ MERKEZ BİRLİĞİ BAŞKANI MUHARREM HAMZA – İleriki zamanda söz alırsam devam ederim.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Peki, teşekkür ediyoruz.

Yalova Deniz Ürünleri Avcıları Üreticileri Birlik Başkanı Recai Sert Bey.

Buyurun, Recai Bey.

7.- Yalova Deniz Ürünleri Avcıları Üreticileri Birliği Başkanı Recai Sert'in, Marmara Denizi'yle ve balıkçılık sektörüyle ilgili sorunlar ve çözüm önerileri hakkında sunumu

YALOVA DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ BİRLİĞİ BAŞKANI RECAİ SERT – Sayın vekillerim, önce, böyle bir oluşum gösterdiğiniz için hepimize ayrı ayrı teşekkür ederim. Sonra, bütün katılımcılarım, hepimiz hoş geldiniz.

Efendim, ben Yalova Üreticileri Birlik Başkanı Recai Sert.

Her bölgenin kendine has sorunları var, bizim de Marmara Denizi'yle alakalı sorunlarımızdan bahsetmek istiyorum. Bizim Marmara Denizi'ne müsilağdan dolayı 16 tane midye çiftlik ruhsatı verildi, Bozburu'dan içeriye. Haritada Gemlik Körfezi'ne bakarsanız ne kadar ufak bir yer olduğunu

görsünüz, 16 tane çiftlik ruhsatı verildi. Biz balıkçılar olarak bu 16 tane çiftlik ruhsatından rahatsız değiliz fakat bizim gırgır balıkçılığının avlanmadığı yerde, Bozburun-Esenköy arasında 8 binlik bir kör sahamız var, buraya 16 tane değil, 36 tane midye çiftliği sığar ve de bu bizim işimize gelir; hem balığı engeller, hem balığın geçişini rahatlatır. Orası kör bir nokta ve bunu anlattık, talep edemedik. Dedik ki: 6 dönüm yani 6 mil biz sahaya kuralım bu çiftlikleri, hayır... Gemlik Körfezi'nin tamamen, her yerinde Sahil Güvenlik, hızlı botlar yani her türlü kaza -bunu hep beraber duyacağız- kaçınılmaz; bu birinci problemimiz.

İkinci problemimiz, Marmara Denizi'nin göbeğinde "İmralı" diye bir adamız var, bu adamız malum. Bu adamızın dört bir tarafı 4'er mil, 3,5 mil sınırlı olduğundan hiçbir balıkçı buraya girip avlanamıyor; Marmara'nın tam göbeğinde, balığın merkezinde. Bu, İmralı Adası ile çiftliklerin hasat ettiği yani kapladığı yerleri hesaplırsak biz Gemlik Körfezi olarak ne kadar bir alanda avcılık yaptığımızı, siz ekranda daha iyi görebilirsiniz. Buna istinaden, bizim talebimiz, bu 16 tane dağılmış midye çiftliklerini, 4 tane daha verelim, 20 yapalım ama bunları bir araya toplayalım, onlar da yaşasın. Ne yazık ki midye çiftliklerini -sahiplerini biz de tanımıyoruz- artık kurdular, inşallah hasatları bereketli olur. Buldukları bölgeden, köylerden 1-2 işçi istihdam sağlamak yok, kendi işçilerini de kendileri getiriyorlar; bu birinci problemimiz.

İkinci problemimiz, bizim Gemlik Körfezi sekiz sene evvel bir masada yasak oldu, Körfez'in yüzde 60'ı. Biz bunun için Yalova iline ve Ankara'ya önerge verdik, dedik ki: Bunu bir araştıralım, yasak olduğu yerde -zaten alanımız dar- biz ne yaptık? Fakat -buradaki bütün balıkçı arkadaşlar bilir ve herkese de bunu sorabilirsiniz- yasak olan yer hırsızlığa açılıyor yani gırgırın girmediği veya serbest olan bölgede trolün girmediği yerde başka bir şeyler çalışıyor. Burada, Komisyondan rica ediyorum, Gemlik Körfezi, özellikle orası ekilmeyen bir tarla oldu, hasat oldu. Hocalarımız da burada, ben bir şey iddia ediyorum. Hamsi balığı denizde hiçbir canlı yemeden büyüyen bir balık, hamsi balığının tek gıdası denizdeki platform. Bu platformu hayata geçiren de nedir? Dipteki çalışan bir vasıta. Gemlik Körfezi'nin de açılmasını talep ediyoruz.

Üçüncü en büyük sorunumuz, Türkiye genelinin sorunu, bu Komisyonun da sorunu, buradaki arkadaşların da sorunu. Bakın, bazı arkadaşlar bu mevzuya kızabilir, önemli değil, ben doğru olanı konuşmaya çalışıyorum. Şu anda gündemimizde "orkinos" diye bir balık var, bu orkinos balığı herkesin kâbusu oldu. Bundan yirmi sene evvel orkinosa giden, avcılık yapan, o sektöre yatırım yapan arkadaşlara balıkçılar olarak bizim saygımız sonsuz, hepsi o günün şartlarında yatırımını yaptı fakat ne hikmetse mahkeme kararıyla bu 40'tan 30'a düştü. Şimdi, ben buradaki tüm Komisyona, balıkçı arkadaşlara soruyorum: 29,90, 28,5 metre tekne bu ülkenin bayrağını taşıyor mu? Bu ülkenin vatandaşı değil mi? Bu ülkede bu insanlara hizmet etmiyor mu? Bunu bütün Komisyondaki Başkanlarımıza, hocalarımıza soruyorum: 30 metre tekne orkinostan pay alıyor -bu kararı hocalarımız verdi- 29,90, 28,5 metre tekne bu ülkenin teknesi değil mi veya bu ülkeye yardımcı oluyor mu?

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Peki, Recai Bey, orada şöyle bir durum olabilir mi... Bir yere dayandırmak gerekiyor, sonunda bir rakam koymak gerekiyor. Şimdi, 28,5 metreye de izin verdiğimizde bu sefer "27,5 niye olmuyor, 25 niye olmuyor..." Böyle aşağı doğru gelmez miyiz?

YALOVA DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ BİRLİĞİ BAŞKANI RECAİ SERT – Hayır, öneriyi söyleyebilir miyim?

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Evet, buyurun.

YALOVA DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ BİRLİĞİ BAŞKANI RECAİ SERT – Yalova Üreticiler Birlik Başkanı olarak benim önerim: Türkiye genelinde orkinosta avcılık yapan -bu işe hayatını, zamanını, yıllarını harcayan arkadaşlarıma sonsuz- tekne sayısı saysanız 45'i geçmez; bunlar kendi aralarında ikiye bölünecek, iki yıla, bir yıl bir grup, bir yıl bir grup çünkü kayıtlarda var orkinosu tutan tekneler, kayıtlarımızda var.

RİDVAN TURAN (Mersin) – Küçük ölçekli tuttuysa ne olacak? Küçük ölçekli tuttu mesela orkinosu...

YALOVA DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ BİRLİĞİ BAŞKANI RECAİ SERT – Ama tutamıyor şu an.

RİDVAN TURAN (Mersin) – “Hedef dışı” diye sayılmıyor mu?

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Yasak, yasak.

RİDVAN TURAN (Mersin) – Ticari olarak tutamıyor olması lazım.

YALOVA DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ BİRLİĞİ BAŞKANI RECAİ SERT – Ticari olarak da tutamıyor.

RİDVAN TURAN (Mersin) – Siz ikiye ayırıp da iki kategori yaparken burada orkinos yakalama kabiliyetine sahip olanları eğer “hedef dışı balıkçılık” diye tarif ederseniz o zaman ticari olarak tuttuğunun bir anlamı kalmaz. Bir pasta yenecekse buradaki şeyin yeniden ele alınması lazım, bütün balıkçıları altına almış olarak.

YALOVA DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ BİRLİĞİ BAŞKANI RECAİ SERT – Hayır, bakın, lafımı bitirmedim ben ama. Dedim ki Türkiye'mizin bu konuda çok ciddi bir döviz geliri var, biz onlara saygı duyuyoruz, o adamlar, o arkadaşlarımız yirmi senedir Akdeniz'in her köşesinde, Arnavutluk'a, yurt dışına giden, ülkeye döviz getiren arkadaşlar, onlara bizim lafımız yok. Şimdi, dediniz ya siz: “28, 27,5 bir kanun getirelim.” O arkadaşların hakkı verilsin; tutan, tutucu tekneler, 40-50 tekne... Türkiye genelinde, bütün şirketlerde, devlette, Su Ürünleri Müdürlüğünde bunun listeleri var. Türkiye'nin geri kalan kotası tüm balıkçılığa dağılması lazım. Bu, devletimizin de su ürünleri sektörümüzün de bana göre kanayan yarası, mübarek aylardayız. Bunun Türkiye'ye dağılması lazım, bakın, herkesi zan altında... Şu anda, yargıda, bunun için Su Ürünlerine açılmış 50 dava var. Şimdi, 30 metre altı tekneler Su Ürünleri Müdürlüğüne, Tarım Bakanlığına dava açıyor, devlet birbirine girdi şu konuda. Bakın, buyurun, alın, 100 tane dava açıldı. Buna bizim acil çözüm bulmamız lazım, bizim birbirimizi kucaklamamız lazım.

Bakın, burada demin arkadaşım bir muhabbet anlattı. Gırgırcı kimdir? Ben gırgırcının iyisini, kötüsünü anlatmıyorum, gırgırcı... Geçenlerde 9 kuvvetinde havayla deprem göçüğü oldu, devletimizin hiçbir botu İmralı'ya gidip de o havada... Göçük altında kalmış 8 askerimizi İmralı'dan almamız gerekiyor ve Sahil Güvenlik Grup Komutanı beni aradı, biz 9 kuvvetindeki havada bata çıka İmralı'ya gittik, o evlatlarımızı aldık, getirdik. Yaptığımız iyilikten bahsetmiyorum, gırgırcının bu denizde nasıl bir rol aldığını anlatmak istiyorum.

Bir de şöyle ciddi bir sorunumuz var: Balıkçılıkta en büyük problem beş senelik eylem planı. Tonlarca insan, arkadaşlarımız masraf yapıyor, yatırım yapıyor, sonsuz krediler alıyor, bir kanun çıkıyor, beş senelik bir eylem planını... Çok çok özür diliyorum herkesten, yüzde 95'imiz ilkokul mezunuyuz, ben kırk senedir balıkçıyım ama devletimin beş senelik eylem planını görüp ona göre benim yatırım yapmam lazım; benim 3 uşağım var, onlar balıkçı.

Bir de sorun ve öneriler olarak bizim Gemlik Körfezi; biliyorsunuz, fay hattımız da var. Bu deprem konusunda, Karataşlı arkadaşımız da anlattı, gırgırların bu denizde ne derece faal olduğunu, devletimizin kötü olduğu zaman, her zaman yanında olduğunu ve Marmara'nın çok büyük bir depremle şu anda karşı karşıya olduğunu hepimiz biliyoruz. İstanbul'a, mümkünse Yalova iline tahliye yapmak için yapabildiğimiz kadar iskele rica ediyorum, felaket anında bu balıkçıların teknelerini kullanabilmek için. Balıkçı, gırgırcı, trolcü her zaman devletin yanındadır.

Bu orkinos balığıyla ilgili, her gittiğim bölgede, her gittiğim ortamda balıkçı şu anda birbirine girdi, herkes yargıya başvuruyor. Su Ürünleri Genel Müdürüm yeni görevine geldi, ona da Cenab-ı Allah yardım etsin, işleri çok zor. Bu konuyu sizin gerçekten de iyi araştırmanızı ve bu konuya bir çözüm getirmenizi...

Bir de arkadaşım tekrar izah etti, bu da çok önemli bir görüş, bunu da belirtmek istiyorum. Bakın, her limanda, balıkçı limanlarında, Türkiye'nin her yerinde ciddi bir sorun var. Karadeniz'de -özellikle hamsicilik olduğu zaman- bütün tekneler balık boşaltıyorken -tekneler, liman sorumluları, kooperatif başkanlığı- her sene bu sorun yaşanıyor. Gelin Marmara'ya... Bizim Yalova ili olarak, benim Yalova Üreticiler Birlik Başkanı olarak 8 tane kooperatifimle beraber, bana bağlı o kooperatiflerin de -Marmara'nın en aktif ili biziz Yalova olarak- en büyük şikâyeti amatörler. Bu amatörlerin denize girmesinden, oltayla balık tutmasından rahatsız değiliz.

AMATÖR VE SPORTİF OLTA BALIKÇILIĞI FEDERASYONU BAŞKANI MUSTAFA SERKAN İNANÇ – Neden rahatsızsınız Başkanım?

YALOVA DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ BİRLİĞİ BAŞKANI RECAİ SERT – Neden rahatsızsınız... Bakın, devletin "Sahil Güvenlik" diye bir kurumu var. Sahil Güvenliğin işi gücü bizimle uğraşmak. Sahil Güvenlikten bir rapor isterseniz bunu niye söylediğimi siz anlarsınız.

AMATÖR VE SPORTİF OLTA BALIKÇILIĞI FEDERASYONU BAŞKANI MUSTAFA SERKAN İNANÇ – Başkanım, yapmadık mı zannediyorsunuz?

YALOVA DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ BİRLİĞİ BAŞKANI RECAİ SERT – Müsaade edin...

Ben bu yaşıma kadar 40 amatör kurtardım. Bakın, çapaları yok, bunlara haftanın iki günü -cumartesi, pazar- serbest, beş günü yasak olması lazım. Denizin her tarafında, özellikle körfezlerde gece bira alan, içki içen tonlarca Zodiac...

AMATÖR VE SPORTİF OLTA BALIKÇILIĞI FEDERASYONU BAŞKANI MUSTAFA SERKAN İNANÇ – Şuna "amatör" demeyin de bence "yasa dışı avcı" deyin.

YALOVA DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ BİRLİĞİ BAŞKANI RECAİ SERT – Kusura bakmayın, ben tanımlayamadım, siz düzelttiniz, bravo.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Arkadaşlar, konuşmacı arkadaşşa, dinleyen arkadaşlardan mutlaka bir itiraz ya da düzeltme gelebilir, bu normaldir ama bunu şöyle yaparsak insicamı daha bozmamış oluruz: Sırası geldiğinde o konuya cevap verirsek daha düzenli bir toplantı yapmış oluruz.

YALOVA DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ BİRLİĞİ BAŞKANI RECAİ SERT – Çok teşekkür ederim düzelttiğiniz için, ben yanlış tanımladım.

Yine, size bir... Denizde, yılbaşı akşamı, saat dokuz buçuk, 9 kuvvetinde hava esiyor, Sahil Güvenlik gidememiş, yat bozulmuş, karaya gidiyor, bizim Zeytinbağı diye bir yer var, dağların altı, gittik 15 kulaçtan aldık; içeride 1 kasa bira, 4 delikanlı yani devlet de gerçekten bu denizde ekmeğini sudan kazanan insanlar da... Ya, çıkın, zevkinizi yapın, eyvallah ama haftanın iki günü; beş günü bunun

yasak olması lazım. Trafik, İstanbul Boğazı'nı görün, iş ticariye döndü. Bir amatörün tuttuğu balığı Sahil Güvenlik denetleyemiyor, Sahil Güvenlik onu hiçbir şekilde... Bakın, bunun şöyle de bir yararı var, gerçek ufak balıkçılara söylüyorum, bugün bu kanunu biz çıkardığımız zaman Ahmet amcanın, Mehmet amcanın, kanserden ölen köşe başında hayatını 6 metre sandalla kazanan bir amcanın da ruhsatı 100 milyonsa amatörünün ruhsatı 300 milyon olacak, o amatörü ruhsat alacak. Yeşil ruhsatlar bu kadar değer kazanacak; Ahmet amcanın, Mehmet amcanın yüzünü güldüreceğiz.

Şu anda söyleyeceklerim bunlar, inşallah tekrar söz verirsiniz sorunlara...

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Eksik kaldığımız bir yer olursa, mutlaka ihtiyaç olursa söz vereceğiz, ilk turları tamamlayalım.

AMATÖR VE SPORTİF OLTA BALIKÇILIĞI FEDERASYONU BAŞKANI MUSTAFA SERKAN İNANÇ – Başkanım, şöyle bir şey yapabilir miyiz, bu konuyla ilgili çok sıcak sıcaklığa...

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Buyurun.

AMATÖR VE SPORTİF OLTA BALIKÇILIĞI FEDERASYONU BAŞKANI MUSTAFA SERKAN İNANÇ – Başkanım, bu konuyla ilgili yani amatörlerle ilgili olan maddeyi birçok kişi dile getirecek ve biz tek tek cevap vermek zorunda kalacağız. Lütfen, bunu çok sıcak sıcaklığa görüşebilir miyiz.

Şimdi, Murat Bey söyledi, Naci Bey söyledi, Başkanım söyledi, Ramazan Başkanım söyleyecek. Anlatmaya çalıştıkları, vatandaş rakı içeriyorsa “âlemci” deyin, bira içeriyorsa “âlemci” deyin, “biracı” deyin ama...

YALOVA DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ BİRLİĞİ BAŞKANI RECAİ SERT – Sayın Başkanım, son bir sözüm var, söyleyebilir miyim?

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Serkan Bey, uyarın için teşekkür ediyorum.

Birkaç kişi daha var, dinlemem gerekiyor, ondan sonra bu konseptte uygunsuzsa geçeceğiz.

AMATÖR VE SPORTİF OLTA BALIKÇILIĞI FEDERASYONU BAŞKANI MUSTAFA SERKAN İNANÇ – Tamam Başkanım.

Buyurun.

YALOVA DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ BİRLİĞİ BAŞKANI RECAİ SERT – Son cümlelerimi söylüyorum: Gerçekten büyüklerim konuştu, saygı duyuyorum, çok doğru da konuştular, diğer balıkçı kardeşlerim de. Biz balıkçı sektörü olarak birbirimizle her zaman sırt sırta verdik fakat bir ortak noktamız, menfaatler doğrultusunda bir türlü sırt sırta gelemedik. Bakın, ne yaparsak yapalım, hangi tarafından tutarsak tutalım, biz kotayı mecbur Türkiye'ye getirmek mecburiyetindeyiz çünkü kota gelmediği sürece haksız bir rekabet oluyor, bunun önüne geçemiyoruz, aldığımızı denize yatırmak... Mesela, fırsat verirsiniz bir şey anlatacağım buradaki arkadaşları bilgilendirmek için.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Ama son şey değil mi?

YALOVA DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ BİRLİĞİ BAŞKANI RECAİ SERT – Son şey.

Serbest olması için değil; Marmara'da lambacılık yasak oldu, tamam, devletimiz yaptı. Bir lamba teknesinin maliyeti bugünkü parayla 100 milyar, bir lamba teknesi 100 bin lira yani; bunu biz yasak yaptık. Sebep ne? Marmara'daki balık popülasyonu bitiyordu. Hayır, bitmedi. Ben kırk senedir denizdeyim. Şimdi, biz onu ne yapıyoruz biliyor musunuz? 10 bin kasa hamsinin maliyeti 300 bin liradan yapsa 3,5-4 trilyon veriyoruz, o lambayla tuttuğumuz balığın parasını Japonya'ya ödüyüz,

radar getiriyoruz; Anadolu'nun, çiftçi amcanın, Mehmet'in parasını Japon'a veriyoruz. Lambayı yasak yaptık, o ata sporumuzdu, onun parasını Japon'lara veriyoruz Hocam. Bir teknenin üst kamerası bir araştırılsın, cihazların masrafı, ederi...

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Recai Bey, konu anlaşıldı.

YALOVA DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ BİRLİĞİ BAŞKANI RECAİ SERT – Çok teşekkür ederiz.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Biz teşekkür ediyoruz, maksat hasıl olmuştur.

YALOVA DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ BİRLİĞİ BAŞKANI RECAİ SERT – Çok teşekkür ederim Sayın Başkanım.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Evet, şimdi de Su Ürünleri Kooperatifleri Merkez Birliği Başkanı Ramazan Özkaya Bey'i dinleyeceğiz.

Buyurun.

8.- Su Ürünleri Kooperatifleri Merkez Birliği Başkanı Ramazan Özkaya'nın, balıkçılık sektörünün sorunları ve çözüm önerileri hakkında sunumu

SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFLERİ MERKEZ BİRLİĞİ BAŞKANI RAMAZAN ÖZKAYA – Bizim yapımızda 400'e yakın kooperatif, 16 tane birlik, 22 binin üzerinde ortak var.

Şimdi, tabii ki sorunlarımız çok. Bu sorunları nasıl yapabiliriz? Biz burada dilimiz döndüğünce anlatmaya çalışıyoruz.

Öncelikle, bizi dinleyen Komisyon üyelerine, katkı sağlamak için sorun çözümlerine katılan tüm arkadaşlarımıza huzurunuzda teşekkür ediyorum.

Gerçekten sorunlarımız var ama öncelikle ben bütün katılımcılara, balıkçı arkadaşlarıma söylüyorum, eğer bütün paydaşlar olarak masaya oturabilirsek sorunların yüzde 50'sini çözdüğümüz gündür, yeter ki art niyetsiz o masaya hep beraber oturalım; sorunları çözdüğümüz gün olacaktır.

Balıkçılık sektörü olarak, ihracattan... Yurt içi satışlarda 45 milyar liraya yakın Türk ekonomisine katkı sağlıyor tüm balıkçılar. Böylesine güçlü, genç, dinamik bir sektörde 300 bin kişi dolaylı, dolaysız ekme yiyor, 36 bin kişi direkt ekme yiyor fakat ne yazık ki biz meslek olarak anılmıyoruz. Tarımın içerisinde en sona itilmiş bir yerde; bu kadar katkı sağlayan, bu kadar dinamik bir sektör maalesef meslek olarak anılmıyor. Biz diyoruz ki: Biz meslek olmak zorundayız ve bizim önümüz açılsın, biz meslek olalım. Hatta ve hatta tarımın içinden de çıkmak istiyoruz. Dünyanın hiçbir yerinde su ürünleri tarımın içerisinde değil ama biz tarımın içerisine maalesef yama yapılmışız, ne kredi kullanabiliyoruz doğru dürüst ne de sözümüz geçiyor. Onun için biz meslek olarak anılmak istiyoruz, bunun için de meslek olmak istiyoruz.

Şimdi, hepimizin söylediği gibi, sorunlarımız aslında ortak ama biz de değinmek istiyoruz. Yaşanan çevresel ve iklimsel faktörler ve aşırı avcılıktan dolayı son günlerde balık boylarında azalma, stoklarda da azalma var. Son on yılda 150 bin ton balığımız azaldı ve son günlerde -demin bir arkadaşımız da söyledi- Marmara'da maalesef boyu tutsa bile hamside et verimliliği olmadığı için satılmadı, avlanamadı, hatta ve hatta -oradan gelen algarnacılar söylüyor- algarnaları kaldıramıyorlar, herkes balığını denize dökmüş, deniz kokuyor. Bunun için bizim önerilerimiz olacak. Gene arkadaşlarla hemen hemen aynı fikirdeyiz ama biz de kendi önerilerimizi söyleyelim.

Birincisi, olmazsa olmaz kota; hepimizin birleştiği... Çünkü neden? Eğer biz kotayı koyabilirsek, boyuna göre de kotasını belirlersek arkadaşımız otomatikman değerli balığı, iyi hamsiyi yakalayacak, para eden balığı yakalayarak da denize döktüğü veyahut da yem fabrikalarına gönderdiği balığı değil

para edeni yakalayacak, kotası dolunca da teknesini bağlayacak, çoluk çocuğuyla vakit geçirecek, kazandığı parayı afiyet şekerle yiyecek. Ancak kota getirmediğimiz sürece, hırsımıza da denizde yenildiğimiz sürece biz önümüze gelen balığı yakalıyoruz. Biz bunun önüne geçmek için kesinlikle kotanın gelmesini istiyoruz. Şu andaki boy ve derinlik yasakları uygundur, değişmesini istemiyoruz.

Bizim bir de bölgesel balıkçılık ihtiyacımız var. Bütün denizlerimizde -değişiklikler gösteren-tuzluluk oranı farklı, sıcaklığı farklı, balık cinsleri farklı, avlama şekilleri farklı. Biz bölgelere -kendi bölgelerinde- bağlı bir tebliğ yapabilirsek, zamanı, balık boyunu, derinliğini her şeyi içine koyabilirsek -biz diyoruz ki- bölgeler arasındaki dengeyi kurabilirsek biz bir nebze de olsun balıkçılığı kurtarabiliriz diyoruz.

Burada, Mehmet Başkan da söyledi, balıkçı arkadaşlarımız da söyledi, en büyük sorunumuz balıkçılar arasındaki tekne büyütme yarışı. Tekne büyütme yarışından kopmamız lazım, ayrılmamız lazım. Ne güzeldi eskiden; 500 beygir, 1000 beygir teknelerle balığa gidip sene sonunda para birikmiş, hanımı hamamını yapmışlardı. Şimdi, 6 bin beygir motor tekneler içinde, günde -bilmiyorum, bizden sonra Barış arkadaş var burada, gırgırcı, günlük devamlı denizde- 10 ton mazot yakıyorlar. Gideri artırdık, gideri artırınca geliri ne yapacaksınız? Stoklara baskı uygulamak zorundasın, uygulamazsan kurtaramazsın ki. Ben diyorum ki: Marmara ve Karadeniz kapalı bir deniz. Ya -orkinos tekneleri hariç- ne gerek var 45-50 metre tekne yapmaya. Ne güzel günlerimiz vardı, denizlerimizde balıklarımız çoktu çünkü biz bizden önceki nesillerden emanet olarak bol bereketli deniz aldık ama biz çocuklarımıza, hani toprak üzerinde ot bitmemiş gibi, denizde olmadık balık bırakırsak bize lanet okuyacaklar. Biz diyoruz ki: Denizlerimizi gelecek nesillerimize bol bereketli bırakalım çünkü balıkçılarımız milyonlarını verdi, yatırım yapıyorlar, saygılıyız, “bacasız fabrika” diyoruz ama arkadaş, senin teknene göre denizde balık kalmadı, yatırımın boşa çıkacak; onlar adına da üzülüyoruz.

Şimdi “koruma alanları” çok söyleniyor, evet, doğrudur, koruma alanına ihtiyacımız var ama koruma alanlarını koruduğumuz sürece ihtiyaç var. Koruma alanlarını koruyabiliyor isek ve bu konuda da denetimleri sıklaştırabilirsek... Sayın vekillerim, bunun için benim bir önerim var burada: Binlerce su ürünleri mühendisi çocuklarımız var, pırıl pırıl çocuklar, ayağı yere basan çocuklar. Okullarını bunun için okudular fakat dışarıda manavda, berberde, bakkalda çalışıyorlar. Denetim elemanı olarak Tarım Bakanlığı 10 bin kişi alıyor, 130 su ürünleri, hatta o da düştü 87'ye... Ya, bir kere de su ürünleri için 5 bin su ürünleri mühendisi alınsın şu Bakanlığa ki biz de gurur duyalım, saygı duyalım diyoruz; bunu alkışlayalım.

İkincisi, özellikle bir koruma alanı var, Mersin balığının da orada yaşadığı bize iletildi, Kızılırmak ve Yeşilirmak'ın döküldüğü havzaların doğu ve batı yönlerinde ikişer mil ve kuzeyine doğru da 1 mil açığına kadar olan sahanın endüstriyel balıkçılığa kapanması için bir istek var; bunu da burada...

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Ramazan Bey, sizin sektörde size bağlı bulunan balıkçılarda kaç su ürünleri mühendisi çalışıyor?

SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFLERİ MERKEZ BİRLİĞİ BAŞKANI RAMAZAN ÖZKAYA – Vallahi benim Merkez Birlikte 1 kişi çalışıyor. 16 tane birliğin 12'sinde su ürünleri mühendisi çalışıyor.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Birer kişi?

SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFLERİ MERKEZ BİRLİĞİ BAŞKANI RAMAZAN ÖZKAYA – Birer kişi. Bireysel olarak bazı kooperatiflerde de çalışıyor.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Peki, teşekkür ederim.

Buyurun, devam edelim.

BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Üreticiler “Mühendis bulamıyoruz.” diyor. Siz “Geziliyor.” diyorsunuz, onlar “Bulamıyoruz” diyor; arada bir çelişki yok mu?

SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFLERİ MERKEZ BİRLİĞİ BAŞKANI RAMAZAN ÖZKAYA – Yok. Şimdi, neden “Bulamıyoruz.” diyorlar? Şimdi üreticiler... Ben de zaman zaman üreticilik yaptım, üreticilere bu konular şey değil. Su ürünleri mühendislerini biz değerlendirmek istiyoruz ancak şu anda kooperatiflerin ayakları yere basmadığı için devletin desteğine... Maaşını onlar ödesin, sigortasını biz ödeyelim; sorun yok, su ürünleri mühendisleri maaşını Bakanlık ödesin, sigortasını da... Çiftlikçilerin Bakanlığa ihtiyacı yok, onlar köşeyi döndüler, onların bir itirazı yok.

“Bulamıyoruz.” deyince... Vallahi üreticilerin bulamadığına ben pek inanmıyorum.

ÇANAKKALE SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFLERİ BÖLGE BİRLİĞİ BAŞKANI RAMAZAN HASAN UYSAL – Amele gibi kullanıyorlar da ondan.

SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFLERİ MERKEZ BİRLİĞİ BAŞKANI RAMAZAN ÖZKAYA – Söylemek istemediğimiz bazı şeyler var.

Şimdi, biz, döner sermayeden de şikâyetçiyiz, hem Ulaştırmanın hem Bakanlığın. Ya, her sene aynı şey.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Şimdi, Ramazan Bey, şunu rahatlıkla burada söyleyelim: “Her şey söylenmez.” diye bir ifade kullandınız. Burası bir komisyon toplantısı, kimseye hakaret etmemek...

SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFLERİ MERKEZ BİRLİĞİ BAŞKANI RAMAZAN ÖZKAYA – Hakaret etmiyorum zaten.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – ...iftira atmama kaydıyla her şeyi konuşmanızı istiyoruz ama.

SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFLERİ MERKEZ BİRLİĞİ BAŞKANI RAMAZAN ÖZKAYA – Tamam.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Yani “Şunu konuşuyum, bunu konuşmayım, şu incinir.” falan diye bir derdiniz olmasın.

SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFLERİ MERKEZ BİRLİĞİ BAŞKANI RAMAZAN ÖZKAYA – Sağ olun.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Hakaret olmasın, iftira olmasın, gerisini dinleyelim lütfen.

SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFLERİ MERKEZ BİRLİĞİ BAŞKANI RAMAZAN ÖZKAYA – Şimdi, Ulaştırma Bakanlığında ve Tarım Bakanlığında harcırahlar var belgeler için, her sene artıyor; gerçekten de bu, özellikle geleneksel balıkçılığın çok belini büküyor, ödemede zorluk çekiyorlar. Onun makul seviyeye indirilmesini istiyoruz ve özellikle de balıkçılık bakanlığı veyahut da denizcilik, balıkçılık bakanlığı kurulmasını, şayet mümkün olmuyorsa da su ürünleriyle ilgili tüm yetkilerin mevcut olan genel müdürlükte toplanmasını istiyoruz ama gönülümüz, denizcilik, balıkçılık ve su ürünleri bakanlığından yana ama tek başına balıkçılık, su ürünleri bakanlığı olursa biz de hoşlanırsınız. Bu yönden biz, kesinlikle balıkçılığın rahatlamasını istiyoruz. Kredi çekmekte balıkçılarımız çok sıkıntı çekiyor. Mesela, son günlerde ödeme yapamıyorlar, Ziraat Bankası ertelemelerinde sıkıntı yaşıyorlar. Biz diyoruz ki, su ürünleri kooperatifleri, diğer birlikler de var burada: Kredi çekmekte zorlanan balıkçılarımız için bu Esnaf, Sanatkarlar Kooperatifi Ziraat Bankası kredisini kendi ortağına, üyesine kendi üzerinden kullanıyor. Biz de diyoruz ki: Balıkçıların örgütleri var 2-3 tane, Ziraat Bankasının parasını aracı olarak kendi ortaklarına, üyelerine merkez birlikleri üzerinden verilmesi balıkçılığı, merkez birliklerini, kooperatifleri birleştirir, kucaklaştırır diye düşünüyoruz; bu konuda ısrarcıyız, kesinlikle istiyoruz.

BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Orada kooperatif başkanlarının şahsi imzası gerekiyor “Başkan değişince ben niye o sorumluluğın altına gireyim?” diyor.

SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFLERİ MERKEZ BİRLİĞİ BAŞKANI RAMAZAN ÖZKAYA – Biz de o zaman ana sözleşme değişikliği yapacağız, attığı imzanın sorumluluğu gelende sonlanacaktır yani bunu çözeriz biz içimizde.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – O sizin içinizde çözümleniyor olmuyor Ramazan Hocam. O bankayı, finansı başka türlü bağlıyor. Esas o, sizin bir imzanızla çözülmüyor o, o ayrı bir şey.

SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFLERİ MERKEZ BİRLİĞİ BAŞKANI RAMAZAN ÖZKAYA – Tabii, ama biz teklifimizi yapalım çünkü Esnaf, Sanatkarlar Kooperatifi bunu çok güzel yapıyor ve harika, herkes mutlu, istenildiği zaman ertelenebiliyor.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Ha, şu olursa: Sizin dediğiniz şekilde Esnaf Kefaletten bir yüzde 15 kesinti yapılıyor, ödenmeyen para oradan karşılandığı için bu formül yürüyor ama sizde böyle bir Esnaf Kefaletlik bir pozisyon yok, olmayınca... Oluşursa değerlendirilir.

SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFLERİ MERKEZ BİRLİĞİ BAŞKANI RAMAZAN ÖZKAYA – Tamam.

Şimdi, devam ediyorum ben. Bizim tarlamız deniz, evimiz de balıkçı barınakları. Bu balıkçı barınakları, yine, bundan önceki bir Komisyon toplantısında Tarım Bakanlığına verilmişti, çok da sevinmiştik ama bir baktık -çok da sevindik, Allah razı olsun, bayram ettik balıkçılar olarak- Tarım Bakanlığı bize kiraya verecek Ulaştırma izin vermezse olmuyor, mal müdürlüğü vermezse olmuyor. Orası bizim evimiz, tarlamız, biz orada durmak istiyoruz, bir bakıyoruz, ya birileri işletiyor... Şimdi de üretici birliklerine yasal hak doğdu, biz diyoruz ki: Bir, balıkçık barınaklarını kooperatifler işletmeli; iki, Ulaştırma Bakanlığı ihale çıkardığı balıkçı barınaklarının alt ve üst yapıları tamamlayarak vermeli çünkü bize yaptırılmıyor.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Öyle vermiyor mu zaten? Öyle veriyor.

SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFLERİ MERKEZ BİRLİĞİ BAŞKANI RAMAZAN ÖZKAYA – Yok, hayır vermiyor. Biz kendimiz yapmaya çalışıyoruz, sadece Karadeniz’de eskiden kara yolu geçtiği için -Barış arkadaşımız konuşmasında onu anlatacaktır- devlet tarafından, valilik tarafından, Karayolları tarafından yapılan var; ondan dolayı da alamıyoruz çünkü onlar imar dışında olarak gözüktüğünden balıkçı barınaklarını kiralamada zorlanıyoruz ama Genel Müdürlük...

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Atif Hoca nerede, Atif Bey?

SAMSUN BÖLGESİ SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFLERİ BÖLGE BİRLİĞİ BAŞKANI ATIF MALKOÇ – Buradayım, sıra gelecek, bekliyorum Başkanım.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Bakın, mesela, bu orada işletiyor, bakacağız.

SAMSUN BÖLGESİ SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFLERİ BÖLGE BİRLİĞİ BAŞKANI ATIF MALKOÇ – Burada bir garip gibi kaldık bekliyoruz.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Söz vereceğim, alacağız.

Buyurun, devam edin.

SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFLERİ MERKEZ BİRLİĞİ BAŞKANI RAMAZAN ÖZKAYA – Balıkçı barınaklarını kiralamıyoruz değil kiralıyoruz ama gördüğümüz kadarıyla Genel Müdürlük de zorlanıyor. Biz konunun çözülmesini istiyoruz.

Özellikle deniz kirliliği konusu var. Çok değinildi ama ben bir şey söyleyerek geçeceğim deniz kirliliği hakkında. Evet, kirlittik, deniz, denizler, tabiat varlıkları, ormanlar alıcı ortam olarak düşünülmemeli, herkes oraya her şeyini dökememeli. Bu “alıcı ortam” ibaresi çok önemli, kimse denizleri alıcı ortam olarak görmesin. Bunu belediyeler için de herkes için de söylüyoruz.

Şimdi, biz, bir de eğitime de önem vermek istiyoruz. Biz, denizleri, su ürünlerini... Çünkü bu kaynak tüm ülkenin ortak kaynağı. Onu da kollamak, korumak sadece balıkçıların değil, tüketicilerin de görevi. Biz çocuklarımızı hem balığın faydası hem suçul kaynakların korunması anlamında da ilkokuldan itibaren bazı derslerde balıkçılığın da ön plana çıkarılmasını istiyoruz.

Demirleme sahaları söylendi; evet, demirleme sahalarını Ulaştırma Bakanlığı çıkarıyor. Biz şöyle bir şey düşünüyoruz: Çok geniş alanlarda demirleme sahaları var, acaba, gemiler azken, yokken esneklik yapılarak, orada, balıkçılık yapılabilir mi veyahut da direkt koruma alanı olarak mı kalmalı? Bunu tartışmalıyız diye düşünüyoruz.

Uluslararası sulara avcılık: Uluslararası sulara, bizim etrafımızdaki diğer ülkeler nasıl avcılık yapıyorsa bizim balıkçımızın da uluslararası sulara aynı balıkçılığı yapmasını düşünüyoruz çünkü Yunanlısı, İtalyanı, Mısırlısı geliyor, istediği avlıyor, biz avlayamıyoruz. Ben de diyorum ki: Akdeniz uluslararası sularında 12 mile kadar avcılık serbest; kuzey Ege var, bunu öneriyoruz.

Şimdi, bir de daha dalyanları... Adana söylediği için söylemek istemiyorum, onu geçelim.

15 Ağustosta biz uzatma ağlarıyla palamut avcılığının yapılmasını istiyoruz.

Amatör avcılık: Biz de geldik yine amatör avcılığa. Şimdi, arkadaşların çok iyi niyetli olduğunu, iç sulara amatörlerle hiç kimsenin sorunu olmadığını görüyoruz hatta iç sulardaki kaçak avcılığı önleyen bir dernek ancak denizlere geldiğimizde -doğru söylüyorlar yasa dışı avcılık- Sahil Güvenlikten, cezadan kurtulmak için “Ben amatörüm.” diyor -biz arkadaşlarla anlaşamadık- amatör değil, kaçak avcılık yapıyor, satıyor. Benden önce bir arkadaş da konuştu, inanın, gırgır, trolün ve geleneksel balıkçılığın yakaladığı balığın 1,5 katını denizde yakalıyor ve satıyorlar; kesinlikle bunu ispatlarız. Ve de böyle oldukça da ben bile balıkçı değilsem “A, ne güzel, yakalıyor, satıyor, evinin önünde avlıyor, ben de gidip avlayayım.” diyorum. Buna bizim önerimiz şu: Birincisi, eğitim. İkincisi, dernekler, merkez birlikleri bir olalım ve amatörü ayıralım, nedir, ne değildir. Hatta ve hatta gerekirse belirli sayıda ve zamanlarda çıkılsın çünkü boyuna devam ediyor. Ben arkadaşların iyi niyetli olduklarına inanıyorum.

ÜMİT YILMAZ (Düzce) – Amatör balıkçılıktan kastınız nedir Başkanım? Küçük teknelerle...

SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFLERİ MERKEZ BİRLİĞİ BAŞKANI RAMAZAN ÖZKAYA – Yalnız tekne falan değil, misinasını alan, çoluk çoğunu alan, hem gezen hem zaman geçiren...

ÜMİT YILMAZ (Düzce) – Oltayla avlananlar denizi kuruttular, öyle mi? Oltayla kuruttu yani (!)

SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFLERİ MERKEZ BİRLİĞİ BAŞKANI RAMAZAN ÖZKAYA – Bir dakika hemen cevap veriyorum. Şöyle: Eğer bugün, bu balıkçıların, balığın azaldığını bu 400 tane tekneye bağlıyorsak 5 milyon amatör, evet, kurutuyor.

ÜMİT YILMAZ (Düzce) – 5 milyon amatör nerede var ya?

SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFLERİ MERKEZ BİRLİĞİ BAŞKANI RAMAZAN ÖZKAYA – O zaman siz Güllük’e gelin, görün; ben Güllüklüyüm.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Ya, arkadaş, yıl içerisinde bu 5 milyon amatörün kaç tanesi, kaç milyonu aynı anda ya da balığa çıkıyor? Her gün, yirmi dört saat, üç yüz altmış beş gün ava mı çıkıyorlar?

SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFLERİ MERKEZ BİRLİĞİ BAŞKANI RAMAZAN ÖZKAYA – Sayın Başkanım, şöyle; hemen hesap yapalım. Yüzde 30’unun 3 kilo yakaladığımı, yılda otuz gün çıktığını hesaplayın, kaç kilo olacağına bakın. Yüzde 30’unun yıl içerisinde bir ay avlandığını...

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Kaç kilo yakalıyor?

SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFLERİ MERKEZ BİRLİĞİ BAŞKANI RAMAZAN ÖZKAYA – Bizim orası mı? Otuz günde 100-150 kilo bizim orası.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Otuz günde mi?

SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFLERİ MERKEZ BİRLİĞİ BAŞKANI RAMAZAN ÖZKAYA – Ne otuz günü, günde.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Abi nasıl olta bu ya? Olta değil, başka bir şey ya!

SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFLERİ MERKEZ BİRLİĞİ BAŞKANI RAMAZAN ÖZKAYA – Gelin, vallahi gelin; ben yarın gidiyorum Güllük’e.

ÜMİT YILMAZ (Düzce) – Biz sabahtan akşama kadar atıyoruz, 3 tane balık bularsak şükrediyoruz.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Ben bir sefer iskeleye gittim, dört saatte iskeleye 3 tane anca yakaladım.

SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFLERİ MERKEZ BİRLİĞİ BAŞKANI RAMAZAN ÖZKAYA – Sayın Başkanım, Vekilim dedi, ben yarın Güllük’e gidiyorum, pazar günü buyurun...

Neyse, şimdi, ben yarın Muğla’ya gidiyorum, Vekilimi yarın Muğla’ya bekliyorum, kaç kilo balık yakaladığımı kendisine yakalatıp...

Şimdi, arkadaşlar -az kaldı kusura bakmayın- bizim tebliğlerimiz -burada Bakanlığımız da var- bazen son zamana kalıyor. Biz diyoruz ki: Tebliğler sezon başlamadan altı ay önce yayınlarsa herkes kendini ona göre ayarlar diye düşünüyoruz.

Akaryakıt pahalı fakat ona ekonomik olarak belki bir şey diyemiyoruz ama yetiştiricilik hakkında ben şunu söyleyeceğim: Evet, arkadaşlar, doğru, bugün 150 bin ton azaldı ama yetiştiricilik 200 bin ton o açığı kapatıyor. Ancak, biz diyoruz ki: Balıkçılık, yetiştiricilik olsun. Yetiştiricilik alanları belirlenirken o bölgenin kooperatifi, bölge birliğinin yani balıkçısının görüşü de alınrsa, avlak sahasının çok olmadığı bir yerde yapılırsa kesinlikle biz ona “evet” diyoruz.

Bir de denetim... Gerçekten de denetimler yapılıyor ama biraz daha fazlalaşması lazım. Pırıl pırıl çocuklarımız var, onun için -demin söylediğim gibi- su ürünleri mühendislerimizin gerçekten Bakanlık, kooperatif ve balıkçılar el ele verelim, siz maaşını ödeyin, biz sigortasını ödeyelim, çocuklara iş sahası açalım diyorum.

Beni dinlediğiniz için hepimize teşekkür ediyorum.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Teşekkür ederiz.

Şimdi de Samsun Su Ürünleri Kooperatifleri Birliği Başkanı Atuf Malkoç Bey, buyurun.

9.- Samsun Su Ürünleri Kooperatifleri Birliği Başkanı Atuf Malkoç’un, Samsun bölgesi ile diğer bölgelerdeki balıkçılık ve su ürünleri sektörünün sorunları ve çözüm önerileri,

SAMSUN SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFLERİ BİRLİĞİ BAŞKANI ATIF MALKOÇ – Sayın Başkanım, çok teşekkür ederim.

Allah razı olsun, böyle bir şey yaptınız, yıllardan beri beklediğimiz bir şeydi. Dardimizi hiç kimseye anlatamadık. Ben burada izliyorum, hangi birine cevap vereyim, saatlerce konuşsam yetmez.

Ruhsat iptali... Şimdi, balıkçı teknelerinin ruhsatları iptal oluyor. Arabası var adamın, hattı var -diyelim bizim bölgede- plakası 10 milyon lira; adam eziyor, devlete karşı suç işliyor ama arabasının plakasını iptal etmiyorlar, adamı alıp içeri atıyorlar, para cezası yazıyorlar. Bizim motorda şimdi 2 tane, 3 tane ince balık yakalasalar teknelerin plakalarını iptal ediyorlar. Çok büyük bir sıkıntımız var burada yani bunun düzelmesi lazım. 5 lira ise 25 lira ceza koyun ama teknenin ruhsatını iptal etmeyelim. Yok, yani şu an tekne yapılmıyor, ruhsat da yok. Bu, önümüzde büyük engel. Para cezası...

İkincisi: Çalıştırdığımız personelden dolayı benim biraderin 75 tane mahkemesi var. Biz altı ay, yedi ay sezon yapıyoruz. Adam geliyor, fındık toplaması var, on sekiz yirmi gün sezonun başından geç geliyor bize, biz onu sigortalı yapamıyoruz çünkü karada bir kaza geçirebilir, geldiği gün sigortalı yapıyoruz onu, adam gidip bir de mahkemeye veriyor. Biz altı ay çalışıyoruz, yedi ay çalışıyoruz. Gemi sektörünü çok iyi inceledim. Armatör sektöründe bu sigorta sisteminde yedi ay çalışıyor gemiler, yedi ayın içerisinde personelin maaşını veriyor, sigortasını yapıyor, tazminatını da ödüyor, yedi ay sonra dışarı çıkıyor, bir ay da maaşını veriyor; bunun üzerinde sigortası, tazminatı, her şeyi var. Bizim balıkçı için en güzel olacak olan bu çünkü bazen altı ay balıkçılık oluyor, bazen yedi ay balıkçılık oluyor. Bundan başka hiçbir çözüm yok. Balıkçıların hepsinin -arkadaşlar anlattı- aynı sıkıntısı var.

Demir yerlerini dememe gerek yok.

Balık boyları... İstavritte çok sıkıntımız var yani küçüldü değil, denizde çok ince balık var, deniz suyu çok sıcak. Biz bunu yıllardan beri araştırıyoruz teknelerimizle, üniversitelerden hocalarım çok geldi, biz bunu yazıyoruz boyuna; kitap yazdık bakın, hepsi var burada. Bu sene, geçen senekinden denizde 6 derece sıcaklık var.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Çözüm nedir?

SAMSUN SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFLERİ BİRLİĞİ BAŞKANI ATIF MALKOÇ – Balıklar ufaldı işte, biz bunu ufaltmadık. Çözüm tabiat, kar yağacak ki olacak yani Allah'ın takdiriilahisi Başkanım, buna bizim...

BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Kar duasına mı çıkalım?

SAMSUN SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFLERİ BİRLİĞİ BAŞKANI ATIF MALKOÇ – Eskiden yağmur duasına gidiyorduk, şimdi kar duasına çıkacağız. Ya, bu bizim sorunumuz değil.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Kar suyuyla karpuz kabuğu denize incek diyorsunuz.

SAMSUN SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFLERİ BİRLİĞİ BAŞKANI ATIF MALKOÇ – Ona geldik, şimdi, derelerde su yok. Geçen sene Karadeniz'de bir yağmur yağdı, sel oldu. Yani, bir taraftan büyük afet oldu ama bayağı bir plankton geldi denize. Karadeniz'de hamsi çok bol ama boyları ufak. Bakın, bu bizim tutmamızla ilgili değil. Ben gelirken Danimarka'da geçen bir video izledim, adam ağrı denizden tam alamıyor, gözünü hamsi vurdu. Dünyanın her tarafında bu böyle, incelendi balıklar yani tutmakla ilgili değil, deniz suyuyla ilgili. Balıklar çok hızlı gidiyor, göçünü çok erken tamamlıyor.

Bakın, Gürcistan... Biz yıllardan beri bas bas bağıyoruz her tarafta, "Kotayla ilgili." diyorlar arkadaşlar az önce "Gürcistan'da kota var." Orkinosta var. 228 tane tekne var, biz orkinosu taksim edemedik. "Kota" diyorlar, doğru ama neyimiz var Karadeniz'de, biz bunu daha tespit etmedik. Neye kota koyacağız? Olmayan balığa kota koyacağız. Koyalım kota. İki günde balık geliyor, Karadeniz'i geziyor, gidiyor Gürcistan'a, orada tutuluyor. Bizde hamsinin boyu 9 santim. Gürcistan Abhazya'ya git, hamsinin boyu belli değil. Karadeniz'in kotası var, yarın Avrupa Birliği bize diyecek ki "Sizin 250 bin ton, 300 bin ton kotanız var, 100 bin tona düştük." Biz tutamıyoruz, bizim balığımızı Gürcüler tutuyor. Gürcistan'da aynı balığı tutuyor Gürcüler. Geçen sene Trabzon'da çalıştay vardı, hocalarla orada tartıştık, Gürcüler de vardı orada, karşiki denizin hocaları da vardı. Adamlar diyor ki: "Sizin balık

ile bizim hamsi farklı.” Farklı değil, aynı Karadeniz’in hamsisi; bizimki buradan gidiyor, onunki oradan geliyor. Kuyruğunda çatal varmış. Hopa’ya kadar giden hamsi nereden geçiyor karşıya? Bizde 1 tane kalmıyor. Ama onlar tutuyor. Burada bir esneklik sağlanması lazım.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Turgay Bey, bu Atıf Bey’in anlattığının bilimsel bir şeyi var mı? Çatal kuyruklu hamsi vesaire, nedir bu?

TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI BALIKÇILIK VE SU ÜRÜNLERİ GENEL MÜDÜR VEKİLİ TURGAY TÜRKYILMAZ – Sayın Vekilim, son dönemlerde yaptırılmış olduğumuz bir izleme çalışması var. Bu çalışmalar kendi bilim insanlarımız tarafından yaptırıyoruz. Onların yaptıkları sonuçlara göre de Atıf Başkanın “Yok.” dediği hususlar bilimsel olarak “Var.” şeklinde raporlara geçmiş durumda. 2 tane farklı olan bir stok var. Bunlardan bir tanesi bizim kendi kıyılarımızda, kara sularımızda olan bir stok; diğeri de yukarıda, Gürcistan’da olan bir stok Başkanım.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Tamam, teşekkür ediyoruz.

SAMSUN SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFLERİ BİRLİĞİ BAŞKANI ATIF MALKOÇ – Şimdi, Karadeniz’de bizim büyük sıkıntımız var derinlikle ilgili.

Sayın Vekilim, siz de belki denize geldiniz, canlı canlı, ben Samsun’da milletvekillerini denize getirdim. Yıllardır uğraşyoruz. İşte, geçen sene Cumhurbaşkanı İstanbul’da bir açılış yaptı, Ben isterdim ki o açılış Samsun’da yapsın. Arkadan bağırdılar ona “24’ü 18’e indir.” 18’e indirdi. Ben de Genel Müdüre geldim. Genel Müdürümün burada olmasını çok isterdim. Ya, biz üvey evlat değiliz, biz de 18 metrede, 24 metrede orta su avcılığı yapıyoruz. Dünyanın en seçici av aracı, bakın, burada var. “Denizde balık bitti.” diyorlar. Av araçlarımızı değiştireceğiz. Ben dördüncü kuşak balıkçıyım, Samsun’da balıkçılık yapıyorum. Başkanım orada. Ziraat Bankasına borcumuzu silin de demedik. Sıkıştırdılar bizi... Az önce Ramazan Başkan “Bir Kızılırmak kaldı, orada nefes alıyorduk, orayı da...” dedi, “Koruma alanı yapalım orayı.” dedi, ona da Rizeli verdi aklı “Burayı koruma alanı yapalım.” dedi. Niye? Nefes alacak yerimiz yok, kalmadı. Sinop yasak, Zonguldak yasak; Akdeniz, Ege komple yasak; Ünye’den doğusu komple yasak, 12 milin dışından bile bizi geçirmiyorlar, o kadar kötü insanlarımız ama Cenab-ı Allah’ın doğru kuluyuz, doğru dürüst avcılık yapıyoruz. Ben 61 yaşındayım, benim dedem Fatih Sultan Mehmet’le geldi, kaçtı; Malkoçoğlu, ben onun torunuyum. Bu memlekette biz doğru avcılık yapıyoruz. Benim çocuğum üniversiteyi bitirdi, şu an denizde balık tutuyorlar. Az önce “Moritanya’ya gittim, iflas ettim.” dedi. Ben gittim, geldim Moritanya’dan, Bakanlığa dedim ki: Bizi on sene sonra kovacaklar. Melih Başkan, demedim mi “Moritanya’dan bizi kovacaklar.” diye? Bak, aynı dediğim yere geldim. Av araçlarımızı değiştireceğiz. Bana “kötü” dersiniz, “yalan” dersiniz. Bakın, Ege’de... Ya, bunlar adaletsizlik, bu da resimleri. Mavi vatan diyoruz, Ege’nin uluslararası suyu orta suya kapalı ya. Herkes orayı yağmalıyor ya. Yunanistan’ın yaptığı MEB Anlaşması var; Fransa, İtalya, Fas, hepsi orada, açık denizde 50 milde, 40 milde avlanıyorlar, orta su avlıyorlar, gemileri orada; bize yasak. Niye? Dilekçe yazdım, burada, ne zaman yazmışım bunu? 23/5/2022’de Dışişleri Bakanlığına “Ya, burayı da açın bize...” Ya ben 1993 senesinde Gökçeada’ya gittim, trolcülük yapıyordum orada. Yunanlılar vardı Gökçeada’nın dibinde, benim arkadaşımın motorunun radarına Yunan Sahil Güvenliği ateş açtı, 3 milin kenarında avcılık yapardık orada. Bir tane kimse yoktu o zaman orada ki yardım istedik biz. Ben geldim, Sahil Güvenlik Komutanlığına gittim, dedim böyle böyle yaptılar, ondan sonra bize ağırlık verdi devlet, oralarda avlandık. Şimdi biz oraları bıraktık, Yunanlılar adalara yerleşti, gitti açıklara hep yerleşti. Gidemedik oralara, gidemediğin yer senin değildir. Orta su avcılığı olsaydı 50 millerde... Yunan, Fas, her devlet orada, İtalyan orada, Avrupa Birliğine üye hangi devlet varsa orada

gelif avlanır, sadece Türkler avlanamaz. Niye? Ya neden? Biz bu kadar kötü müyüz ya? Dünyanın en değerli balıkları burada tutuluyor. Ya, bizim sularımız demiyoruz ya “uluslararası su” yazın ya. Bu kadar düşmanı olan bir meslek var mı? Biz mi yanlış yapıyoruz?

ÜMİT YILMAZ (Düzce) – Dışişleri Bakanlığı mı açacak?

SAMSUN SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFLERİ BİRLİĞİ BAŞKANI ATIF MALKOÇ – Ya Tarım Bakanlığı açacak, hepsinin haberi var, hepsine söylüyoruz. Ben Genel Müdürümün burada olmasını isterdim. Yani, açın ya, tek motor niye? Çift motor... Burada çift gemiyle çekiyor, bakın, çift gemiyle çekiyor.

İSTANBUL DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ MERKEZ BİRLİĞİ BAŞKANI ŞEKİP YALÇIN – Dünyada hiçbir yerde yok.

SAMSUN SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFLERİ BİRLİĞİ BAŞKANI ATIF MALKOÇ – Var, nerede yok ya? Senin kafanda yok.

İSTANBUL DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ MERKEZ BİRLİĞİ BAŞKANI ŞEKİP YALÇIN – “Hep bana, hep bana.” diyorsun.

SAMSUN SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFLERİ BİRLİĞİ BAŞKANI ATIF MALKOÇ – Bak “Balıkçılığımız bitti.” diyorsunuz.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Yok, yok, lütfen.

Atif Hocam, bir virgül koyayım; az önce Mehmet Aksoy Hocam konuşurken bir şey söyledi yani “biz sınırlarımızı bilmiyoruz, acımasızca davranabiliyoruz.” diye bir ifade kullandı. Acaba yabancılar da şöyle bakabiliyorlar mı bu olaya yani bizi bildikleri için, denize karşı biraz acımasız davrandıkları için bu kotalar vesaire, bundan gelebilir mi? Yani, bir öz eleştiri yapabilir miyiz bu konuda?

SAMSUN SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFLERİ BİRLİĞİ BAŞKANI ATIF MALKOÇ – Kota gelebilir.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Bu problemler doğrudur, yasaklar ya da kotalar ama biz burada şunu murat ediyoruz: Bizden kaynaklanan problemler varsa bunları da ortaya koyalım. Yönetimsel problemleri ortaya koyuyoruz zaten işte, yasaklar, imkânsızlar, krediler vesaire birçok problemi ortaya koyuyoruz ama bizim ne yapmamız lazım. İşte, az önce Ramazan Hocam eğitimden bahsetti, bu konularda eğitimle başlamamız lazım, balığı buradan... Sizin de böyle spesifik önerileriniz olur mu Hocam? Onları da alalım.

SAMSUN SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFLERİ BİRLİĞİ BAŞKANI ATIF MALKOÇ – Efendim kota koyabiliriz.

ÜMİT YILMAZ (Düzce) – Başkanım, bir de bu Ege’de orta su avcılığı niye yapılmıyormuş? Bakanlık yetkilileri bunu açıklasın yani bir sebebi mi var, uluslararası anlaşmalardan doğan sebebi mi var veya avcılık kanunundan doğan sebebi mi var? Şunu bir öğrenelim de gündemden düşürelim en azından. Neden yapılmıyor Ege’de?

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – İşte, onu hem yetkililerden alırız hem de hocamız herhâlde bu konuda bilgi sunar size.

ÜMİT YILMAZ (Düzce) – Bilgi versin yani gündemden düşürelim, sürekli aynı konu geliyor çünkü.

SAMSUN SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFLERİ BİRLİĞİ BAŞKANI ATIF MALKOÇ – Bakın, dünyada hangi devletleri araştırırsanız araştırın her şey önünüzde, internete girdiğinizde görürsünüz.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Turgay Bey, Ümit Bey’in sorduğu şeye bir cevabınız var mı? Neden yasaklıyoruz? Bir dinleyelim.

ÜMİT YILMAZ (Düzce) – Niye Yunan balıkçısı orta su avcılığı yapabiliyor, Fas balıkçısı yapabiliyor da bizim balıkçımız neden yapamıyor?

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Faslısı, Yunanlısı, İsrailisi orada, biz niye yokuz?

TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI BALIKÇILIK VE SU ÜRÜNLERİ GENEL MÜDÜR VEKİLİ TURGAY TÜRKYILMAZ – Sayın Başkanım, aslında, burada talep edilen konuya “Trol nedir, orta su trolü nedir, gırgır nedir?” ayrımını bilerek bir cevap vermek gerekir. Trol, zemini tarayarak yapan bir avcılık yöntemi. Gırgır, zeminle teması olmayan pelajik balıkların avcılığını yapan bir avcılık yöntemi. Orta su trolü de yine, zemini taramamak üzere donanımı bulunan ve dip balıklarının yerine yine, gırgır gibi pelajik balık türlerinin de avcılığını yapabilen bir avcılık yöntemi; bu da bir nevi yarı pelajik bir avcılık yöntemi. Burada avcılık yapılan balık türleri hamsi, istavrit, çaça gibi balıklar üzerine yoğunlaşıyor, sardalya da bunlardan bir tanesi ve en önemlisi.

Bu konuyla ilgili talebi -şimdi Başkanımızın söylediği “Neden verilmiyor?” kısmını- kendileriyle çalışalım amenna, onda bir problem yok ancak şöyle bir durum var: Sardalyada, trolde Ege Denizi’nde izin verilen dönem, uluslararası sulara serbest olarak izin verilen dönem 15 Temmuz-1 Eylül tarihleri arasındadır. Bu 15 Temmuz-1 Eylül tarihleri arasında daha çok gırgır avcılığı yapılmayan -hani orta su biraz daha gırgıra yakın ya- trol balıklarıyla avcılık yapılsın diye. Neden? Çünkü sardalyanın üreme zamanı o döneme denk geliyor yani biraz teknik boyutu olan bir konu. Ama bazı bölgeler belirlenerek bir çalışma yapılabilir mi...

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Ama Atıf Hocam başka bir şey söylüyor, diyor ki: “Bu hassasiyetlere rağmen Avrupa Birliği, Fas buralarda avlama yapıyor.”

TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI BALIKÇILIK VE SU ÜRÜNLERİ GENEL MÜDÜR VEKİLİ TURGAY TÜRKYILMAZ – Ege Denizi için konuştum, şu anda “Ege Denizi” dediği için Başkanım. Ege Denizi için konuştuk Sayın Başkanım yani durum biraz böyle, sebebi de bu.

BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Yani onlar da aynı dönemde çalışmıyor mu?

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – İşte, onu soruyorum. Onlar da aynı dönemde çalışmıyorlar mı?

TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI BALIKÇILIK VE SU ÜRÜNLERİ GENEL MÜDÜR VEKİLİ TURGAY TÜRKYILMAZ – Onlarda orta su uygulaması yok.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Onlarda yok. Peki, uluslararası sulara bizim niye böyle bir uygulamamız var?

TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI BALIKÇILIK VE SU ÜRÜNLERİ GENEL MÜDÜR VEKİLİ TURGAY TÜRKYILMAZ – Bizim uluslararası sulara uygulamamız var. Uluslararası sular dediğimiz hemen 12 milin dışındaki yerlerden bahsediyoruz.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – İşte, Atıf Hocam bundan bahsediyor.

TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI BALIKÇILIK VE SU ÜRÜNLERİ GENEL MÜDÜR VEKİLİ TURGAY TÜRKYILMAZ – Tabii, 12 milin dışındaki yerlerden bahsediyoruz ama Ege Bölgesi’nde...

SAMSUN SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFLERİ BİRLİĞİ BAŞKANI ATIF MALKOÇ – Ya, bizim Ege’de 6 mil uluslararası sularımız var yani bunlardan bahsediyoruz.

TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI BALIKÇILIK VE SU ÜRÜNLERİ GENEL MÜDÜR VEKİLİ TURGAY TÜRKYILMAZ – Başkanım, şöyle bir durum var, Ege Bölgesi’nde 12 milin dışında bir alan yok zaten. Ege Bölgesi’ndeki hukuki durumu biliyoruz yani Yunanistan’la olan durumu

biliyoruz, buradaki kıta sahanlığıyla ilgili sorunları biliyoruz, dolayısıyla, orada netleştirilmemiş bir sınır... Bilmiyorum nasıl ifade edilir, bu kayıtlara geçiyor, geçmiyor çok bilmiyorum, yanlış bir şey de kullanmak istemem açıkçası ama bu konu Dışişleri Bakanlığımızla da görüştüğümüz konulardan bir tanesidir Sayın Başkanım.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Buna da biz yer verelim o zaman.

TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI BALIKÇILIK VE SU ÜRÜNLERİ GENEL MÜDÜR VEKİLİ TURGAY TÜRKYILMAZ – Daha sonra sizinle de görüşürüz.

İZMİR DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ BİRLİĞİ BAŞKANI MEHMET AKSOY – Sayın Başkanım, bir dakika ben bir şey söyleyeceğim: Orası Akdeniz ama Ege değil, Sizin Başkana gösterdiğiniz Akdeniz.

ÜMİT YILMAZ (Düzce) – Fark etmiyor, Ege’de, Akdeniz...

İZMİR DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ BİRLİĞİ BAŞKANI MEHMET AKSOY – Ben bu gemileri tanıyorum, bunlar Fas gemileri, Ege’de yok böyle bir...

SAMSUN SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFLERİ BİRLİĞİ BAŞKANI ATIF MALKOÇ – Evet, Akdeniz ya, biz de “Akdeniz’de” diyoruz burada bak.

İZMİR DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ BİRLİĞİ BAŞKANI MEHMET AKSOY – Cezayir, Libya, İspanya arası...

ÜMİT YILMAZ (Düzce) – Şimdi bizim balıkçılarımız gidemeyip diğer ülkelerin balıkçıları gidiyorsa bir sıkıntı var demektir, bizim tarafımızda bir sıkıntı var demektir.

BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Akdeniz’de bu yoğun.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Problem Akdeniz’de Ümit Bey Ege’de değil.

ÜMİT YILMAZ (Düzce) – Fark etmez. Akdeniz’de Mısır’ın balıkçısı olur, Fas’ın balıkçısı olur...

TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI BALIKÇILIK VE SU ÜRÜNLERİ GENEL MÜDÜR VEKİLİ TURGAY TÜRKYILMAZ – Sayın Vekilim, öyle bir şey yok.

ÜMİT YILMAZ (Düzce) – ...Ege’de Yunanistan’ın olur.

TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI BALIKÇILIK VE SU ÜRÜNLERİ GENEL MÜDÜR VEKİLİ TURGAY TÜRKYILMAZ – Anladım ama Ege ve Akdeniz’de 12 milin dışında avcılık serbest zaten, bizim balıkçılarımız için de serbest.

ÜMİT YILMAZ (Düzce) –“Değil.” diyor.

TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI BALIKÇILIK VE SU ÜRÜNLERİ GENEL MÜDÜR VEKİLİ TURGAY TÜRKYILMAZ – Uluslararası sularda serbest.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Şimdi, Ümit Milletvekilim, bunu şöyle yapalım bence: Konuyu dağıtmayalım; bu, önemli bir konu olarak gözüktüyor, bir dahaki toplantımıza Dışişleri Bakanlığından da biz önemli bir temsilciyi davet edelim.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) - Sahil Güvenlikten de...

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Gerekirse Sahil Güvenlikten...

ÜMİT YILMAZ (Düzce) – Bir dahaki toplantıyı ne zaman yapacağız? Zaten cuma günü kapanıyormuş.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Bakarız ona, bir fırsat bulacağız. Siz olmasanız bile biz yaparız size sonuçlarını iletiriz bir şekilde, onayımı alırız; bir şekilde yapacağız yani bunu. Böyle bir yol izleseک daha doğru olur diye...

Atıf Hocam siz devam edin, birazdan bir ara vereceğim çünkü.

SAMSUN SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFLERİ BİRLİĞİ BAŞKANI ATIF MALKOÇ – Orkinosla ilgili yarın çekiliş var. Benim 2 tane teknem var, 1'i 35,5 metre, 1'i 40 metre, orkinos ağım da var; ben gidemiyorum, bir madde koydu Genel Müdürlük, gidemiyorum. Orkinosa 228 tane tekne gidecek. Deyin ki buradan bağırın: “228 tane tekneye yarın kota veriyorum, ağlarını kıcıma yığsın, gitsin.” Kaç tane ağ var? Bir yağma var. Tül ağlarını yasak ettiler Ege'nin uluslararası sularında, herkes 2 ton tül ağ aldı, üstü ağın mandalı, altı kurşun, doldurdular. Geçen sene ben Samsun'da ağ açarken 5 takımın bir ağı vardı -Ramazan Başkana da söyledim- 5 takım denize çıkmak istedi, “Ya, burada yazan kanun budur.” kabul etmediler. Bu sene Sinop'a geçti o ağlar, Sinop'ta hepsi geçti. Orta su tül ağı...

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Şimdi, şöyle mi söylüyorsunuz: Tercih edilen ağlarda da problem var.

SAMSUN SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFLERİ BİRLİĞİ BAŞKANI ATIF MALKOÇ – Ya, ağ değil ki Müdürüm, tutmaz ki Başkanım. Ne yaptılar? Bizi sokmadılar. Niye? Biz geçen sene orta suya çıkmışız, orkinosa çıkamazmışız. Niye? Benim teknem 40 metre, ağım var; ben niye çıkamıyorum, ben bu memleketin evladı değil miyim? Şeyin motorunu aldım ben F60 teknesinin, gırgır teknesi, Mustafa Reis'e ruhsat taktık. Sürmene'den 5 tekne yaptırıldı, onlar gitti, orkinosa kota çıktı, bize çıkmadı? Niye? Hani, Genel Müdür olsa da cevap verse bana. Bu adamların bir suçu yok, bunlar buraya geldi. Nelerle uğraşıyoruz? Bizi Cumhurbaşkanlığına yönlendiriyorlar “Gidin, Cumhurbaşkanına söyleyin.” Ha, buraya kadar doluyum, madem Cumhurbaşkanına her şeyi söyleyeceğiz, ya Cumhurbaşkanını sizi niye atadı buraya koydu? Her şeyi biz Cumhurbaşkanına niye diyelim? Bu kadar müdür atandı buraya; ya, lütfen, bu milletin işini görün ya! Yirmi seneden beri bağırıp çağırıyoruz ya.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Turgay Bey, bak, sizden önceki müdürlere...

SAMSUN SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFLERİ BİRLİĞİ BAŞKANI ATIF MALKOÇ – İllaki böyle mi olacak? Buraya geleceğiz de burada mı...

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Sizden önceki müdürlere bak söylediğine...

SAMSUN SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFLERİ BİRLİĞİ BAŞKANI ATIF MALKOÇ – Allah razı olsun bunu yapan, bunları yapandan.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Sizin de gözünüzü seveyim bakın, bunlardan ders alın.

SAMSUN SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFLERİ BİRLİĞİ BAŞKANI ATIF MALKOÇ – Benim sülalemin yarısı partinin içerisinde. Ben geçen sene Şeref Malkoç'a gittim, dedim ki...

BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Ya, bir dakika dur, ya!

SAMSUN SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFLERİ BİRLİĞİ BAŞKANI ATIF MALKOÇ – Yok, anlatayım, buraya kadar doluyum.

Orkinosu mahkemeye vermeye gittim, Ombudsmana şikâyet ettim, aradı beni dedi ki: “Vekâlet gönderin.” bıraktım ama yarın mahkemeye vereceğim orkinosu. Altı seneden beri yapılan şeylerin hepsini fotokopisini aldık, altı seneden beri biz çıkıp gidemiyoruz; teknelerimiz, her şey uygun, ağıımız da var.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Orkinos dediğiniz ne ya?

SAMSUN SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFLERİ BİRLİĞİ BAŞKANI ATIF MALKOÇ – Orkinos avcılığına gidiyorlar, bir yağma var. 15 milyon dolarlık; Başkanım, 15 milyon dolarlık bir şey.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Ya, buna hangi birim bakıyor Turgay Bey?

SAMSUN SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFLERİ BİRLİĞİ BAŞKANI ATIF MALKOÇ – 15 milyon dolarlık rant.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – “Orkinosu mahkemeye vereceğim.” diyor da onun için sordum.

SAMSUN SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFLERİ BİRLİĞİ BAŞKANI ATIF MALKOÇ – Vereceğim işte, yarın vereceğim, mahkeme evraklarım hazır.

TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI BALIKÇILIK VE SU ÜRÜNLERİ GENEL MÜDÜR VEKİLİ TURGAY TÜRKYILMAZ – ...artıracaklar galiba Sayın Başkanım.

SAMSUN SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFLERİ BİRLİĞİ BAŞKANI ATIF MALKOÇ – Yarın çekilişi var, durdurun, 15 milyon dolarlık rant bu Türkiye’de. Bak, birilerinin işine gelmiyor, ben doğru... Ben kimseden korkmuyorum, benim alnım ak, çalmadım. Beni günde 25 defa şikâyet ediyorlar, bak teknelerim orada denizde çalışıyor. Çok konuştuğum için bu adamlar her gün 25 defa şikâyet ettiler beni, “Çok konuşma öyle, çinekopun boyunu 25 santim yaparız.” diyor bana, tehdit ediyorlar bizi yani. Her gün 20 defa şikâyet ediyorlar, tarım motor denize gidiyor, ha, şimdi tarım motor, çaça tutuyorlar, ince hamsi tutuyor diye bizi şikâyet ediyorlar, nefes alamıyoruz ama bunları birileri anlatacak, anlatmak zorunda ya. Benim bölgemde bir sürü insan var, Samsun’dan kaç kişi orkinosa gitti ya? Başınımı ağrıttıyoruz, her gün denize gidiyorum. Ben yalvarıyorum vekillerime, Genel Müdürü -denize çıktık- uçakla çağırdık, Samsun’a getirdik. Orkinostan gittik, bizim orkinos gitti; ya, benim ağım var ama hiç denizle alakası olmayan insanlar gidiyor. Biz balıkçı değil miyiz? Ben 4’üncü kuşak balıkçıyım; çocuğum, o da orada.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Atif Bey, herhâlde Sayın Genel Müdür bunun yöntemini de söyler bize şimdi.

SAMSUN SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFLERİ BİRLİĞİ BAŞKANI ATIF MALKOÇ – Söylemesi lazım, gitmemek için, bak yeni yasa çıkarıldı işte, DEM-BİR, artık ben yazmadım: “Giderken birinci av aracın neyse onunla gidip avcılık yapacaksın.” diyor. Ya, bu da 2024’e tehdit ediyorlar bizi, bak, hazırlık yapıyorlar, çok fazla konuşmayın diyor, burada madde.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Allah’tan değişecek.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Tamam, peki.

SAMSUN SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFLERİ BİRLİĞİ BAŞKANI ATIF MALKOÇ – İnşallah. Konuşacaklarım var daha ama...

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Ali Bey, bak, burada...

SAMSUN SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFLERİ BİRLİĞİ BAŞKANI ATIF MALKOÇ – Yok, yok, onunla ilgili demiyorum. Ha, bunlar değişecek diyorum, bunları değiştireceğiz. Yani burada bak, evraklarda yapılmaz.

BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Ya, hükûmeti de değiştireceğiz...

SAMSUN SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFLERİ BİRLİĞİ BAŞKANI ATIF MALKOÇ – Ya, o sürecin zamanı var, bakacağız o zaman geldi mi...

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Muhammet Bey, söz mü istediniz siz?

MUHAMMET BALTA (Trabzon) – Sayın Başkanım, “Konuşmayacağız.” dediniz ama usul açısından bir şey söylemek istiyorum. Şimdi, burası Türkiye Büyük Millet Meclisi, elbette ki çok değerli balıkçılarımızın sorunlarını dinleyeceğiz ama balıkçılarımıza şunu tavsiye etmek istiyorum: Kendi iç meselelerinde, kendi tartışmalarını, kendileri toplantılar yaparak, çalıştaylar yaparak, çözümler buraya getirip burada sorunlarını anlatsalar daha iyi olur diye düşünüyorum, bir. İkincisi, kullandığımız dil açısından da -burası Türkiye Büyük Millet Meclisi- yani hem bürokrasiye hem siyasi hem kendi aramızdaki tartışmalarda kullandığımız dile de dikkat etmemiz lazım, bunu buradan söyleme gereği duydum ama şunu son söz olarak söylemek istiyorum: Burada siyasetüstü bir yaklaşım var Türkiye Büyük Millet Meclisinde. Bütün milletvekillerimiz hangi siyasi partiden olursa olsun balıkçılığın üretim, sorunları, sizlerin sorunlarını burada çözmek ve bunları yasal mevzuatta bir eksiklik varsa bunları nasıl düzeltebiliriz diye bu tartışmalar yapılıyor burada, asla buna siyasi bir yaklaşımla bakmıyoruz. Emekleriniz zayi olmasın, çok zor bir sektör, çok zor bir meslek ama size tavsiyem, öncelikle bütün kooperatiflerin, bütün balıkçıların kendi aralarında bir çalıştay yapması lazım. Kendi iç meselelerinizde bir çalıştayla ortak bir kanaat oluşturmanız lazım; bunu size şimdiden tavsiye ederim.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

SAMSUN SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFLERİ BİRLİĞİ BAŞKANI ATIF MALKOÇ – Sayın Başkanım, biliyorum.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Atıf Bey, tamamlayalım.

İZMİR DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ BAŞKANI MEHMET AKSOY – Ben bir şey söyleyebilir miyim Sayın Başkanım?

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Atıf Bey bir tamamlasın.

SAMSUN SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFLERİ BİRLİĞİ BAŞKANI ATIF MALKOÇ – Ben, bakın, şu an Gebze Limanı’na, Sinop Limanı’na hemen inemiyorum.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Hemen bitirelim.

SAMSUN SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFLERİ BİRLİĞİ BAŞKANI ATIF MALKOÇ – Sayın Vekilim, ben burada kimseye kendi iç meselemizi anlatmadım. Ben Samsun Birlik Başkanımı, 1.300 personelim var. Gebze’ye limana inemeyiz, Sinop’da inemeyiz, merkeze. Yan tarafta limana...

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Muhammet Bey’in buradaki muradı -müdahale etmeyeyim- şu: Genel konuşuyor. Yani az önce DEM-BİR’den bahsedildi...

SAMSUN SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFLERİ BİRLİĞİ BAŞKANI ATIF MALKOÇ – Muhammet Bey benim memleketlim, ben tanıyorum onu.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Kendi aranızda bu problemi konuşarak buraya gelmenizin daha faydalı olabileceğini dile getirdi.

İZMİR DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ BAŞKANI MEHMET AKSOY – Bu konuda Başkanım, bir şey söyleyebilir miyim?

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Yok, Atıf Bey bitirsin lütfen.

SAMSUN SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFLERİ BİRLİĞİ BAŞKANI ATIF MALKOÇ – Bakın, o limanlara inemiyoruz. Şimdi biz inemiyoruz, çiftlikçileri de o limanlara indirmiyorlar. Nasıl sıkıntımız olmasın? Kaldık Samsun’da. Sayın Vekilim, ben de Trabzonluyum. Trabzon’dan Samsun’a niye geldim? Onun için geldim işte, çalışmadığımız için.

MUHAMMET BALTA (Trabzon) – Sayın Başkanım, karşılıklı değil.

SAMSUN SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFLERİ BİRLİĞİ BAŞKANI ATIF MALKOÇ – Tamam, teşekkür ederim.

MUHAMMET BALTA (Trabzon) – Burası Türkiye Büyük Millet Meclisi, lütfen, karşılıklı değil. Siz milletvekillerine cevap vermek için burada değilsiniz, siz -kurumlarınız olarak- burada sorunlarınızı anlatın lütfen. Ben size satışma niyetinde değilim, öyle bir şey söyleyemiyorum. Bana cevap vermeyin, siz kendi sorunlarınızı anlatın burada diye söylüyoruz.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Tamam, maksat hasıl oldu Muhammet Bey.

MUHAMMET BALTA (Trabzon) – Evet, teşekkür ediyorum.

İZMİR DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ BAŞKANI MEHMET AKSOY – Sayın Başkanım, bir şey söyleyebilir miyim?

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Söz vereceğim, vereceğim, şimdi bitirince vereceğim.

RİDVAN TURAN (Mersin) – Aklımız artık almamaya başladık.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Atıf Bey, devam edin.

SAMSUN SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFLERİ BİRLİĞİ BAŞKANI ATIF MALKOÇ – Salyangozcuların da sıkıntıları var bölgemizde, onları da dile getirecektim.

Bitiriyorum, teşekkür ederim. İleri saatlerde söz...

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Evet, alalım salyangozları.

SAMSUN SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFLERİ BİRLİĞİ BAŞKANI ATIF MALKOÇ – Salyangozcular bizim bölgede işte, dalgıçların hepsinin sıkıntısı var, dışarıda bekliyorlar. Dalacak olan var, algarnalarla ilgili sıkıntımız var. Bazı yerlerin açılması lazım yani bu kadar millet dağıldı, her gün patırtısı gürlütüsü... Sahil Güvenlik bir taraftan kovalıyor onları, dışarıdan bir taraftan kovalanıyor; yasak mı serbest mi? Yani bunu bir yere bağlamamız lazım, bu insanlar da mağdur oluyorlar. Şu an dışarıda bir sürü dalgıç var. Bu adamlar niye dalamıyor? Bu dalgıçlar nefeslerini tutan... İhracatı da çok fazla, algarnayla çekilen yerler de var. Çalışma yapsın bununla ilgili bakanlıklar, adamların da bir yerde çalışmasına bir izin versinler.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Atıf Bey ben de teşekkür ediyorum. Ayrıca salyangozcu arkadaşlar da içerideler, onları da problemlerini de dinleyeceğiz.

Bir söz mü istediniz siz Murat Bey?

DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ MERKEZ BİRLİĞİ BAŞKAN YARDIMCISI MURAT KUL – Yok, yok, efendim. Ben sadece madem arada söz geldi, şöyle bir şey: Tarım Bakanlığının yanında Çevre ve Şehircilik Bakanlığının da olması lazım, bir de Ulaştırma Bakanlığının da olması lazım. Neden diyeceksiniz? Özellikle demirleme alanında şu şeyi kaçırdık, biz bazen Karadeniz’de olsun ve diğer bölgelerde olsun Sayın Başkanım, limanlara giremiyoruz; limanlar sığ, bizim gemilerimiz çok büyük. Balıklarımızı sevkiyat yapmak istiyoruz. Şöyle bir şeyle karşılaşıyoruz; limanın girişine demir atıp balıkları sevkiyat yaparken Sahil Güvenlik geliyor diyor ki “Neden buraya demir atın?” Bize 4922’den 5 bin lira ceza kesiyor. Biz mesela demirleme alanında avcılık yapıyoruz, gemi yok. Hopa’da, örnek vereyim, ben orada ağ atıyorum, Sahil Güvenlik geliyor, bana ceza kesiyor. “Neden?” diyorum. “Gemi yok burada.” “Hayır.” diyor. “Burası demirleme alanı. 4922’ye göre sana 6-7 bin lira ceza kesmek zorundayım.” diyor. Ben orada günde 5 ağ yapsam 50 bin lira yapar. Bizim kazandığımız para... O yüzden kesinlikle Ulaştırma Bakanlığının bu toplantılara müdahil olması lazım ve özellikle Çevre ve Şehircilik Bakanlığının... Biz çok uğraştık, ben yirmi-yirmi beş gün, belki üç ay

bunun peşinde koştum. Çevre Şehircilik Bakanlığı, efendim, bir karar aldı, dedi ki: “Teknede ki pis suyu iki günde bir karaya getireceksin.” Ya, benim depolarım büyük, ben balık avcılığıyla mı uğraşayım, sana bu pis suyu getirmekle mi uğraşayım? “Tuvalet suyunu, bilmem bulaşık suyunu getireceksin.” Yani bunlara, bunların da müdahil olması lazım. Biz denizde çok büyük problemler yaşıyoruz efendim.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Bunları getirdiğinizde, karaya ulaştırdığınızda sizden teslim alan bir birim mi var?

DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ MERKEZ BİRLİĞİ BAŞKAN YARDIMCISI MURAT KUL – Ashında altyapı yok efendim.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Getirip ne yapıyorsunuz?

DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ MERKEZ BİRLİĞİ BAŞKAN YARDIMCISI MURAT KUL – Çevre Şehircilik Bakanlığı bir kanun çıkarmış efendim. Kooperatiflere demiş ki işte “Böyle böyle bir atık tesisi kurmamışsın, kanunu getirmişsin.” Ve ben bunun sıkıntısını çok yaşadım. Teknemde atık var, İstanbul’dan çıktım, altı saatte İğneada Limanı’na gittim, “Benim teknemde bir atık var, onu alabilir misiniz?” dedim. “Ne atığı kardeşim? Burada benim bunu alacak bir depom yok.” dedi. Yani teknedeki pislikle başım belaya girdi. Anlatamıyorum neyle başım belaya girdiği.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Peki, tamam.

DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ MERKEZ BİRLİĞİ BAŞKAN YARDIMCISI MURAT KUL – Vermeye çalışıyorum. Yok altyapı, yapılmamış, kanun çıkıyor yani bunların ceremesini biz çekiyoruz efendim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Biz teşekkür ediyoruz Murat Bey.

Recai Bey, arada bir söz istediniz ama çok kısa, ara vereceğim çünkü.

YALOVA DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ BİRLİĞİ BAŞKANI RECAİ SERT – Aynen Sayın Başkanım, çok teşekkür ederim.

Bakın, Sayın Vekilim demin çok güzel bir şey söyledi. Birbirimizi suçlayarak hiçbir doğruyu bulamayız. Sayın Malkoç, demin av araçlarının değişmesinden bahsetti. Biz hiçbir DEM-BİR üyesi bir orta sucuya, bir trolcüye bulaşmadı ve hiçbir DEM-BİR üyesi -birliği de- biz gırgırcıları temsilen buradayız ve trollerle de bir alakamız yok. Siz averajınızı değiştirebilirsiniz ama gırgırcıya müdahale edemezsiniz Sayın Atuf Malkoç.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Peki, peki, peki. O, apayrı bir şey.

Zaten Sayın Vekilimiz Muhammet Bey de bu konuda tam devreye girdi. Bu tip tartışmaları kendi aranızda bir çalıştayla çözmeye çalışın, çözemezseniz bunu bir yere taşıyın uyarısı bu noktadaydı.

Recai Bey, tamamladınız mı?

YALOVA DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ BİRLİĞİ BAŞKANI RECAİ SERT – Tamamladım ben.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Teşekkür ederim.

İZMİR DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ BAŞKANI MEHMET AKSOY – Sayın Vekilim, vekilimizin dediğini biz İzmir’de yapıyoruz.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Buyurun.

İZMİR DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ BAŞKANI MEHMET AKSOY – İzmir Ticaret Odası, İzmir Sanayi Odası, Tarım İl Müdürlüğü, Çevre Şehircilik Müdürlüğü, Sahil Güvenlik ve balıkçı temsilcileriyle beraber İzmir’de biz bu çalıştayı, balıkçılık sektör meclisini, ticaret odasını her ay yapıyoruz. Biz orada topluyoruz balıkçılarımızı, topluyoruz. Sanayi Odasını, Ticaret Odasını, Sahil Güvenliği. Murat Bey’in dediği gibi bu iki günde yirmi dört saatte, kırk sekiz saatte pis su meselesini biz İzmir’de sorduk, Bakanlığa bildirdik, on güne çıkardık onu şimdi. Vekilim çok doğru söylüyor; biz bölgelerimizde birlikler, kooperatifler toplanalım...

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Murat Bey’in haberi yok mu on güne çıktığından?

İZMİR DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ BAŞKANI MEHMET AKSOY – Var, var, var.

DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ MERKEZ BİRLİĞİ BAŞKAN YARDIMCISI MURAT KUL – Efendim, onu ben çıkardım zaten on güne.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – İki gün diyorsunuz hâlâ.

İZMİR DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ BAŞKANI MEHMET AKSOY – On güne çıktı, çıkardık onu ama İzmir’deki odalarla beraber yaptık. Ben mesela Deniz Ticareti Odasında Yönetim Kurulundayım; burada da gidiyoruz, balıkçılığı savunuyoruz. Yani bunu biz... Merkez birlikleri olarak doğrudur, bölgelerimizle toplanalım, birliğimizle beraber kooperatiflerle toplanalım, karar verelim ama kavga etmeyelim.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Evet.

İZMİR DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ BAŞKANI MEHMET AKSOY – Ben de Sayın Vekilimin sözüne katılıyorum.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Denenmiş bir yöntem var, başarılı da oluyoruz diyorsunuz.

İZMİR DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ BAŞKANI MEHMET AKSOY – Var, bizde var.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Sayın Vekilimizin de uyarısı bu istikametteydi.

Turgay Bey, siz...

BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Beyefendi şikâyet ediyor, çözüm önerisini söylemiyor. Çözdük deyin o zaman da tartışma olmasın.

İZMİR DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ BAŞKANI MEHMET AKSOY – İşte, bizim toplantılarımızda çözüm önerileri de var; Belediye de var, Sahil Güvenlik de var, Çevre Şehircilik de var, Tarım Bakanlığı da var; hepsi var.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Peki.

Otuz dakika ara veriyoruz arkadaşlar.

Kapanma Saati: 14.10

İKİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 14.42****BAŞKAN: Fuat KÖKTAŞ (Samsun)****BAŞKAN VEKİLİ: Hasan KALYONCU (İzmir)****SÖZCÜ: Barış KARADENİZ (Sinop)****KÂTİP: İsmail Emrah KARAYEL (Kayseri)**

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Arkadaşlar, toplantıyı açıyorum.

Rize Su Ürünleri Kooperatifleri Birliği Başkanı Barış Zaman, buyurun.

10.-Artvin-Rize Su Ürünleri Kooperatifleri Bölge Birliği Başkanı Barış Zaman'ın, Artvin-Rize bölgesindeki balıkçılık sektörünün sorunları ve çözüm önerileri hakkında sunumu

ARTVİN-RİZE SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFLERİ BÖLGE BİRLİĞİ BAŞKANI BARIŞ ZAMAN – Öncelikle hepimize teşekkür ederim böyle bir Komisyonu kurup balıkçılıkla ilgili sorunları dinlediğiniz için.

Şimdi, öncelikle, gırgır avcılığı yapıyoruz biz. Ben de üçüncü nesilim. Herkes koruma alanlarına karşı ama bir şekilde balığa da yaşam şansı vermemiz gerektiğini düşünenlerdenim. Bu sayı bizim meslekte oldukça az. Yeşilirmak ve Kızılırmak Deltası'yla ilgili bir koruma alanı önerdik. Buna karşı çıkanlar da var ama morina balığının yani mersin balığının buralarda yumurtladığını, bu dereleri, bu nehirleri kullandığını hepimiz biliyoruz; buna hocalarımız da şahittir. Hocalarımızın da bize destek vereceği düşüncesindeyiz. Her türlü balık avcılığının yasaklanması konusunda ısrar ediyoruz.

Bizim gırgır avcıları olarak özellikle girdilerimizin ekonomik anlamda bizi çok yıpratmış, çok zorlandığımızı... Biz de bu zorlanmayla beraber ne kadar fazla balık tutarsak o kadar bu girdileri karşılayabileceğimizi düşünüyoruz. Bizi esasta bu kadar balık tutmaya yönlendiren şeylerden bir tanesi de ekonomik kaygılarımız. Bu girdilerden en büyüğü olan ÖTV'siz akaryakıtın artık çok bir cazibesi yok. Pompa fiyatından 2-3 lira düşük alıyoruz ama yeterli değil.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – ÖTV mazot fiyatında o kadar yer kapladığı için. Daha önceden büyüktü, şimdi küçüldü çünkü devlet sübvance ediyor, ÖTV almıyor.

ARTVİN-RİZE SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFLERİ BÖLGE BİRLİĞİ BAŞKANI BARIŞ ZAMAN – Şu anda sübvance çok az miktarda Sayın Vekilim yani bu bizi bayağı bir zorluyor.

Biz de bir yere kadar artık büyüdük yani çok destekleme aldık işin açıkçası, teşkilatlarımızı son derece büyüttük. İşte Mehmet Bey de aynı şeyi söylüyor. Bizim teknelerimiz artık bu sulara fazla geliyor, yer arıyor. Büyüdükten, teşkilatlarımızı daha güçlü hâle getirdikten sonra geriye dönüş daha bir zorlandı artık. Keşke zamanında bu kadar büyümeseydik de biz bu sorunlarla beraber bu kadar iştiğal olmasaydık. Yatağa başımızı koyduğumuz zaman yarınki ödemeyi düşünmekten... Hafta sonu biraz gözümüze uyku giriyor cumartesi pazar ödeme olmadığından dolayı. Sübvance yapılabilirse akaryakıtta, bizim için en büyük değerlerden bir tanesi olacaktır.

Hamsiyle ilgili özellikle kota diyor arkadaşlarımız. Biz de bu işin içerisindeyiz. Hamsi avcılığı Türkiye kara sularında yapılan en büyük avcılık ve biz son yıllarda kasaya koyacak hamsi bulamıyoruz artık yani vatandaşımızın yiyeceği balığı temin edemez duruma geldik. Bir şekilde kotanın gelmesi... Belki ilk yıl oturmayacaktır, her şey tam düzgün olmayacaktır ama bir başlangıç olacaktır. Birkaç yıl içerisinde kota tam işlevine kavuşacaktır diye düşünüyorum.

Sayın Vekilim, aynı zamanda da kooperatifçiyiz. Bizim Doğu Karadeniz’de bütün kooperatiflerde aslında sıkıntılar var kiralınmasıyla ilgili. Özellikle bazı yerlerde fahiş fiyat artışları var yani 1’e 10 kat, 1’e 20 kat barınakların kiralınmasıyla ilgili.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Barınakların kiralınması bir işletmeye, kooperatife veriliyor. Oradan bir de hizmet alanlar var herhâlde. Balıkçılar gelip orada balıklarını boşaltıp ya da ikmal yapıp barınma ihtiyacını da kışlık boş zamanlarda... Siz ayrıca bir kira ödüyorsunuz herhâlde. Bu ödediğiniz kiralarnın biraz pahalılığında da kooperatif yöneticilerine... Geçen bir toplantımızda da böyle bir sorun bize iletildi. Bu konuda nedir?

ARTVİN-RİZE SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFLERİ BÖLGE BİRLİĞİ BAŞKANI BARIŞ ZAMAN – Şimdi, Sayın Vekilim, durum... Biz bu yıl, yani örnekleme yaparsak 50 bin liraya kiraladığımız yeri 500 bin liraya kiralyoruz.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Bunun muhatapları kim burada?

ARTVİN-RİZE SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFLERİ BÖLGE BİRLİĞİ BAŞKANI BARIŞ ZAMAN – Tarım Bakanlığı üzerinden kiralyoruz ama gene Millî Emlak değer biçiyor. Yani sistem aslında çok değişmedi, sadece ismi değişti kiralyanın.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Öyle mi?

ARTVİN-RİZE SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFLERİ BÖLGE BİRLİĞİ BAŞKANI BARIŞ ZAMAN – Tabii.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Turgay Bey, bu fiyatlamaları neye göre belirliyorsunuz?

TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI BALIKÇILIK VE SU ÜRÜNLERİ GENEL MÜDÜR VEKİLİ TURGAY TÜRKYILMAZ – Sayın Başkan, bu şöyle: Balıkçı barınaklarını kiralamadaki öncelik hakkı kooperatiflere ve birliklere ait yani balıkçıya ait yani balıkçılar burayı kiralamak istediklerinde bir öncelik tanınıyor ve kiralama işlemi gerçekleştiriliyor.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Barış Beyler de kooperatif zaten.

TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI BALIKÇILIK VE SU ÜRÜNLERİ GENEL MÜDÜR VEKİLİ TURGAY TÜRKYILMAZ – Evet yani burada genel anlamda bir sorun yaşamıyoruz zaten.

Şimdi, son dönemlerde kira oranlarındaki artışla ilgili bir sıkıntı, gündeme gelen konulardan bir tanesi bu, kiralardaki artışla ilgili. Yani biz bunu on yıllık kiralyorsak eğer “Bir önceki yıla göre daha fazla kira bedeli talep ediliyor.” diyor. Gerekçesi de şu: Yeniden değerlendirme oranı kullanılıyor buralarda. Bu da Maliye Bakanlığının yayınlamış olduğu bir usul çerçevesinde gerçekleştiriliyor; sorun biraz oradan kaynaklanıyor.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Ama 50 binden 500 bin diyorlar yani net bir rakam var mı?

TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI BALIKÇILIK VE SU ÜRÜNLERİ GENEL MÜDÜR VEKİLİ TURGAY TÜRKYILMAZ – Bir de şöyle: Barınaktan faydalanan gemilerin durumu da önemli. Mesela, sadece balıkçı gemisi kullanılacaksa eğer gelirini hesaplıyor devlet bir taraftan da. O balıkçı barınağından -tamam, yapılmış- kimler faydalaniyor? Balıkçı gemileri faydalaniyor. Balıkçı gemileri için yıllık olarak bağlama ücreti nedir? 10 lira. 10 liraya göre belirlenirse eğer bu kiralama bedeli aslında çok fazla bir fahiş fiyat çıkmıyor yıllık olarak da.

ARTVİN-RİZE SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFLERİ BÖLGE BİRLİĞİ BAŞKANI BARIŞ ZAMAN – Ama işte, balıkçı 10 lira kazanmıyor, sıkıntı orada.

TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI BALIKÇILIK VE SU ÜRÜNLERİ GENEL MÜDÜR VEKİLİ TURGAY TÜRKYILMAZ – Ama bunun içerisinde, bazı bölgelerde çok fazla miktarda balıkçının olmadığı özel yatlar, tekneler falan varsa bunlar farklı bir ücretlendirmeye tabi oluyorlar ve buralardan da fazla miktarda para alınıyor. Bu fazla miktarda alınan para da hesaplamada meblağı yukarı çekiyor. Sorun orada biraz.

Başka bir şey varsa...

ARTVİN-RİZE SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFLERİ BÖLGE BİRLİĞİ BAŞKANI BARIŞ ZAMAN – Benim serzenişim -yani Sayın Genel Müdürümüzün dediğine katılıyorum ama- yatların olmadığı balıkçı barınaklarından bahsediyorum. Bizim balıkçılardan o kadar bir gelirimiz yok yani o artışları bizim karşılama şansımız yok. Biz balıkçılardan almaya çalışıyoruz, o da zorlanıyor yani bunlar hesaplanırken biraz daha hakkaniyetli şekilde hesaplanırsa...

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Barış Bey, bunu anladım. Siz şimdi limanda bir balıkçı barınağını oradaki yönetimini yapıyorsunuz, kooperatifsiniz. Sizin kooperatifinize üye olmayan bir balıkçı ya da besicilik yapan bir balıkçı sizin barınağınızı kullanıyor, siz buna da açılıyorsunuz bunu. Buradaki fiyatı kim belirliyor?

ARTVİN-RİZE SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFLERİ BÖLGE BİRLİĞİ BAŞKANI BARIŞ ZAMAN – Sayın Vekilim, Tarım Bakanlığından alıyoruz ama benim orada yetiştirici yok. Dışarıdan gelen Karadeniz’de Rize’de... Rize Pazar’da benim barınak, bizde öyle çok gidip gelen adam da yok, herkesin kendi barınağı var.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Yok, Türkiye genelinde nasıl değerlendiriliyor bu?

ARTVİN-RİZE SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFLERİ BÖLGE BİRLİĞİ BAŞKANI BARIŞ ZAMAN – Türkiye genelini konuşursak Tarım Bakanlığının belirlediği rakamlar üzerinden alıyoruz ama buna balıkçı da giriyor. Şimdi, demin söylediğim gibi, yat limanlarının olduğu yerlerde yani hem yat limanı olarak hem barınak olarak işletilen yerler var, burayla ilgili söylemiyorum ben, sadece balıkçıyla iştigal eden barınakların bu konuda ezildiğini söylüyorum. Yani yat limanlarıyla beraber ortak çalışanlar parayı buluyor zaten, sıkıntıları yok; balıkçıların var.

Bir de şöyle bir durum daha var: Biz Doğu Karadeniz Bölgesi’nde, özellikle Trabzon, Rize ve Artvin bölgesinde kiralayamıyoruz üst yapılarından dolayı. Bunu da çok kısa bir şekilde açıklamam lazım ki neden böyle bir şey yaptığımızı sizin de iyi idrak etmeniz gerekiyor. Cumhurbaşkanımız Başbakanı, biz yanına çıktık, dedik ki: “Rize’ye, Trabzon’a yakışır bir şekilde balıkçı barınaklarıyla ilgili bize bir şekil şema verin, biz de ona göre imar edelim.” Karadeniz’de otoyolu geçtiği zaman devlet kendi eliyle 3 yerde barınak inşa etti; 1 tanesi Trabzon’da ve 2 tanesi Rize’de. Bunları biz örnek alalım. Hatta o zamanki Bayındırlık Bakanı, kimdi, tam çıkaramayacağım ama...

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Zeki Ergezen dönemi. O sahil yolu bitti; 2003, 2004, 2005.

ARTVİN-RİZE SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFLERİ BÖLGE BİRLİĞİ BAŞKANI BARIŞ ZAMAN – Benim dediğim 2008-2009 yıllarında.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Faruk Özak.

ARTVİN-RİZE SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFLERİ BÖLGE BİRLİĞİ BAŞKANI BARIŞ ZAMAN – Faruk Bey’di, doğru, Faruk Bakanım.

Dedi ki: “Rize’ye yakışan, Trabzon’a yakışan balıkçı barınağı; insan sağlığına, AB kurallarına uyan...” Çünkü bizimki derme çatmaydı, bize çok fazla yağmur yağdığından dolayı tahribatlar daha fazla oluyor. Ve bir tip projeye beraber Rize’de ve Trabzon’da yapıldı. Trabzon’dakiler demonte

şekilde ahşaptan yapıldı, Rize'dekiler betonarme yapıldı. Bunlara bakarak kendi barınaklarımızdaki kayıkhaneleri aynı şekilde biz de yeniledik. Fakat şimdi gelinen safahatta bu üst yapılardan dolayı bize kiralama yapılmıyor yani betonarme olduğundan dolayı, sökülür takılır malzemenen yapılmadığından dolayı ama biz sonuçta devletin yaptığı projeye bakarak yaptık. Yani burada büyük bir çelişki yaşıyoruz, yıkalım desek yıkamıyoruz...

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Siz veremiyorsunuz da devlet kendisi betonarmeden yaptığı yeri verebiliyor mu kiraya?

ARTVİN-RİZE SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFLERİ BÖLGE BİRLİĞİ BAŞKANI BARIŞ ZAMAN – Orayı da veremiyor şimdi.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Ha, o da veremiyor, siz de veremiyorsunuz.

ARTVİN-RİZE SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFLERİ BÖLGE BİRLİĞİ BAŞKANI BARIŞ ZAMAN – Yok, hiçbirimiz veremiyoruz. Yani böyle muazzam bir mağduriyetimiz var. Bilmiyorum, en azından Doğu Karadeniz Bölgesi'yle ilgili bir kamu yararı yani yasal düzenlemesi... Ki bu yasa değil, yönetmelik bu yani Çevre ve Şehircilik Bakanlığının yönetmeliği “kıyı yapılarında sökülür takılır” ibaresi var. Hani bunu sadece -kimse yanlış anlamasın- diğer bölgeler için de olsun ya da olmasın diye düşünemeyiz biz; bizim derdimiz bu. Yani Doğu Karadeniz'le ilgili böyle bir düzenleme yapılırsa biz de bu dertten kurtarırız, şu anda ecrimisil ödemek durumundayız. Yani devletin bize tahsis ettiği yerde işgalci vaziyetteyiz ve ecrimisil ödüyoruz. Asayişleri tam sağlayamıyoruz çünkü kooperatif yönetimi olarak bir yerde işlev dışı kaldık. İşletmek amacıyla, buranın güvenliği açısından kiralamasalar bile her ne kadar bize bırakıyorlar olsalar bile ama hâl böyleyken vatandaşımıza ya da diğer insanlara bunu anlatamıyorsun. Burası kooperatifin değil, kooperatif kiralamadı. Otomatikman söz hakkımız da bitiyor ve oradaki asayiş, düzeni...

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Kıyıda ki sanat yapılarının -kiralanmasının- problemini de gündemimize alalım.

ARTVİN-RİZE SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFLERİ BÖLGE BİRLİĞİ BAŞKANI BARIŞ ZAMAN – Doğu Karadeniz yani özellikle Trabzon...

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ –Başka bölgede var mı arkadaşlar bu?

ARTVİN-RİZE SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFLERİ BÖLGE BİRLİĞİ BAŞKANI BARIŞ ZAMAN – Yok, yok başka bölgede yok, sadece...

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Sayın Genel Müdürüm, Barış Bey'in söylediği bu, başka bölgede var mı sizin bildiğiniz?

TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI BALIKÇILIK VE SU ÜRÜNLERİ GENEL MÜDÜR VEKİLİ TURGAY TÜRKYILMAZ – Sayın Başkanım, bu balıkçı barınaklarıyla ilgili olan konu biraz bizim kanayan yaramız. Yani pek çok kurumun müdahil olduğu...

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Bunun yapımını bir ara Tarım Bakanlığı yapıyordu, ondan sonra herhâlde Ulaştırma ya geçti.

TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI BALIKÇILIK VE SU ÜRÜNLERİ GENEL MÜDÜR VEKİLİ TURGAY TÜRKYILMAZ – Ulaştırma Bakanlığı yapıyor hâlâ Sayın Başkanım. Kiralamasıyla ilgili olan hususları bir başka kurum yapıyor idi, Maliye Bakanlığı Milli Emlak Genel Müdürlüğü üzerinden yapıyordu ama biz bunlara pratik çözümler üretilsin diye bu son kanun değişikliğinde bu konuların hepsini Tarım Bakanlığı olarak kendi uhdemizi aldık; daha doğrusu biz aldığımızı zannediyoruz.

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – Sayın Genel Müdürüm, tam konumuzla ilgili bir soru sorabilir miyim?

Bu 2020 yılında çıkan 1380 sayılı Yasa’daki değişiklikle ilgili balıkçı barınakları yönetmeliği neden daha çıkmadı?

TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI BALIKÇILIK VE SU ÜRÜNLERİ GENEL MÜDÜR VEKİLİ TURGAY TÜRKYILMAZ – Taslak olarak tamamen hazır.

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – Ama iki yıl geçti, üç yıl geçti.

TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI BALIKÇILIK VE SU ÜRÜNLERİ GENEL MÜDÜR VEKİLİ TURGAY TÜRKYILMAZ – Mevcut olan durumun devamını, çıkarmış olduğumuz bir tebliğ ve genelgeyle devam ettirdik. Yani bir yönetmelik, tamam, çıkacak ama...

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – O gün siz yoktunuz, ben sizi tenzih ediyorum. O günün şartlarında “Balıkçı barınakları yönetmeliği hemen çıkacak ve hemen kiralamalar yapılacak.” denmişti. Hâlen kiralamaları yapılmayan, bekleyen balıkçı barınaklar var. Burada balıkçı kooperatif başkanlarımız var, doğru mu yani dediğim sizce? Yani bu üç yıl geçmesine rağmen neden yapılmamasıyla ilgili bir merak konusu var.

TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI BALIKÇILIK VE SU ÜRÜNLERİ GENEL MÜDÜR VEKİLİ TURGAY TÜRKYILMAZ – Şöyle: Sayın Vekilim, kiralanmasıyla ilgili yönetmelik çıkmaması sorun değil yani yönetmeliğin olmaması kiralamaya bir neden değil. Devam edegelen yönetmelik hükümleri, değişiklikle birlikte devam ettiğimiz hükümlerle bunu sürdürüyoruz. Ama yeni bir yönetmelik gerekiyor mu? Evet, gerekiyor ve bunun farkında olarak da o taslak yönetmeliği de hazırlamış vaziyetteyiz. Ama burada getirilen konu, yönetmelik çıkmamasıyla ilgili bir...

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – Bu farklı konu da konuyla alakalı olduğu için yani barınaklarla alakalı olduğu için sordum.

TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI BALIKÇILIK VE SU ÜRÜNLERİ GENEL MÜDÜR VEKİLİ TURGAY TÜRKYILMAZ – Özür dilerim, sözünüzü kestim belki ama.

Şöyle, tam da oraya devam ediyordum: Biz kanundan sonraki kısmında, bu konuda daha rahat hareket edebilelim diye yetkileri tek bir ses olarak çıksın diye Tarım Bakanlığı üzerine almaya gayret ettik biz. Ama bu konuya müdahillik kendi kanunlarından gelen gerekliliklerden dolayı diğer kurumlarımıza da devam ediyor, onlarla istişareleri bitirdik. Kolay bir süreç olmadı, bunu söyleyebilirim ama çalışmalar bitti, onların görüşlerini de aldık ve taslak olarak dediğim bir ileri aşamada. Yani hukuktan da görüşü aldık ve kurumların görüşünü de aldıktan sonra şu anda gönderme aşamasındayız; bugün yarın göndeririz. Kurumlardan görüş alındı, bir mutabakat sağlandı ve çıkartacağız inşallah.

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – Teşekkür ederim.

ARTVİN-RİZE SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFLERİ BÖLGE BİRLİĞİ BAŞKANI BARIŞ ZAMAN – Sayın Başkanım, son olarak bir şey daha arz etmek isterim. “Bakanlığa ya da Genel Müdürlüğe mi toplansın?” Bizim birçok yerden birçok görüş almamız işlerin bir şekilde uzamasına neden oluyor. Çoğu bilen insan da bu işin içerisinde, bilmeyeni de var yani herkes denizin kenarını bilmek zorunda değil. Ama bilmeyenler de işin içinde, bilenler de işin içinde görevleri dolayısıyla. Bunları ya Bakanlık altında toplayalım ya bir müsteşarlık altında toplayalım ama biz bu işten çok muzdaribiz tüm balıkçılar, tüm kooperatifçiler olarak. Bir kâğıdı bir yerden alıyorsunuz, diğerini başka bir yerden alıyorsunuz, diğerini başka bir yerden alıyorsunuz...

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Yani nereye toplandığı aslında çok önemli değil, önemli olan, sorunların çözüleceği bir mercinin olması; adı şanı, ne olacağı çok önemli değil.

ARTVİN-RİZE SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFLERİ BÖLGE BİRLİĞİ BAŞKANI BARIŞ ZAMAN – Aynen öyle. İlla bakanlık olsun diye ısrarımız yok ama en azından Genel Müdürlüğümüz var. Yani bunların birçoğu, Genel Müdürlüğümüzün yapabileceği kapasitede... Çalışan çok değerli insanlar var yani bu işleri yaparlar; illa her taraftan birilerinin, kurumların girmesi çok önemli değil ama bizim çok büyük derdimiz var, kelimelerle ifade etmekte de zorlanıyoruz yani her yerde bir sıkıntımız var. Belgeler sürekli karmakarışık, bir yerden birini almadan diğer belgeyi sana diğeri vermiyor vesaire yani aşırı derecede bir evrak yoğunluğu var.

Teşekkür ediyorum, başınızı ağrıttık, sağ olun.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Biz teşekkür ediyoruz, estağfurullah, sizi dinlemek için buradayız; eğer başımız da ağrıyorsa onun için ağrıyacak, sorun yok.

İstanbul Su Ürünleri Kooperatifleri Birliği Başkanı Erdoğan Kartal Bey.

Erdoğan Bey, buyurun.

11.- İstanbul Su Ürünleri Kooperatifleri Bölge Birliği Başkanı Erdoğan Kartal'ın, İstanbul bölgesindeki ve diğer bölgelerdeki balıkçılık sektörünün sorunları ve çözüm önerileri hakkında sunumu

İSTANBUL SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFLERİ BÖLGE BİRLİĞİ BAŞKANI ERDOĞAN KARTAL – Sayın Başkanım, öncelikle, herkese sizin huzurunuzda teşekkür ediyorum.

Su Ürünleri Merkez Birliği az önce zaten bir sunum yaptı, bu sunum için birlikler aşağı yukarı on gün çalıştı. SÜR-KOOP Merkez Birliği de üç gündür bu konuda çalışıyor, az önce görüşlerinin tamamını bildirdi. Bir de burada bunu rapor olarak da aynı şekilde size iletacağız.

Ben de en azından burada zaman kazandırmak adına unutulana, o arada atladığımız hamsiyle ilgili bütün herkesin görüşü olarak... “Yakalanan balıkların yüzde 75’ini sağlayan hamsi balığının balık, un ve yağ fabrikalarında değil, öncelikle insan gıdası olarak kullanılması sağlanmalıdır.” diye bir görüş var Sayın Başkanım.

Bir de Türkiye’deki tüm lagün ve dalyanların boğazlar dâhil şartlarının tekrar gözden geçirilmesi...

Gırgır, trol ve alamana teknelerin zaman ve yer yasaklarının tekrar gözden geçirilmesi diye bir maddemiz daha vardı. Sayın Başkanım, biliyorsunuz, küresel ısınma her şeyi etkiledi. Buradaki amacımız, küresel ısınmaya göre yeniden... Belki de eylülde açılan sezon ekimde açılacak çünkü balıkçılarımız eylülde denize çıktığı zamanda da sıcaklardan dolayı çok büyük bir avcılık yapamıyor. Bu amaçla Genel Müdürlüğün bununla ilgili önümüzdeki tebliğ senesinde yeniden bir düzenleme yapması gerektiği inancındayız. Onun dışında, bu, SÜR-KOOP’un, bu da benim İstanbul Birlik olarak buradaki bütün görüşler bizim de görüşlerimiz olduğu için...

Sayın Başkanım, şimdi, burada hepimiz uzun yollardan geldik, hepimizin bir derdi var. Sürdürülebilirlik -derdimiz bu aslında- sürdürülebilir balıkçı, sürdürülebilir balıktan bahsediyoruz.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Sürdürülebilir yaşam...

İSTANBUL SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFLERİ BÖLGE BİRLİĞİ BAŞKANI ERDOĞAN KARTAL – Balık olmazsa balıkçının da olmayacağını bilerek aslında sorunumuz... Başta baktığımız zaman bir sürdürülebilirlik sorunumuz var ama bu, bazen şeye benziyor; hepimiz aynı fikirdeyiz fakat anlatıma geldiğimiz zaman önümüze 40 çeşit yol çıkıyor bugün, dün de böyleydi. Zaten bizim sorunlarımızın çözülmeme nedeni genelde daha çok bireysel... Yaptığımız işe göre konuşursak bu biraz yolumuzu farklı yollara gönderiyor.

Eskiden, 1995 yılına kadar bizim bu tür bir sorununuz yoktu aslında baktığınız zaman balıkçılarda hatta 1990'lar diyelim. Eskiden bizim balıkçılarımız balık ağlarını denize attıkları zaman şöyle derlerdi: "Hadi, akşam parayı yiyeelim." Çünkü ertesi gün çekecekleri ağda mutlaka o rızkın var olduğunu biliyorlardı; sürdürülebilirlik o zaman buydu, ta ki 1995 yılına kadar. Şimdi geldiğimiz dönemde, herkes daha iyi yaşamak için sadece denize saldırıyor, sadece denizden bir şeyler almaya çalışıyor; maalesef, ben bunu ben bunu karşılıksız çeke benzetiyorum yani deniz bu koşmamızın, bu heybetli teknelerin sonucunda bize ekmek vermeyecek duruma gelmiş.

Aslında konuşulacak daha çok şey var, ben sadece kendi fikrimi söylüyorum. Anlatmak istediğim... Yani burada bugün siz söylediniz, 2 değerli bilim insanından bahsettiniz. 40 balıkçı varız burada ama maalesef burada da eksikliğimiz var. Eğer biz bilimi dışlarsak burada istediğimiz kadar konuşalım, istediğimiz kadar sorun çözmeye çalışalım

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Yanlış anlaşılma olmasın; pazartesi günü birçok üniversiteden hocamızı dinledik.

İSTANBUL SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFLERİ BÖLGE BİRLİĞİ BAŞKANI ERDOĞAN KARTAL – Ama avcılık yoktu orada Başkanım.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Avcılık yoktu.

İSTANBUL SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFLERİ BÖLGE BİRLİĞİ BAŞKANI ERDOĞAN KARTAL – Avcılık burada olduğu zaman burada da bence her üniversitenin bir...

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Siz de Rizeli misiniz?

İSTANBUL SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFLERİ BÖLGE BİRLİĞİ BAŞKANI ERDOĞAN KARTAL – Yok, ben Trabzonluyum, ortadayım.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Rize Üniversitesinden hocamız burada, bugün dinleyeceğiz.

İSTANBUL SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFLERİ BÖLGE BİRLİĞİ BAŞKANI ERDOĞAN KARTAL – Ya, hayır, şöyle: Biz bütün üniversitelerimizden de bilim insanların burada olmasının daha doğru olduğunu düşünüyoruz çünkü Sayın Başkanım, bilimsiz...

Sayın Oruç Reis burada yok, az önce -Oruç Reis'le her ne kadar kafamız uyuşmasa da- gideyim, tebrik edeyim dedim. Her şeyi zaten masaya koydu, anlattı; Afrika çok yaramış ona, gerçekten çok yaramış.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Mehmet Bey'e mi diyorsun "Oruç Reis" diye?

İSTANBUL SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFLERİ BÖLGE BİRLİĞİ BAŞKANI ERDOĞAN KARTAL – Evet yani dünkü düşüncesi ile bugünkü...

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – O müsaade istedi, biraz rahatsız, tansiyon problemi var, aramızdan ayrıldı.

İSTANBUL SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFLERİ BÖLGE BİRLİĞİ BAŞKANI ERDOĞAN KARTAL – Yok, hayır, zaten fikirlerini, bizi oldukça güzel anlattı diye teşekkür edecektim o anlamda.

Teşekkür ediyorum, çok da vakit almak istemiyorum.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Biz de teşekkür ediyoruz.

Şimdi, arkadaşlar, kooperatifleri dinliyoruz; su ürünleri avcılarını dinliyoruz, deniz ürünleri avcılarını dinliyoruz. Bir de araya şöyle farklı bir konsept katalım, belki başka bir ön açarlar diye düşünüyorum.

Evet, Amatör ve Sportif Olta Balıkçılığı Federasyonu Başkanı Mustafa Serkan İnanç.

Mustafa Bey, buyurun.

12.- Amatör ve Sportif Olta Balıkçılığı Federasyonu Başkanı Mustafa Serkan İnanç'ın, amatör ve sportif olta balıkçılığının sorunları ve çözüm önerileri hakkında sunumu

AMATÖR VE SPORTİF OLTA BALIKÇILIĞI FEDERASYONU BAŞKANI MUSTAFA SERKAN İNANÇ – Teşekkür ediyorum Başkanım.

Öncelikle, bu Komisyonun kurulmasında emek veren herkese çok teşekkür ediyorum. Gerçekten yıllardan beri istediğimiz buydu. Biz zaman zaman Bakanlığımızla, SÜR-KOOP'la, kooperatiflerimizle bir araya geliyoruz ama daha kapsamlı olması istediğimizdi; gayet güzel oldu.

Başkanım, Türkiye genelinde 15 tane derneğiz; içimizde Ankara da var, Adana da var, işte, İstanbul da var. Ülkenin değişik coğrafyalarından bir sürü derneğimiz var; Kayseri'si, İstanbul'u da var, kimimiz denizciyiz, kimimiz iç sucuyuz. Doğayla iç içe bu işi keyif olarak algılayarak, hobi olarak yapan, işte yaşamın, işin stresinden uzaklaşmak için bu hobiyi gerçekleştiren bir ekibiz.

Şimdi, ben, ilk önce şöyle başlamak istiyorum Başkanım: Bizim balıkçılıktan önce çevre kirliliği, işte, sanayi atıkları, evsel atıklar, müsilaj, bunun gibi sorunları konuşmamız lazım. Bununla ilgili dilekçemizin size ulaşmış olması lazım, ulaşmadıysa da federasyon olarak neleri ele alacağımızı -daha doğrusu görüşümüzü- uygun görürseniz ilk önce o sorunları halletmemiz gerektiğini düşünüyoruz. Tabii, bunu bilimsel çalışmalar ışığında...

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Bu arada dilekçeniz bizde yok Mustafa Hocam, onu da söyleyeyim.

AMATÖR VE SPORTİF OLTA BALIKÇILIĞI FEDERASYONU BAŞKANI MUSTAFA SERKAN İNANÇ – Başkanım, size ulaştırayım, elimde kaşeli, imzalı var.

Tabii, biz bunun olta balıkçıları veya ticari balıkçılarla değil de öncelikle bilimsel olarak yapılması gerektiği kanısındayız, bu yoldan başlamak istiyoruz. Şimdi, Sayın Genel Müdürüm, daire başkanlarım, müdür yardımcılarım buradalar, sürekli istişare hâlindeyiz; merkezimiz Ankara. Türkiye'nin birçok bölgesinden sorunlar geliyor. Sorunları kendi illerinde halletmeye çalışırken halledemediklerini Bakanlık vesilesiyle hallediyoruz.

Birkaç konuya çok hızlıca değineceğim. Lütfen, bunu Sayın Müdürlüğümüzle ilişkilendirmemenizi rica ediyorum çünkü bu genel bir sıkıntı. Mesela 43 tane su ürünleri şube müdürlüğümüz var Türkiye'de, balıkçılık ve su ürünleri şube müdürlüğümüz var. Çok özür diliyorum, birçoğunda tekne yok, birçoğunda ekipman yok, eleman yok yani -üzülerek söylüyorum- su ürünleri mühendisi yok birçok ilde, ilçede.

Şimdi, denizleri konuşuyoruz ama iç sular bildiğiniz gibi değil. Ben yıllardan beri... Bir defa şurada da alınmaca, darılmaca olmasın, biz gönüllü kuruluşlarız -yaklaşık 50 dernek, 50 küsur dernek var Türkiye genelinde- bu işi sadece hobi olarak yapıyoruz. Ticari olarak yapanlara saygı duyuyoruz, her daim yanlarında olduğumuzun bilinmesini istiyoruz. Çok iyi gözlemliyoruz çünkü doğayla iç içeyiz, nerede neler yapılıyor çok iyi gözlemliyoruz. Mesela, çok basit bir örnek vereyim: Dereye gidiyoruz, bizim endemik türümüz doğal alabalıklardan at çek yöntemiyle avlayıp öpüp bırakıyoruz Sayın Başkanım, alıkoymuyoruz. Bunun üzerine HES yapıldığını görünce, bunun üzerine alabalık çiftliği yapıldığını görünce müthiş derecede üzülüyoruz. Yani doğal alabalık türünün olduğu yerin -atıyorum- 300 metre, 500 metre yukarısına bir alabalık çiftliği yaparsanız, gökkuşağı alabalığı yaparsanız... Evet, üretim olsun, kazanalım, ülkemizin ihracatı gelişsin ama doğal türlerin olduğu yerde olmasın. 43 tane şube müdürlüğümüz var. Mesela, ben aslen Kastamonuluyum. Kastamonu'da Beyler Barajı var, Beyler Barajı'nda yasa dışı avcılık olduğu zaman yani bir tane tekne bulamıyoruz, yok. Yani bu, bu müdürlüğümüzün suçu değil dolayısıyla ilişkilendirmemenizi rica ediyorum.

Personel sıkıntısı var, bilmiyorum, birçok kişi değindi buna...

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Barajda neyle avlanma yapıyorlar?

AMATÖR VE SPORTİF OLTA BALIKÇILIĞI FEDERASYONU BAŞKANI MUSTAFA SERKAN İNANÇ – Başkanım, oltayla.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Yani deniz aracıyla değil.

AMATÖR VE SPORTİF OLTA BALIKÇILIĞI FEDERASYONU BAŞKANI MUSTAFA SERKAN İNANÇ – Amatör balık avcılığı oltayla yapılır sadece.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Yok, yok. Ben genel konuşuyorum.

ÜMİT YILMAZ (Düzce) – Serpmeyle yapılmıyor mu?

AMATÖR VE SPORTİF OLTA BALIKÇILIĞI FEDERASYONU BAŞKANI MUSTAFA SERKAN İNANÇ – Serpmeyle denizlerde yapılır ama yemlik balık için iç sularda yasaktır, iç sularda zıpkınla avcılık yasaktır.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Kaçak balıkçılık, avlanıyor; barajlarda serpme ağ da atabilir orada, onunla da yapabilir.

AMATÖR VE SPORTİF OLTA BALIKÇILIĞI FEDERASYONU BAŞKANI MUSTAFA SERKAN İNANÇ – Başkanım, şöyle, çok ciddi sıkıntımız... Sayın Vekilime bu konuda çok teşekkür ediyorum. Biz amatör ve sportif olta balıkçılığı konusuyla ilgili öneri vermiştik. Sayın Vekilim, ciddi sorunlarımız var yani ele alınması gereken ciddi sorunlar var. O konuda Özlem Hanım'ın da bilgisine müracaat edeceğiz. Şu anda gündemdedir o önerimiz, komisyon kurulmasını talep etmişti Sayın Vekilim, bu konudan dolayı da çok...

ÜMİT YILMAZ (Düzce) – Bu Komisyonla beraber iç içe geçti.

AMATÖR VE SPORTİF OLTA BALIKÇILIĞI FEDERASYONU BAŞKANI MUSTAFA SERKAN İNANÇ – Birleşti, evet. Daha önceden, 2022'de olmuştu Başkanım.

Şimdi, bu 43 şube müdürlüğünü geçtim, 81 ilin -ki diğerlerinin hâli ne durumdadır, siz düşünün- ben hepsini biliyorum. Ben Federasyon Başkanı olarak Türkiye'nin hangi ilinde, hangi ilçe müdürlüğünde ne sorun var, hangi ilçe müdürlüğünde ne personel var veya ekipman var, biliyorum.

Şimdi, ikincisi -çok hızlı geçeceğim- ben bu tebliğde geçen “50 kilogram ve altındaki ürünlerden menşe belgesi aranmaz.” ifadesine bir türlü anlam veremiyorum Sayın Başkanım. Şöyle: 50 kilo ve altındaki avlanılan üründe belge istenmiyor. Neden istenmiyor, anlamıyorum. Biz amatör olta balıkçıları 5 kilo avladığımız zaman veya 6 kilo avladığımız zaman kıyamet kopuyorsa o zaman “50 kilo” diye bir sınır olmaması lazım. Bu tebliğden bunu bir an önce... Ramazan Başkanım ile da yaptığımız istişare toplantılarında...

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Tebliğ kimi kapsıyor?

AMATÖR VE SPORTİF OLTA BALIKÇILIĞI FEDERASYONU BAŞKANI MUSTAFA SERKAN İNANÇ – Tebliğ hem amatörü hem ticariyi kapsıyor Başkanım. Bu tebliğde, ticari tebliğde “50 kilogramın altında avlanılan ürünün belgesi istenmez.” diyor.

TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI BALIKÇILIK VE SU ÜRÜNLERİ GENEL MÜDÜR VEKİLİ TURGAY TÜRKYILMAZ – O ticari ama.

AMATÖR VE SPORTİF OLTA BALIKÇILIĞI FEDERASYONU BAŞKANI MUSTAFA SERKAN İNANÇ – Başkanım, devam edebilir miyim?

Ticari tebliğe arkadaşlarımız bakarsa...

TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI BALIKÇILIK VE SU ÜRÜNLERİ GENEL MÜDÜR VEKİLİ TURGAY TÜRKYILMAZ – Serkan Bey, ticariden bahsediyorsunuz değil mi? Amatörde öyle bir şey yok.

AMATÖR VE SPORTİF OLTA BALIKÇILIĞI FEDERASYONU BAŞKANI MUSTAFA SERKAN İNANÇ – Evet, evet. Ticariye bakarlarsa...

TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI BALIKÇILIK VE SU ÜRÜNLERİ GENEL MÜDÜR VEKİLİ TURGAY TÜRKYILMAZ – Yanlış anlaşılıma gitmesin ticaride var, gerekçesi de şu: Küçük kıyı balıkçılarına biraz pozitif yaklaşım. Yani onun kayıt dışılıkla ya da yasa dışı avcılıkla falan bir ilgisi de yok, mantığı da o. Yani ne beklediğinizi...

AMATÖR VE SPORTİF OLTA BALIKÇILIĞI FEDERASYONU BAŞKANI MUSTAFA SERKAN İNANÇ – Şimdi, şöyle: Bu...

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Turgay Bey, bitirdiniz mi?

TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI BALIKÇILIK VE SU ÜRÜNLERİ GENEL MÜDÜR VEKİLİ TURGAY TÜRKYILMAZ – Bitirdim evet.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Yani dediğiniz olta balıkçılığında böyle bir problem yok, kıyı balıkçılığında...

TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI BALIKÇILIK VE SU ÜRÜNLERİ GENEL MÜDÜR VEKİLİ TURGAY TÜRKYILMAZ – Evet, ticari balıkçılıkta var. Problem değil de, biz problem olarak görmedik ama dinliyoruz tabii ki, notlarımızı da alıyoruz, konuşuruz da.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Teşekkür ediyorum.

AMATÖR VE SPORTİF OLTA BALIKÇILIĞI FEDERASYONU BAŞKANI MUSTAFA SERKAN İNANÇ – Başkanım, şimdi, bu 50 kilo kayıt dışılığın önünü açıyor yani vatandaş 45 kilo, 50 kilo naklettiği zaman, yolda herhangi birisi çevirdiği zaman, buna hiçbir şey soramıyor. Yani Ankara’da ikamet edenleriniz vardır, pazarlarda el arabasıyla balık satılır, adam dese ki “Sen benim balığımı elleme kardeşim, senin böyle bir yetkin yok.” haklıdır, çünkü bizim kanunumuzda bu yazıyor, tebliğimizde bu yazıyor. Sokakta el arabasıyla gezene “Dur, balıklarımı alacağım, bunun belgesi var mı?” deseniz, belge istemeye...

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Buradan mı kaynaklanıyor bu? El arabasında satış...

AMATÖR VE SPORTİF OLTA BALIKÇILIĞI FEDERASYONU BAŞKANI MUSTAFA SERKAN İNANÇ – Tabii ki, tabii ki. Böyle bir madde var Başkanım.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Kontrolsüzlükten mi kaynaklanıyor? Yok. Balık halinden o da alıp satabilir. Yani mezattan ihaleyle alır.

AMATÖR VE SPORTİF OLTA BALIKÇILIĞI FEDERASYONU BAŞKANI MUSTAFA SERKAN İNANÇ – Başkanım, şöyle: Pazardaki veya sokaktaki vatandaşa “Balığın belgesini ver.” dediğiniz zaman çıkartıp belge göstermek zorunda ama adamın tezgahında 50 kilo varsa “Verin.” dediğiniz zaman “Ben vermiyorum kardeşim, 50 kiloya kadar böyle bir yetkim var.” derse bu kayıt dışılık olur Başkanım.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Devam edelim, siz notlarınızı alın, söz vereceğim.

Buyurun.

AMATÖR VE SPORTİF OLTA BALIKÇILIĞI FEDERASYONU BAŞKANI MUSTAFA SERKAN İNANÇ – Başkanım, 5/1 numaralı tebliğe bakarsanız...

TRABZON SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFİ BAŞKANI AHMET MUTLU – Siz tebliği değil, uygulamayı anlatıyorsunuz; çevrede el arabasıyla balık... Ben size hepsinin faturasını çıkarabilirim. Amatörü anlatın lütfen, ticariye bulaşmayın siz.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Bir saniye... İsminizi başlıklar mısınız?

DOĞU KARADENİZ SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFLERİ BÖLGE BİRLİĞİ BAŞKANI AHMET MUTLU – Ahmet Mutlu.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Ahmet hocam, sakın olun, söz vereceğim, notlarınızı alın. Tamam mı?

DOĞU KARADENİZ SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFLERİ BÖLGE BİRLİĞİ BAŞKANI AHMET MUTLU – Tamam Başkanım.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Evet, Mustafa Bey, buyurun.

AMATÖR VE SPORTİF OLTA BALIKÇILIĞI FEDERASYONU BAŞKANI MUSTAFA SERKAN İNANÇ – Başkanım, diyeceğim şu: Ticari tebliğde “50 kilogram” diye bir sınırlamanın olmaması gerektiğini düşünüyoruz. Böyle bir şey olmaz yani ne kadar balık yakalıyorsa bu kayıt altına alınsın ki -Tarık Başkanım biraz sonra başka bir konuya değinecek- o, yasa dışılığın önünü açıyor çünkü, vatandaş “Benim sarı belgem var.” diyor ki ona da geleceğiz, devam edeceğiz.

Hızlı hızlı geçiyorum, bunları size dilekçe hâlinde sunacağım.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Çok hızlı, çok hızlı.

AMATÖR VE SPORTİF OLTA BALIKÇILIĞI FEDERASYONU BAŞKANI MUSTAFA SERKAN İNANÇ – Şimdi, “50 kilogram”ı geçtikten sonra, Başkanım, kiraya verilen göl, gölet, baraj ve dalyanlarla ilgili ciddi sıkıntı var, birçoğundan kira bile alamıyoruz. Yani biz bunu söylüyoruz; vatandaş gölü, göleti, barajı kir alıyor, bir senede ne var ne yok hepsini topluyor, kayboluyor gidiyor; alamıyoruz yani, yok. Böyle bir şey yok.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Oysaki o gölde, dalyanda da olta balıkçılığı yapılacak, yapılması gerekiyor.

AMATÖR VE SPORTİF OLTA BALIKÇILIĞI FEDERASYONU BAŞKANI MUSTAFA SERKAN İNANÇ – Başkanım, şöyle: Ticari faaliyet olarak kiraya verilen göl, gölet, barajlarımız, dalyanlarımız var. Ağla içindeki balığı yakalayıp... Daha öncesinde il tarım müdürlüğü bir stok tespiti yapar “Bu gölde kaç kilo balık var?” Atıyorum, “2 ton veya 5 ton avlanabilir stok var.” der, kiralama başlar; 5 seneliktir kiralama, bir senede vatandaş ne var ne yok hepsini süpürür, 2’nci sene bir şey kalmaz, o vatandaş da orada olmaz; bulamazsınız, yoktur; bunun örnekleri var.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Anlamak istediğim şu arkadaşlar; bizim Komisyon da bunu anlamak ister. Bir gölde beş yıllık ihale veriyor Tarım Bakanlığı, bir yılda ya da iki yılda bunu avladığımız zaman, balık henüz küçükken avlamış olmuyor muyuz bunu? Tonajından kaybetmiyor muyuz? Nasıl oluyor bu?

AMATÖR VE SPORTİF OLTA BALIKÇILIĞI FEDERASYONU BAŞKANI MUSTAFA SERKAN İNANÇ – Başkanım, yetişkin balıklar var; atıyorum, sazan balığı vardır, 40 santimdir limit, ilk başlarda 40 santim yakalar üç beş ay sonra 30-35 santim, 20 santim; göl biter, ondan sonra da kaybolur; durum bu.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Peki, neslini tüketiyoruz yani.

AMATÖR VE SPORTİF OLTA BALIKÇILIĞI FEDERASYONU BAŞKANI MUSTAFA SERKAN İNANÇ – Evet. Sayın Başkanım, bu, beş senede bir, on senede bir değil de her sene kiralansın ve... Ben serbest muhasebeci mali müşavirim...

ÜMİT YILMAZ (Düzce) – Zaten “Bir senede topluyor.” diyorsun bir sonraki sene niye adam kiralasın ki?

AMATÖR VE SPORTİF OLTA BALIKÇILIĞI FEDERASYONU BAŞKANI MUSTAFA SERKAN İNANÇ – Tabii, zaten bitiyor.

Şimdi, şöyle: Bu kiralamayı yapandan önden bir şey almak lazım Sayın Başkanım, bunu mutlaka bir kayıt altına almak lazım. “Sen bize burayı kiralayacaksın bir 50 bin lira ver, 100 bin lira ver.” demek lazım.

ÜMİT YILMAZ (Düzce) – Asgari stok yok mu orada Turgay Bey? Asgari stok yok mu? Mesela, diyelim ki bu gölette 5 ton balık olduğunu...

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Turgay Bey’e söz verdim.

TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI BALIKÇILIK VE SU ÜRÜNLERİ GENEL MÜDÜR VEKİLİ TURGAY TÜRKYILMAZ – Var var, var tabii.

Sayın Vekilim, Sayın Başkanım; şöyle, Serkan Bey bir yere ulaşacak diye bekledim ama ben izah edersem eğer yine görüşürüz tabii ki, konuşuruz süreç içerisinde- şöyle: Tüm bu tür yerlerin hepsinin kiraya verilmesinden önce, bu istihsal yerlerinin kiraya verilmesinden önce bir stok tespiti yapılır yani stok tespiti... Buraya kadar da bir itiraz yok anladığım kadarıyla, Serkan Bey buraya da itiraz etmiyor. Stok tespiti hem tür bazında yapılır hem türlerin o alandaki miktarı üzerinden de yapılır ve bu işler yapıldıktan sonra beş yıllık olarak kiraya çıktığı anda da aslında olay şudur: Orayı kendisine vermek suretiyle beş yıllık süreç içerisinde daha da sürdürülebilir bir üretim yapmasına da teşvik etmektir buradaki amaç. Yani sizin söylediğiniz gibi, bir yıl versem, bir yıl avladı; ikinci yıla bir şey bırakmadan bir başkası alır. Yani bunun mantığında da çok büyük bir problem olduğunu düşünüyorum.

Bir başka -belki bilinmediği için- şey de şu: Yani orada eğer bir tür üzerinde 100 tonluk bir stok tespiti yapılmışsa bunun yarısı kadarı, yüzde 45’i kadarı avlanmasına izin verilir zaten yani diğer tarafına izin verilmez ancak buradaki mevzuata uygun olmayan bir durumdan değil de... Yani herhâlde mevzuata uygun olmayan bir durum var, kaçakçılık yapılıyor, yasa dışılık gibi söylemeye gidecekti galiba, benim anladığım kadarıyla ama bunun içinde yani hem jandarmanın denetimi var hem il müdürlüklerimizin denetim yetkisi var.

Serkan Başkan “Gemiler yok.” diye bahsetti. İşte, Kastamonu’da bir gemimiz var ama haklı olarak her ilçede yok tabii bir tekne yani her ilçede ya da her avlak sahasında bir tekne buldurmamız da öyle çok kolay olmuyor. Ha, bunu şunu da bilerek söylüyorum: Serkan Başkan özellikle bu iç sulardaki avcılıkla ilgili, yasa dışı avcılıkla ilgili de çok da hassas yani bizim il müdürlüklerimizle, bizlerle de de çok irtibatlı olarak da çalışıyor, orada bir sıkıntı yok ama ben başka bir yere gidecektim, farklı anlaşıldı galiba. Ben sadece bu aşamada devreye girip söz almak istedim, eğer farklı bir şey varsa Serkan Bey de ifade edebilir. Herhâlde ben sorunlu olan alanlara değinmiş oldum böylelikle.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Evet, teşekkür ediyoruz.

Mustafa Bey, sizinle toparlayalım.

AMATÖR VE SPORTİF OLTA BALIKÇILIĞI FEDERASYONU BAŞKANI MUSTAFA SERKAN İNANÇ – Tamam.

Sayın Müdürüm, demek istediğim şu: Mesela, Ankara'yı düşünürsek Koyunbaba Barajı. "Koyunbaba Barajı'nı ne olur kiraya vermeyin." diye ısrar ettik, bir senede toplandı ki kiralayanlar da zaten bu memleketin en yasa dışı avcılarıydı, defalarca yakalanmış kişilerdi. Bir de şöyle bir gariplik var: Yani Tarık Bey değil de Serkan Bey'in üzerinden gidiyor kiralama veya Koyunbaba'da Özden Hanım'ın, bir tane kadıncağızın üzerinden gitti iş, bütün yük o kadıncağıza kaldı diye biliyorum. Yazık oldu yani kiralamaydı da öyle hallettiler.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Niye onun üzerine kiraladılar? Niye alet oluyorlar?

AMATÖR VE SPORTİF OLTA BALIKÇILIĞI FEDERASYONU BAŞKANI MUSTAFA SERKAN İNANÇ – Bilmiyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Neden alet oluyorlar? Kendi yapmadığı bir sektörün kiralanmasına neden alet oluyor?

AMATÖR VE SPORTİF OLTA BALIKÇILIĞI FEDERASYONU BAŞKANI MUSTAFA SERKAN İNANÇ – Başkanım, orada şöyle bir sorun var herhâlde: O köyde, o bölgede ikamet etmiş olması gerekiyor gibi bir zorunluluk var.

TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI BALIKÇILIK VE SU ÜRÜNLERİ GENEL MÜDÜR VEKİLİ TURGAY TÜRKYILMAZ – Tabii, kooperatif öncelikli olduğu için kooperatif üyelerinin o bölgede ya da işte, mücavir alan içerisinde ikamet etmesi gibi bir durum var ama çok detay, ben şu an hatırlamıyorum yani.

AMATÖR VE SPORTİF OLTA BALIKÇILIĞI FEDERASYONU BAŞKANI MUSTAFA SERKAN İNANÇ – Biz işte bildiğimiz için Başkanım.

TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI BALIKÇILIK VE SU ÜRÜNLERİ GENEL MÜDÜR VEKİLİ TURGAY TÜRKYILMAZ – Ne göletiydi?

AMATÖR VE SPORTİF OLTA BALIKÇILIĞI FEDERASYONU BAŞKANI MUSTAFA SERKAN İNANÇ – Koyunbaba.

Bir senede bitti ki ben görüştüğümde çok ciddi paraya kiralandı. Ben "Bu parayı imkânı yok, bu insanlar ödeyemez. Ben biliyorum, bunları tanıyorum." dedim; 150 bin lira gibi bir rakamdı, bir senede kapandı gitti, adamlar da şu anda ortada yok.

Şimdi ben hemen toparlıyorum. Denizlerimiz ve balıklarımız eğer dünya mirasıysa, bize emanetse o zaman biz de gönüllü kuruluşlar olarak bir türlü bir ucundan tutmak istiyoruz. Şimdi, Sayın Başkanım dedi ki: "Siz amatöre bakın. Niye ticariye karışıyorsunuz?"

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Mustafa Bey, yirmi dakika oldu ha.

AMATÖR VE SPORTİF OLTA BALIKÇILIĞI FEDERASYONU BAŞKANI MUSTAFA SERKAN İNANÇ – Şimdi, Sayın Başkanım, biz misina ağların da bilimsel araştırmalar sonrasında tekrardan yasaklanmasını talep ediyoruz. Şöyle: Sayın Başkanım, ekmek yiyenlere saygımız sonsuz, her daim yanlarındayız.

(Gürültüler)

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Bir dakika, bir dakika...

AMATÖR VE SPORTİF OLTA BALIKÇILIĞI FEDERASYONU BAŞKANI MUSTAFA SERKAN İNANÇ – Bakın, her daim yanlarındayız, her daim, ama şöyle...

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – Arkadaşlar, bir saniye...

Murat Bey... Murat Bey...

AMATÖR VE SPORTİF OLTA BALIKÇILIĞI FEDERASYONU BAŞKANI MUSTAFA SERKAN İNANÇ – Devam ederseniz, müsaade ederseniz.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Ya, bir saniye, bir saniye... Bir dakika ya... Söylediği kanun mu? Önerisi var.

AMATÖR VE SPORTİF OLTA BALIKÇILIĞI FEDERASYONU BAŞKANI MUSTAFA SERKAN İNANÇ – Müsaade ederseniz ben anlatacağım nasıl olacağını.

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – Murat Başkan, Serbüent Başkan; bir saniye... Sevgili Başkanım, bir saniyenizi istiyorum. Serbüent Başkanım, bir saniye...

Burada bugün herkes her şeyi konuşabilir ama bunu -daha önce de çok konuştuk- karşılıklı tartışma şekline dönüştürsek aynı bundan önceki olduğu gibi kavga edersiniz, buradan da çekip gidersiniz.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Hiçbir sonuç da alamayız ondan sonra.

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – Onun için, insanların birbirleriyle konuştukları rahatsızlık vermesin, size de sıra hakkı gelince zaten konuşacaksınız ama bu sürdürülebilir... Hani dedik ya, yıllardan beri kavga iklimini burada bırakmamız lazım çünkü herkesin konuşmaya hakkı var, onu bildirmek istedim, rica ediyorum.

Teşekkür ederim.

AMATÖR VE SPORTİF OLTA BALIKÇILIĞI FEDERASYONU BAŞKANI MUSTAFA SERKAN İNANÇ – Ben nasıl yapacağımızı çok kısa hemen özetliyorum. Şöyle...

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Şimdi, Barış Bey'den sonra ben de bir uyarıda...

Arkadaşlar, biz burada mümkün olduğunca, işte, herkese söz veririz; bir sefer, iki sefer söz vereceğiz; herkesin maksadı hasıl olsun istiyoruz. Burada işimize gelmeyen birçok konu, eleştirisel konu falan da gündeme gelecek, bunu not alalım, kendimiz konuşmuyorsak, kimse bu birimin başkanı vesaire, ona iletelim, o konuşsun. Biz nihayetinde bu bilgilerin hepsini bir harmanlayacağız, belki daha sonra -söylediğim gibi- birkaç defa da farklı toplantılar, yerinde görmeler vesaireler olacak. Nihayetinde burada konuşulanlar bir karar değil, bir sonuç değil, direkt kimseyi etkilemeyecek, zaman içerisinde bunları olgunlaştıracamız. Lütfen birbirimize biraz daha saygılı olalım.

Buyurun.

AMATÖR VE SPORTİF OLTA BALIKÇILIĞI FEDERASYONU BAŞKANI MUSTAFA SERKAN İNANÇ – Başkanım, elimizde yüzlerce, binlerce fotoğraf, görüntü, video var misina ağların zararlarıyla ilgili. Şimdi, lütfen herkes üzerine alınmasın, bazı bölgeler misinanın yasaklanmasını istedi. Ramazan Başkanım, doğru mudur? Ha, bazı bölgelerimiz dedi ki: "Biz misinanın yasaklanmasını istiyoruz arkadaşım, niye serbest bırakıyorsunuz?" Ticariler söyledi Başkanım; amatörler değil, ticariler söyledi, "Biz yasaklanmasını istiyoruz." dediler. Şimdi, sizin kendi bölgelerinizde eğer uygunsa, lütfen ama lütfen, bilimsel araştırma ışığında uygunsa buyurun avlanın, sorun yok ama yani bu bizim iç sularımızı berbat etti Başkanım çünkü bizim iç sularımızdaki göl, gölet, barajlarımızın zemini tıraşlanmadan su doldurulur, orası göl, gölet, baraj olur ki Yusufeli'ni görüyoruz, şimdi, şu anda binalar altında. Başkanım, öyle ağlardan öyle görüntüler var ki tilkisi, kurdu, ayısı, leyleği, ördeği; bunlar kalıyor yüzyıllar boyunca o suyun altında. Şimdi, balık yakalanıyor, balığı avlamaya gelen ördek yakalıyor, ördeği avlamaya gelen bir yaratık yakalıyor, hayvan yakalıyor. Dolayısıyla, bırakın balığı, doğada ne varsa katletmiş oluyoruz ki öyle kuşlar yakalanıyor ki endemik türler Sayın Başkanım yani bu kuşları biz yaşatmak için emek sarf ediyoruz, bir bakıyoruz misina ağına takılarak ölmüş. Kayseri İl Tarım Müdürlüğünün sayfasında tilkiyi paylaşmışlar yani İl Tarım Müdürlüğünün sayfasında var bu;

bizde de yüzlerce, binlerce var. Kendi bölgelerinize... Onun için, ben her bölgede olsun demiyorum, lütfen buna kendiniz -SÜR-KOOP'umuz var, veya kendi birlikleriniz var- sizler karar verin, bizler vermeyelim.

Amatör balıkçılıkla ilgili de lütfen, başkanlarım şöyle: Amatör balıkçıyla -biraz önce dediniz ya, bira, içki, çok balık- lütfen karıştırmayın. Bizim şimdi Turgay Müdürümden önce Altuğ Müdürüm vardı, Altuğ Müdürüm de bir konuşmasında, yakın zamanda şöyle bir hitapta bulundu: "Biz bu amatör balıkçılığı da, belediye başkanımızla görüşeceğiz, bunları da buradan çıkartacağız ama işte, nasıl çıkartalım? Elimizde böyle bir yetki var." gibi uzun bir konuşması var; hepiniz biliyorsunuz o konuşmayı, İstanbul'da yapılan. Altuğ Müdürümü aradım Mavi Vatan Toplantısı'nda, dedim ki: "Müdürüm, bu nasıl bir konuşma? Yani eğer amatör balıkçılığın bir tebliği varsa, bir kanuna dayalıysa, böyle bir konuşma olmaması lazım. Eğer ben böyle bir şey yapıyorsam kesersin benim cezamı 'Al Serkan, senin cezamı 5 bin lira.' Dersin, oldu bitti veya beni mahkemeye sevk edersen, olur biter yani."

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Mustafa Hocam, toparlayalım lütfen.

AMATÖR VE SPORTİF OLTA BALIKÇILIĞI FEDERASYONU BAŞKANI MUSTAFA SERKAN İNANÇ – Sonuç itibarıyla, lütfen amatör balıkçı ve ticari balıkçıyı, yasa dışı ticari balıkçıyı karıştırmayın.

Bir de beş gün amatöre yasak olsun, iki gün serbest olsun. Ya, ben bayan kuaförüyüm, bayan kuaförleri salı günü -diyelim, serbest muhasebeciyim ama- izin kullanıyor. Hangi gün, salı günü mü serbest bırakacaksınız? Yani böyle bir şey var mı? Veya erkek kuaförleri pazar günü... Yani iyi de o zaman ben "X" markette çalışıyorum, perşembe günü ben izinliyim. Ben hiç amatör balıkçılık yapamayacak mıyım? Nasıl olacak yani? Böyle bir şey olabilir mi?

Başkanı, teşekkür ediyorum. Bunları sunacağız size.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Evet, ben teşekkür ediyorum.

Ben şimdi sizi bir geçeceğim Özden Hanım.

Lokman Yüksel, buyurun.

13.- YouTuber Lokman Yüksel'in, balıkçıların sosyal medyaya yansıyan sorunları ve talepleri hakkında sunumu

YOUTUBER LOKMAN YÜKSEL – Öncelikle herkese saygılar, sevgiler sunuyorum.

Sizin de söylediğiniz gibi, sosyal medyayı bir hayli hızlı kullanıyorum.

Burada birçok dostlarımız, reislerimiz var, söyleyeceklerim onlar için pek hoş olmayacak ama ben sadece hayalimi dile getirmek istiyorum burada. Sayın Vekilim İsmail Emrah Karayel'e de bunun için teşekkür ediyorum.

Sosyal medyada en çok söylenen, en çok tepki alan konu, Boğazların, İstanbul Boğazı'nın ve Çanakkale Boğazı'nın gırgır avcılarının sınırsız şekilde... Yani şimdi söyleyecekler "Sınırları var aslında. Şuydu, buydu." denecek ama genel anlamda sınırsız şekilde avlanmalarına kapatılmasıyla alakalı yani şöyle bir kotayla alakalı... Yine avlansınlar ama kıyından 100 metre mesafe ve standart 24 metre derinliğe getirilmesiyle alakalı genel anlamda sosyal medyada avcılarla, avcı arkadaşlarımızla alakalı böyle bir izlenim ve talep var.

Bunun dışında, gırgır ağlarının gözlerinin kontrol edilip gerekli ölçülere getirilmesi ve ufak balıkların yakalanmamasıyla alakalı sosyal medyadaki bir talebi dile getirmek istedim.

Çok teşekkür ediyorum.

DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ MERKEZ BİRLİĞİ BAŞKAN YARDIMCISI MURAT KUL – Söz alabilir miyim?

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Ne oldu Murat Hocam?

DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ MERKEZ BİRLİĞİ BAŞKAN YARDIMCISI MURAT KUL – Bölgemi ilgilendiren bir konu, savunmasını yapmam gerekiyor efendim müsaade ederseniz.

YOUTUBER LOKMAN YÜKSEL – Yani biliyorum, birçok reisimizin hoşuna gitmeyecek bu ama.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Notunuzu alın, söz vereceğim.

DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ MERKEZ BİRLİĞİ BAŞKAN YARDIMCISI MURAT KUL – Yani şu arada söz alabilirsem, sıcağı sıcağına cevap vermek istiyorum efendim.

YOUTUBER LOKMAN YÜKSEL – Sayın Başkanım, yani bu burada çok uzar. Bunu tartışma olayıyla alakalı, tartışma olsun diye söylemedim ama bu kayıtlara alınsın, genel anlamda gerçekten çok fazla sosyal medya kullanıcısının talebidir bu.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Karşı taraf da “Bu ağ aralıkları kontrol ediliyor. Küçük balıkları yakalamıyoruz, arkadan salıyoruz.” der, kapatır.

Ben bir arkadaşa daha söz vereceğim. Buradan bakıyorum, biraz ses geliyor.

Balık Haber’den Adnan Kasapçı, buyurun, sizi dinliyorum.

14.- Balık Haber Temsilcisi Adnan Kasapçı'nın, Balık Haber, Balık TV olarak eşkina balığı avcılığı ve balıkçılık sektöründe dikkatini çeken diğer konular hakkında sunumu

BALIK HABER TEMSİLCİSİ ADNAN KASAPCI – Efendim, öncelikle, hepinize çok teşekkür ediyorum.

Ülkemizde balıkçılığın sorunlarının Türkiye Büyük Millet Meclisi nezdinde, böylesine geniş kapsamlı bir şekilde tartışılıyor olması gelecek nesiller için de ümidimizi artırıyor çünkü biz genellikle çalıştaylarda, salonlarda böyle birbirimize giriyoruz; amatörü, ticarisi, çok şey değil. İlk defa bir şeyleri, sorunları karşılıklı olarak konuşabileceğimizi zannediyorum; hep birlikte, bir kere daha görmüş olduk, anlamış olduk diye düşünüyorum; artık bunu anlamamız lazım, konuşarak meselelerimizi çözmemiz lazım.

Ben 14 Aralık 2020 tarihinde Balık Haber’i kurdum. Bana kimse “Balık Haber diye bir şey kur.” demedi. Ben bir olta balıkçısıyım, son on yıldır da tuttuğu balığı salan, bırakan bir insanım. Annem hatta kızarı bana “Ya, balığa gidiyorsun, bir balık getir bari.” der. Böyle bir balıkçıyım. Fakat gördüğüm kadarıyla birçok sorunlar, birçok sorunlar, birçok sorunlar yumak hâline gelmiş ve bunların dile getirilmesi noktasında bir medya eksikliğini ben kendim müşahade ettim. Aynı zamanda bir girişimciyim ben. Böyle bir girişime başladım 2020 yılında, bunun peşinden Balık TV geldi efendim, Ağustosun 5’inde Balık TV’yi kurduk YouTube’da. Benim çok dikkat ettiğim bir konu var. Biz hemen herkesle kendi imkânlarımız nispetinde konuşuyoruz; reklam almıyoruz, bugüne kadar böyle bir şeye de girmedik, ticari bir oluşum değiliz. Benim kendi kişisel girişimlerim var, bir girişimciyim ben aynı zamanda fakat Balık Haber, Balık TV tamamen sektörümüzün sorunlarının konuşulduğu, tartışıldığı, benim şahsımdan ve şirketimden münezzeh bir hâle geldi.

Benim en çok dikkatimi çeken konulardan biri -hiç konuşulmayan konulardan biri belki de eşkina balığının kafasının iki yan tarafında bir taş varmış efendim; böyle, bir efsane gibi anlatılıyor, belki gerçekten var. Tamam, güzel, ben de gördüm avlarken. Bu taşın, limonla beraber eritildiğinde

böbrek taşlarının düşmesi konusunda çok ciddi şifa kaynağı olduğu noktasında acayip bir kanaat var. Şimdi, ben Sayın Komisyonumuzdan şunu rica ediyorum; yani bir istirhamda bulunuyorum, rica etme makamında değiliz: Böyle bir olay bilimsel olarak doğru mudur, değil midir? Niye? Ya, memlekette eşkina balığı kalmadı, kalmadı ya, karaborsaya düştü ağabey yani. Şimdi, bu, konunun bir tarafı. Bir de biz balıkçılığın hemen bütün çevreleriyle konuşuyoruz. Ben onlara şunu söylüyorum: Devlete, devletin kurumlarına veya herhangi bir kişiye hakaret etmediğin müddetçe beni dahi eleştirebilirsin ve yayınlayacağım diyorum, yayınladım da; birçok insan buna şahit olmuş.

Geçtiğimiz günlerde biz... Bir Japon profesör var Kohei Kihara adında, bu hocamız Su Ürünleri Lisesinin kurulmasında yer aldı efendim. 1973 yılında, cumhuriyetimizin 50'nci yılına istinaden Türkiye'de bir Su Ürünleri Lisesi kuruldu ve Japonya'dan bir heyet getirdiler, bu hocamız da bu heyette görevliydi. Yapmış olduğumuz röportajda bize şöyle bir şey söyledi... Benim çok dikkatimi çeken bir konu, aslı var mıdır astarı var mıdır bilmiyorum ama bilimsel olarak açıklanması gereken, araştırılması gereken bir konudur, araştırmaya son derece muhtaçtır yani bu konu. Dedi ki: "Siz neden Türkiye'de balık yetiştiriciliği yapıyorken balığa balık vererek balığı yetiştiriyorsunuz, büyütüyorsunuz?" Ne yapacağız Sayın Hocam dedim. Dedi ki: "Biz -soya olayı farklı da- Japonya'da balıklara mandalina kabuklarını ve zeytin ağacının yapraklarını yem olarak veriyoruz." Çok dikkatimi çekti, sektörden önde gelen bazı insanlarla da bunu paylaştım. Bu konu da mesela bilimsel olarak incelenmesi gereken, incelemeye çok muhtaç bir konu yani efendim. Benim en çok dikkatimi çeken iki konu bunlar.

Üçüncüsü: Bu resif alanlar meselesinin biraz daha toparlanıp daha çok ihtiyaç olan yerlerde hayat bulması gerekiyor diye düşünüyorum.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Adnan Bey, bundan sonra da zeytin ağaçları kurutulmasın yani.

BALIK HABER TEMSİLCİSİ ADNAN KASAPCI – Başkanım, her şey mümkün. Ancak yani bu, şu değildir: Hani delinin biri kuyuya bir taş attı, hadi hep beraber çıkaralım değil. Böyle bir şey var mı, yok mu? Bu eşkina balığının kafasının iki yanındaki taş gerçekten bir şifa kaynağı mı, değil mi? Bunun bir bilinmesi lazım. Hani bilim diyoruz ya efendim, ilk müracaat etmemiz gereken yer bilim diye, bu konuların da bilimsel olarak araştırılması noktasında sizlerin tensibini rica ediyorum efendim.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Tamamladınız mı?

Teşekkür ediyorum.

BALIK HABER TEMSİLCİSİ ADNAN KASAPCI – Baş tacı efendim. Burada benden çok daha önemli şeyler söyleyecek insanlar var, o yüzden fazla vakit almak istemem.

Teşekkür ediyorum

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Peki, biz teşekkür ediyoruz.

RİDVAN TURAN (Mersin) – Eşkina balığına ilişkin bir şey söyleyeyim mi?

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Tabii Hocam.

Buyurun.

RİDVAN TURAN (Mersin) – Şimdi, eşkina nüfusunun azalmasının sebebinin bu böbrek taşı düşürmesi fonksiyonuyla alakalı olduğu kanısında değilim. Ben bu taşın böbrek taşı düşürmekte kullanıldığını ve bunun bilimsel olarak da desteklendiğini anlatan birkaç makale okudum. Ama mesela, bu tür cerrahi dışı yöntemlerde, gilaburu var bilirsiniz, o daha çok kullanılıyor. Dolayısıyla eşkina balığının popülasyonunda bir azalma düşünülüyorsa bence birinci sorumlu tutulması gereken şey kirliliktir çünkü eşkina balığı kenarda, taşlıklarda ya da orta suda taşlıklarda bulunur. Yani ağla falan biraz zordur yani. Hani yakalanır ama biraz zordur ağla falan yakalanması. O açıdan yakalanmak

suretiyle azalmasından ziyade, kirlilik sebebiyle mesela İstanbul'un sahilde olduğu gibi her tarafta kayalıklar var. O kayaların bir kısmının içerisinde bunlar yuvalanmış durumda, yaşıyorlar ama orada inanılmaz bir kirlilik var yani olması gereken kimyasal ve biyolojik oksijen düzeyinin çok altında oksijen var. O sebeple nüfus azalıyor olabilir. Küçük bir katkı için söyledim.

DOĞU KARADENİZ BALIKÇILIK KOOPERATİFİ TEMSİLCİSİ CENGİZ EROL – Eşkına balığı için bir şey söyleyebilir miyim efendim? Sabaha kadar ışıkla zıpkıncılar dalıp eşkina balığı vuruyorlar.

RIDVAN TURAN (Mersin) – Tek sebebi o değil, o da bir etken.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Zıpkınla avlanmak yasak.

RIDVAN TURAN (Mersin) – Işıkla ve gece avlanmak zaten yasak.

BALIK HABER TEMSİLCİSİ ADNAN KASAPCI – Toplumdaki bu işte böbrek taşı düşürüyor algısının ne kadar doğru olup olmadığının bilimsel olarak üzerinde çalışılması lazım.

RIDVAN TURAN (Mersin) – Ben makale okudum yani onun bilimsel olduğunu düşünüyorum.

JÜLİDE İSKENDEROĞLU (Çanakkale) – Ben onunla düşürüyorum yıllardır böbrek taşı.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Bak, buradan milletvekilimiz var, Çanakkale milletvekilimiz.

JÜLİDE İSKENDEROĞLU (Çanakkale) – Ben onunla düşürüyorum. Herkese faydalı olmayabilir ama her gün yerim. Gilaburu mesela denedim ama ben eşkinanın başındaki taşla düşürüyorum.

BALIK HABER TEMSİLCİSİ ADNAN KASAPCI – Ben çok bilimsel dayanak görmediğim için o konuyu bir şey yapalım...

JÜLİDE İSKENDEROĞLU (Çanakkale) – Ben yaşayarak öğreniyorum. Eğer -Allah nasip etmesin ama- böbrek taşınız olursa öğrenirsiniz.

1.- Deniz Ürünleri Avcıları Üreticileri Merkez Birliği Başkan Yardımcısı Murat Kul'un, Türkiye'deki su ürünleri sektörü, bu sektördeki sorunlar ve çözüm önerileri hakkında sunumu (Devam)

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Murat Bey, buyurun, dinliyoruz.

DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ MERKEZ BİRLİĞİ BAŞKAN YARDIMCISI MURAT KUL – Sayın Başkanım teşekkür ederim. Arada söz alıyorum. Kusura bakmayın. En başta ben biraz azizliğe uğradım.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Baştan sizi biraz kısıtlı tuttuk ama çok da ekipsiniz. Her konuya müdahil olacağımızı biliyorum.

DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ MERKEZ BİRLİĞİ BAŞKAN YARDIMCISI MURAT KUL – Ya, ben aşağı yukarı 20 yaşında girdim bu dernek birlik işlerine. Aşağı yukarı 43 yaşındayım, yirmi üç yıldır bunun için de pişiyorum. Bir şeyler öğrenmeye çalıştım. Balıkçılığım kendim yani denizde yetiştim ben de. Hani bir üniversite okudum ama bunu da hani bir şeyleri oradan öğrenmedik yani. Bir su ürünleri mühendisi değilim. Grafik tasarım mezunu olsam da su ürünleri mühendisi kadar bilgili olduğuma inanıyorum. Biz, boğazların efendim yüzde 3'lük bölümünü kullanıyoruz yani insanlara bunu burada konuşmak... Eskiden bir danışma kurulumuz vardı. Danışma kurulumuzda 26 tane kurum vardı; Ziraat Bankası falan vardı. Kızıyordum, şimdiki kurula "YouTuber" da girdi. Allah sonumuzu hayır eylesin. Vallahi bilmiyorum ileride ne olacak? Ben o danışma kurulunu arar oldum. İnşallah o danışma... Ya Ziraat Bankasını arıyorum ben şimdi gelse de Sahil Güvenlik gelse de burada konuşsa... Bakalım, mali müşavir de gelir, bilmem kim de gelir... Neyse...

Amatör avcılık... Ya, hobi olarak, ben hobi olarak bunu...

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Bunu bir sıkıntı etmemek lazım.

DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ MERKEZ BİRLİĞİ BAŞKAN YARDIMCISI MURAT KUL – Yok efendim. Bu da mecazi, arada güleceğiz, eğleneceğiz, hep kavga etmeyeceğiz.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Çünkü herkes kendi zaviyesinden bu işle iştigal ediyor, ilgilendiriyor kendi yaptığı....

İSTANBUL SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFLERİ BÖLGE BİRLİĞİ BAŞKANI ERDOĞAN KARTAL – Sayın Başkanım, biz de cevap istiyoruz o zaman. Her konuya böyle cevap verilecekse...

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Şimdi başka iş için söz verdim ama Murat Bey biraz daha...

DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ MERKEZ BİRLİĞİ BAŞKAN YARDIMCISI MURAT KUL – Sayın Başkanım, cevap konusunda değil amatör balıkçılık. Bizim hepsine saygımız var. Tabii ki 1 kilo 2 kilo balık tutacak. Ben bugün amatör olarak çıkıp gidip bir veterinerlik yapamam veya bir mali müşavirlik yapamam ya. Ben yıllardır emek vermişim, yıllardır -ben üçüncü nesilim, dördüncü nesilim- bu denizde savaşıyoruz, balıkçılıkla ailemizi geçindiriyoruz. Tamam, birileri gelip balıkçılığa yön vermeye çalışıyor. Ben mali müşavirin konusunu bilemem. Ben bir veterinerin konusunu bilemem. Ben bir milletvekilinin konusunu bilemem. Kalkıp bununla ilgili çok yorum yapamam. Tabii ki saygı duyarım. Tabii ki bir kilo, iki kilo balık tutacaksın ama burada bir emek var kardeşlerim, burada bir yatırım var. Ben milyon dolarlık yatırım yapmışım, gemi yapmışım, binlerce kişiye iş ve aş sağlamışım. Kalkıp burada yön vermeye gelirken onu düşüneceksiniz. Ya burada milyonlarca insan geçiniyor, fabrikalar var yani burada bir karar aldığımız zaman bu insanlar etkileniyor.

Burada kayıtlara girmesi açısından... Burada trol balıkçılarımız da var birkaç kişi.

ÜMİT YILMAZ (Düzce) – Bir dakika, bir dakika Başkan.

DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ MERKEZ BİRLİĞİ BAŞKAN YARDIMCISI MURAT KUL – Buyurun efendim.

ÜMİT YILMAZ (Düzce) – Şimdi, böyle bir üslup yok bir kere yani.

RIDVAN TURAN (Mersin) – Gerçekten yani doğru değil.

ÜMİT YILMAZ (Düzce) – Bu yaklaşım doğru değil.

DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ MERKEZ BİRLİĞİ BAŞKAN YARDIMCISI MURAT KUL – Hangisi Sayın Vekilim?

ÜMİT YILMAZ (Düzce) – Şimdi burada hiç kimse su ürünleri mühendisinin işini yapmıyor burada, ne amatör balıkçı ne ticari balıkçı; birincisi bu. Yani sen diyorsun ya: “Ben veterinerin işine karışmıyorum.” O da su ürünleri mühendisinin üzerinden ahkâm kesmiyor. Ama balıkçılığın bir problemi var; birincisi bu.

İkincisi, herkes kendi zaviyesinden bakacak; amatör balıkçı kendi zaviyesinden bakacak, ticari balıkçı kendi zaviyesinden bakacak, çiftliği olan kendi zaviyesinden bakacak ama herkesin bir sorunu var, bu mesleğin de bir sorunu var. Siz şimdi ben çok balık tutuyorum diye... O zaman sen kalk Murdock'un sorununu konuşalım, onun daha çok yatırımı var, parası var. Yani öyle bir şey yok, öyle bir bakış açısı yok.

DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ MERKEZ BİRLİĞİ BAŞKAN YARDIMCISI MURAT KUL – Sayın Vekilim, burada...

(Gürültüler)

ÜMİT YILMAZ (Düzce) – Burada böyle bir üslup yok yani.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Arkadaşlar...

ÜMİT YILMAZ (Düzce) – Burada amatör balıkçı da aynı sorunu yaşıyor, çiftlik balıkçısı da sorun yaşıyor, efendime söyleyeyim...

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Ümit Vekilim...

DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ MERKEZ BİRLİĞİ BAŞKAN YARDIMCISI MURAT KUL – Sayın Vekilim kusura bakmayın, bizim kimseye bir saygısızlığımız yok. Kendilerinin bizim başımızın üstünde yerleri var. Bizim denizde karşılaştığımız şeyleri de söyleyeyim size Sayın Vekilim, bakın: Ben Sarıyer’de oturuyorum. Boğaz’da 4-5 tane böyle tekneler vardır amatör balıkçı adında. İçinde sekizer dokuzar kişi oturur. Bunların internete giderseniz ilanı da vardır. Olta turları düzenlerler, bunlar olta turu yaparlar, buraya gelirler, gider hep beraber balık tutarlar, satarlar veya keyif yaparlar. Bunlar ne oluyor? Sosyal medyada ne yapıyor? Bir zaman sonra bizi istememeye başlıyor. Ben diyorum ki: Biz yıllardır oradaydık, yıllardır burada çalışıyorduk. Ben kimseye amatör diye saygısızlık yapmıyorum. Tabii ki deniz bizim ortak paydaşımız. Denizde yüzen de bir, ben de birim, onlar da bir ama biz neyiz? Hakkımızı savunmak için buradayız yaşadıklarımızı gördüğümüz için. Ben, altı buçuk ayımı, yedi ayımı denizde geçiriyorum.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Murat Bey, burada bu konseptte “Hakkımızı savunmak için buradayız.” ifadenizin ben yerinde olmadığını düşünüyorum. Şöyle düşünüyorum: Siz sıkıntılarınızı anlatmak için buradasınız.

DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ MERKEZ BİRLİĞİ BAŞKAN YARDIMCISI MURAT KUL – Sayın Başkanım, teşekkür ederim.

Ben son olarak trol avcılarının sorunu var. Trol avcılarının da 1,5 mile indirilmesini rica ediyorum.

Teşekkür ediyorum. Çok sağ olun, benden bu kadar.

Çok sağ olun Başkanım.

İSMAİL EMRAH KARAYEL (Kayseri) – Başkanım bir hususu dile getirmek istiyorum.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Kayseri Milletvekilimiz Emrah Karayel Bey konuşacak. Bu arada da ilk balıkçılık kanununun teklif sahibidir Emrah Bey.

Buyurun Emrah Bey.

İSMAİL EMRAH KARAYEL (Kayseri) – Buradaki birçok balıkçımızla, paydaşlarla Su Ürünleri Kanunu döneminde de görüştük. Aslında o süreçte de bunların büyük bir kısmı zaten dile getirildi. Onların tutanaklarında, kayıtlarında var, bir kısmı gerekçeye de yansdı. Tabii, bizim Komisyonumuzun ismi kıymetli paydaşlar balıkçılık ve su ürünleri sektöründe yaşanan sorunların araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi. Dolayısıyla burada sadece gırgırcılar, sadece trolcüler, sadece ticari avcılar, sadece şu, sadece bu değil. Burada balıkçılık ve su ürünleri dediğimizde aklımıza kim geliyorsa, bunların hepsi bu masanın etrafında dinlenmeye çalışılıyor. Tabii, sizden önce pazartesi günü de toplantı vardı. Orada da yetiştiriciler ağırlıklı, onları dinledik. Sizi de avcılık olması hasebiyle bu işin tarafları amatör olabilir, ticari olabilir, profesyonel olabilir, daha profesyonel olabilir, okyanusta avcılık yapıyor olabilir. Her birisinin sorun tespiti farklıdır, her birinin çözüm tespiti de farklıdır. Burada söylenen hususlardan hiçbir tanesi bir diğerine karşı söylenmiş değil ama hiçbir kimsenin de bir diğerinin söylediği veya söyleyeceği şeye mani olmak, engellemek durumunda da değil. Herkes söyleyecek ki ortak akıl ortaya çıksın. Herkes söyleyecek ki bu tutanaklara yansısın. Herkes söyleyecek

ki burada bütün partilerden temsilciler var. Siyasi olarak zaten ortak akılla bir şey yapılmaya çalışılıyor. Dolayısıyla çözüm de daha rahat bulunsun. Hiç kimse bir diğerine bir şey söylemiyor. Herkesin kendine göre tecrübesi var.

Biraz önce değerli milletvekilimiz söyledi. Yani siz yılda bin ton tutuyorsunuzdur ona göre tecrübeniz vardır, ona göre sorun tespitiniz vardır. Teknenizle ilgili, süreçle ilgili farklı bir yaklaşımınız vardır. Öbürü de bir kilo tutuyordur, ona göre gördüğü, tespit ettiği farklı bir yaklaşım vardır. Yani dolayısıyla bir ölçekleme şeyi de yapmıyoruz burada. Her ölççeğe, her tarafa, herkese eşit mesafede sorunu tespit edip bu soruna göre de ortak akılla çözüm bulmaya çalışıyoruz. Hiç kimse bir diğerinin karşıtı değil. Bunun kayda geçmesini istedim. Bir kez daha ifade etmek istedim.

Teşekkür ediyorum Başkanım.

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – Bir kelime de ben konuşabilir miyim? Müsaade var mı?

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Buyurun.

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Arkadaşlar, ülkemizde denizcilik, balıkçılık ve su ürünleri anlamında çok ciddi sorunlarımız var. Her konuşmaya başlayan -meslek de diyemiyorum çünkü meslek tanımı yok- başkanımız, balıkçı reislerimiz ya da diğer arkadaşların “Ciddi sorunlar var, büyük sorunlar var.” diye başlıyor. Ciddi sorunlar ve büyük sorunlar varsa bir kere onları konuşmamız lazım yani belki iki yıldır, belki üç yıldır hep sahada bu sorunları konuştuk, anlattık, birbirimizi dinledik, çözüm önerileri ürettik, bunu da raporlaştırdık; herkes biliyor. Yani şimdi, burada bir siyaset gerçekten yok, yaptığımız işte de yoktu ama her gittiğimiz yerde herkes rahat konuşuyordu. Balıkçı barınaklarımızla ilgili sorunlarımız yok mu bizim? Buradaki bütün arkadaşlarımızın -amatörü, gırgırcısı, trolçüsü, kıyı balıkçısı- bir kere şunu söylemesi lazım: Bizim balıkçı barınaklarıyla ilgili sorunlarımız var. Doğru mu? E, bunları konuşmamız lazım. Yeterli değil.

Şimdi, bilim kurulu oluşturuldu. Bilim kurulunda balıkçıları dinleyecek bir arkadaşımız var mı? Yok. Şu anda balık indirme sahalarının az olduğundan bahsediyoruz ama bilim kurulu, daraltılması gerektiğini söylüyor; ortak istişareemiz yok. Ortak istişare yapacağımız yerlerde de gene aynı moda girip birbirimizle kavga etmeye başlayacağız gibi bir şey görüyorum. Yani bölgeler farklı, mevsimler farklı, iklim krizi var. Bir kere bölgesel balıkçılık ve mevsimsel balıkçılıkla ilgili konuşmamız lazım. Yani aynı noktaya geliyoruz. Arkadaşlar, herkes her şeyi konuşsun, rahat olsun, sorun yok. Buraya birbirimizi ikna etmeye de birbirimizi eleştirmeye de gelmedik, herkesin farklı pencereden bir şeyleri konuşması için bir araya geldik. Yani deniz kirliliği, balıkçıdan, su ürünleri sektöründen fazla bu ülkede denizlere zarar veren evler var, fabrikalar var. Bir kere deniz kirliliğini konuşmamız lazım. O balık stokları niye azalıyorsa bilin ki o bölgede çok fazla kirlilik vardır. Sigorta sorununuz vardı, kredi sorunlarımız vardı...

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Onları söylediler.

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – Evet.

Yani mevzuatla ilgili ciddi eksiklikler var, kanunla ilgili... 1380 sayılı Yasa'nın çok farklı bir şekilde revize edilmesi lazım.

Kusura bakmayın, ben sonraki hakkımdan feragat edebilirim.

Yasaklar var ülkede, cezalar var ve yasaklar... Ya, bir politika ceza ve yasakla yürütülmez; bilgilendirmeye, eğitime, herkesin görevlerini bilmesiyle yönetilir aslında. Yani ceza... Şöyle bir şey duyuyorum: “5 bin lira ceza yerim, ben gene işimi yaparım.” Yok öyle bir şey. Cezalar değil, yasaklar değil, önemli olan herkesin kurallarını bilmesi. Kurlsızlık yani sistemle alakalı ve bu sistemli bir şekilde gittiği için biz bu sorunlara işaret ediyoruz.

Şimdi, ithalata hep bakıyorum, geçen gündün beri ihracat, ihracat, ihracat... İhracat ne kadar Sayın Genel Müdürüm?

TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI BALIKÇILIK VE SU ÜRÜNLERİ GENEL MÜDÜR VEKİLİ TURGAY TÜRKYILMAZ – 2 milyar hedefimiz.

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – 2 milyar hedefledik. Pekâlâ, bu sektörle ilgili ithalat ne kadar?

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Sektörle ilgili toplam ithalatı mı diyorsunuz?

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – Evet.

TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI BALIKÇILIK VE SU ÜRÜNLERİ GENEL MÜDÜR VEKİLİ TURGAY TÜRKYILMAZ – 312 milyon dolar.

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – Ben çok daha fazla olduğunu düşünüyorum. Su ürünleri ithalatı... Bunda dışarıdan gelen ürünlerimiz var, makine teçhizat var, ağ var, boyası var; her şey ithalata dönüşmüş. Yani şunu anlatmaya çalışıyorum: Evet, ihracatın önemini kabul ediyoruz ama ithalatın önünü kesmek için ne yapıyoruz? Bunu oturup bir masada konuşmak lazım değil mi? Yani biz millî ekonomiden, millî kaynaklardan bahsederken bu sektörle ilgili bir tane balıkçı reisinin teknesine aldığı bir cihaz şu anda milyonlarla ölçülemiyor. Tekneler büyümüş, gidiyor. Bir arkadaşımız demişti, eskiden... Bir kere arkadaşlar, şunu da söyleyin, rica ediyorum yani, bakın, yıllardır bu işi yapıyorsunuz: Fiyat politikanız var mı? Taban fiyatımız var mı? Taban fiyatıyla ilgili anlatın, taban fiyatımızın olması lazım diye.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Avcı sıkıntıda. Avcı “Bütün yükü ben çekiyorum, gelip satıyorum ama araçlar benden çok kazanıyor.” diyor.

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – Herkes iyi niyetli bir şekilde bir sorunu çözmek ve çözüm önerileriyle burada bulunuyoruz ama bunu yaparken... Ya, Et Balık Kurumu vardı değil mi? Balık Kurumu bazen fiyat biçerdi, bazen denge sağlardı. Balık Kurumu nerede diye soruyor muyuz? Türkiye’de bir tane balık kurumu olması gerektiğini istiyor muyuz? Bakın, bunlar çok önemli meseleler. Burada konuştuğunuz her şey tutanak altına alınıyor. Toplantılara girdik, toplantılarda çok şeyleri konuştuk, onlar bizim ön çalışmalarımızı ama buradaki konuşmalarımızın hepsi tutanak altına alındığı için çok daha verimli, çok daha mantıklı... Ya da biz buradan kalkıp gidemeyiz bu saatten sonra. Bu araştırma komisyonunun oluşması için yıllardır mücadele ediyoruz. Bu arada da ben de şunu beklerdim, açık söyleyeyim, bir kişi de teşekkür etsin diye beklerdim yani.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Yo, ediyorlar ya.

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – Olsun, ben gene söyleyeyim.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Hepsi ediyor. Ha, Barış Bey, kendine özel mi teşekkür istiyorsun? Şahsa çalışmıyor arkadaşlar. (Gülüşmeler)

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – Bakın, burada politika yapsaydık ben burada herkesi hoplatırdım, onu da söyleyeyim. Bu yirmi yıllık politikanın nerelere evrildiğini, şu andaki sonucun ne olduğunu söyledim, hiç yapmıyorum, bu zamana kadar da yapmadım.

Tekne takip modülümüz var. Hiç kimse...

MUHAMMET BALTA (Trabzon) – Hoplamayız Barış Bey, bak, oraya girersen biz hoplamayız.

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – O zaman başlayalım, hazırım ben, vallahı hazırım.

Otomatik tanımlı AIS sistemi, BAGİS sistemi...

İSMAİL OK (Balıkesir) – “Hoplatırdım” ne demek yani? Başlayabilirsin yani.

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – Yani benim öyle bir derdim yok, beni tutmuyor, ben burada siyaset yapmıyorum.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Barış Bey, ben sahada gezdim, dolaştım.

MUHAMMET BALTA (Trabzon) – Divan olarak sen bozdun sistemi.

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – Tamam, özür dilerim. Özür dilerim, tamam. Sizleri hoplatmayacağım herhâlde.

MUHAMMET BALTA (Trabzon) – Kimi hoplatacağın?

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – Lütfen, rica ederim, şey yapmayın ya!

Bakın, BAGİS sistemi vardı...

MUHAMMET BALTA (Trabzon) – Divan olarak sen bozdun tüm sistemi. Hayır, Divan olarak sen sistemi bozdun.

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – Bozdum, özür dilerim. Kabul ediyor musun özürümü Hocam?

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Ediyor, ediyor.

MUHAMMET BALTA (Trabzon) – Etmiyorum.

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – Etmiyorsan o zaman teşekkür ederim ben size her türlü.

Yani eğitim, destek, mühendislerimizi hep konuştuk, imza yetkisi... Bunları da konuşmamız lazım. AR-GE çalışmalarımız... Yani burada çok da sinirlenecek bir durum yok aslında. Neyse, yani rahat olun diyorum, rahat olun.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Şimdi, koyduğunuz kuralı Divan olarak bozduğunuza itiraz ediyorlar. Doğru, Divanda biz varız.

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – Vallahı, ben dayanamadım artık, onun için önce konuşma almak istedim.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – O zaman toparlayalım.

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – Bakın, kıyı balıkçılarımız bitti, bitti; evine bir tane ekmek götüremiyor, 4 litre mazot alıp ağıını çekemeyen kıyı balıkçılarımız var. E, fiyat artışları, mazot... Evet, ÖTV’siz mazot... ÖTV’siz mazot ile normal mazot arasında kaç lira kaldı?

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Barış Bey, bu konulara girerseniz bakın, benim de bildiğim ÖTV’li mazotun, ÖTV’siz mazotun ne hâle getirildiği, ne yapıldığı... Bunlara hiç gerek yok. Yani sistemi bozan yine bizleriz.

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – Sevgili Başkanım, gerek yok da arkadaşlarımızı rahatlatmak adına konuşun diyorum yani.

Bakın, evrak... Sintine suyunun alınması, kirli atık tankı, bu barınaklarımızda bunları alacak bir tane yer yokken biz balıkçımıza -kıyı balıkçısına da ortasına da üstüne de- makbuz karşılığı alıyoruz. E, Sahil Güvenlik de ne yapıyor burayı?

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Ama bunları konuştuk az önce, kayıtlara da girdi. Arkadaşların hepsi anlattı işte, kooperatife gelen atık suyun iki günden on güne çıkarıldığı falan, bunlar konuşuldu, bunları dinledik.

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – Sevgili Başkanım, bizim küçük, büyük, orta balıkçımız yok; balıkçıların sorunları var.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Ya, biz onu dinliyoruz zaten, biz başka bir şey konuşmuyoruz burada, zaten onu konuşuyoruz ama herkes farklı yöntem seçebilir Barış Bey; önce söyleyeceğini sonra söyleyebilir, sonra söyleyeceğini önce söyleyebilir, bunu kayıtlara alıp çözmek de bizim işimiz; onu da dinleyeceğiz, çözeceğiz.

AHMET ÇOLAKOĞLU (Zonguldak) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Ahmet Bey, söz mü istiyorsunuz?

AHMET ÇOLAKOĞLU (Zonguldak) – Evet Başkanım.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Ahmet Çolakoğlu, Zonguldak Milletvekilimiz...

AHMET ÇOLAKOĞLU (Zonguldak) – Şimdi, bu toplantı, 12.00’de başlayan toplantı paydaşları dinleyerek, üreticileri dinleyerek aslında birçok sıkıntı ve sorunu artık tespit etme noktasına gelinmişti. Hatta bazen aynı tekrarlar, aynı talepler gündeme geliyordu. Bizler Komisyon olarak, araştırma komisyonu olarak evet, burada değişik siyasi partilerden milletvekilleriyiz, Komisyon üyeleriyiz fakat bizim burada önceliğimiz buradaki üreticileri, balıkçıları, sizleri dinlemek; aslında buna öncelik vermemiz gerekiyor. Bu Komisyon ileriki aşamada -biraz önce Özgür Vekilimizin dediği gibi- kendi aramızda yapılan toplantılarda bunları tekrar dile getiririz ve burada gerekli bürokrat arkadaşlar var, onlarla da biraz önce bahsedilen konuları tekrar tartışırız.

Ben katılımcıların dinlenmesi konusunda ve devam edilmesi konusunda görüşümü bildirmek istedim.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Devam ediyoruz.

Teşekkür ediyoruz Ahmet Bey’e.

RİDVAN TURAN (Mersin) – Arada kısık ölçekli balıkçılar da var Başkanım, onları da atlamayalım.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Alacağız Rıdvan Vekilim.

Evet, Murat Bey, en son siz meramınızı anlattınız. Buradan bitirdik.

Şimdi ben tekrar Özden Aydın Hanımefendi’ye döneceğim. Oradan devam edeyim, tamamlayayım o bölümü, o kısmı.

15.- Balık Haber Temsilcisi Özden Aydın Şimşek’in, kadın olta balıkçılarının sorunları ve ASOF’un uluslararası geçerliliğinin olması gerektiği hakkında sunumu

BALIK HABER TEMSİLCİSİ ÖZDEN AYDIN ŞİMŞEK – Sayın Başkanım, milletvekillerim, kıymetli hazırun; çok teşekkür ediyorum söz verdiğiniz için.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Balık Haber.

BALIK HABER TEMSİLCİSİ ÖZDEN AYDIN ŞİMŞEK – ASOF Federasyonu Denetim Kurulu üyesiyim aynı zamanda. Şu an bu konuşma hakkımı ASOF Federasyonu kadın balıkçıları adına kullanmak istiyorum müsaade ederseniz.

Şimdi, aileler ve özellikle kadın olta balıkçılarının görünmezliğinin görünür hâle getirilmesi gerekiyor. Bunun için de rekreasyonel alanların mutlaka oluşturulması gerekiyor. Bu alanlarda kadınlarımızın ve çocuklarımızın güven içerisinde olta balıkçılığı yapabilmesi için de güvenlik tedbirlerinin sıkılaştırılması gerekmektedir. Burada kısa konuşacağım, küçük bir şeyden bahsetmek istiyorum. On beş yıldır amatör ve sportif olta balıkçısıyım ve kadın kategorisi olmadığı için erkeklerle yarışıyorum. Şu ana kadar en az 5-6 şampiyonluğum var fakat ülkemizi erkek yarışmacılarımız gibi

uluslararası yarışmalarda ben de temsil etmek istiyorum. Kadın hemcinslerimle aynı, eşit şartlarda yarışabilmem için iç sularda özellikle büyük balıklarımızın korunması, iç sularda yasa dışı avcılığın engellenmesi gerekmektedir, bunu önemle rica ediyoruz. Ayrıca, bizim sportif balıkçılarımız uluslararası yarışmalara katılıyor. Yirmi gün sonra bir sazan yarışmasına katılacaklar. IBCC Balaton'da ve onun akabinde bir ay sonra Fransa'da dünya şampiyonasına katılacaklar fakat ülkemizde büyük balık çıkmadığı için rekabet şansları çok aza iniyor. Büyük balık olmadığı için büyük balıkla nasıl mücadele edileceğini maalesef bilemiyorlar. Geçen yıl 4'üncü oldular, neden şampiyon olup gelmesinler. Bu sebepten dolayı, antrenman yapabilecekleri sahaların oluşturulmasını, yine, rekreasyonel alanların oluşturulmasını istiyoruz. Ayrıca, amatör ve sportif olta balıkçılığı STK'lerin bir araya gelerek resmî bir federasyon kurulmasını istiyoruz. Bunun için gereken her türlü çalışmada...

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Yasal mevzuatta sıkıntı var mı kurulmasında?

BALIK HABER TEMSİLCİSİ ÖZDEN AYDIN ŞİMŞEK – Evet. Türkiye...

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Peki, niye bunu istiyorsunuz, çok mu gerekli? Madem böyle bir talepte bulundunuz yani bunun altında ne yatıyor yani niye böyle bir federasyona ihtiyaç var?

BALIK HABER TEMSİLCİSİ ÖZDEN AYDIN ŞİMŞEK – Mesela bizim federasyonumuz ASOF Federasyonu uluslararası bir geçerliliği yok. Bazen yarışmalara katılırken belge isteniliyor ama Türkiye resmî unvanımız olmadığı için maalesef bu belgeyi veremiyoruz. Bizler lisanslı sporcuuz ama federasyonumuzun bizlere öngördüğü lisanslı sporcularız.

AMATÖR VE SPORTİF OLTA BALIKÇILIĞI FEDERASYONU TEMSİLCİSİ MEHMET TARIK ERSAL – Başkanım, şöyle ifade edeyim...

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Size söz vereceğim, orada tamamlayın lütfen.

BALIK HABER TEMSİLCİSİ ÖZDEN AYDIN ŞİMŞEK – Yani Türkiye Sualtı Sporları Federasyonu gibi olmak istiyoruz.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Anladım.

BALIK HABER TEMSİLCİSİ ÖZDEN AYDIN ŞİMŞEK – Teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Biz teşekkür ediyoruz.

Evet, o zaman hemen sizden devam edelim. Konuyu hemen siz de toparlayın.

Mehmet Tarık Ersal, buyurun.

16.- Amatör ve Sportif Olta Balıkçılığı Federasyonu Temsilcisi Mehmet Tarık Ersal'ın, amatör balıkçıların sorunları ve çözüm önerileri hakkında sunumu

AMATÖR VE SPORTİF OLTA BALIKÇILIĞI FEDERASYONU TEMSİLCİSİ MEHMET TARIK ERSAL – Önce kendimi tanıtayım, Mehmet Tarık Ersal. 6-7 yaşarımdan beri babam rahmetli ustamın yanında amatör balık avcılığı yapmış 62 yaşında, kırk dört senedir devlet memuru olan bir kişiyim. Sayın Genel Müdürlük ve Başkanım gayet iyi tanışırsınız, amatör balık avcılığıyla ilgili mevzuat komisyonlarının şimdiye kadar yapılan son 5 toplantısında danışma kurulu toplantılarına katılmış bir insanım. Sürekli iyileşme alanında elimizden geleni yapmaya çalışan insanlarız. Az evvel Özden Hanım'ın söylediği özellikle yurt dışında yarışmaya giden arkadaşlarımız bir sporcu kimliğiyle gidemiyorlar resmî bir federasyon tarafından temsil edilmediği için amatör balıkçılık. Turist kafilesi olarak gidiyorlar, yanlarındaki bütün malzemelerinin kargo bedellerini ödemek zorunda kalıyorlar. Yurt dışında bir sporcu muamelesi görmüyorlar ve bu konuda da Türkiye dışarıda çok fazlasıyla eleştiriliyor. Resmî bir federasyon olup...

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Bu alanda ne kadar lisanslı sporcumuz vardır, bir bilginiz var mı?

AMATÖR VE SPORTİF OLTA BALIKÇILIĞI FEDERASYONU TEMSİLCİSİ MEHMET TARIK ERSAL – Sırf bizim federasyonumuzda yarışmaya katılan 5 bine yakın arkadaşımız var ancak yurt dışına giden ekipler sınırlı ancak bunlar kendi imkânlarıyla gittiği için sınırlı. Resmî bir federasyon olması hâlinde...

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Peki, federasyonun dışında ilave edeceğimiz bir şey var mı?

AMATÖR VE SPORTİF OLTA BALIKÇILIĞI FEDERASYONU TEMSİLCİSİ MEHMET TARIK ERSAL – Var efendim.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Onları alalım.

AMATÖR VE SPORTİF OLTA BALIKÇILIĞI FEDERASYONU TEMSİLCİSİ MEHMET TARIK ERSAL – Efendim, özellikle ben ticari balık avcıları olan reislerimize, dernek başkanlarımıza her toplantıda ifade ettiğim gibi bir kez daha amatör balıkçının ne olduğunu ne olmadığını anlatmak istiyorum. Amatör balıkçı şu anda meri olan, geçerli olan mevzuatımızda 5/2 tebliğimizde “Sadece spor ve dinlenme amacıyla yapılan maddi ve ticari kazanç gayesi güdülmeyen balıkçılık etkinliği” olarak geçmektedir.

DENİZ VE SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFLERİ ÜST BİRLİK TEMSİLCİSİ SERBÜLENT ÖKSÜZ – Kaçta kaç bunu yapıyor?

AMATÖR VE SPORTİF OLTA BALIKÇILIĞI FEDERASYONU TEMSİLCİSİ MEHMET TARIK ERSAL – Lütfen, sözüme karışmayın. Rica edeceğim, lütfen, söz aldığımız zaman ifade edersiniz.

Ayrıca, Avrupa oltacılar ittifakının amatör tanımı “Ticari balıkçılığa addedilmemiş avcılıktır” diye geçer. FAO yani Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü “Bireyler tarafından aslen spor, ikinci olarak ise iç tüketim amacıyla yapılan ileriye dönük satış amacı gütmeyen balıkçılıktır.” der. GFCM yani Akdeniz Genel Balıkçılık Komisyonu “Canlı deniz kaynaklarını ve kullanılan elde edilen avın satışının ya da ticaretinin yasak olduğu balıkçılık aktivitesidir.” diye tarif eder. Yani, bizler...

ÜMİT YILMAZ (Düzce) – Mehmet Bey, şunu söylemek istiyor arkadaşlar anladığım kadarıyla: Şimdi, ben gittim bir tane 50 metre tekne aldım tamam mı, ben bunu zevkim için aldım, çok param vardı, arkasına trol de bağladım ama ticari olarak kullanmıyorum, hani hususi gibi. Yani bunun tutulan balıkla, balık miktarıyla yani süreyle falan bir şeyi var mı?

AMATÖR VE SPORTİF OLTA BALIKÇILIĞI FEDERASYONU TEMSİLCİSİ MEHMET TARIK ERSAL – İfade edeceğim efendim.

Özellikle kooperatif başkanlarımızın, reislerimizin de “Evet, bu adam doğru söylüyor.” diyeceğine emin olduğum bir konuya geleceğim. Efendim, özellikle en büyük sorunumuz denetim ve caydırıcı yaptırım. Her “Amatörüm.” diyen, eline oltayı alan emeklisi, işsiz kalmış, boşta gezen çıkıyor denizlerden tuttuğu balığı götürüp istediği yerde pazarlıyor ve bu kişilerin ekmeğine kan doğruyor, bunu biz biliyoruz ancak bu kişileri lütfen amatör olarak adlandırmayın. Anlatayım bir dakika, müsaadenizle. Normal hayatımızda bildiğimiz ticari taksiler var hepimizin kullandığı, bir de bu işi kaçak olarak yapanlar var. Biz bunlara “korsan hususi” demiyoruz değil mi, “korsan taksi” diyoruz. Yani “korsan amatör” demekten vazgeçin, bizi lekelemekten vazgeçin. Her zaman sizin yanınızdayız, size hak veriyoruz.

KARADENİZ EREĞLİ DENİZ SALYANGOZU AVCILAR DERNEĞİ TEMSİLCİSİ YUSUF BAYKAN – Sizi nasıl ayırt edeceğiz onlarla?

AMATÖR VE SPORTİF OLTA BALIKÇILIĞI FEDERASYONU TEMSİLCİSİ MEHMET TARIK ERSAL – Anlamaya çalışırsanız, dinlerseniz her şeyi en kısa sürede anlatmaya çalışıyoruz.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Mehmet Bey bakın, şimdi yılların bir birikiminin ya da birebir karşılıklı sektörün paydaşlarının problemlerini burada konuşmak üzere değiliz.

AMATÖR VE SPORTİF OLTA BALIKÇILIĞI FEDERASYONU TEMSİLCİSİ MEHMET TARIK ERSAL – Biliyorum efendim.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Biz sektörün genel problemleriyle alakalıyız, siz de burada amatör balıkçılık, olta balıkçılığı, işte, Balık Haber vesaire bir paydaşsınız. Biz istiyoruz ki buradan güzel de bir haberler çıkar, böyle bir toplantılar yapıldı, konsensüs sağlandı, birliktelik sağlandı, biz bunun peşindeyiz yoksa kimse kimseyle, bir öncekiyle, öbürüyle hesaplaşsın, sorgulasın işinde değiliz, onun için dinlemiyoruz.

KARADENİZ EREĞLİ DENİZ SALYANGOZU AVCILAR DERNEĞİ TEMSİLCİSİ YUSUF BAYKAN – Sayın Başkanım, bir şey diyebilir miyim? Bu Komisyonda benim bir emeğim var, bizi bırakın da Allah için bunlarla uğraşın ya.

BALIK HABER TEMSİLCİSİ ÖZDEN AYDIN ŞİMŞEK – Hayır, bir derdimiz yok ki biz de gerekeni söylüyoruz.

AMATÖR VE SPORTİF OLTA BALIKÇILIĞI FEDERASYONU TEMSİLCİSİ MEHMET TARIK ERSAL – Bir müsaade edersen...

KARADENİZ EREĞLİ DENİZ SALYANGOZU AVCILAR DERNEĞİ TEMSİLCİSİ YUSUF BAYKAN – Allah razı olsun Başkanım, biz bir yola çıktık, ben MHP'liydim...

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Sen otur, otur.

KARADENİZ EREĞLİ DENİZ SALYANGOZU AVCILAR DERNEĞİ TEMSİLCİSİ YUSUF BAYKAN – Ben MHP'liydim, Barış Karadeniz'in sayesinde bu Komisyonu kurduk biz. Bana “HDP’li” dediler, “PKK’lı” dediler, “komünist” dediler, her şeyi dediler...

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Bak, bu üslup da hiç iyi değil arkadaş.

KARADENİZ EREĞLİ DENİZ SALYANGOZU AVCILAR DERNEĞİ TEMSİLCİSİ YUSUF BAYKAN – Ama Başkanım olmadı ki...

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Otur yerine, sen otur yerine.

TUBA VURAL ÇOKAL (Antalya) – Başkanım, böyle bir üslup var mı? Böyle bir üslup yok ya.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Otur demeyi de samimiyetimle söylüyorum sana, oturur musun demiyorum, otur diyorum.

Evet, toparlayalım.

AMATÖR VE SPORTİF OLTA BALIKÇILIĞI FEDERASYONU TEMSİLCİSİ MEHMET TARIK ERSAL – Sayın Başkanım, özellikle amatör balıkçıların Türkiye'deki potansiyelinin, kaç kişi olduğunun bilinmesinin tek yolu var ki bilinmeyen bir toplum yönetilemez. Amatör balıkçı belgesinin zorunlu olması gerektiğine inanan bir camiyız. Verilecek bir eğitimle, basit bir eğitimle bizlere amatör balıkçı belgesi verilmeli ve etkin bir denetimle, hata yapanların caydırıcı cezalarla ticari balıkçıların alanına girmesi engellenmeli. Ancak bakın, şu belge “sarı belge” olarak geçer, su ürünleri ruhsat tezkeresidir ve belgenin çıkışındaki asıl amaç, ticari olarak balık avcılığı yapan kişilere yani hayatını denizden kazanan kişilere verilmek üzere hazırlanmıştır ve verilme şartı özellikle “müstahsil” olarak adlandırılmak üzere 1380 sayılı Kanun'da geçen balık avcılığını ticari olarak yapan kişilere verilen belgedir. Bu belgeyi ben bir telefonla fotoğrafımı yollayarak alabiliyor isem en büyük yanlış burada,

bu belgeyi bana vermemeliler. Bu belgeyi eline alan kişi gidip avladığı balığı satabiliyor ise bu kişiye amatör dememeliyiz, amatöre bu belgeyi vermemeliyiz, bu konuda hak veriyor musunuz? Ayrıca, ben hobi amaçlı teknemi aldım, 5 metrenin altında bir tekne, bu teknede bulundurmam gereken evraklar içinde Uluslararası Denizde Çatışma Önleme Yönetmeliği olmalı, can kurtarma işaret tablosu olmalı ama amatör balıkçılık tebliğinin olma şartı yok. Yani amatör balıkçıya da ticari balıkçıya da kuralları anlatmak için en azından yanında bulundurma şartı getirilmesi gerektiğine inanıyorum.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Tamamladınız mı?

AMATÖR VE SPORTİF OLTA BALIKÇILIĞI FEDERASYONU TEMSİLCİSİ MEHMET TARIK ERSAL – Şu anda, balıkçılık yapmayanlardan bu belgelerin iptal edilmesi gerektiğine inanıyorum.

RİZE DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ MERKEZ BİRLİĞİ BAŞKANI MUHARREM HAMZA – Bu konu üzerinde bir söz almak istiyorum Başkanım.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Ben bu konuda bir Ramazan Bey’e gideyim, ama döneceğim size.

Ramazan Bey, buyurun.

ÇANAKKALE SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFLERİ BÖLGE BİRLİĞİ BAŞKANI RAMAZAN HASAN UYSAL – Şimdi, arkadaşın söylediği doğru. Şöyle ki: Bir dilekçe veriyorsunuz, kaymakamlık üzerinden bu sarı ruhsatı alabiliyorsunuz, bu sarı ruhsatın yeşil ruhsatlı tekneler dışında hiçbir işlevi yok ama alıyor. Biz diyoruz ki ilk defa dahi olsa bunu bir kooperatiften, bir yetkiliden balıkçı olduğunu bildirir bir dilekçeye ihtiyaç var. Eğer bu dilekçeyi alabilirlerse bu verilmez.

İkincisi de amatöre başka bir şekilde belge verilmeli, gerçekten o belge dışında balıkçılık yapmamalı ve o belgeye rağmen balık satıyorsa belgesini de iptal etmeli, gerekli ceza verilmeli diye düşünüyoruz.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Peki, Ramazan Bey tamam mıyız?

ÇANAKKALE SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFLERİ BÖLGE BİRLİĞİ BAŞKANI RAMAZAN HASAN UYSAL – Tamamız.

Teşekkür ederim.

AMATÖR VE SPORTİF OLTA BALIKÇILIĞI FEDERASYONU TEMSİLCİSİ MEHMET TARIK ERSAL – Sayın Başkanım, son sözüm.

Kendini “amatör balıkçı” olarak tanımlayan kimse avını satamaz, satmamalıdır. Avını satan kişiye amatör balıkçı diyemeyiz, kaçak ticaridir, buna kesinlikle tedbir alınmalı ve gerekli cezai yaptırımlar uygulanmalı, bu konuda biz sizlere hak veriyoruz.

ÜMİT YILMAZ (Düzce) – Başkanım, biz Hal Yasası’nda üreticiyi, küçük üreticiyi koruyarak piyasadaki regülasyonu sağlamaya çalışıyoruz, burada niye tersi oluyor?

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Öneri böyle, bunlar bir süzgeçten geçecek. Biliyorsunuz o kooperatif yasasında tüketici, sözleşmeli, tarım vesaire birçok konu herkesin istediği gibi olmadı.

Evet, Muharrem Bey.

RİZE DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ MERKEZ BİRLİĞİ BAŞKANI MUHARREM HAMZA – Sayın Başkanım, şimdi, arkadaş avlanma tezkeresinden bahsetti.

Şimdi, bizim ticari amaçlı avcılık yapabilmemiz için veya teknemizi denize çıkarabilmemiz için anlaştığımız gemicilerin bu kâğıdının olmak zorunluluğu vardır, çalışan personelin. Bu personel on gün de çalışsa bu kâğıdın olma zorunluluğu var, yedi ay da çalışsa, bu tezkerenin de beş yıl süresi var. Kimse...

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Her beş yılda bir yenileniyor.

RİZE DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ MERKEZ BİRLİĞİ BAŞKANI MUHARREM HAMZA – Her beş yılda bir yenileniyor ama örnek vereyim sana. Ben, şimdi, gemicime aldım bu kâğıdı, on gün sonra teknemi terk etti, beni beğenmedi ama o kâğıt onda, beş yıl ona kullanım hakkı veriyor, ticari su ürünleri avcılık belgesi oluyor o.

AMATÖR VE SPORTİF OLTA BALIKÇILIĞI FEDERASYONU TEMSİLCİSİ MEHMET TARIK ERSAL – Yanlış ama.

BALIK HABER TEMSİLCİSİ ÖZDEN AYDIN ŞİMŞEK – Amatör balıkçı belgesi verilmeli.

RİZE DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ MERKEZ BİRLİĞİ BAŞKANI MUHARREM HAMZA – Alamıyor, olmuyor, onu kabul etmiyor devlet, ticari amaçlı avcılık yapan teknelerde bu zorunluluk var.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Arkadaşlar, sizin niye buna böyle bir itirazınız var?

Şimdi, araç sürücülerini SRC kullanıyor, psikoteknik kullanıyor ve bu belgeyi aldığı anda başka bir araca, başka bir filosu olan şirkete gittiğinde bunu kullanabiliyor, süresi bitene kadar kullanabiliyor.

RİZE DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ MERKEZ BİRLİĞİ BAŞKANI MUHARREM HAMZA – Sayın Başkanım, bunu kullanıyorlar ama bu amatörlükten çıkıyor, bu ticari amaçlığa geçiyor, o nedenle çalışan personele veriliyor bu, teknesi olmayana veriliyor, çalışan bir hizmetçisi diyelim yani bir işçi. Benim teknemi terk etti gitti, hiç de bir işi yapmıyor.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Tamam, onunla beraber gidiyor, başka yere de girebiliyor.

RİZE DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ MERKEZ BİRLİĞİ BAŞKANI MUHARREM HAMZA – Yani onunla beraber bu sefer oltacılık da yapabiliyor.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Ha, oltacılık yapabiliyor bununla, itiraz buna mı?

RİZE DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ MERKEZ BİRLİĞİ BAŞKANI MUHARREM HAMZA – Sayın Başkanım...

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Kayıtlara doğru geçsin diye sorguluyorum.

Buyurun.

AMATÖR VE SPORTİF OLTA BALIKÇILIĞI FEDERASYONU BAŞKANI MUSTAFA SERKAN İNANÇ – Başkanım, ben şimdi bunu şöyle özetleyeyim: Başkanım, -serbest muhasebeci mali müşavir olduğum için söylüyorum- bu belge müstahsil demektir. Bu kişilerin bir defa BAĞ-KUR'u da olmak zorundadır, Tarım BAĞ-KUR'usu olmak zorundadır, hata buradan bir defa başlıyor. Şimdi, bu, Tarık Bey'de ne geziyor? Tarık Bey, Amatör Olta Balıkçılığı Federasyonunun temsilcisi, Tarık Bey bir telefonla aldı bunu, ticari balıkçı değil. Şimdi, "Amatörleri yasaklayalım, amatörler denizleri bitiriyor, 5 milyon var, 3 milyon var, bilmem kaç ton yakalıyorlar." diyorlar ya, onlar biz değiliz, onlar bunlar Sayın Başkanım. Bu belgeler gerçekten ticari yapanlara verilsin, yapılmayanlara verilmesin, Şu anda da bir tespiti yapılınsın, kimde bu belge varsa gerçekten teknede çalışıyorsa devam etsin ama çalışmıyorsa lütfen bu belgeleri iptal edilsin, Milyonlarca kişide var, milyonlarca kişinin elinde bu belge var.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Peki, bu hangi sistemde yapılıyor? Atıyorum, bu belgeyi almak için bir yerde çalışan mı gösteriyor kendisini yanında çalışan mı yapıyor bunu?

AMATÖR VE SPORTİF OLTA BALIKÇILIĞI FEDERASYONU BAŞKANI MUSTAFA SERKAN İNANÇ – Sayın Başkanım, ilçe tarım müdürlüğüne resminizi -150 liradır herhâlde, 500 olmuş yüzde 123 değerlendirmeden sonra- 500 lira paranızı veren herkes bu belgeyi alır ve kendini ticari olarak görür. Şöyle söyleyeyim: Akçakocalı arkadaşım var, babasının küçük bir teknesi var benim bu belgem yok, benim bu belgem olsa o babasının küçük teknesine binerim, istediğim kadar balığı yakalarım, strafollara doldururum, Ankara’ya getiririm yani mesela diyorum. Ne oldu? “Amatör olta balıkçıları bizim balığımızı bitirdi.” oldu, biz kötülenmiş olduk.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Peki, tamam. Bu konuda kifayetimüzakere...

ERGÜN YILMAZ – Başkanım...

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Bir yere oturun söz vereyim.

ERGÜN YILMAZ – Sayın Başkanım, bir söz alabilir miyim? Bir yanlış anlaşılma var herhâlde. Sarı kağıtları biz yani bunlar avcılık olmuyor benim bildiğim yani bununla balık satılmıyor ki, bu çalışan kişiye mecburi tutuluyor. Yeşil ruhsatlı teknede olmak kaydıyla...

AMATÖR VE SPORTİF OLTA BALIKÇILIĞI FEDERASYONU BAŞKANI MUSTAFA SERKAN İNANÇ – Biz de onu söylüyoruz.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Bir saniye...

İSTANBUL SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFLERİ BÖLGE BİRLİĞİ BAŞKANI ERDOĞAN KARTAL – Şimdi, Sayın Başkanım, bir defa olay çok karıştı.

Arkadaşlar, bir saniye ya...

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Ya, arkadaşlar denizcisiniz, deniz dalgalanmayınca durulmaz, bir fırtına essin.

İSTANBUL SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFLERİ BÖLGE BİRLİĞİ BAŞKANI ERDOĞAN KARTAL – Ya, bu kadar uzatmaya gerek yok. Bu sarı kâğıt zaten, avlanacağı, çalışacağı yer belli.

Şimdi, Sayın Başkanım, tamam haklısınız ama ya orta ölçekli bir balıkçı... Biz akşam kahveden adam topluyoruz denize çıkmak için yani o bölge olmazsa bizim denize çıkma şansımız yok. Biz emekliye de bakıyoruz, kahvede dayımızın oğluna da bakıyoruz, tekmemize binsin diye bu sarı kâğıda ihtiyacımız var. Arkadaşlar, sorun bununla değil, bakın, sorun bununla değil. Sorun, balık satıcıları, bunlarla değil ki yanlış var, bir eksik var ya, öyle değil.

AMATÖR VE SPORTİF OLTA BALIKÇILIĞI FEDERASYONU BAŞKANI MUSTAFA SERKAN İNANÇ – Ağabey, Karadeniz boyunca herkeste bu belgeden var.

İSTANBUL SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFLERİ BÖLGE BİRLİĞİ BAŞKANI ERDOĞAN KARTAL – Ya, var olması bir şeyi değiştirmiyor ki ya. O değiştirmiyor ki bir şeyi. Onunla avcılık müsaadesi vermiyor ki ona kanun.

SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFLERİ MERKEZ BİRLİĞİ BAŞKANI RAMAZAN ÖZKAYA – Kısa bir şey söyleyebilir miyim?

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Evet, ben bu konuda kifayetimüzakere diyorum. Belgeleri herkes cebine koysun. Tamam mı? Herkesin belgesi kendisinin ama biz notumuzu alıyoruz.

SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFLERİ MERKEZ BİRLİĞİ BAŞKANI RAMAZAN ÖZKAYA – Bir dakika müsaade eder misiniz?

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Bir saniye, bir saniye lütfen... Lütfen, bir saniye...

Biz bu konuyu özel ajandamıza yazıyoruz, özellikle bunu yazıyoruz. Ne anlama geldiğini, bunun alındıktan sonra ne yapılması gerektiğini irdeleyeceğiz. Bürokrasimizle, Tarımla, soracağız, konuşacağız ve ona göre yine bu raporumuzda bir yer bulacak bu. Maksat hasıl oldu. Çok kısa bir konuyu çok uzattık gibi geliyor bana.

Ya, arkadan ikide bir el kaldırıyorsun...

YALOVA DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ BİRLİĞİ BAŞKANI RECAİ SERT – Söz hakkımı tamamlamak için bir cümle istiyorum.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Buyurun.

YALOVA DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ BİRLİĞİ BAŞKANI RECAİ SERT – Selamünaleyküm.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Aleykümselem.

YALOVA DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ BİRLİĞİ BAŞKANI RECAİ SERT – Şimdi, belge tartışıyoruz. Demin burada bir arkadaşımız, bakın, “Balıkçılığın tanımı yok.” dedi, hepimizin dikkatini çekti.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Kendinizi bir tanıtır mısınız?

YALOVA DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ BİRLİĞİ BAŞKANI RECAİ SERT – Ben Yalova Birlik Başkanı, ismim Recai Sert.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Az önce konuşturduk sizi.

YALOVA DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ BİRLİĞİ BAŞKANI RECAİ SERT – Evet.

Şimdi “Balıkçılığın tanımı yok.” diyen arkadaşımı ben alkışlıyorum, balıkçılığın tanımı yok. Şimdi, devlet bir yasa çıkardı, dedi ki: “Sarı tezkere alındığı tarihten itibaren vatandaş BAĞ-KUR’ludur.” Şimdi devletimiz bize iyi niyetle dedi ki: “Sarı tezkere alındığı tarihten itibaren BAĞ-KUR’ludur.” Vallahi buradan kuyruk ta Suriye’ye gider, herkeste var bu; bu, birinci sorun. İkinci sorun, bu kadar -genel müdürlüğümüz de burada- iyileştirme oluyor, yeşil ruhsatı olanlar yani donatanlar... Kanser olan, teknesini iflasın eşğine getirip de bu işten çıkmak isteyen tonlarca insan var ve bunlar emekli olmadan ölüyor. Yeşil tezkere ibraz ettiği tarihten itibaren niye bir balıkçı, bir BAĞ-KUR hakkı kazanmıyor? Sarı tezkeresi de olsun ama 10 metre olabilir ama 7 metre olabilir. Alın size bir meslek tanımı. Böyle bir hakkı var mı balıkçının? Yok. Şimdi, sarı tezkereyi ibraz aldı bir zaman devletimiz, tonlarca insanda var, gerçek balıkçıda yok ama bizim çalıştırdığımız gırgırcı sektöründe herkeste de olmak mecburiyetinde.

Ben mevzuyu şöyle kapatmak istiyorum: Donatanların, zaten vergi mükellefi olan insanların çoğu BAĞ-KUR’lu; vergi mükellefi olmayan, 12 metrenin altındaki yeşil ruhsat sahibi tüm balıkçıların BAĞ-KUR’lu olup borçlandırılıp kanser olmadan, ölmeden, çoluğuna çocuğuna bir lokma ekme bırakıp emekli olmasını istiyor.

AMATÖR VE SPORİF OLTA BALIKÇILIĞI FEDERASYONU TEMSİLCİSİ MEHMET TARIK ERSAL – Kanunun öyle olması lazım zaten.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Evet, teşekkür ediyoruz.

TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI BALIKÇILIK VE SU ÜRÜNLERİ GENEL MÜDÜR VEKİLİ TURGAY TÜRKYILMAZ – Söz alabilir miyim?

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Turgay Bey, buyurun.

TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI BALIKÇILIK VE SU ÜRÜNLERİ GENEL MÜDÜR VEKİLİ TURGAY TÜRKYILMAZ – Sayın Başkanım, teşekkür ederim.

Şimdi, bizim balıkçılık camiasının diliyle konuşuluyor “sarı, yeşil” falan diye. Bir açıklığa kavuşsun diye söylüyorum. “Sarı belge” dedikleri işte, balıkçı belgesi; balıkçı belgesi derken, balıkçılar için vermiş olan bir belge “Yeşil belge” dedikleri de balıkçı gemilerinin avcılık yapılabilmesi için verilmiş olan bir ruhsat anlamına geliyor.

Şimdi burada Serkan Beyler gündeme getirdiler, bunun amatör balıkçılıkla bir ilgisi yok bir kere, bu, ticari balıkçılık tarafındaki bir uygulama. Amatör balıkçılıkta bir belgeye bağlı olarak avcılık yapılabilmesine dair bir zorunluluk yok ancak amatör bir balıkçı belgesinin bulunması tercih sebebi. Çoğu yerlerde “Böyle bir belgeniz var mı?” diye sorulduğu için de amatör avcılığa giden arkadaşlarımız bunu alıyorlar. Ha, gönül ister ki bu bir gereklilik hâline gelsin, herhangi bir sistem üzerinden de olabilir, bir eğitimden geçtikten sonra bu verilsin. Bu, 2020 yılındaki kanun değişikliği sırasında -hatırlarsınız, belki Barış Vekilim de hatırlar- o dönemde gündeme gelmiş olan konulardan bir tanesidir. Ancak “Amatör avcılık yapabilecek olan herkesten bu belgeyi almak, insanların yapmakta oldukları işe bir engel teşkil eder mi? İsteyen herkese belge vermek zorunda mı, kıyıda olta atanlara da mı bu belge alınacak? Eğitim vermek yoluyla bunu nasıl yapacağız?” gibi bir konsensüs oluşmadığından dolayı bunu hayata geçiremedik ama bundan sonraki süreç içerisinde eğer bir inisiyatif olursa Meclisimiz tarafından da bir kabul görürse bunu geçiririz, geçirilmesi gerektiğini düşünüyoruz, kamu olarak da veyahut da Bakanlık olarak da bunu düşünüyoruz. Konulardan bir tanesi bu, amatör balıkçılığı ilgilendiren tarafı bu. Yani bu tarafı ilgilendiren tarafı bu aslında.

Gündeme getirdikleri “sarı belge” denilen hususta ise mantık şudur: Bir balıkçı gemisinde faaliyet gösterebilmek amacıyla -bu, 3 metre olur, 5 metre olur, 15 metre olur- ve bir de gemiye bağlanması, gemiyle ilişkilendirilmesi, o gemide çalışacak olan kişilerin ilişkilendirilmesi gereken bir belgedir bu da. “Sarı belge” dedikleri balıkçı belgesi de budur. Şimdi, bu balıkçı belgesi alındıktan sonraki süreç içerisinde bu belgenin devamlılığı yönünde -işte, beş yılda bir bunun vize edilmesi gerekir- nerede çalıştığına dair takip edilebilir bir sistem var. Ama doğru olan taraf şu: Bu belgenin ilk alındığı sırada işte, telefonla alındığının çok doğru olduğunu düşünmüyorum, o kadar değil mutlak surette ama alınırken herhangi bir belgeye tabi tutulmaması ve bir beyan üzerine verilmesi gibi bir uygulama var; bunun da değişmesi gerektiğini düşünüyoruz. Doğrudur, bu da doğrudur; değişmesi gerekir. Bunu hem amatör balıkçı belgesinde yapılacak düzenlemeyle hem de bu balıkçı belgesinde yapılacak olan bir mevzuat düzenlemesiyle çözebiliriz. Tavsiye olarak veya rapora girecek konulardan bir tanesi bu olabilir diyerek ben tartışmayı bitirmiş olacağımızı düşünüyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Evet, teşekkür ediyoruz biz de.

DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ MERKEZ BİRLİĞİ BAŞKAN YARDIMCISI MURAT KUL – Ben bu konuda bir söz alabilir miyim Sayın Başkanım? Çok özür dilerim, son olarak...

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Ama yani böyle bitiremeyeceğiz biz bu işi.

DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ MERKEZ BİRLİĞİ BAŞKAN YARDIMCISI MURAT KUL – Çok önemli Sayın Başkanım, o yüzden.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Murat Bey, buyurun.

DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ MERKEZ BİRLİĞİ BAŞKAN YARDIMCISI MURAT KUL – Sayın Başkanım, normalde kalifiyeli eleman bulup çalıştırmak çok zor. Şimdi, eskisi gibi gençler teknelerimize gelmiyor. Kusura bakmayın, bazı şeylere cevap vermekten asıl konularına

gelemiyorum yani ben bunların hepsini zaten not almışım. Biz bunu daha önce de çalıştık. Bizim çalışanlarımız pay usulü Ordu veya Giresun'dan gelir, yüzde 80'i; yüzde 20'si de Bandırma tarafından gelir. Biz isteriz ki ülkenin her bir tarafından bir çalışan gelsin ama bunu yetiştirecek bir kurum yok. Gelip teknede öğrenebiliyorsa öğreniyor. Bu iş veya işçi bulma kurumuyla... Benim de sizden istihdamım -çok acil bir konu, belki seçim olacak ama- SGK'li çalışacak şekilde -yarın öbür gün eğer her bölgeye bir ağ makarası veya teknede bir sistem kurarsak- farklı bölgelerden insanlar yetiştirirsek hem biz çalıştıracak eleman buluruz hem -bu sarı kartı da- orada çalıştırdığımız insanları o belgeyle beraber buluruz, ben de rahat ederim. İnsanlar benim tekne geleceği zaman, pay usulü çalıştığı için, ben tanımadığım Ordu'daki Ahmet'e, Mehmet'e denize çıkmadan 500 bin lira, 1 milyon lira avans gönderiyorum, adamın gelip gelmeyeceği hiç belli değil. O para gidebilir de gelebilir de içinde insanlık varsa gelir, bende çalışır; üç aylık avansını vermiş oluyorum ben evine para bıraksın gelsin, bende çalışsın diye. Bizim en büyük sorunlarımız, en büyük konularımız bunlar. Kusura bakmayın, karşı karşıya geliyoruz, cevap vermek zorunda kalıyorum tabii ki. Belki daha farklı pozisyonda olabilirdik, belki amatörler daha sonra alınabilirdi. E, dayanamıyoruz, biz de balıkçıyız yani denizde yetiştik, kusura bakmayın, heyecanlıyız.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Ama belki de amatörler...

DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ MERKEZ BİRLİĞİ BAŞKAN YARDIMCISI MURAT KUL – Çoğumuz da Karadenizliyiz, yapacak bir şey yok, bazen fevri davranabiliyoruz.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Yok, yok, şöyle, şöyle: Ben bir önünüzü açayım bu noktada, biz özellikle avcılar bir arada istedik ki bakın, belki de bunların hiçbirini konuşmayacaktınız siz, sadece diğer problemleri anlatıp gidecektiniz, farklı konular gelince siz de bunlara müdahil oluyorsunuz.

DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ MERKEZ BİRLİĞİ BAŞKAN YARDIMCISI MURAT KUL – Tabii ki. Konu konuyu açıyor. Şimdi, bizim için gerçekten öncelikli bir konu. Sizden istihdamım, önümüzde yeni bir sezon gelecek, biz 1 Eylülde sezona başlayacağız ve 15 Nisanda sezonumuz bitiyor. Bunun için acil bir çalışma yapalım -ama işte, hangi bakanlıklar olacak, işin içinde ne olacak- bizim teknelerde çalışacak insanlar yetiştirmemiz lazım. Biz aşağı yukarı 15-20 bin kişiden bahsediyoruz efendim.

Teşekkür ederim, sağ olun.

BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Bu söylediğiniz Türkiye'nin problemi.

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

4.- Komisyon Başkanı Fuat Köktaş'ın, balıkçılık ve su ürünleri sektörü temsilcilerinin toplantısındaki konuşmalarına ilişkin açıklaması

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Arkadaşlar, ben konuşmamın başında şöyle söyledim: Evet, bu Komisyon geç kuruldu; bütün partilerimizin ortak önerleriyle kurulan, birleştirilen bir komisyon. Zaman dar, kimse bu performansı da bizden beklemiyordu. İşte Komisyon kuruldu, ilk toplantısını yaptı, görev dağılımımızı yaptık, pazartesi günü sekiz saatlik bir toplantı burada gerçekleştirdik. Bugün nereye gideceğimiz belli değil. Buradayız. Burada hiçbir arkadaş... Ve bugün de Türkiye Büyük Millet Meclisinde, ara verdiğinde de çalışmak için iznimiz çıkıyor. Biz bir şekilde bu Komisyonun raporunu tamamlayacağız 14 Mayıs'a kadar. Bu sizin için, ülkemiz için, bu sektörün paydaşları için geçerli. Biz ne kadar çok insan dinlersek, ne kadar fikir çatışmaları olursa biz daha net sonuçlara gideriz diye düşünüyoruz. Onun için burada amatör balıkçılar var, farklı arkadaşlar var, kooperatifçiler var; bunları dert etmeyin kendinize. Herkes sıkıntısını söylesin, problemini söylesin; biz içinden almamız gerekenleri alacağız, faydalı hâle getireceklerimizi getireceğiz. Bundan hiçbirinizin şüphesi olmasın.

MUHAMMET BALTA (Trabzon) – Çok kısa bir şey söyleyeceğim.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Muhammet Bey, buyurun.

III.- AÇIKLAMALAR (Devam)

4.- Trabzon Milletvekili Muhammet Balta'nın, bir katılımcının bir milletvekilinin ismini zikrederek Komisyonun kuruluşuyla ilgili kullandığı bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MUHAMMET BALTA (Trabzon) – Saygıdeğer Başkanım, tutanaklara geçsin diye bunu ifade etmek isterim: Katılımcılardan bir arkadaşımız, bir milletvekilimizin de ismini zikrederek “Bu Komisyonu biz kurduk.” diye bir ifade de bulundu. Bu doğru bir ifade değil, bunu bir düzeltmek istiyorum, tutanaklara geçmesini istiyorum. Biz burada partilerin sayısal üstünlüğünden hiç bahsetmedik. Sayısal üstünlüğü olsa Divan böyle teşekkül etmezdi. Siyaset üstü baktığımız için Divan da böyle teşekkül etti. 21 üyeden 13'ü bir tarafta, 8'i bir tarafta; böyle bakmıyoruz olaya. Bu mübarek günde de bu yeni tartışmalara girmek istemiyorum, buranın da havasını bozmak istemiyorum. Zaten 14 Mayıs var, son toplantılarımızı yapıyoruz. Barış Bey'i de severim, aynı Komisyonunda çalıştık ama söylediği ifade doğru değil. Hiçbir milletvekilinin hiçbir milletvekiline farklı şekilde, böyle ifadeler kullanmaması lazım.

Ben, tekrar, bunu tutanaklara geçmek kaydıyla bütün bu Komisyonun kurulmasında, başta Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanımıza, bütün parti gruplarına, milletvekillerine ve şu anda da buradaki, bu Komisyonadaki bütün milletvekili arkadaşlarıma teşekkür ediyorum. Tekrardan, böyle ifadelerin doğru olmadığını arz etmek istiyorum.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

5.- Sinop Milletvekili Barış Karadeniz'in, Trabzon Milletvekili Muhammet Balta'nın bir katılımcının ifadeleriyle ilgili yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – Başkanım, ben de bir iki kelime edebilir miyim?

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Evet Barış Bey, buyurun.

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – Benim de az önce biraz sesim yükseldi, kusura bakmayın. Buradaki heyecanıma verin onu da çünkü yaklaşık iki üç yıldır bugün için bekliyoruz, bugün Mecliste toplanabilmek için, sorunlarımızı konuşmak için. Kimseye kötü niyetli bir sözüm olmadı, onu da söyleyeyim.

Su Ürünleri Genel Müdürlüğü burada şu anda balıkçılık ve su ürünleri için en üst yönetim; onların da emeklerini biliyorum, yaptığı çalışmalarını biliyorum. Ama tabii, aramızda sorunlar yaşıyor mu? Yaşanıyor. Murat Başkan dedi: “Karadenizliyiz.” Biz de Karadenizliyiz, arada böyle şeyler oluyor. Kimseyi kırmak niyetimiz yok. Çünkü bu emek işi, bu yıllara sarı bir emek işi. Bu Komisyonunda da ilgili arkadaşımız bir iki kelime söylemiş olabilir. Tabii, o kendi söylediğiyle ilgili “Biz kurduk.” anlamında dediğini de düşünmüyorum. Buradaki herkesin ayrı bir emeği var. Yani buraya gelemeden de burada olamayan da yüzlerce kişi var, onlara da teşekkür etmek istiyorum. Ortak alınan bir kararda bir önderlik yaptık. Bu, başka bir şey yok yani bunun ötesi berisi yok.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Evet, zaten Barış Bey de bu anlamda demedi ama katılımcı arkadaşımız biraz heyecanlandı. Sanki “Bize söz gelmiyor.” konuşulmayacakmış gibi o panikle böyle bir şey yaptı. Zannediyorum, o arkadaş da söylediğinden herhâlde biraz üzülmüştür bu şekilde çıkışından.

Teşekkür ediyorum.

Evet, ben sözü hemen Silivri Su Ürünleri Kooperatifi Başkanı Barış Köksalan Bey'e veriyorum.

Buyurun.

IV.- SUNUMLAR (Devam)

17.- Silivri Su Ürünleri Kooperatifi Başkanı Barış Köksalan'ın, küçük ölçekli balıkçıların genel yaşadıkları sorunlar ve çözüm önerileri hakkında sunumu

SİLİVRİ SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFİ BAŞKANI BARIŞ KÖKSALAN – Teşekkür ederim.

Değerli Komisyon Başkanım, değerli vekillerim, değerli balıkçılık örgütleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Ben çok kısa tutacağım konuşmamı, sadece sorun ve çözüm olarak anlatmak istiyorum ve burada özellikle küçük ölçekli balıkçıların genel, rutin yaşadığı sorunları 7 tane maddede sorun-çözüm olarak anlatıp bitirmek istiyorum.

Öncesinde şunu belirtmek isterim sizlere: Türkiye’de küçük ölçekli balıkçılar balıkçılık filusunun yüzde 90’ını oluşturuyor ama avladığımız ürün bakımından pastanın yüzde 10’unu alıyoruz.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – O da yüzde 10’a tekabül ediyor.

SİLİVRİ SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFİ BAŞKANI BARIŞ KÖKSALAN – Evet aynen öyle, yüzde 90’ını yüzde 10’luk endüstriyel balıkçılarımız avlıyor.

Küçük ölçekli balıkçılar olarak bizim küçük de sorunlarımız var. Aslında hani kimin ne partide vekil olduğunu gerçekten bilmeyerek burada konuşacağım. Belki de iktidar vekillerimizin bir telefonuyla bile çözülebilecek maddeler sıralayacağım burada.

Birincisi: Bizlerin teknelerinin belgeleri var. Bir tane örnek tekne belgesi de getirdim, en az 15 belgeden oluşuyor. Yani düşünün, 8 metre bir tekneniz var 15, 16, hatta 20’ye kadar gidebilir, aldığımız av izin belgelerine göre değişebilir. Biz bunun özellikle Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı ve Tarım ve Orman Bakanlığının bir komisyon oluşturup bir modelleme yaparak, aynı özel teknelerde olduğu gibi bir tane kartta toplanmasını istiyoruz. Yani dosyalar, dosyalar, dosyalar ve mağdur oluyoruz ve bunlar sürekli değişen de belgeler, altmış günlük, altı aylık, bir yıllık. Ama özel teknede öyle olmuyor, 1 tane bağlama kütüğü çıkarıyorsunuz, 30 metre yatınız bile olsa 1 bağlama kütüğü, istediğiniz alana doğru istediğiniz seyri yapabiliyorsunuz. Biz küçük ölçekli balıkçıların da aynı özel tekneler gibi daha küçük evrak dosyası olsun, en azından 1 veya 2 evraka düşmesini talep ediyoruz.

Bununla beraber, bizim döner sermaye harçlarıyla ilgili sorunlarımız var. Kısa kısa anlatıldı ama bakın, küçük ölçekli balıkçılık bir sermaye biriktirme modeli değil, genelde kıyı toplumlarının geçinme modeli oluyor. Şu anda bir kalkan izin belgesi 450 TL veyahut da misina av belgesi 450 veya yaz için avcılık izin belgesi 450 TL. Ya, diyebilirsiniz ki: Çok büyük para mı? Evet, belki hani yerine göre değişir ama oradaki insanlar için birkaç tane belge aldığı zaman 1.000 lira, 1.500 lira gibi paralara tekabül etmesi... Oradaki insanların genelde bu geçinme modelinde zarar gördüğünü görüyorum. Bu bağlamda, döner sermaye müdürlüğü vardır herhâlde Bakanlığımızın, burada bir düzenleme yapılarak... Çünkü küçük ölçekli balıkçılık dünyada korunan bir meslek. FAO da 2022 yılını Küçük Ölçekli Balıkçılık Yılı ilan etmişti. Maksat Birleşmiş Milletlerde ona bağlı tüm ülkelerde küçük ölçekli balıkçılığı koruma adına faaliyetler de yapıldı tüm dünyada.

İkincisi: Bizim av araçlarımızın markalanmasında kullanılan plastik parçalarımız var. Bunları ücretsiz olarak devletin tahsis etmesini istiyoruz. Bunlarla birlikte balıkçıya önemli bir tasarruf da sağlamayı başarabiliriz.

Üçüncü derdimiz, ilçe tarım müdürlüklerinde işlemlerimiz. Avcılık izin belgeleri sadece tarım il müdürlüklerinden alınabiliyor yani herhangi bir izin ruhsatı için tarım il müdürlüğüne gitmemiz gerekiyor Sayın Başkanım. Biz diyoruz ki madem internet çağındayız, bunların ilçe tarım müdürlüklerinden de alınmasının faydalı olacağını düşünüyoruz çünkü bazı yerlerde... Ülkemizde öyle yerler var ki ilçe ile vilayet arasında 100 kilometre... Ben mesela kendimden örnek vereyim: Silivri’de oturuyorum, İstanbul Silivriyim, Kadıköy’e gitmek zorundayım bir av izin belgesi almak için, 130 kilometre gibi yol gidiyorum sadece bir av izin belgesi için. Deseler ki Yunanistan’dan al, Alexandroupoli’den, daha yakın benim için. Yani bunu şey için söylüyorum: Bizlerin bu çağda bu kadar kilometre gitmemesi hem de küçük ölçekli balıkçıların... Daha da uzak yerler de var buna örnek. Bence ilçe tarım müdürlüklerine bir yetki verilerek bu işin çözülebileceğine inanıyorum av izin belgelerinde.

Bir de orkinos kotası sorununuz var. Malum, biliyorsunuz, özel teknelerde bazen 1 tane avlama izinleri var. 30 metre üstü endüstriyel balıkçılarda zaten kotadan aldıkları bir hak var. Biz bu orkinos kotasının da... “İtalyan modeli” veya “İspanyol modeli” diyorlar. Bu da araştırılabilir, bir komisyon kurulabilir. Bunun tüm balıkçılarımıza eşit, adil ve hakça paylaştırılmasını istiyoruz. Çünkü şimdi, şöyle bir algı var: “30 metrenin altı avlayamaz.” Ege’de özellikle oltayla avlandığını biz çok iyi biliyoruz. Küçük ölçekli balıkçıların da bunu ticari olarak avlayabileceğini biliyoruz. Çünkü bundan otuz yıl önce, hepimiz biliyoruz ki endüstriyel balıkçılık bu âlemde değildi, o zaman da küçük ölçekli balıkçılık vardı. Hatta orkinosu İstanbul’da ilk avlayanlar küçük ölçekli, dönemin balıkçılarıydı. Yani biz de kotadan faydalanmak istiyoruz, ticari olarak bu işi yapmak istiyoruz. Özellikle Ege balıkçılarında böyle bir talep var.

Avlak sahaların gasbedilmesi sorunu buraya, gündeme geldi ama ben bir de teklif, hani çözüm önerisi de sunmak istiyorum. Malum, yeni ticari limanlar, doğal gaz, petrol sahaları, kıyı dolgu alanları balık üretim çiftlikleri gibi bir sürü sebeple, balıkçıların tarlası olan avlak sahalarımız her geçen gün daralıyor. Buna binaen özellikle küçük ölçekli balıkçılara bölge de kapatıldı; avlak sahalar yerine tazminat alabilecekleri bir uygulama konmasının doğru olacağını düşünüyorum. Sonuçta o insanların avlak sahasını kapatıyorsak bunu bir şekilde tazmin etmemiz gerekir diye düşünüyorum. Çünkü mağduriyetler yaşanan bu sahalar her geçen gün büyümeye başladı, özellikle Silivri’de de ben bunu gözlemleyebiliyorum.

Şimdi, amatör avcılık, malum... Aslında burada “amatör avcılık” demeyelim de “amatör avcılık” adı altında yasa dışı su ürünleri avcılığı yapan bir filo oluştu. Bu filonun oluşmasının 2 tane sebebi var. Birincisi, özel teknelerde vergilerin düşürülmesi, ardından özel tekne yat kaptanlığı diye bir şey çıkarılıp onların çok kolay elde edilebilir olması bir anda özel tekne filosu yarattı. Bunlar da avcılığa başlayınca, en başta küçük ölçekli balıkçılar mağdur oldu. Bunlar da balıkçılar arasında istişare ettiğimizde, genelde yani gecenin ikisinde, üçünde biz çok keyif... Amatör, sportif amaçlı balıkçılığın doğru olacağını düşünmüyoruz, bunun genelde ticari amaca hizmet ettiğini düşünüyoruz. Bu bağlamda, sabah sekiz ile akşam 18.00 saatleri arasında devlet denetiminin ve görsel olarak insanların gözlemleyebildiği saatlerde amatörülüğün serbest olmasını talep ediyoruz; olur olmaz.

Bir de “Mavi Kart DAU” dediğimiz mavi kart sorununuz var. Yani DAU Denizcilik Atıkları Uygulaması. Aslında yöntem ve yapılaşma olarak doğru ve iyi niyetli, -özellikle müsilağı geçirmiş bir Marmara balıkçısı olarak söyleyeyim- devletimiz bu konuda güzel bir uygulama yaptı ama uygulama pratikte yapılırken sıkıntılar oluşuyor. Şöyle: 8 metre balıkçı teknemiz var -mesela, benim 9 metre- on beş günde bir gidip oraya sintine suyu vermek zorundayım ama sintine yok ortada yani çıkmasa da veriyoruz, yeter ki kâğıdı alalım diye. Hani bir su çıkarıyoruz denizden.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Yani denize açılmadığınız zaman, çalışmadığınız zaman, sintine üretilmediği zaman da mı böyle bir şey oluyor?

SİLİVRİ SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFİ BAŞKANI BARIŞ KÖKSALAN – Aynen öyle. Biz bunun şöyle yapılmasını talep ediyoruz: En azından 12 metre altı küçük ölçekli balıkçılardan altı ayda bir böyle bir şey talep edilmesinin hem ekonomik olarak balıkçıya faydası olacağını hem de iş gücü olarak... Yani on beş günde bir gidip bir şeyler boşaltmak zorundasınız.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Ama balıkçı o sintineyi takip edemezse, denize atarsa, süresinden, tankları dolduğunda ne olacak?

SİLİVRİ SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFİ BAŞKANI BARIŞ KÖKSALAN – Şöyle bir şey söyleyeyim: Genel olarak tanklardan bahsedebileceğimiz teknelerden bahsetmiyoruz; 6 metre, 7 metre, 8 metre, 10 metre tekneler, hani çoğunda tuvaleti olmayan tekneler, bunların sadece karın alanına biriken su oluyor Başkanım. Su da her teknede olmuyor, sac teknede mesela hiç olmuyor. Ama (DAU) Denizcilik Atıkları Uygulaması sebebiyle on beş günde bir bu belgeleri almak zorundayız. Mümkünse bunun altı ayda bir yapılmasının doğru olacağını düşünüyoruz.

Bunların dışında, pek de söyleyeceğim yok, vaktinizi de almak istemiyorum. Genelde sorun ve çözüm olarak bunları size sundum. Bu belgelerin bir kısmını da size ulaştıracağım.

Çok teşekkür ediyorum.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Evet, Barış Bey'e de teşekkür ediyoruz.

Arkadaşlar, milletvekillerimiz ve hocalarımıza sıra gelemeyecek ama iftara kadar en azından diğer katılımcıları tamamlamak istiyoruz. Muhtemelen, iftardan sonra da burada olacağız; bunu da ifade etmiş olayım

Çanakkale Su Ürünleri Kooperatifleri Birliği Başkanı Ramazan Hasan Uysal.

Buyurun.

18.- Çanakkale Su Ürünleri Kooperatifleri Bölge Birliği Başkanı Ramazan Hasan Uysal'ın, Araştırma Komisyonunun kurulması kapsamında Çanakkale'de paydaşlarla yapılan toplantıda belirlenen problemler ile Hatay ve Adana bölgesindeki balıkçıların istekleri ve önerileri hakkında sunumu

ÇANAKKALE SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFLERİ BÖLGE BİRLİĞİ BAŞKANI RAMAZAN HASAN UYSAL – Sayın Başkan, değerli komisyon üyeleri, sevgili katılımcılar; böyle bir Komisyonun kurulmasında balıkçılar adına hepimize öncelikle çok çok teşekkür ederiz.

Ben kısaca şunu ifade etmek istiyorum: Çanakkale Su Ürünleri Kooperatifleri Birliği olarak, 21 Mart 2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisinde kabul edilen Balıkçılık Araştırma Komisyonunun kurulması kapsamında, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Tarım ve Orman İl Müdürlüğü yetkilileriyle Çanakkale Sanayi ve Ticaret Odası toplantı salonunda, 29/3/2023 tarihinde bölgemiz balıkçı kooperatifleri, yönetim kurulları ve balıkçı paydaşlarımızla toplantı düzenlendi ve problemler belirlendi.

Maddeler hâlinde:

1) Balıkçı barınakları ve liman problemleri, üst yapıları, sosyal alanlar

2) Amatör balıkçılığa muhalefet yani amatöre muhalefet eden birçok kısmın düzenlenmesi.

Yasa dışı balıkçılık ve denetimsizlik, girdiler açısından sübvanseli yakıt, bölgesel balıkçılık yönetimi, av sahalarında plansız alan kullanımı, balıkçılığın mesleki tanımı, kota uygulaması, gırgır, trol ve alamana teknelerinin zaman yasaklarının tekrar gözden geçirilmesi ve demirleme sahalarının av sahalarımıza yoğunlaşması gibi maddelerde yoğunlaştık; SÜR KOOP'un çağrısıyla biz bunu yaptık.

Ben de SÜR-KOOP'un Yönetim Kurulu üyesi olarak, Hatay ve Adana illerinde yaşanan felaketten dolayı bize katılamayacaklarını düşünerek pazar günü Adana'da, pazartesi günü de İskenderun'da o bölgedeki balıkçılarımızla bir toplantı yaptık. Tekrar, salı günü, Su Ürünleri Genel Müdürlüğümüzün toplantı salonunda birlik başkanlarımızın temsil ettiği bir toplantı tertip ettik ve bu toplantıda ana başlıklar çıkardık, bütün bölgelerin isteklerini ve getirdiği önerileri dosya hâlinde topladık.

Bölgelerden gelen tüm birlik başkanlarının katılımıyla yaptığımız toplantıda ana başlıklar olarak;

1) Balıkçılık mesleki olarak tanımlanmalıdır.

2) Kota uygulamasına geçilmelidir.

3) Bölgesel balıkçılık yönetimi uygulanmalıdır.

4) Balıkçı teknelerinin büyümleri bir şekilde engellenmelidir.

5) Koruma alanları tekrar düzenlenmelidir.

6) Döner sermaye adı altında alınan harç ve belgeler balıkçılar adına tekrar düzenlenmelidir.

7) Bizim için çok önemli ve üzerine basa basa ifade etmek istediğimiz madde; denizcilik ve su ürünleri bakanlığı kurulmalı ya da su ürünleriyle ilgili tüm yetkilerin mevcut olan genel müdürlükte toplanması sağlanmalıdır. Bu, tüm balıkçıların çok önemsedığı bir konu.

8) Balıkçı barınakları.

9) Deniz kirliliği.

10) Balıkçılıkla ilgili eğitimin ilkökul düzeyine indirilmesi.

11) Demir sahaları.

12) Uluslararası sularda avcılık.

13) Türkiye'deki tüm lagün ve dalyanların boğazlar dâhil şartlarının tekrar gözden geçirilmesi.

14) Gırgır, trol ve alamana teknelerinin zaman ve diğer yasaklarının tekrar gözden geçirilmesi.

15) Alamanacılar adına 15 Ağustosta palamut balığı avcılığının sağlanması.

16) Alamana teknelerine uygulanan bir aylık yasağın kaldırılması.

Şeklinde ortak bir görüş çıktı ama bölgelerden bunun dışında birçok görüş de geldiği için biz bunları dosyaladık, Komisyona sunuyoruz.

Çok teşekkür ederiz, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Ben teşekkür ediyorum Ramazan Hocam.

Şimdi, Ahmet Mutlu Hocama söz veriyorum.

19.- Doğu Karadeniz Su Ürünleri Kooperatifleri Bölge Birliği Başkanı Ahmet Mutlu'nun, başta Doğu Karadeniz bölgesi olmak üzere balıkçılık ve su ürünleri sektörünün sorunları ve çözüm önerileri hakkında sunumu

DOĞU KARADENİZ SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFLERİ BÖLGE BİRLİĞİ BAŞKANI AHMET MUTLU – Evet, Sayın Başkanım, gerçekten düşündüğümüz zaman hemen hemen aynı sorunları şey yapıyoruz ama ben çabukça 3-4 madde hâlinde söylemek istiyorum. Şimdi, Ulaştırma Bakanlığınca liman başkanlıklarında “Umurbey” diye bir sistem geldi. Biz sistemin gelmesine... Yani

“Umurbey” dediğimiz şey randevulu sistem. Özellikle sicil müdürlüklerinde yapılacak işlemlerde balıkçının randevu alması gerekiyor. Bu randevu sisteminin -bilgisayar kullanamadığı için bazı balıkçıların- tapuda olduğu gibi kolaylaştırılmasını istiyoruz. Çünkü hem sistemden izin istiyorlar, ayrıca belgelerin asıllarını tekrar istiyorlar, bilgisayarda taranması lazım, bir sürü böyle aşamalı sistem geliyor; bu, balıkçıya biraz zorluk getirdi. Biz randevu alınmasını istiyoruz, belgelerin asıllarının olmasını istiyoruz ancak alınan randevu sistem şeklinin tapuda olduğu gibi basite indirgenmesini istiyoruz. Birinci konu bu.

İkinci konu, amatörler ben de yandan sataşıyorum, seviyorum amatörleri de yalnız şöyle bir şey de var, bazı gerçekleri de konuşmak lazım: Bu, kimin yanlıştır, kimin doğrusudur, ben bunu da değerlendirmeyeceğim ama “Bir Milyon Balıkçı” diye bir kart dağıtıldı, 1 milyon amatör kaptan, amatör yat kaptanı diye. Ben bu belgeyi on beş gün eğitim alarak aldım, şu anda bütün devlet kurumları dâhil olmak üzere maalesef herkese bedava dağıtıldı. Bu bana göre yanlış ama doğrudur, devlet öyle uygun görmüştür, bunun yorumunu da yapmıyorum, yorumu size bırakıyorum.

Sarı kâğıt konusunda çok küçük bir ilave yapmak istiyorum. Şimdi, sarı kağıtta, biz kooperatiflerde balıkçı olduğuna dair bir belge, bir ilmühaber veriyoruz. Yalnız şöyle bir ilmühaber veriyoruz: Vatandaş geliyor bizden bir belge almıyor, vatandaş önce giriyor tarım il müdürlüğüne başvuruyor, balıkçı olsun, olmasın hiçbir tespit yapılmadan sarı belgeyi alıyor. Beş yıl sonra geliyor... Ben Karadeniz Üniversitesinde bir İngilizce öğretmeniyile bu konuda da mahkemelik oldum, bana geldi dedi ki “Sarı belgem var, bana belge verir misin?” Ben “Arkadaş, seni tanımıyorum, balıkçı olduğunu da bilmiyorum.” dedim. “Al, balıkçı olduğuma dair sarı kâğıt.” Bana sormadan, hiçbir yere sormadan direkt tarım il müdürlüğüne giderek bu belgeyi alıyor, ondan sonra da işte, sizin sitem ettiğiniz gibi “amatör” diyor bilmem ne. Kesinlikle bunun bir şey altına alınması gerekiyor. Anlatmak istediğim bu. Benim yaşadığım bölgede, Karadeniz’de özellikle -Barış kardeşim söyledi, bu benim görüşümdür, olur olmaz, tepki gösterirsiniz hiç önemli değil- sabah sekiz, akşam günbatımı olmasını... Ben de şahsen fikir olarak söylüyorum, neden? Gerekçesini söyleyeyim: Bizim Karadeniz’de ağırlıklı olarak küçük balıkçılar var. Küçük balıkçılar akşam saatini bekliyorlar denize çıkmak için -Küçük balıkçılık- barbun, sargan bu tür vesaire avlar yapmak için. İnanın bana, akşam hava karardıktan sonra ağ kurmaya başlayacaklar, her taşın dibinde bir arkadaşımız, bizim arkadaşımız; taş mı atmıyor, silah mı atmıyor. Evet, siz belki kurum olarak, federasyon olarak, temsilci olarak çok çok güzel şeyler söylüyorsunuz, özellikle gözlemlü arkadaş.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Ya da yaşadıkları bölge olarak...

DOĞU KARADENİZ SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFLERİ BÖLGE BİRLİĞİ BAŞKANI AHMET MUTLU – Yaşadıkları bölge olarak...

Çok güzel şeyler anlatıyorsunuz ama biz yaşadığımız bölgede bu konuda çok ağır sıkıntılar yaşıyoruz, kesinlikle amatörün bir çatı altına alınması lazım, bir belge altına alınması lazım. Kimin amatör olması gerekiyor? Benim bölgemde “uzatma ağı” dediğimiz palamut ağı döneminde o köyde, o beldede 10 tane balıkçı var ama uzatmacılık, palamut başladığı zaman 50 tane balıkçı oluşuyor, bunlar belgesiz, amatörcü avlanan arkadaşlar.

Bir de amatöre başka bir sitemim var; amatör avcılık için geliyor maalesef il müdürlüğümüze, ister ağ al ister alma, bulundurma mecburiyeti yok, o zaman bir belge... Sarı da almasın, kendi amatörcü amatör belgesini alsın ama bunun bir sorumluluğu, bunun bir yükümlülüğü olsun. Bunu söylemek istiyorum.

Başka da tabii, özellikle eğitim yani bunu tabii gerekli, şeyle... Özellikle de balıkçı barınaklarını çok konuştuk ki Türkiye genelinde herkesin sorunu. Bizim Karadeniz’de balıkçı barınaklarının şöyle bir sorunu daha var: Kiralama yapamadığımız için, evet, kullanım hakkı bizde, kullanıyoruz, ecrimisil üzerinden kira ödüyoruz fakat kullanamadığımız için işletme izni alamıyoruz. İşletme izni alamamızın bize yükümlülüğü şu: İşletme izni alamadığımızdan dolayı liman başkanlıklarınca gelip sörvey yapılması gereken teknelerimize işletme izni olmayan balıkçı barınaklarında işlem yapılmıyor. Bu sefer ne yapacağım? Ben 10 kilometre ilerideki veya 50 kilometre ilerideki işletme izni alan balıkçı barınağına arkadaşımı tekneyle göndermek zorunda kalacağım. Bu da bir yükümlülük getiriyor.

Yeni bir şey daha çıktı, eğer böyle olursa yanılmıyorsam 7.500 lira gibi bir sörvey ücreti de geldi, artı, yerel belediyeler -politik olarak beni ilgilendirmiyor- yani yerel ve büyükşehir belediyeleri, muhasebe parasını ödeyemeyecek durumda olan bir kooperatiften 35 bin lira gibi bir itfaiye rapor ücreti... Yani bunu ranta dönüştürüyorlar. O harçların bir göz önüne alınması... Diğer harçları zaten arkadaşlar şey yaptı, fazla da zamanınızı almayayım.

Ayrıca, Başkanım, bana söz verdiğiniz için teşekkür ederim.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Yolun açık olsun, rastgele.

Evet, arkadaşlar, yirmi dakika ara veriyorum, 17.20’de toplanmak üzere toplantıyı kapatıyorum.

Kapanma saati: 17.58

ÜÇÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 17.20****BAŞKAN: Fuat KÖKTAŞ (Samsun)****BAŞKAN VEKİLİ: Hasan KALYONCU (İzmir)****SÖZCÜ: Barış KARADENİZ (Sinop)****KÂTİP: İsmail Emrah KARAYEL (Kayseri)**

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Toplantıyı açıyorum.

Evet, Mersin Su Ürünleri Kooperatifleri Birliği Başkanımız Oktay Türetken burada mı?

MERSİN SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFLERİ BİRLİĞİ BAŞKANI OKTAY TÜRETKEN – Burada.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Buyurun.

20.- Mersin Su Ürünleri Kooperatifleri Birliği Başkanı Oktay Türetken'in, orkinos kotası ile Mersin bölgesindeki balıkçılık sektörü ve su ürünleri sektörünün sorunları ve çözüm önerileri hakkında sunumu

MERSİN SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFLERİ BİRLİĞİ BAŞKANI OKTAY TÜRETKEN – Sayın Başkanım, sayın vekillerim, değerli hazırun; hepinizi saygı ve sevgiyle selamlıyorum.

Öncelikle 6 Şubattan bu yana 11 bir ilimizde olan deprem afetinden dolayı Hatay bölgesi büyük bir mağduriyet yaşamıştır. Orada balıkçılarımız var, bize ulaştılar. Ben Mersin Bölge Birlik Başkanım. Hatay Birlik Başkanımız sağlık nedenlerinden dolayı gelemedi, balıkçılar bize ulaşıyor.

2023-2024 orkinos kotasıyla ilgili çekiliş var, 2023 çekilişi yapılmadan bunlara bir öncelik tanınabilir mi? Maddi ve manevi çok zor durumlar, mağdurlar; çadırlarda yatıyorlar. Yani her tekne 25-30 kişi var, bunlardan vefat eden arkadaşlarımız da var.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Turgay Bey, bu noktada Ramazan Bey'in de bir talebi var “Bu bölgedeki balıkçılarımıza destek artırılabilir mi?” diye.

Bir de şimdi, Oktay Bey'in bu konuda “Orkinos kotasından nasıl daha fazla istifade ettirilebiliriz?” diye talepleri var. Bu güncel bir olay yani bu geleceğe sair bir durum olmadığı için ben hemen araya girdim. Burada siz de bir çalışma yapın, olmazsa biz de Bakan Bey'le bir konuşalım mı, nasıl yol izleyelim; sizinle bu iftar arasında bir konuşalım olur mu?

TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI BALIKÇILIK VE SU ÜRÜNLERİ GENEL MÜDÜR VEKİLİ TURGAY TÜRKYILMAZ – Çok teşekkür ederim. Ben sizden böyle bir talepte bulunacaktım, Allah razı olsun, siz benden önce bunu yaptınız.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Tamam, devam edelim.

MERSİN SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFLERİ BİRLİĞİ BAŞKANI OKTAY TÜRETKEN – Mersin bölgesi Karaduvar Mahallesi'nde 2020'ye kadar; işte, nisan, mayıs, haziran, temmuz aylarına kadar ufak teknelerle uzatma ağıyla sardalya yakalanıyor. Yani uzatma ağının zaten bir tabiri yok, bir eksik var tebliğde. Ayda 80-100 bin kasa çıkıyor. 2021, 2022, 2023'e baktığımızda bu, yüzde 500; ayda en fazla bin kasa, 2 bin kasa, 3 bin kasa, yok denecek şekilde şu anda. Buna acilen bir mayıs-haziran yasaklama getirilmesi lazım. Uzatma ağları dâhil, Mersin bölgesi -Akdeniz için söylüyorum, öbür arkadaşlar alınmasın- uzatma ağlarının bir tabiri yok tebliğde, bir eksik var; trol ağlarının bir tabiri

yok. Trol ağı diye Mersin bölgesinde adam 3 makine takıyor, koca ağları büyütüyor, resmen paraşüt çekiyorlar, balığı katlediyorlar. Balık olmazsa balıkçı olmaz. Zaten balık kalmadı, Akdeniz’de balık yok. Bunları istiyoruz Sayın Başkanım.

Bitti, teşekkür ediyorum.

Bir dosya da hazırladık, Komisyona verebiliriz.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Alalım.

MERSİN SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFLERİ BİRLİĞİ BAŞKANI OKTAY TÜRETKEN – Öbür sıkıntıları başkanlarımız anlattı, sağ olsunlar.

Teşekkür ediyorum herkese.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Evet, biz de teşekkür ediyoruz.

Kocaeli Su Ürünleri Kooperatifi Birliğinden Mete Bulut? Yok.

Bireysel Su Ürünleri Dalgıçları Dayanışma ve Yardımlaşma Derneği Temsilcisi Kemal Kuk, buyurun.

21.- Bireysel Su Ürünleri Dalgıçları Dayanışma ve Yardımlaşma Derneği Başkanı Kemal Kuk'un, su ürünleri dalgıçlarının sorunları ve çözüm önerileri hakkında sunumu

BİREYSEL SU ÜRÜNLERİ DALGIÇLARI DAYANIŞMA VE YARDIMLAŞMA DERNEĞİ BAŞKANI KEMAL KUK – Sayın Başkan, değerli vekillerim, değerli katılımcılar; öncelikli olarak, biz el yöntemiyle toplanan ürünler sektöründe geçimimizi sağlamaktayız; yaklaşık 4 bin insanız, bu sektörde dalgıçlıkla geçimini sağlayan insanlarız. Bizim sorunlarımız deniz üzerindeki sorunlardan daha da farklı, çok çok farklı çünkü bizim yaşam şartlarımız çok daha zor, akşama kadar suyun altında çalışıp ekme paramızı kazanmak için mücadele ediyoruz.

Ben bir ufak not aldım sorunlarla ilgili, şöyle kısaca özet geçmek isterim: Birincisi sağlık güvencesi. Bunu muhakkak istiyoruz; dalgıçlarımız ölüyor, vurgun yiyor ve ondan sonra da perişan durumda kalıyor. Ölen ölmüştür ama yani sakat kalan arkadaşlarımız bir ömür boyu bununla yaşamak zorunda, hiçbir şekilde tedavisi olmayan bir hastalık bu.

Diğer bir sorumuz, en büyük sorunlardan bir tanesi bir yıl ceza. Yani şöyle izah edeyim: 2 kişi kavga ettik, ben bir yıl ceza aldım, ben bir daha denize dalamıyorum. Bu nasıl bir cezadır, biz bunu anlamıyoruz. Bu insan haklarına da aykırı olan bir şey. Ya, adam bir yıl ceza aldı diye sen adamın evrakına el koyuyorsun. Biz, bunu, Altyapı Bakanlığıyla defalarca görüştük.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Ne cezası, ceza ne cezası?

BİREYSEL SU ÜRÜNLERİ DALGIÇLARI DAYANIŞMA VE YARDIMLAŞMA DERNEĞİ BAŞKANI KEMAL KUK – Ya, şimdi, Sayın Vekilim, biz tartıştık diyelim, kavga ettik.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Kim ile kim?

BİREYSEL SU ÜRÜNLERİ DALGIÇLARI DAYANIŞMA VE YARDIMLAŞMA DERNEĞİ BAŞKANI KEMAL KUK – Yani benim ile herhangi birisi diyelim. Yani herhangi birisiyle kavga ettik, gittik, hâkim bir yıl...

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Yani denizde falan değil?

BİREYSEL SU ÜRÜNLERİ DALGIÇLARI DAYANIŞMA VE YARDIMLAŞMA DERNEĞİ BAŞKANI KEMAL KUK – Hayır, hayır.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Herhangi bir yerde bir adli vaka olduğu için kayıtlara geçti.

BİREYSEL SU ÜRÜNLERİ DALGIÇLARI DAYANIŞMA VE YARDIMLAŞMA DERNEĞİ BAŞKANI KEMAL KUK – Bir adli vakada bir yıl ceza aldık. Mesela bunun örneği var. İsim vereyim, Turgay Erbaş, ağaç kesmiş, bir yıl ceza almış, adamın evrakına el koydular. Ya, ağaç kesip bir yıl ceza aldı diye adamı sen denizden menedemezsin; çoluk çocuğunu nasıl geçindirecek bu insan ya?

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Bunu kim men ediyor?

BİREYSEL SU ÜRÜNLERİ DALGIÇLARI DAYANIŞMA VE YARDIMLAŞMA DERNEĞİ BAŞKANI KEMAL KUK – Altyapı Bakanlığı.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Bir yasaya dayanarak mı yapıyor bunu?

BİREYSEL SU ÜRÜNLERİ DALGIÇLARI DAYANIŞMA VE YARDIMLAŞMA DERNEĞİ BAŞKANI KEMAL KUK – Zamanında bunu çok eskiden yapmışlar..

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Yani sabıka işlensin işlenmesin yani bir ceza alır, sabıka işlenir..

BİREYSEL SU ÜRÜNLERİ DALGIÇLARI DAYANIŞMA VE YARDIMLAŞMA DERNEĞİ BAŞKANI KEMAL KUK – Evet, tabii. Yani mesela “hükümlü” demiyor yani hükümlü olsa bir yıl hükümlü olduğu zaman, tamam, anlarsın ama yani diğer türlü Sayın Başkanım, “Bir yıl ceza.” diyor.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Allah Allah!

BİREYSEL SU ÜRÜNLERİ DALGIÇLARI DAYANIŞMA VE YARDIMLAŞMA DERNEĞİ BAŞKANI KEMAL KUK – Bakın, telefonumda yaklaşık 100 mesaj var. Az önce birisi Çanakkale’den “Başkanım, ne olursun, biz bu konuda mağduruz yani Allah rızası için; perişan olduk, çalışmıyoruz.” diye mesaj attı. Bunun muhakkak bizim için çözülmesi lazım.

TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI BALIKÇILIK VE SU ÜRÜNLERİ GENEL MÜDÜR VEKİLİ TURGAY TÜRKYILMAZ – Sayın Başkanım, burada diğer konulara geçecek belki ama sıcakken bir söz alayım istedim, teşekkür ederim.

Yasa dışı yerlerde avcılık yapmak suçundan yakalandıktan sonra biz sizin dalış belgenizi iptal ediyoruz, o değil mi bu?

BİREYSEL SU ÜRÜNLERİ DALGIÇLARI DAYANIŞMA VE YARDIMLAŞMA DERNEĞİ BAŞKANI KEMAL KUK – Hayır, o değil Sayın Genel Müdürüm, onu biliyoruz zaten.

TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI BALIKÇILIK VE SU ÜRÜNLERİ GENEL MÜDÜR VEKİLİ TURGAY TÜRKYILMAZ – Bu, yasa dışılık değil yani karıştırmış olmayasınız diye diyorum?

BİREYSEL SU ÜRÜNLERİ DALGIÇLARI DAYANIŞMA VE YARDIMLAŞMA DERNEĞİ BAŞKANI KEMAL KUK – Yasa dışılıkla hiçbir alakası yok, sadece diyelim ki mahkeme sana bir yıl ceza verdiği zaman bu bir yıl cezanın karşılığında belgelerimize el koyuluyor ve çalışmaktan men ediyorlar bizi.

Diğer bir hususumuz, bizim 11’inci ayın 1’inde başlayıp 5’inci ayın 30’una kadar bir avcılık sezonumuz vardı yani güzel geçiyordu; işte, ne bileyim, ekmek paramızı kazanıyorduk. Sonra bir genelgeyle beraber Genel Müdürlüğümüz avcılığımızı kırk beş gün hak mahrumiyeti yaparak bizi kırk beş gün önceye yani nisan 15’e çekti. Bunu da sorduk, defalarca sorduk. En sonunda sağ olsun Altuğ Bey “Bana bir daha bu kuruma gelme.” diye mesaj attı WhatsApp’tan. Kendisine teşekkür ediyorum buradan, hakkımı helal etmiyorum; kayıtlara geçsin. Tüm dalgıçların adına da bunu söylüyorum.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Öyle her konuştuğunuz kayıtlara geçse bile bir ehemmiyeti yok Komisyon açısından yani.

BİREYSEL SU ÜRÜNLERİ DALGIÇLARI DAYANIŞMA VE YARDIMLAŞMA DERNEĞİ BAŞKANI KEMAL KUK – Yok, olsun, yine de yani bilinsin diye söylüyorum. Benim en verimli, en çok para kazanacağım dönemde beni neden kırk beş gün mahrum ettiğini kendisine defalarca sordum. Sayın Başkanım, burada anlaşıyoruz “Şöyle yapalım, böyle yapalım.” Altuğ’a gidiyoruz, geri dönüyoruz; gidiyoruz, geri dönüyoruz. Neyse, sağlık olsun diyelim.

Şimdi, biz çok kalabalık bir grup olduğumuz için teknelerimiz çok. Yeşil ruhsatlı, plakalı teknelerle beraber bu avcılığa başladığımız zaman, sayımız da fazla olduğu için yaklaşık 450-500 tekneye tekabül ediyor. Biz Bakanlığımıza, Genel Müdürlüğümüze şunu sunduk, dedik ki: “Ya, tamam, bizim sayımız fazla, anlıyoruz. Turizm sezonu da var ama bize kısıtlama yaparak, kura sistemiyle beraber yaklaşık 200 tekne, 250 tekneyle kısıtlayıp bunu yapabilirsiniz. Bu sizin inisiyatifinizde olmuş bir şey.”

Diğer bir konumuz, kota sistemiyle beraber 4 kotalı bir sistemde çalışıyoruz: Dalgıçın kotası, teknenin kotası, ülke kotası, fabrika kotası. 4 kotalı bir sistemde... Hiçbir balıkçılık sektöründe böyle bir kota sistemi yok, bakabilirsiniz. Uygulama on numara, çok yerinde bir karar, katılıyorum ama alan yasağı niye ya? Alan yasağı olur mu? Sistemin yani yasağın içine yasak koydular, dediler ki: “Şu bölgede çalışacaksınız.” Bölgeyi de kısıtladılar.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Kemal Bey, şimdi, “Olur mu?” diye siz bir karar vermeyin.

BİREYSEL SU ÜRÜNLERİ DALGIÇLARI DAYANIŞMA VE YARDIMLAŞMA DERNEĞİ BAŞKANI KEMAL KUK – Hayır, biz şöyle diyerek...

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Siz mazeretinizi söyleyin, belki oluyordur yani anlatılınca ne olacağını göreceğiz.

BİREYSEL SU ÜRÜNLERİ DALGIÇLARI DAYANIŞMA VE YARDIMLAŞMA DERNEĞİ BAŞKANI KEMAL KUK – Şimdi, tamam, özür diliyorum Sayın Başkan.

İşte 45 şey, bir de alan yasağı konularak oradaki ürünü tamamen yok ettirmeye gidecek boyuta kadar varan bir sorunla karşı karşıyayız.

En çok üzerinde durduğumuz diğer bir sorun, bu evsel atıkları bizden... Yani biz su ürünleri dalgıçları olarak birçok bölgede dip temizliği yaptık, yapmaya da devam ediyoruz gücümüzün yettiğince. Bakanlıklarımızın her bir tanesine davet göndermemize rağmen yani bu denizlerin temizlenmesi, korunması, atıkların temizlenmesi konusunda hiçbir destek olunmadı, olunmamaya da devam ediliyor. Ya, bu konuda da çok yardım istiyoruz yani yardım talebimiz var.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Bakanlıkları nasıl davet ettiniz, nasıl bir konsept kurguladınız?

BİREYSEL SU ÜRÜNLERİ DALGIÇLARI DAYANIŞMA VE YARDIMLAŞMA DERNEĞİ BAŞKANI KEMAL KUK – Mesela şöyle diyelim, konsept şöyle Sayın Başkanım: Biz Çeşme bölgesinde uygulamayı hayata geçireceğimiz zaman Tarım İl Müdürlüğünü davet ettik, Altyapı Bakanlığını davet ettik, belediyeyi davet ettik, kaymakamlığı davet ettik, resmî yazılar yazdık “Bizim böyle bir çevre etkinliğimiz var, dip temizliği yapacağız, bize destek olun, yanımızda olun güzel bir şey çıkaralım ortaya yani insanlara bir sosyal proje sunalım.” dedik ama biz bu projelere başladığımız zaman yanımızda, döndüğümüzde -yanlış anlamayın- kendi dalgıçlarımızı bile bulamadık. Orasına da ne diyelim yani? Diyecek bir şey yok. Sağlık olsun diyelim.

Yani sorunlarımız, aslında -dediğim gibi- biz suyun altında akşama kadar, hemen hemen bir iki saat arayla beraber sabahtan girip akşama kadar çalışan insanlarız. Çalışma şartlarımızın, çalışma sahalarımızın genişletilmesini istiyoruz.

Şimdi, bu Akdeniz Bölgesi'nde aslan balığı bir tehdit biliyorsunuz, herkes biliyor bunu, bunu en iyi bilen de biziz çünkü Akdeniz Bölgesi'nde bu siyah bacaklı deniz kestanesini yok etmek için bir çalışma yaptık, çalışma yaptığımız süre içerisinde de aslan balığının ondan daha tehlikeli olduğunu biz bir yıl önce söyledik. Sonradan hocalarımız, tabii, bunu gündeme aldılar “Aslan balığı şöyle, böyle...” Biz bunun için dedik ki: “Dalgiçlarımıza teşvik verilsin, zıpkın bulundurabilelim teknelerimizde ve aslan balığını yok edebildiğimiz kadarıyla, gücümüzün yettiği yere kadar yok edelim.” O da bir şey olmadı.

Bu atık su meselesini için herkes gündeme getirdi ama bir de biz getirelim Sayın Başkanım. Ya, bizim teknelerimiz 8 metre, 9 metre; tuvalet yok, lavabo yok, hiçbir şey yok ama dediği gibi, biz de aynı, on beş günde bir limanlara gidiyoruz, Limanlardan 400 milyon para verip atık su bedeli karşılığında fatura alıyoruz. Müsilaj konusunu da bize bağladıklarında bunu defalarca gazetelerde yayınladılar. Biz, cumhuriyet tarihinden bu tarafa Marmara Bölgesi'nde hiç dalış yapmayan bir ekibiz yani hiçbir su ürünleri avcılığına, dip su ürünleri avcılığına izin verilmemiştir.

RIDVAN TURAN (Mersin) – Size nasıl bağlıyorlar müsilajı?

BİREYSEL SU ÜRÜNLERİ DALGIÇLARI DAYANIŞMA VE YARDIMLAŞMA DERNEĞİ BAŞKANI KEMAL KUK – Şimdi, bu müsilajı şöyle diyelim Sayın Vekilim: İşte, biz oradan patlicanı toplamışız, biz orada işte, onu toplamışız, midyeyi toplamışız, süngeri toplamışız, müsilaj bundan çıkmış. Yazıları da vardır, isterseniz verebilirim Sayın Vekilim.

RIDVAN TURAN (Mersin) – Komisyondaydım ben de zaten.

BİREYSEL SU ÜRÜNLERİ DALGIÇLARI DAYANIŞMA VE YARDIMLAŞMA DERNEĞİ BAŞKANI KEMAL KUK – Yani bu konuyla ilgili bunu da bize bağladılar, hatta çok da üzerimize geldiler sosyal medyadan.

Mesela, en büyük geçim kaynağımız şu anda -devletimiz var olsun- deniz kestanesi avcılığını, bu konuyla ilgili bir yıldan beri Genel Müdürlük bir çalışma yaptı, bize deniz kestanesi avcılığını açtı. Yalnız, Marmara Bölgesi'nde şu anda ülkeye yaklaşık 100-150 milyon dolardan fazla katkı sağlayacak bir ürün var ama bize yasak şu anda.

RIDVAN TURAN (Mersin) – Salyangoz mu?

BİREYSEL SU ÜRÜNLERİ DALGIÇLARI DAYANIŞMA VE YARDIMLAŞMA DERNEĞİ BAŞKANI KEMAL KUK – Yok, deniz kestanesi.

Deniz kestanesinin Marmara Bölgesi'nde kısıtlı olarak, tekneleri kısıtlayarak orada bu deniz kestanesi avcılığının yapılması bizim için, geçim kaynağımız için çok önemli.

Bir de şu var: Kurs. Şimdi, belgeleri alırken kursa gidiyorsun, 2 yıldız belgeyi alıyorsun, kırk gün eğitimden geçiyorsun, ondan sonra geliyorsun tekrar... Bir de Tekirdağ'da devlet kurs açtı Denizcilik Genel Müdürlüğü; bedeli önce 3 bin TL'den başladı, şu anda 7.500 lira, 11.146 liraya kadar çıktı. Üç günlük bir eğitime 11.146 lira para veren başka bir grup yok. Biz denizden altın toplamıyoruz.

ÜMİT YILMAZ (Düzce) – Ya, belki aldığın teknik eğitimle alakalıdır.

BİREYSEL SU ÜRÜNLERİ DALGIÇLARI DAYANIŞMA VE YARDIMLAŞMA DERNEĞİ BAŞKANI KEMAL KUK – Üç günde?

ÜMİT YILMAZ (Düzce) – Bilmiyorum şimdi, ben gitmedim kursuna da yani belki bir şeyi vardır. Sen, şimdi, hemen...

BİREYSEL SU ÜRÜNLERİ DALGIÇLARI DAYANIŞMA VE YARDIMLAŞMA DERNEĞİ BAŞKANI KEMAL KUK – Biz oraya gittik. Hayır, ben bir dernek başkanımı Sayın Vekilim, biz oraya da gittik. Biz bunu Genel Müdürlükle defalarca tartıştık “Neyin eğitimini verdiniz de siz bizden bu parayı istiyorsunuz?” diye.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Turgay Bey, bunu kim veriyor?

TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI BALIKÇILIK VE SU ÜRÜNLERİ GENEL MÜDÜR VEKİLİ TURGAY TÜRKYILMAZ – Bu bizim uygulamamız değil, Ulaştırma Bakanlığında alıyorduk bildiğimiz kadarıyla Sayın Başkan.

BİREYSEL SU ÜRÜNLERİ DALGIÇLARI DAYANIŞMA VE YARDIMLAŞMA DERNEĞİ BAŞKANI KEMAL KUK – Evet, Sayın Genel Müdürüm.

Yani üç günde ne eğitimi; uçak pilotu eğitimi verse yine bu parayı almaması lazım yani ben ne diyeyim ya? Ya, diyecek bir şey bulamıyorum. Dediğim gibi biz denizin altında...

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Kemal Bey hem sorunu söylüyor hem çözüm yolunu söylüyor; kesin çözüm buluyor.

BİREYSEL SU ÜRÜNLERİ DALGIÇLARI DAYANIŞMA VE YARDIMLAŞMA DERNEĞİ BAŞKANI KEMAL KUK – Şimdi, ama bize öyle bir bakıyorlar ki “O deniz patlıcanından günde 40 bin lira kazanıyor.” diyenler var, “100 bin lira” diyenler var yani günlük...

İSMAİL OK (Balıkesir) – Deniz patlıcanını nasıl topluyorsunuz?

BİREYSEL SU ÜRÜNLERİ DALGIÇLARI DAYANIŞMA VE YARDIMLAŞMA DERNEĞİ BAŞKANI KEMAL KUK – El yöntemiyle Sayın Vekilim, tamamen elle, elimizle; kompresör sistemiyle dalış yapıyoruz. Zaten bize diğer türlü dalışlarımızın hepsi yasak.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Toplanan patlıcan miktar olarak ne kadar?

BİREYSEL SU ÜRÜNLERİ DALGIÇLARI DAYANIŞMA VE YARDIMLAŞMA DERNEĞİ BAŞKANI KEMAL KUK – Ülke kotası 2.500, günlük dalgıçın kotası 40 kilo, 41 kilo yasak, biz zaten çıkaramıyoruz da o kadar ürünü.

İSMAİL OK (Balıkesir) – Dalgıçlar haricinde yasak değil mi?

BİREYSEL SU ÜRÜNLERİ DALGIÇLARI DAYANIŞMA VE YARDIMLAŞMA DERNEĞİ BAŞKANI KEMAL KUK – Yasak ama şimdi, işte şöyle bir şey var: Kaçak avcılıktan dolayı hep burada en büyük mağdur biziz. Gece dalgıçları günlük... Şimdi, bu hayvan gece avcılığa çıktığı için, kendi tamamen muhafazasız olduğu için gece dalgıçları bir günde yaklaşık 40 bin liralık ürünü tutabiliyor. Tutabiliyor yani adam diyor ki: “Bana yazacağı ceza, işte, çok çok 7 bin lira.”

İSMAİL OK (Balıkesir) – “Gece dalgıcı” dediğinize “kaçak” deseniz daha doğru olacak o zaman.

BİREYSEL SU ÜRÜNLERİ DALGIÇLARI DAYANIŞMA VE YARDIMLAŞMA DERNEĞİ BAŞKANI KEMAL KUK – Evet, gece kaçak zaten, gece dalışları kaçaktır.

Bunun, muhakkak, tıpkı şey gibi, sigara kaçakçılığı gibi veyahut da uyuşturucu kaçakçılığı gibi kanuna alınıp cezaeviyle cezalandırılmasını talep ediyoruz. Yoksa bir zamanlar Mersin balığımız vardı ama şimdi yok, bir zamanlar patlıcanımız da olmayacak.

Deniz çayırlarımızı algarna çok büyük zararlar veriyor. Bugün oksijenimizi denizlerimiz karşılıyor, ormanlarımız değil.

İSMAİL OK (Balıkesir) – Kim zarar veriyor?

BİREYSEL SU ÜRÜNLERİ DALGIÇLARI DAYANIŞMA VE YARDIMLAŞMA DERNEĞİ BAŞKANI KEMAL KUK – Algarna sistemi.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Patlıcan ile algarnanın ne alakası var? Var mı?

BİREYSEL SU ÜRÜNLERİ DALGIÇLARI DAYANIŞMA VE YARDIMLAŞMA DERNEĞİ BAŞKANI KEMAL KUK – Algarnayla ne alakası var? Bu deniz çayırlarının olduğu yerde algarna çekiyor ve algarnanın içerisine giren ürün yaklaşık 150 kilo ile 200 kilo, videosu var.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Ya, bu algarnacılar da şikâyet ediyorlar.

BİREYSEL SU ÜRÜNLERİ DALGIÇLARI DAYANIŞMA VE YARDIMLAŞMA DERNEĞİ BAŞKANI KEMAL KUK – Hayır.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Diyorlar ki: “İşte, genişliğimiz 30 santim, 40 santim.”

BİREYSEL SU ÜRÜNLERİ DALGIÇLARI DAYANIŞMA VE YARDIMLAŞMA DERNEĞİ BAŞKANI KEMAL KUK – Hayır hayır...

Özür dilerim Sayın Başkan, salyangoz için konuşmuyorum, ben patlıcan için konuşuyorum.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Patlıcan algarnacıları için mi konuşuyorsunuz?

BİREYSEL SU ÜRÜNLERİ DALGIÇLARI DAYANIŞMA VE YARDIMLAŞMA DERNEĞİ BAŞKANI KEMAL KUK – Evet, ben bunun için konuşuyorum. Zaten Karadeniz’de algarna olmazsa bizim tekneçilerimiz harbi açıktan ölür yani, bunun da bu şekilde kayıt altına alınmasını istiyorum.

Yani dediğim gibi, biz elimizi nereye atsak bizim elimizde kalıyor ama şu Komisyonda inanıyorum bizim için çok güzellikler olacağına. Bu konuda, Sayın Başkanım, öncelikle size, Sayın Barış Karadeniz’e teşekkür ediyorum.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Biz hep beraberiz, bütün partilerin milletvekilleri bu konuda emek sarf ediyoruz, edeceğiz, yoğunlaşacağız.

BİREYSEL SU ÜRÜNLERİ DALGIÇLARI DAYANIŞMA VE YARDIMLAŞMA DERNEĞİ BAŞKANI KEMAL KUK – Hepinize ayrı ayrı minnettarım. Çok teşekkür ediyorum bu konuda.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Peki, teşekkür ediyoruz size.

Kolay gelsin.

BİREYSEL SU ÜRÜNLERİ DALGIÇLARI DAYANIŞMA VE YARDIMLAŞMA DERNEĞİ BAŞKANI KEMAL KUK – Biz teşekkür ederiz Sayın Başkanım.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Rıdvan Bey, buyurun.

RİDVAN TURAN (Mersin) – Bu dalış vasıtasıyla avcılık bir taraftan zor, bir taraftan da mesela benim çok gördüğüm şey ahtapot avcılığı. Yani etik kuralları tamamen yani ekolojiyi falan bıraktık. Kimse bebelerle ilişmez, böyle parmak kadar ahtapotları toplayan, çok sayıda soğan çuvalına dolduran böyle çok dalgıç var.

BİREYSEL SU ÜRÜNLERİ DALGIÇLARI DAYANIŞMA VE YARDIMLAŞMA DERNEĞİ BAŞKANI KEMAL KUK – Doğrudur, katılıyorum.

RİDVAN TURAN (Mersin) – Bunlar kaçak avlanıyorlar, bir.

İkincisi, bir kısmı gece avlanıyor, zaten gece dalış yasaktır.

Üçüncüsü, kimisi ticari değeri yüksek olan balıkları vurmak için zıpkınla bu saatlerde yani gün battıktan sonra yapıyorlar. Hayvan ister istemez akşamleyin daha böyle selim hâle geliyor, kaçmıyor, gözüne de ışık tutulduktan sonra hayvanın zaten gidebileceği bir yer yok.

Yalnız, burada 2 farklı konuşmacı arkadaşımız bir müsilağdan bahsetti “Bizim kabahatimiz yok.” diye. Yani hem endüstriyel balıkçılık adına konuşayım.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Hatta “Fatura bize kesildi.” denildi.

RIDVAN TURAN (Mersin) – Ya, orada şöyle bir şeyin altını çizmekte fayda var: Şimdi, esas olarak müsilağın temel sebebi sudaki azot ve fosfor yükünün artması. Azot ve fosfor gübre demektir. Suda bunların konsantrasyonu artarsa... Bunlar nereden artar? Evsel atıklardan artar, endüstriyel atıklardan artar, evde kullandığın çamaşır suyundan, bilmem neden artar, meteorolojik kirlenme sebebiyle olur, lojistik kirlenme sebebiyle olur, olur da olur yani bu oran arttı mı sudaki fitoplanktonlar yani bitki gibi davranan mikroorganizmalar, bitki kökenli mikroorganizmalar gübrelenmiş oluyor ve bunlar çoğalıyorlar.

Esas olan şey kirliliktir. Mesela, bir arkadaşımız Karadeniz’deki su sıcaklığının 6 dereceye yükselmesinden bahsetti, onun da aslında esası kirliliktir. Güneşin karşısına bir temiz suyu, bir kirli suyu bardakla koyun, yarım saat sonra ısılarını ölçün, kirli su içerisindeki süspansiyon maddeden dolayı içinden ışığın geçmesine izin vermez, yansımaya da izin vermez, ışığı absorbe eder, ışığı emince ısıyı artır. Denizlerdeki sıcaklığın temel sebebi de kirliliktir.

Avcılık meselesine gelince, şimdi avcılığın burada şöyle bir şeyi var: Kuşkusuz siz ya da balıkçılar tek başına bu işin müsebbibi değil, esas müsebbip kirliliktir ancak şimdi, burada bir tür çoğaldığında onu yiyenler çoğalır, onun altındakiler azalmaya başlar. Şimdi, balıkçılıkta mesela çaça ve hamsinin aşırı avlanması, fitoplanktonlarla beslenen zooplankton popülasyonunu azaltır. Bu böyle olunca müsilağ ortaya çıkmaya başlar. Yani o müsilağı meydana getiren faktörü ya da onunla beslenen faktörü ortadan kaldıracak popülasyonu tasfiye edersek avcılıkla, bu defa onu yiyemeyeceğinden dolayı alttakinin nüfusu artmaya başlar. Yani böyle bir rabita var, hiç rabita yoktur denilemez yani bu balıkçılıkta da patlıcancılıkta da var. Ama kuşkusuz...

DALGIÇ MELİHATEŞ – Patlıcan avından olmaz ama Vekilim çünkü Marmara’da hiç avlanmadık. Müsilağ sadece Marmara’da.

RIDVAN TURAN (Mersin) – Hayır, hayır, onu söylemiyorum, genel olarak söylüyorum.

BİREYSEL SU ÜRÜNLERİ DALGIÇLARI DAYANIŞMA VE YARDIMLAŞMA DERNEĞİ BAŞKANI KEMAL KUK – Yok, genel anlamda söylüyor.

RIDVAN TURAN (Mersin) – Yani sadece Marmara açısından söylemiyorum ama bu besin zinciri kırıldığında ister istemez bir tür artar, diğer tür azalmaya başlar. Yani avlanmanın da burada bir etkisinin olduğunun altını çizmek gerekiyor temel faktör olmasa da.

BİREYSEL SU ÜRÜNLERİ DALGIÇLARI DAYANIŞMA VE YARDIMLAŞMA DERNEĞİ BAŞKANI KEMAL KUK – Sayın Vekilim, muhakkak ki katılıyoruz ama avlak bölgeler açılmadan önce sayın Genel Müdürlük tarafından kontrolü yapıp ürünün fazlalığı toplatılıyor. Ürünün fazlalığını biz alıyoruz.

RIDVAN TURAN (Mersin) – Onu siz alıyorsunuz, siz öyle alıyorsunuz.

ÜMİT YILMAZ (Düzce) – Bir de kaçak olanlar var diye...

RIDVAN TURAN (Mersin) – Bence daha fazla yani elimde ölçüm yok ama bence daha fazla.

BİREYSEL SU ÜRÜNLERİ DALGIÇLARI DAYANIŞMA VE YARDIMLAŞMA DERNEĞİ BAŞKANI KEMAL KUK – Bakın, bu, ülke ekonomisine, su ürünleri dalgıçları avcıları olarak yıllık 120 milyon dolardan fazla bir katkı sağlayan bir...

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Mikrofona konuşun ki konuştuğunuz kayda girsin. Açıyorum mikrofonunuzu.

BİREYSEL SU ÜRÜNLERİ DALGIÇLARI DAYANIŞMA VE YARDIMLAŞMA DERNEĞİ
BAŞKANI KEMAL KUK – Özür dilerim.

Bunun yanında, bu ülkenin yani milli serveti çalınarak yapılan kaçakçılık 250 milyon doları buluyor.

RİDVAN TURAN (Mersin) – Doğrudur, doğrudur.

BİREYSEL SU ÜRÜNLERİ DALGIÇLARI DAYANIŞMA VE YARDIMLAŞMA DERNEĞİ
BAŞKANI KEMAL KUK – Biz de diyoruz ki işte, bundan dolayı bize bütün bölgeleri... Yani biz evimizin önünü kollarız, biz kimseyi, hiçbir kaçakçıyı çalıştırmayız.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Ama Rıdvan Hocam, orada, konuşmasında bir şeye daha değindi.

BİREYSEL SU ÜRÜNLERİ DALGIÇLARI DAYANIŞMA VE YARDIMLAŞMA DERNEĞİ
BAŞKANI KEMAL KUK – Buyurun Sayın Vekilim.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Diyor ki: “Bir kısmı gece zıpkınla vesaire avlanıyor. Bu illegal bir avdır.” Ama...

BİREYSEL SU ÜRÜNLERİ DALGIÇLARI DAYANIŞMA VE YARDIMLAŞMA DERNEĞİ
BAŞKANI KEMAL KUK – Sayın Başkanım...

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Bir saniye...

BİREYSEL SU ÜRÜNLERİ DALGIÇLARI DAYANIŞMA VE YARDIMLAŞMA DERNEĞİ
BAŞKANI KEMAL KUK – Özür dilerim.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Az önce arkadaşlar önermişlerdi “Amatör balıkçılar gece avlanmaya çıkmasınlar, gün ışığında, görülebilir, ne yaptıkları anlaşılabilir zamanlarda avlansınlar.” diye sizlerden bir tepki geldi, değil mi Mustafa Bey.

RİDVAN TURAN (Mersin) – İki de farklı şeyler bunların. Ya, onu ben tartışmıyorum. O meseleye ilişkin fikrim farklı ama yani zıpkın işi kesinlikle gece yapılacak bir iş değil, ışıkta yapılacak bir iş diye bunun cezasının çok ağırlaştırılması lazım.

İSMAİL OK (Balıkesir) – Başkanım, ben tam bu noktada bir...

RİDVAN TURAN (Mersin) – Sizden önce bir cümle daha edebilir miyim?

Şimdi, mesela, aslan balığından bahsettiniz ya, bu arada, bulursanız yiyin, çok lezzetlidir.

BİREYSEL SU ÜRÜNLERİ DALGIÇLARI DAYANIŞMA VE YARDIMLAŞMA DERNEĞİ
BAŞKANI KEMAL KUK – Biliyorum, yedik Sayın Vekilim.

RİDVAN TURAN (Mersin) – Aslan balığını esas olarak tüketenleri biz tükettik. Yani orfoz, caretta caretta kaplumbağası, şimdi, bunlar, aslan balığı ve balon balığını tüketenler. Yani, buna ilişkin avcılık, işte, o zıpkınlı avcılık olduğundan dolayı özellikle orfoza yönelik olarak, hayvan ne yapsın yani? O da ürüyor, istilacı tür artıyor bu defa.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Doğanın dengesi bozulmuş oluyor bu vesileyle.

BİREYSEL SU ÜRÜNLERİ DALGIÇLARI DAYANIŞMA VE YARDIMLAŞMA DERNEĞİ
BAŞKANI KEMAL KUK – Ören bölgesi, Yedi Adalar bölgesinde 7/24 serbest dalış yapılarak yapılan avcılığın haddi hesabı yok.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Evet, Rıdvan Bey, teşekkür ediyorum.

Balıkesir Milletvekilimiz İsmail Bey, buyurun.

İSMAİL OK (Balıkesir) – Hemen, çok kısa...

Başkanımız dedi ki: “Adam alacağı cezayı ödemeyi göze alıyor.”

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Daha çok kazanıyor herhâlde.

İSMAİL OK (Balıkesir) – Demek ki bu çok komik bir ceza. Özellikle bu patlıcan avcılığı başta olmak üzere, bizim bölgemizde de maalesef, çok sık gündeme geliyor. Bu cezaların gerçekten günümüz şartlarına uyarlanması ve bir daha bunu yapan insanların aklına getirmeyecek şekilde güncellenmesi gerekiyor.

ÜMİT YILMAZ (Düzce) – “Ceza” demeyelim de “caydırıcılık.”

BİREYSEL SU ÜRÜNLERİ DALGIÇLARI DAYANIŞMA VE YARDIMLAŞMA DERNEĞİ BAŞKANI KEMAL KUK – Sayın Başkanım, özür dileyerek bir ekleme yapayım. Cezalar e-devlete düşüyor, yalnız ödenmiyor. Bunun ödenmesi muhakkak sağlanmalı ki bu kaçak avcılığı yapacak arkadaşlar bundan bir adım geri atınsınlar. Aksi takdirde, 7 bin lira cezayı... Ben günde 40 bin kazanayım, 10 bin lira veririm ağabey, problem yok.

İSMAİL OK (Balıkesir) – Yani özellikle bu kısmın kayda alınıp bunun ön plana çıkarılması lazım, altının kırmızıyla çizilmesi lazım.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – “Tahsil edilmeyen cezalar var.” diyorsunuz yani.

BİREYSEL SU ÜRÜNLERİ DALGIÇLARI DAYANIŞMA VE YARDIMLAŞMA DERNEĞİ BAŞKANI KEMAL KUK – Evet, e-devlete düşüyor.

İSMAİL OK (Balıkesir) – Cezanın da güncellenmesi Başkanım yani çok komik kalmış, dolayısıyla yarın gerçekten ülkemiz adına...

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Evet, kayıtlarımıza girmiş oldu bu vesileyle.

İSMAİL OK (Balıkesir) – Teşekkür ederim.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Biz teşekkür ediyoruz.

Kamil Hocam, buyurun.

KAMİL OKYAY SINDİR (İzmir) – Teşekkür ederim.

Şimdi, bu deniz hıyarı sadece dalgıçlar tarafından alınan bir...

BİREYSEL SU ÜRÜNLERİ DALGIÇLARI DAYANIŞMA VE YARDIMLAŞMA DERNEĞİ BAŞKANI KEMAL KUK – Evet, dalgıçlar.

KAMİL OKYAY SINDİR (İzmir) – Tamam, güzel.

Biz buna da “üretim” diyoruz aslında. Yani ben bu “üretim” kavramına hep takılıyorum. Şimdi üretim değil bu, tüketim aslında. Yani gıda anlamında değil ama denizden tüketiyoruz. Hani, bir bitkisel üretim yaparsınız, tohumunu ekersiniz, gübresini verirsiniz, bakımını yaparsınız; sonra ürününü alırsınız.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Hasat edersiniz.

KAMİL OKYAY SINDİR (İzmir) – Hasat edersiniz, bir ürün elde edersiniz. Ama girdilerini verirsiniz.

ÜMİT YILMAZ (Düzce) – Ama Kamil Hocam, o sizin dediğiniz zirai tarım, bir de kestane toplamaya gidiyorsunuz ormanda, hiçbir şey ekmiyorsunuz.

KAMİL OKYAY SINDİR (İzmir) – O toplayıcılıktır, üretim değil. Şimdi, ben “üretim” kavramından bahsediyorum, toplayıcılıktan değil. Şimdi, doğadan toplayıcılık vardır, tarımda ona da “doğadan toplayıcılık” denir, “üretim” denmez; miktarı da ayrıdır onun. Tıbbi ve aromatik bitkilerde de doğadan toplayıcılıkla, işte, bazı kökler, soğanlar toplanır vesaire.

Şimdi, bakın, 2008-2009 yılında toplanan deniz hıyarı miktarı yaklaşık 34-35 bin kilogram, 35 ton civarında. On yıl sonraya, bugüne geldiğimizde, şu anda toplanan deniz hıyarı miktarı 1 milyon 292 bin 121 yani 2019 için söylüyorum.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Yani 120 tona çıkmışız.

KAMİL OKYAY SINDİR (İzmir) – Yani neredeyse yaklaşık 40 katı.

MUHAMMET BALTA (Trabzon) – Kilo mu, ton mu?

KAMİL OKYAY SINDİR (İzmir) – Söylediğim kilogram, 1 milyon 292 bin kilogram.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – 120 tona çıkmış, 4 katına çıkmışız.

KAMİL OKYAY SINDİR (İzmir) – Öbürü de 33 bin kilogramdı, bu 1 milyon 292 bin.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – 33 tonda, 120 tona çıktık işte.

MUHAMMET BALTA (Trabzon) – Evet, 4 katı yani.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – 4 katı.

KAMİL OKYAY SINDİR (İzmir) – Hayır, 120 değil, 1.292 tona çıkmışız. 33 tondan 1.292 tona çıkmışız ton olarak ifade edersem.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Öyle mi çıkmışız?

KAMİL OKYAY SINDİR (İzmir) – Evet ya, on yılda 33 tondan 1.292 tona çıkmışız. İnanılmaz bir artış var.

Şimdi, doğal olarak, bu bir gelir kapısı, ekmek kapısı, bunu yaparken hani, benim dediğim tarımsal üretimle karşılaştırırken bir girdi sağlıyorsunuz. Yani yeniden üreyebilmesi için bir fayda, bu yapıyor mu?

BİREYSEL SU ÜRÜNLERİ DALGIÇLARI DAYANIŞMA VE YARDIMLAŞMA DERNEĞİ
BAŞKANI KEMAL KUK – Şimdi, Sayın Vekilim, ben, şurada bir...

KAMİL OKYAY SINDİR (İzmir) – Hayır, hayır, burada Bakanlığımızın yetkilileri var.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Yok, yok, soru size değil.

KAMİL OKYAY SINDİR (İzmir) – Yani denizden toplanan bu deniz hıyarının karşılığında, deniz hıyarının yeniden gelişmesi, o ekosistemde varlığını sürdürebilmesi için bir geri besleme var mı? Yani olmadığına göre, bunu sürekli tüketiyoruz ve yok ediyoruz. Yine, sürdürülebilir bir deniz üretiminden bahsederiz ki burada bir sorun olduğu da ortada çünkü bunun, bu deniz hıyarı ihracat anlamında da ciddi bir ihracat ürünü, kurutulmuş veya dondurulmuş şekliyle bayağı ciddi bir şeyi var işlenerek. Türkiye’de pek tüketilmiyor ama başka ülkelere ihraç ediliyor. Dolayısıyla, bu tür talep ve ihracat potansiyeli olan bir ürünü, bir denizel varlığı denizden sürekli topluyoruz ama onun kendi biyolojik ortamında, ekosisteminde gelişmesi, üremesi, çoğalması için alınmış herhangi bir önlem var mı? Bunu ben Bakanlık yetkililerine de sormuş olayım.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Evet, Turgay Bey, bunu daha sonra cevaplayalım isterseniz.

TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI BALIKÇILIK VE SU ÜRÜNLERİ GENEL MÜDÜR VEKİLİ TURGAY TÜRKYILMAZ – Ben çok kısaca, hemen...

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Buyurun.

TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI BALIKÇILIK VE SU ÜRÜNLERİ GENEL MÜDÜR VEKİLİ TURGAY TÜRKYILMAZ – Çok kısaca şunu söyleyeyim, Kemal Başkan da değindiği için hepsine birlikte bir cevap niteliği de taşınması itibarıyla, Sayın Başkanım, burada, deniz patlicanı ile ilgili Sayın Vekilimizin sorusuna da cevap olur. Biz alanları avcılığa ya da toplayıcılığa... Sayın Vekilim de haklı, bazen karışabiliyor, toplayıcılık diyelim, deniz patlicanı toplayıcılığına açılabilmesi için önce bilimsel bir çalışma yaptırıyoruz. Yani oradaki tahmini stok miktarlarını belirliyoruz, bunu yaparken de Türkiye'yi Ege Bölgesi'nde 2 tane farklı alana ayırdık. Bir tanesi İzmir'in daha aşağı bölümü, diğeri de İzmir'in daha yukarıdaki kısmına tekabül eden bölümler ve bunlara da bir münavebe sistemi uyguluyoruz. Yani bir tanesi dört yılda bir avcılık yapıyor, diğer tarafı dört yılda bir -tabiri caizse- hasada bırakılıyor, stokların kendini toparlaması bekleniyor. Daha sonra, o süreç bittikten sonra da diğer tarafta ikinci yaptırdığımız stok çalışmaları sırasında ne kadar avlanabilirliği görüldükten sonra öbür tarafa bir kota miktarı getiriyoruz. Mesela, en son uyguladığımız kota miktarı 2.500 tondur. 2.500 ton bir kota uygulamasına izin veriyoruz. İşte, Kemal Bey'in söylediği gibi, bu, önce dalgıçlara, işte, şirketlere, gemilere gibi devam eden bir sistem var. Dolayısıyla şeyimiz böyle. Sorulan soruya da cevap niteliği de herhâlde taşınmış olur.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Peki Kamil Milletvekilimin söylemiş olduğu şu 1 milyon 200 bin ton...

TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI BALIKÇILIK VE SU ÜRÜNLERİ GENEL MÜDÜR VEKİLİ TURGAY TÜRKYILMAZ – Sayın Vekilim, 1 milyon 200 çok fazla, FAO'nun rakamları mı acaba?

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – 1 milyon 292 bin, 1.292 ton.

TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI BALIKÇILIK VE SU ÜRÜNLERİ GENEL MÜDÜR VEKİLİ TURGAY TÜRKYILMAZ – Tamam, o bir önceki yıla ait rakamı söylemiş, sizdeki o herhâlde, tamam.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – 33 tondan 1.292 tona çıktık on yılda deniz hıyarında.

TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI BALIKÇILIK VE SU ÜRÜNLERİ GENEL MÜDÜR VEKİLİ TURGAY TÜRKYILMAZ – Avcılık miktarı, kotayla birlikte. Şöyle...

BİREYSEL SU ÜRÜNLERİ DALGIÇLARI DAYANIŞMA VE YARDIMLAŞMA DERNEĞİ BAŞKANI KEMAL KUK – Sayın Başkanım, Fatsa Üniversitesinde Mehmet Hocamızın kendisinin bunun bilimsel açıklaması var zaten, çalışmaları var, sizde de var Sayın Genel Müdürüm.

TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI BALIKÇILIK VE SU ÜRÜNLERİ GENEL MÜDÜR VEKİLİ TURGAY TÜRKYILMAZ – Var, var.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Evet, tamam, bu konudan çıkıyoruz.

Teşekkür ediyoruz.

Buyurun.

22.- Çanakkale 1 No.lu Su Ürünleri Kooperatifi Başkanı Ersan Duman'ın, Çanakkale bölgesindeki balıkçılık ve su ürünleri sektörünün sorunları ve çözüm önerileri hakkında sunumu

ÇANAKKALE 1 NO.LU SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFİ BAŞKANI ERSAN DUMAN – Öncelikle, bu Komisyona davet ediliğimiz için çok teşekkür ederiz.

İlk, baş sorunlarımızdan, liman sorunlarımızdan bahsedeceğim. Çanakale’de bir limanımız yok, belediyeye ait, belediye işletmesinde olan bir limanımız. Balıkçılarımız kayıgını bağladığı sürece Eceabat’a bağlıyor. Fahiş fiyatlar var. Bugün 150 bin liraya yerler satılıyor, 200 bin liraya yerler satılıyor.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Barınak mı?

ÇANAKKALE 1 NO.LU SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFİ BAŞKANI ERSAN DUMAN – Barınaklar.

Bunun karşılığında 50 bin TL para alınıyor –belediye- alan şahıstan. Birinci sorunumuz bu.

İkinci sorunumuz, balıkçılığın tanımı. Balıkçılığın tanımı derken, Amatör Balıkçılar Derneği bahsetti zaten, kendileri de söylediler, denetim çok önemli. Özel teknelerden zaten artık limanlara bağlayamaz olduk. Çanakale’de böyle bir sıkıntımız var, özel tekne çok; kendi teknelerimizi bağlayamıyoruz, yer bulamıyoruz.

Bir de yasak balıklar var. Bu balıkların avlanması hakkında... Vatoz balığı olsun –paragatla-kalkan balığı olsun lahoz balığı olsun orfoz balığı olsun, diyorlar ki: “Bunların nesli tükendi.” Bu balıklar göç balıkları. Bu balıklar...

RİDVAN TURAN (Mersin) – Orfoz göç balığı değil.

ÇANAKKALE 1 NO.LU SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFİ BAŞKANI ERSAN DUMAN – Nasıl? Göç balığı değil midir? Emin misiniz bu konuda? Bir hafta veya on beş gün benimle balıkçılık yapar mısınız?

RİDVAN TURAN (Mersin) – Yani orfoz 5 yaşında üretkenliğe geçen ama esasen bulunduğu bölgeden ayrılmayan bir balık.

ÇANAKKALE 1 NO.LU SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFİ BAŞKANI ERSAN DUMAN – Emin misiniz bu konuda?

RİDVAN TURAN (Mersin) – Öyle biliyorum. Neyse, devam edin siz, konuşuruz sonra.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Tamam, bilgi eksikliği varsa...

ÇANAKKALE 1 NO.LU SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFİ BAŞKANI ERSAN DUMAN – Yok, bilmiyorum yani ben 3 kuşaktır bu işi yapıyorum ve işim sadece bu yani paragatçılık. Kuzey Ege’de çalışıyorum kendim.

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – Mersin’den başlayıp böyle bir göç...

ÇANAKKALE 1 NO.LU SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFİ BAŞKANI ERSAN DUMAN – Yani, bu balığın göç ettiğini ben size ispatlarım, bu konuda şey yaparsanız.

RİDVAN TURAN (Mersin) – Düzeninizi bozmayın, kusura bakmayın, siz devam edin, sonra konuşuruz.

ÇANAKKALE 1 NO.LU SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFİ BAŞKANI ERSAN DUMAN – Neyse, bu konularda, tabii, ihracata veriyoruz, bu balıklar tutuluyor, geliyor, oltamızda ölüyor. Bir şekilde geliyor yani biz orfoz gelecek diye atmıyoruz oraya olta. Biz oraya lahoz gelecek diye de atmıyoruz, mercan, vatoz gelecek diye de...

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Rıdvan Hocam, belki kendi içerisinde bir döngüselligi olabilir. Yani göç etmiyordur bir yere de uzağa.

RİDVAN TURAN (Mersin) – Yani burada kasıt şeyse, mesela, lüfer gibi göçse öyle bir göçü yok.

ÇANAKKALE 1 NO.LU SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİF BAŞKANI ERSAN DUMAN – Lüfer gibi göçten bahsetmedim. Lüfer dediğiniz akım balığıdır.

RIDVAN TURAN (Mersin) – Lüfer balığı Sargasso Körfezi'ne kadar giden bir balık, Amerika'ya kadar giden bir balık.

ÇANAKKALE 1 NO.LU SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFİ BAŞKANI ERSAN DUMAN – Akım balığıdır.

RIDVAN TURAN (Mersin) – Göç deyince benim anladığım şey bu oldu.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Yok, bu, herhâlde bölgesel; Mersin, Ege, o göçten bahsediyor yani hareketlilikten bahsediyor.

ÇANAKKALE 1 NO.LU SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFİ BAŞKANI ERSAN DUMAN – Hareketliliğinden bahsediyorum yani bölgedeki, iç denizimizde.

Yani bugün takım atarsınız, paragat atarsınız, orada hiçbir tane orfoz da gelmez, lahoz da gelmez ama onun vakti saati gelince, belli aylarında o balık orada gelir, avını verir yani. Bu balıklar tutuluyor, vuruluyor da arkadaşlarımızca, bu balıklar satılıyor da ülkemizde, orkinosun nasıl yasak olduğu gibi, ucuz gittiği gibi, olta balıkçısından alındığı gibi.

Benim söyleyeceklerim bunlar yani.

TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI BALIKÇILIK VE SU ÜRÜNLERİ GENEL MÜDÜR VEKİLİ TURGAY TÜRKYILMAZ – Sayın Başkanım, bu orfoz ve lahoz -söz verdiğiniz için girdim ama mikrofon yanıyor diye- bir göç balığı değil yani bildiğimiz anlamda göç balığı değil, dar bir alanda belli bir hareket kabiliyetine sahiptir ama böyle geniş anlamda bir göç yapan...

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Ersen Bey de onu kastetti zaten.

ÇANAKKALE 1 NO.LU SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFİ BAŞKANI ERSEN DUMAN – Sayın Müdürüm, ben ona diyorum ki: İç denizlerimizde bu balık hareketli, atıyorum adalarımızda; Yunan adalarından da bize göç ediyor bu hayvan, bizden de oraya gidiyor, onu anlatmaya çalışıyorum.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Ersen Bey, eğer söylemek isteyip de hatırlamadığınız konu olursa bize haber verin, biz size tekrar söz verelim.

ÇANAKKALE 1 NO.LU SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFİ BAŞKANI ERSEN DUMAN – Teşekkür ederim, sağ olun.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Devam edelim.

Evet, şimdi Karadeniz'e doğru tekrar dönüyoruz galiba, Sinop- Kastamonu Su Ürünleri Kooperatifleri Bölge Birlik Başkanı Turhan Öztürk.

Buyurun.

23.- Sinop-Kastamonu Su Ürünleri Kooperatifleri Bölge Birliği Başkanı Turhan Öztürk'ün, Sinop-Kastamonu bölgesindeki balıkçılık ve su ürünleri sektörünün sorunları ve çözüm önerileri hakkında sunumu

SİNOP-KASTAMONU SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFLERİ BÖLGE BİRLİĞİ BAŞKANI TURHAN ÖZTÜRK – Sayın Başkanım, öncelikle teşekkür ediyorum.

Değerli Komisyon üyelerine, milletvekillerine ve çok değerli hazıruna gerçekten bugün, bu mübarek günde, bu Türkiye Büyük Millet Meclisi çatısı altında toplanmamıza sebep olan herkese çok teşekkür ediyorum.

Bu tarihî bir gün bizim için. Aslında, Genel Başkanımızla üç gündür çalışıyoruz. Ramazan Bey sorunların yüzde 90'ını dile getirdi, ben çok detaya girmeyeceğim. 940 ortaklı Sinop-Kastamonu bölgesinden geliyorum, tüm balıkçılarımızın Komisyona selamı var.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Aleykümselam, bizden de selam götür.

SİNOP-KASTAMONU SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFLERİ BÖLGE BİRLİĞİ BAŞKANI TURHAN ÖZTÜRK – Umutlu herkes, beklentileri var.

Şimdi, burada, notlarımı aldım, biraz da çok geri kaldık, akşam da oldu, gardımız da düştü, hakkınızı helal edin sürçülisan edersek.

Ya, ben farklı bir konudan -hiç de gündeme gelmedi- veriden bahsedeceğim yani biz verilerimizi kesinlikle hiç kayıt altına alamıyoruz yani aldığımız yüzde 50 bile değil bize göre. Bizim kooperatifimiz bir kooperatif olarak Karadeniz'de Sinop bölgesinde örnek kooperatiflerden biri. Abalı Kooperatifimiz var; kendi hasadını kendi mezat eder, satar ve burada aşağı yukarı her gramı kayıt altındadır ama geri kalan 12 kooperatifte bunu başaramadık, bir tanesinde daha başardık. Veri olmazsa ne kanun yapabiliriz, ne yasa hazırlayabiliriz. Yani bütün çalışmalarımız yarım kalır diye düşünüyorum. Bunun için kooperatiflerin -biz balıkçıyız, aslında balık tutmayı biliyoruz ama bir sefere mahsus balık istiyoruz- altyapılarını güçlendirmemiz lazım veri alma adına. İzmir bölgesinde bir yazılımcıdan bunu bir yaptırдық biz, SÜRKOOP desteğiyle yaptırдық. Tüm Türkiye'deki kooperatiflerimizde bunu başarabilirsek eğer tüm verileri kayıt altına almış oluruz.

Bir ikinci konu, aslında beraber bu da. Amatörden geldi, buradan teşekkür ediyorum, bizde de vardı. 50 kilogramın altı kesinlikle sınır konulmamalı. Nesli tükenen balıkların takibi açısından Bakanlığımız onlarca, on binlerce, milyonlarca para harcıyor, balıklara çip takıyor ama 1 tane balık, 2 tane balık... Ben duymadım, duyan var mı? Yani belki bu amatörler bunu tuttu, hiçbir kayıt altına alınmadı. Nerede yakalandı? Nereye gitti? Ne göç yolunu bilebildik, hiçbir şey bilemedik.

AMATÖR VE SPORTİF OLTA BALIKÇILIĞI FEDERASYONU TEMSİLCİSİ MEHMET TARIK ERSAL – Ticaret...

SİNOP-KASTAMONU SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFLERİ BÖLGE BİRLİĞİ BAŞKANI TURHAN ÖZTÜRK – Şimdi ticari tarafına da geleceğiz. Yani lafi çok uzatmaya gerek yok; önemli veriler için kooperatiflerimizin güçlenmesi lazım, altyapı oluşturmamız lazım. Bu da işte, nakil belgesinden doğru başlar diye düşünüyorum.

İkinci konu, balıkçı barınaklarımızda sorun var, çok ciddi sorun var Karadeniz'de. Eski yapıların üst yapılarından dolayı sıkıntılarımız var. Geçen sezon hatta bu sezon diyebiliriz, sezon daha geçmedi. Samsun teknesi Kastamonu bölgesinde, İlişi bölgesinde battı, limanın ağzında. Batma sebebi neydi? Limana giremedi; oturdu ve günlerce kaldı orada, tüm limanlarımız dolu. Yani ilgili bakanlıklara bu Komisyondan muhakkak bir rapor ulaşacaktır.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Ne oluyor? Deniz, dere yatakları oraya çakıl, kum, vesaire getirip alüvyon mu oluşturuyor orada?

SİNOP-KASTAMONU SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFLERİ BÖLGE BİRLİĞİ BAŞKANI TURHAN ÖZTÜRK – Tabii ki çok etken ama zamanında yapılırken de ve barınakların ağızları oradaki yapıya göre düzgün yapılmadığı için mesela oradan da doluyor. Yani “Ben yaptım, oldu.” der gibi olmuş bir bakıma geçmişte. Bunların tüm Kastamonu ve Sinop bölgesindekilerin bir an önce temizlenmesi gerekiyor. Üst yapılarla ilgili sıkıntılarımız var; üst yapıdan kastımız birincisi şu...

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Bu temizlenme sürekli bir temizlenme mi yoksa bir sefere mahsus mu?

SİNOP-KASTAMONU SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFLERİ BÖLGE BİRLİĞİ BAŞKANI TURHAN ÖZTÜRK – Yani bir on yılda bir doluyor. Mesela afet döneminde Sayın Bakanımız geldi bölgeye sel afeti döneminde, sağ olsun gemiyi de getirmişti. Kısmen bir çalışma yapıldı barınağın birinde, ötekilere gidemeden bölgeden çekildi.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Ama bu bölgenin genel problemi çünkü dalgaların, rüzgârların gelip o barınakların ağızlarına taşıdığı kum vesaire...

SİNOP-KASTAMONU SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFLERİ BÖLGE BİRLİĞİ BAŞKANI TURHAN ÖZTÜRK – Türkiye'nin aslında, hepsinin sorunu. Çok hızlı dolmuyor Sayın Başkanım yani üç beş yılda bir, on yılda bir, belki yirmi yılda bir dolanlar var yani bunların, bölgeden gelen talepler yerine getirilirse, değerlendirilirse... Bu çok önemli; kazalar oldu, ölümler olabildi ki hiç lojistik hizmet veremiyoruz yani bunu şöyle söyleyeceğim: Sayın Başkan, Karadeniz'den Atf Başkanım dile getirdi ama ... “Limanlara giremiyoruz.” derken aslında bence biraz da onu kastetmiş oldu. Öbür limanlara herkes her şekilde giriyor ama avcılığın yasak olan av ürünleriyle ilgili giremedikleri o -Bakanlığın tebliğlerinde de var- o giremeyi sebebini biz çok bilmeyiz, aslında biliriz de kendisi de biliyor, bizden daha iyi biliyor. O, mevzu değil bizim için.

Şimdi, bizim barınakların bir üst yapılarıyla ilgili bir sıkıntımız daha var: Çevre Şehircilik Bakanlığımız... Organik atık olan, özellikle dökme hamside barınaklarda çok yağlanma ve su birikiyor üst kesimde. Bundan dolayı önceki yıl işletmeci kooperatifimizin birine ciddi bir ceza uygulanmak üzereydi, zor iptal ettirdik çünkü 100 bin lira gibi bir rakamdan bahsediliyordu iki yıl önce. Ya, burada kesinlikle oradaki işletmecinin bir kabahati yok, bunu durdurmak da mümkün değil. Ben zannetmiyorum Karadeniz'de yok ama öbür denizlerde başka balıkların da bu şekilde lojistiği yapılmıyor. Yeni yapılacak limanlarda özellikle Atf Başkan'ın kendisi çözüm bulmuş kısmen ama çok yeterli değil, kendisi fotoğrafları gösterdi. Karadeniz Bölgesi'nde Sinop'tan batıya doğru şu anda kullanılan bir tane liman yok İnebolu'ya kadar. Yanlış söylüyorsam bölgedeki reislerim gelenler düzeltsinler. Bu, çok önem arz ediyor. Yeni barınaklara ihtiyacımız var. Türkiye balıkçısına hizmet verecek yani Bandırma'dan gelen, İstanbul'dan gelen kayıkların da bölgede çok mağdur olduğu söz konusu; kabul ediyoruz, biz bunu.

İki, çiftlikçilerin de bölgeye yoğun bir Türk somonunun yani şirketlerin adresleri, kurulduğu adresler bizde değil ama Sinop'ta, işletmeleri bizde yani hâliyle lojistiğini de bölgeden yapıyorlar. Bunun da bir an önce yeni projelerle, yeni balıkçı barınaklarıyla desteklenmesi gerekiyor. Ayancık ilçesinde şu anda yapım ihalesi aşamasındaydı, bu yıl beklentimiz vardı ama afetten sebep ne durumda diye soramıyoruz, hicap duyuyoruz çünkü o durumda değiliz ülke olarak. İnşallah, en kısa zamanda bunların... İnebolu'da var bir tane yapım aşamasında yine balıkçı barınağımız. Bizim bölgemizde... Yani söylediklerim tamamen bizim bölgemize ait.

Şu konu var, en önemli konu: Yani çok uzun bir sahil bizim sorumluluk alanımız, Samsun Çayağzı'ndan Bartın bölgesine kadar. Burada endüstriyel hepsini diyebiliriz; gırgır, ortasu, trol av baskısından dolayı geleneksel kıyı balıkçımız gerçekten çok mağdur, sahaları tamamen kapalı, sahamız kapalı. Bunun tebliğdekine eğer uyulsa hiç sıkıntımız yok ama uyulamıyor, uyulamama sebebi de denetim. Denetimin de maalesef, ilgili bakanlıklarımızın altyapıları, ekip ve ekipmanları yeterli değil. SAGET botu talebimiz oldu bölgeye, inşallah, bir çalışma var İçişleri Bakanlığımızdan bir bölgede. Tarım Bakanlığımızın elindeki ekipman, tekneler buna... Saha çok büyük, bir de buradan şuna bağlayacağım: Biz ne kadar cezalarla, caydırmayla bu işi yapabileceğiz? Onun için dedik ki: Sinop bölgesinden geldi, Sayın Başkanım bunu dile getirdi, öbür yönetim kurulundaki arkadaşlarımız da değerlendirdi, aldılar programa inşallah. Eğitim çok önemli, eğitimi ilkökul düzeyine bunu indirirsek

hem balığı sevdirme hem çevresel faktörleri hem de ne bileyim... Pandemi sürecinde hepimiz dedik ki: “En değerli besin kaynağımız balık, omega 3.” Hep bunu savunduk, sağlık sektörümüz de bunu dedi ama balığı ne kadar koruyabiliyoruz? Sürdürülebilirlik açısından ne yapabiliyoruz? Bunları dile getirmek istedik.

Buradaki emeği geçen herkese tekrar teşekkür ediyorum. Bir dosyamız var size de iletmek isteriz, Genel Başkanımız rapor hâlinde size ulaştırdı.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Evet biz de Turhan Bey’e teşekkür ediyoruz.

Şu 41 numara mikrofonu yakıp söndürüyorsunuz, hayırdır?

ÇANAKKALE-TEKİRDAĞ İLLERİ DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ BİRLİĞİ
BAŞKANI NACİ KARABİBER – Efendim...

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Hiç söz vermediklerimiz var ama ya.

3.- *Çanakkale-Tekirdağ İlleri Deniz Ürünleri Avcıları Üreticileri Birliği Başkanı Naci Karabiber’in, Çanakkale-Tekirdağ bölgesindeki ve diğer bölgelerdeki balıkçılık sektörünün sorunları ve çözüm önerileri hakkında sunumu (Devam)*

ÇANAKKALE-TEKİRDAĞ İLLERİ DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ BİRLİĞİ
BAŞKANI NACİ KARABİBER – Efendim, çok kısa özetle bir şey geçecektim ama...

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Hiç söz vermediğim var bak, ara vereceğim.

Buyurun, çok hızlı.

ÇANAKKALE-TEKİRDAĞ İLLERİ DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ BİRLİĞİ
BAŞKANI NACİ KARABİBER – Başka bir konuya değinecektim efendim ama...

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – İki cümle, iki cümle.

ÇANAKKALE-TEKİRDAĞ İLLERİ DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ BİRLİĞİ
BAŞKANI NACİ KARABİBER – İki cümle efendim.

Efendim, bu şeyler var bizim, kimse bunlara değinmedi ama demin Barış Karadeniz’in, özür dilerim Barış Zaman’ın bahsettiği bu giderler konusu, bu straför köpüklerde geri dönüşümlü bir başka sisteme dönmemiz mümkün olabilir belki.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Nerede?

ÇANAKKALE-TEKİRDAĞ İLLERİ DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ BİRLİĞİ
BAŞKANI NACİ KARABİBER – Hani balık kasalarımız var ya efendim, straförlarımız.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Evet.

ÇANAKKALE-TEKİRDAĞ İLLERİ DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ BİRLİĞİ
BAŞKANI NACİ KARABİBER – Onlar çok fazla maliyet yükü bindiriyor bize. Onlarda geri dönüşümlü başka bir sisteme geçilme konusunda bir çalışma yapılabilir; örneğin, sele, geri iade, depozitolu gibi onunla ilgili bir çalışma yapılabilir ve çok ciddi bir maliyetten kurtarır bizi.

RİDVAN TURAN (Mersin) – Hem de çevre kirliliğinden.

ÇANAKKALE-TEKİRDAĞ İLLERİ DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ BİRLİĞİ
BAŞKANI NACİ KARABİBER – Bu çok önemli bir konu, Sayın Barış Karadeniz Vekilimiz bu konuya hâkim. Artı Sayın Başkanım, bir de bu yatırım kredileri denetimin bize sunduğu... Hemen özetliyorum efendim.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Onu yani lojistik nakil esnasında ki su akıtması, kokusu vesaire nasıl engelleyeceksiniz onu?

ÇANAKKALE-TEKİRDAĞ İLLERİ DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ BİRLİĞİ
BAŞKANI NACİ KARABİBER – Köpük daha kötü ki efendim, köpük daha fazla çevre kirliliği yaratıyor, bir de geri dönüşümü yok, bir kez kullanılıyor.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Bilmiyorum.

ÇANAKKALE-TEKİRDAĞ İLLERİ DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ BİRLİĞİ
BAŞKANI NACİ KARABİBER – Efendim, diğeri...

(Komisyon sıralarından “Denize atıyorlar.” sesi)

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Denize atmamaları lazım onu işte. Onun geri dönüşümü de var da demek ki değerlendirmiyorlar.

RİDVAN TURAN (Mersin) – Uluslararası anlaşmalarla yasak zaten onların atılması.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Atıyorlar işte.

ÇANAKKALE-TEKİRDAĞ İLLERİ DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ BİRLİĞİ
BAŞKANI NACİ KARABİBER – Sayın Başkanım, bir de devletimizin bize sunduğu, bu sayede balıkçılığı bu seviyeye getiren yatırım kredilerimiz var. Yatırım kredilerimizde şöyle bir sıkıntımız var Sayın Başkanım: Örneğin, ben kendimden örnek vereyim. Ben yıllık 370 bin lira -çok özür dileyerek söylüyorum rakamları- kredi taksiti öderken 504 bin lira sigorta bedeli ödüyorum. Ziraat Bankası bizi birkaç tane sigorta şirketine yönlendiriyor. Krediden daha fazla sigorta ödüyorum Sayın Başkanım. Bu da çok önemli bizim balıkçılarımız için yatırım kredileri konusunda.

Şimdi, bir de son olarak Sayın Federasyon Başkanım tuttukları balıkları öpüp denize attığını söyledi; mecaz katmak istiyorum, bunu kutlamak amacıyla ben de sizi bir öperek kutlamak istiyorum bu konuyla ilgili.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Federasyon Başkanı değil ya, Adnan Kasap, Adnan Bey yapmadı mı bu işi?

AMATÖR VE SPORTİF OLTA BALIKÇILIĞI FEDERASYONU BAŞKANI MUSTAFA
SERKAN İNANÇ – Federasyon olarak biz yarışmalarda falan yapıyoruz Başkanım.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Öyle mi?

ÇANAKKALE-TEKİRDAĞ İLLERİ DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ BİRLİĞİ
BAŞKANI NACİ KARABİBER – Onlar balıkları alıp, öpüp denize saldıgını söylediler efendim. Ben de mecaz katarak ben de kendilerini öperek bunu kutlamak istiyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Peki, teşekkür ediyoruz.

Hemen hızlı hareket edeceğim. Şimdi, bundan sonra 2-3 konuşmacımız daha var ama salyangoz konusundaki arkadaşlarımız olduğu için... Göktuğ Hocam pazartesi de bizleydi, bugün de öğlenden itibaren bizi dinledi. Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesinden Göktuğ Dalgıç Hocam -Rektör Yardımcımız aynı zamanda- dinledi. Şimdi, onun dinlediklerinden ve bilgilerinden sektör olarak bir istifade edelim, ondan sonra devam edeceğiz inşallah.

Hocam, buyurun.

24.- *Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Göktuğ Dalgiç'in, balıkçılık ve su ürünleri sektörünün sorunları ve çözüm önerileri hakkında sunumu*

RECEP TAYYİP ERDOĞAN ÜNİVERSİTESİ REKTÖR YARDIMCISI PROF. DR. GÖKTUĞ DALGIÇ – Sayın Başkan, değerli hazırım; çok teşekkür ederim söz verdiğiniz için.

Evet, saat 12.00'de başlayan toplantımız -saat altı buçuk- aynı heyecanla devam ediyor, çok teşekkürler, pazartesi günü de çok verimli bir toplantıydı, yansımalarını da basında hemen gördük. Bunun da su ürünleri ve balıkçılığın en azından Türkiye gündeminde yer alması açısından son derece değerli, kıymetli olduğunu düşünüyorum ben. Ben birtakım notlar aldım artık son konuşmacılara doğru “Salyangozcular birazdan gelecek.” dediniz, onlar tabii çok daha spesifik, özel. Onların da mutlaka problemleri vardır ama yavaş yavaş kendimizi tekrar etmeye başladık yani sorunlar ortak olmaya başladı, onu anlıyoruz. Ben de birtakım notlar almıştım, birkaç kelime söylemek istiyorum ama öncesinde çok da sıcak hani polemik yaratmak da istemiyorum ama az önceki konuşmacıdan yani Türkiye'nin dünya üzerinde eğitimin en ucuz ve en az önemsenen ülkelerden biri olduğunu düşünüyorum ben. Şöyle ki: Su altında ticari bir avcılık yapmak istiyorsanız, su altında para kazanmak istiyorsanız Türkiye'de Ulaştırma Bakanlığı tarafından verilen profesyonel su altı dalgiç belgesine sahip olmanız lazım. Bu belgeyi alabilmeniz için ise mutlak suretle iki yıllık su altı teknolojisini bitirmeniz lazım. Yani asgari bir zekâ seviyesine sahip olmanız lazım ki bu işi yapabilesiniz. Çünkü su altında hayatta kalmanız lazım, hayatta kalabilmeniz için birtakım bilgiler edinmeniz lazım, bu bilgileri uyguluyor olabilmeniz lazım ama maalesef, Türkiye'de kırk günlük iki yıldız dalış belgesi, sonra da üç günlük Ulaştırma Bakanlığının vermiş olduğu bir kursla 11-12 bin lirayla bu belgeye sahip olabiliyorsunuz. Ya, bu çok ucuz bir şey; Avrupa'da falan kesinlikle olmaz da dünyanın çoğu yerinde de böyle bir şey olmaz yani mutlaka uzun süreli eğitimlerden geçmeniz lazım. Niye? Çünkü siz girip bir ortamdan bir canlıyı çıkarıyorsunuz ve yanı sıra, o ekosistemde beraber yer aldığı diğer canlılarla etkileşim hâlindeyiz. Yani hangi canlıya ne kadar zarar verdiğinizi, verirsiniz sonuçlarının ne olacağını bir eğitimle almanız lazım, öğrenmeniz lazım; bu da öyle iki günlük, üç günlük eğitimle olmaz zaten.

DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ MERKEZ BİRLİĞİ BAŞKANI NİHAT İŞİK – Altı aylık eğitimi var Hocam.

RECEP TAYYİP ERDOĞAN ÜNİVERSİTESİ REKTÖR YARDIMCISI PROF. DR. GÖKTUĞ DALGIÇ – Tamam, işte, iki yıllık eğitim veriyorlar. Neyse, ben polemik yaratmak istemiyorum, uzatmak da istemiyorum, saat altı buçuk oldu. Başkanım, size değil direkt sözüm ama genel olarak böyle.

BİREYSEL SU ÜRÜNLERİ DALGIÇLARI YARDIMLAŞMA VE DAYANIŞMA DERNEĞİ BAŞKANI KEMAL KUK – Hocam, biz geçen sene...

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Böyle bir usul yok Kemalciğim, bekle.

BİREYSEL SU ÜRÜNLERİ DALGIÇLARI YARDIMLAŞMA VE DAYANIŞMA DERNEĞİ BAŞKANI KEMAL KUK – Özür dilerim Başkanım, bir şey söyleyecektim.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Bekleyelim.

RECEP TAYYİP ERDOĞAN ÜNİVERSİTESİ REKTÖR YARDIMCISI PROF. DR. GÖKTUĞ DALGIÇ – Yani benim düşüncem o şekilde. Eğitimin çok ucuz olduğunu ve çok da önemsenmediğini görüyoruz Türkiye'de maalesef, kalite de böylelikle düşüyor gitgide. Niye? Avrupa'da şeyi göremezsiniz yani bir balıkçının çizme giyebilmesi için minimum eğitimini yaptıktan sonra mutlaka ya mesleki bir kursa gitmesi gerekiyor ya da iki yıllık eğitimini gerçekleştirmesi gerekiyor; Başka türlü çizmesini giyip, teknenin üstüne çıkıp balıkçılık yapamaz kişi. Ama babadan oğula bu mesleği devam ettirmek, tabii ki

olur. Murat Bey, size teşekkür ediyorum, güzel bir öneriydi. Niye biz sadece Fatsa'ya, Ünye'ye mecbur kalalım? Yani neden sadece oradan çıkıyor bu tayfalar? Çünkü oradaki kişiler bununla hemhâl olmuşlar “Gel, sana öğreteyim.” diyor. Ama öğretirken nicesinin şeyde kolu gidiyor veya denize düşüyor veya kafasına mapa çarpıyor, bir sürü kaza gerçekleşiyor; deneyerek, yaşayarak öğrenmiş oluyorlar. Ama sizin bu Komisyona önerdiğiniz şey de son derece değerli. Türkiye'nin çeşitli yerlerinde bu tip eğitim merkezlerinin kurulup sektöre yetişmiş personel sağlanması açısından son derece önemli buldum. Bizler de bu sektöre eğitim veren kurumlar olarak her zaman bu tip uygulamaları desteklediğimizi söylemek isterim.

Şimdi, tabii, burada en büyük zorluk Genel Müdürlüğe düşüyor çünkü kıt kaynakları yönetmesi lazım. Kıt bir kaynak var yani balıklar sonsuz değil. İşte, yarın da çekiliş yapılacakmış, ICCAT bir kota belirlemiş ülkemize ve onun dağıtımını gerçekleştirecek. Allah kolaylık versin Sayın Genel Müdür, oldukça zor bir işiniz var gerçekten yani yerinizde olmak istemezdim. Ancak şöyle bir şey: Sadece orkinos için değil, tabii orkinos uluslararası olduğu için onu yönetmesi biraz daha kolay, en azından belli kriterler koyuluyor. Bizim hamsi diye bir sorunumuz var yani Türkiye'de en fazla yakalanan balık ve bununla ilgili bir planlama yapamıyoruz senelerdir. Yani Bakanlık müşteri kurum oldu, TÜBİTAK'tan projeler çıktı, hamsi stoklarını inceledik, baktık Karadeniz'de ne kadar hamsi var, nasıl olur, nasıl biter falan ama günün sonunda, ben Rize'de yaşıyorum hamsinin memleketi, bu sene ya 2 kere hamsi yiyebildik, ya 3 kere; hiç hamsi yiyemedik yani 9 santimin üstünde hamsi bulamadık bu sene. Bu sene ben çok takip edemedim idari görevlerden ötürü ama fabrikaya giden hamsilerin çoğunun -işte, Fatsa'da arkadaşlarımız var, çalışıyorlar- asgari avlama boyunun altında olduğunu söylüyorlar, kaçak avcılık olduğunu söylüyorlar. Buraya gelmeden önce de reislerle biraz sohbet ettik, bunu sordum “Neden böyle oluyor?” diye. Bütün masraflar artmış, dökme hamsinin kilogram fiyatı da artmış 5-5,5 lira olmuş ama yetmiyor çünkü giderler 3 misline çıkmış, 4 misline çıkmış.

Şimdi, ne kadar hamsi yakalayacağımızın ve kimlerin ne kadar hamsiyi yakalaması gerektiğinin bir kere ortaya konması gerekiyor, masaya konması gerekiyor. Tabii ki avcılar ile Genel Müdürlük yani devlet arasında bu iş hallolacak ama bizler de araştırmacılar olarak buna destek verebiliriz. Bu konuda çalışmalarımız var, şeylerimiz var. Yani bir kere, öncelikle en ivedi olarak hamsiye bakmamız lazım. Ben “Hamsiye kota konsun.” diyorum ama neden konmadığını, neden konmaması gerektiğini de belki Sayın Genel Müdür sonradan açıklar. Yani o onu ben söylemiyorum, sadece balıkçılık yönetimi açısından baktığımız zaman ben onu konuşmak istiyorum. Tabii, hamsiden sonra türe özgü balık av araçlarının da standardının yapılması ve bu şekilde ruhsatlandırılması lazım. Yani şimdi, dönem başında, eylül ayında şeyde Sakarya civarında trolcüler atıyorlar şeye; barbun, yanı sıra çinekop, yanı sıra istavrit; ondan sonra şeyi geldiği zaman dönüyorlar mezgite; sonra bir daha dönüyorlar, orta suyla ilgili bir şeyler yapmaya çalışıyorlar falan. Yani bir balıkçı teknesi oradan oraya, türden türe atlayabiliyor. Ama eğer ki bir tekne hamsi avcılığı yapacaksa hamsi avcılığında kalırsa, bir tekne eğer ki barbun ve mezgıt avcılığı yapacaksa -“karışık avcılık” deniyor- bu karışık avcılıkla ilgili sahalarda avcılık yapacaksa, orada kalacaksa, tutup da lüfer avcılığına dadanmayacaksa biz bu işi yönetebiliriz; aksi takdirde, bunu yönetme şansımız yok. Yani balık türüne özgü ruhsatların ve izinlerin de verilmesi gerekiyor. Yanı sıra, bölgesel balıkçılık konusundan SÜR-KOP Başkanı da bahsetti, bunun faydalı olacağını düşünüyoruz. Bölgesel balıkçılıkla ilgili çalışmalar Bakanlık tarafından da zaman zaman kendilerine de dillendiriliyor ve planlamalar yapılıyor. Bu konuyla ilgili de üniversitelerin, araştırma kurumlarının çeşitli çalışmaları var. Sağ olsun Bakanlığımız yeni bir oluşumla birlikte bir danışma kurulu oluşturdu avcılarla ilgili. Biz her daim Bakanlığın yanındayız, üniversiteler olarak yardımcı olmaya çalışacağız.

Tabii, bir de dikkat edilmesi gereken bir husus, Türkiye'nin beceremediği bir husus, birlikleri kurduk ama üretici birlikleri kendi genel şeylerini maalesef gerçekleştiriyorlar yani piyasa düzenlemesini yapmaları lazım. 5200 sayılı Yasa'nın aslında Avrupa Birliğinde karşılığı piyasa düzenlemesiyle yüzde 100 alakalı. Ama bu da dönüyor kotaya bağlanıyor yani kota olmazsa bunun piyasa düzenlemesini de yapamıyorlar. Biz bir iki pratik yapmaya çalıştık Rize'de, maalesef yapamadık. Yani hamsi yönetim planıyla ilgili birkaç çalışmayı gerçekleştirdik ama sürdürülebilir olmadı; bunlara da dikkat edilmesi lazım.

Bir de tabii, sermaye düşmanlığı vesaire demek istemiyorum ama sektör o kadar büyüdü ki kişinin 3-4 tane hamsi av teknesi var yani gırgırı var, balık unu ve yağı fabrikası var, soğuk hava deposu var, somon yetiştirme çiftlikleri var ve bu da yetmiyor, Gürcistan'da Abhazy'a da avcılık izinleri var ve orada balık unu ve yağı fabrikaları var yani böyle devasa firma var birkaç tane. Tabii, bu denizler hepimizin, Türkiye Cumhuriyeti devleti vatandaşlarının; bunların eşit bir şekilde paylaşılabilmesi için... Bu Araştırma Komisyonunun amacı da bu aslında, bunlar üzerine gidilmesi lazım, balıkçılık yönetim planlarının buna göre çıkarılması lazım. Şu anda yetiştiricilik yapılan balıkların yemlerinin büyük bir çoğunluğu hayvansal protein ve daha çok balığa dayalı, dolayısıyla hamsiye dayalı. Ama geçen yıl ile bu yıl dökme hamsi fiyatı arasında yüzde 100 artış olmuş; 2,5 liradan 5 liraya çıkmış ama 20 lira olan somonun kilosu ihracatla birlikte 120 liraya çıkmış yani 6 kat birinde artmış, bir tanesinde sadece... Ama direktman hamsiye bağımlı olarak üretim yapılan bir sektör. Sektörümüzün böyle sorunları var. Aşılmayacak sorunlar değil, aşılabilir ama üzerine ciddiyetle gidilmesi gerekiyor.

Ben teşekkür ediyorum dinlediğiniz ve sabrınız için, saygılarımı sunuyorum.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Hocam teşekkür ediyoruz.

Peki, herkes hamsi mutfağa girsin, insanlar tüketsin, balık için yem olmasın diye söylüyor Hocam bunu. Bunun bir alternatifi var mı, yoksa kolayımıza bu geliyor da hamsiden yem yapıyoruz, kullanıyoruz ya da pahalı diye mi bunu tercih etmiyoruz? Sebebi nedir Hocam?

RECEP TAYYİP ERDOĞAN ÜNİVERSİTESİ REKTÖR YARDIMCISI PROF. DR. GÖKTUĞ DALGIÇ – Sayın Başkanım, hem balık unu ve yağı fabrikalarından elde ettiğimiz, hamsiden elde ettiğimiz protein ve yağ oranı çok daha yüksek diğer alternatiflerine göre, bitkisel protein kaynaklarına göre hem de çok daha ucuz. İşte, söylüyorum, şimdi 5,5 liraya değil de 15,5 liraya satsalar balık unu ve yağı fabrikasının işine gelmeyecek, belki o zaman alternatif arayışlarına da gidecek, belki o zaman da bizim hamsimiz sofraya gelecek. Yani şimdi, alıcısı olmasa niye 8 santimlik, 9 santimlik hamsiyi avlasın Muharrem reis? Bir sene sonra bekler, 15 santimlik hamsiyi avlar, o da sofraya gelir. Geçen sene sohbet ettik, Barış reis 350 kasa hamsi yakalamış; koskocaman gırgırı, 50 metre boyunda gırgırı var. Geri kalan bütün üretimi tamamen dökme, balık unu ve yağı fabrikasına vermiş. Yani bizim soframızda yiyebileceğimiz hamsiyi biz direktman kendimiz de yemiyoruz, Rusya'ya yolluyoruz, Uzak Doğu'ya yolluyoruz. İhracatın karşısında değilim, ihracat artsın, tabii ki su ürünleri sektörü büyüsün, yetiştiricilik sektörünü sonuna kadar destekliyoruz. Biz onlarla birlikte eğitim sistemimizi değiştirdik; mesela, biz 7+1'e geçtik su ürünleri fakülteleri olarak. Yani 7 dönem ders yapıyoruz, 1 dönem de bu tip yetiştiricilik tesislerine, işleme fabrikalarına öğrencilerimizi yolluyoruz.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Uygulamalı yapıyorsunuz.

RECEP TAYYİP ERDOĞAN ÜNİVERSİTESİ REKTÖR YARDIMCISI PROF. DR. GÖKTUĞ DALGIÇ – Evet, uygulamalı eğitime geçtik. Yani oranın, sektörün sorunlarını fakülteye getiriyorlar, fakülteden hocalarımız onlarla hemhâl oluyor, sorunlara çare bulmaya çalışıyoruz. Elbette ki biz bu

sektör için varız yani onlara personel yetiştiriyoruz ama bizim aynı zamanda bu doğal stoklarımızı da düzgün bir şekilde planlamamız gerekiyor, mutlak suretle alternatif protein kaynaklarına dönmemiz gerekiyor.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Hocam, size ayrıca teşekkür ediyoruz ama sizden bir istirhamım var. Daha önce sizinle beraber pazartesi günü birçok üniversiteden hocalarımızı, su ürünleri fakültesindeki hocalarımızı dinledik; onlardan da aynı talepte bulunacağız. Hatta dinlemediğimiz bazı üniversitelerin su ürünleri fakültesinde hocalarımız var, fırsat olursa onları da davet edip, dar çerçevede dinlemeyi düşünüyoruz. Sizlerden de sorun ve çözüm yolları üzerinde ayrıca bir katkı vermenizi istiyoruz.

Çok teşekkür ediyoruz Hocam.

Şimdi de Karadeniz Ereğli Su Ürünleri Kooperatifinden Murat Toprak Bey’e söz vereceğim.

Buyurun Murat Bey.

25.- Karadeniz Ereğli Su Ürünleri Kooperatifi Başkanı Murat Toprak'ın, Karadeniz Ereğli bölgesi balıkçılık ve su ürünleri sektörünün sorunları ve çözüm önerileri hakkında sunumu

KARADENİZ EREĞLİ SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFİ BAŞKANI MURAT TOPRAK – Başkanım, öncelikle genel sorunumuz olan trolcülükten bahsetmek istiyorum. Kuyularımız çok yakın olduğundan dolayı Zonguldak’tan Ereğli üssüne kadar trol sahamız yoktur Başkanım. Bunun üzerine yasal avlanamıyoruz, yasal avlanamadığımız için de devamlı trolcü teknelerimiz ceza yiyor. E, buna istinaden örnek yerlerimiz var, Amasra’dan Cide’ye kadar olan kısmımız 2 mil. Bizim 3 mil sahamız olmadığından devamlı yasak sahalara girmek zorunda kalıyoruz. Başkanım, bizim meralarımızda 1,5 mil suyumuz var. Bizim kanuni yönden olan suyumuz 3 mil şu an, mevcut olan 3 mil. Biz mecburiyetten yasak sahalara girmek zorunda kalıyoruz. Anlatabildim mi bilmiyorum ama...

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Mecburiyetten değil de işte, balığın peşine gidiyorsunuz.

KARADENİZ EREĞLİ SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFİ BAŞKANI MURAT TOPRAK – Başkanım balığın peşine gitmiyoruz, suyumuz yok, kuyular var, derin su, yaşam yok yani kuyuların içinde yaşam yok. Ama bize orada “3 milde çalışabilirsin.” demişler ama 3 mil sahamız yok.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Hım, Turgay Bey nedir bu?

KARADENİZ EREĞLİ SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFİ BAŞKANI MURAT TOPRAK – Anlatabildim mi bilmiyorum ama.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Başka konu ilave edecek misiniz siz? Murat Bey, bu mu tek anlatacağımız konu?

KARADENİZ EREĞLİ SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFİ BAŞKANI MURAT TOPRAK – Platform sahalarımız var, ayrıyeten dökü sahalarımız var.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Bunları söyleyin de ona bir cevap iliştiririz.

KARADENİZ EREĞLİ SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFİ BAŞKANI MURAT TOPRAK – Zonguldak Ereğlisi’nde çalışma sahamız kesinlikle kalmadı, dökü alanlarında doğal gaz platformu var. O alanlarda Ereğli balıkçısı şu an bitmiş durumda.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Hım, orada özel bir durum var zaten.

KARADENİZ EREĞLİ SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFİ BAŞKANI MURAT TOPRAK – Çok özel bir durum var.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Çok özel bir durum var.

Turgay Hocam bu Ereğli’de -biliyorsun- Filyos, platformlar, doğal gaz hatları vesaire kuruldu; tabii, ülkemizin bu gurur kaynağı, çok önemli bir şey ama işte az önce bütün arkadaşların söyledikleri yaşamlarını devam ettirecekleri... Bu alanlarda yatırım yapmışlar, kendi avlak alanları olduğu için yatırım yapmışlar ama bugün bu alanlar ellerinden gitmiş, bir şekilde alanları daralmış, avlama yapamıyorlar. Bunlarla ilgili yeni bir planlama yapılabilir mi, yapıyor musunuz? Durumumuz nedir burada? Eğer bununla ilgili bilgimiz, şu anda çalışmamız yoksa daha sonra da...

TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI BALIKÇILIK VE SU ÜRÜNLERİ GENEL MÜDÜR VEKİLİ TURGAY TÜRKYILMAZ – Söyleyebilirim.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Evet, buyurun.

TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI BALIKÇILIK VE SU ÜRÜNLERİ GENEL MÜDÜR VEKİLİ TURGAY TÜRKYILMAZ – Mevcut olan durumu şöyle söyleyebilirim: Sayın Başkanım, aslında, belki başta bunu söylemek gerekirdi veyahut da başta da benim bu kuralları, düzenlemeleri nasıl getirdiğimize dair siz hazırunu da bilgilendirmemiz gerekirdi. İftardan sonra kısa bir sunum şeklinde onu yapabilirim belki ama...

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Şimdi milletvekili arkadaşlarımız konuşma yapmadılar, hepsi iftardan sonra yapacaklar.

TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI BALIKÇILIK VE SU ÜRÜNLERİ GENEL MÜDÜR VEKİLİ TURGAY TÜRKYILMAZ – Öncesinde ben bu kararları nasıl alıyoruz ve daha ne kurallar uyguluyoruz ve nasıl uyguluyoruz...

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Siz ondan önce... Öyle mi? İftardan sonra devam edecek miyiz? Kamil Bey, Rıdvan Hocam.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Ederiz...

RİDVAN TURAN (Mersin) – Biz konuşsak ne olur?

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Ben takdiri size bırakıyorum.

RİDVAN TURAN (Mersin) – Kimsenin önüne geçmiş olmayacak mıyız?

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Ben takdiri size bırakıyorum, iftardan önce milletvekili arkadaşları konuşturmamak, öyle uygun görüldü -o sorulara yazılı cevap verecek- eğer milletvekili arkadaşlar konuşmak istemiyorlarsa iftara kadar biz toparlayıp kapatalım ama konuşmak istiyorsanız takdiri size bırakıyorum, iftardan sonra buradayız. Ne diyorsunuz?

MUHAMMET BALTA (Trabzon) – Sağ ol Başkanım, takdir sizindir Başkanım.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Takdir benimse iftardan sonra kapatıyorum.

MUHAMMET BALTA (Trabzon) – Tamam Başkanım.

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – Şöyle bir şey yapalım mı Başkanım? Arkadaşların konuşmadığı, dile getirmediği...

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Devam ediyorum ben gene, işte, hâlâ, ben bitirmedim, iftara kadar onun için zorlayacağım şansımı.

Evet Turgay Bey.

TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI BALIKÇILIK VE SU ÜRÜNLERİ GENEL MÜDÜR VEKİLİ TURGAY TÜRKYILMAZ – Madem zaman kısıtımız var, ben de çok uzatmayacağım o zaman, çok kısaca...

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Dinleyeceğim 2-3 kişi daha var.

TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI BALIKÇILIK VE SU ÜRÜNLERİ GENEL MÜDÜR VEKİLİ TURGAY TÜRKYILMAZ – Tamam şöyle, ben hemen kısaca şunu yapacağım: Balıkçılık yönetiminde en zorlandığımız alanlardan bir tanesi trol avcılığını yönetmek yani bunu kabul etmemiz gerekir Sayın Başkanım çünkü kullanılan av aracı itibarıyla zemini tarayan bir balıkçılık şeklidir ancak gerekli midir? Evet gereklidir. Eğer trol olmazsa çok severek tükettiğimiz dip balıklarının soframıza gelmesi mümkün değil. Dolayısıyla bir trol karşıtlığının, düşmanlığının olması da çok doğru bir yaklaşım değil, kamuoyunda da çok yanlış anlaşılan bir durum. Bu durumu açıklamak gerekir ancak şunu da belirtmek gerekir ki trollerin de amacına uygun olarak kullanılması gerekir. Şimdi, belirtilen av sahaları, 3 mil olan av sahası bilimsel çalışmalar sonucunda ortaya konulmuş bir durum, Karadeniz'deki bu durum. Şimdi, birkaç tane alandan bahsetti, siz de bahsettiniz Sayın Başkanım yani dökü alanlarından bahsetti, bizim gündemimizde olmadı, o dökü alanının neresi olduğuna bakalım. Bu tür konuların hepsi için bir bilimsel danışma kurulu oluşturduk Bakanlıkta, bunu gündeme alırız. Bir daha bana söz düşer düşmez çok bilmiyorum zaman kısıtı nedeniyle ama burada gündeme gelecek olan konular eğer hakikaten ilave bir araştırma gerektiriyorsa, yeni bir inceleme gerektiriyorsa bunun altyapısı da var, Bakanlıkta bir kurul da oluşturduk. Bu kurul ilk toplantısını da deprem günü yaptı zaten, yarıda kesmek durumunda kaldık ama yine belirleyeceğimiz gündemlerle toplanacak olan bir kurul. Burada tüm balıkçıları temsil eden bilim insanları var. Yani o kurul içerisinde Bakanlık olarak biz de söz sahibi değiliz yani bilimsel olarak gelecekler bize bir tavsiye verecekler, biz o tavsiyeyi yerine getirmekle mükellef olacağız. Murat Başkan'ın söylediği konuyu da gündeme alırız, kendisiyle ben arada da konuşayım, nereyi söylediğini ben anlayamadım, arkadaşlar da... Neyse sonra konuşalım...

KARADENİZ EREĞLİ SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFİ BAŞKANI MURAT TOPRAK – Zonguldak Ereğli.

TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI BALIKÇILIK VE SU ÜRÜNLERİ GENEL MÜDÜR VEKİLİ TURGAY TÜRKYILMAZ – Ereğli bölgesini söylemiş. Sonra kendisine izah ederiz.

Sayın Başkanım, bir de söz almışken şunu söylememe lütfen müsaade edin: Hakikaten bu balıkçı arkadaşlarımıza çok teşekkür etmemiz gerekiyor, zaten soframıza balık getiriyorlar, zor ve meşakkatli bir çalışma sonrasında geliyor. Bunun için zaten müteşekkirimiz ama ben depremden sonraki 3'üncü gündend itibaren bölgedeydim yani on beş gün de bölgede kaldık. Bu bölgede kaldığımız süre içerisinde özellikle depremedelere yardım edebilmek için cansiparane çalışma içerisinde olduklarını gördüm, bunu birebir yaşadım. Özellikle Karataş bölgesindeki balıkçılarımızın o bölgede kara yolunda zorluk varken, diğer ulaşım yollarında zorluk varken gemileriyle -kendi emekleriyle, çoluk çocuklarının emekleriyle- o bölgeye yardımları taşımalarına birebir şahitlik yapmış bir insan olarak söylüyorum, çok da gurur duyduğum bir çalışmaydı.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Hepsine teşekkür ediyoruz.

TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI BALIKÇILIK VE SU ÜRÜNLERİ GENEL MÜDÜR VEKİLİ TURGAY TÜRKYILMAZ – Dolayısıyla o sıra içerisinde bu arkadaşlarımız, bu balıkçı kardeşlerimiz ava çıkmadılar yani depremden dolayı bir iş kayıpları var, bunu kabul etmek gerekir.

Diğer taraftan da Hatay bölgesindeki balıkçılarımızın hepsi kendisi zaten depremede. Yani o bölgede de yaşanan bir sıkıntıyla ilgili siz biraz önce söylediniz Sayın Başkanım, çok teşekkür ederiz. Bizim de bu konuyla ilgili bir önerimiz vardı, buna güç vereceksiniz, güç verirsiniz. Bir destek modeli üzerinde bize destek verirseniz, müteşekkirci kalırız size de.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Ben teşekkür ediyorum.

Evet, bu balık... Mücadele ediliyor, tutuluyor vesaire ama bu nereden, nasıl bize geliyor? Sofralarımıza nasıl geliyor? Bununla ilgili aramızda balık komisyoncusu arkadaşımız Abdullah Sarbay var. Nerede kendisi?

KARADENİZ EREĞLİ DENİZ SALYANGOZU AVCILAR DERNEĞİ TEMSİLCİSİ YUSUF BAYKAN – Kendisi gelemedi Başkanım.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Kim geldi?

KARADENİZ EREĞLİ DENİZ SALYANGOZU AVCILAR DERNEĞİ TEMSİLCİSİ YUSUF BAYKAN – Hastaydı.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Canı sağ olsun, biz onu da unutmamışız yani söz veriyoruz kendisine.

Evet, şimdi hemen söz -sabahtan beri bizimle birlikte dinliyor, söyleyeceğiniz sözünüz varsa-size vereceğim. Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Deniz Hukuku Ana Bilim Dalı Doktor Öğretim Üyesi Kübra Vartürk Hanımefendiye sözü vereceğim.

Buyurun.

26.- Dr. Kübra Vartürk'ün, *deniz hukuku açısından balıkçılık ve su ürünleri sektörü hakkında sunumu*

DR. KÜBRA VARTÜRK – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sayın vekillerim, değerli hazırım; hepinizi saygıyla selamlıyorum. Benim söyleyeceklerim çok kısa aslında. Ben, tabii, balıkçı değilim hukukçu olarak bulunuyorum burada. Hepimiz “denizlerimiz” diyoruz, “mavi vatan” diyoruz ama bizim denizlerimizin hukuki altyapısı yok. Denizlerimizi tanımlayan, deniz alanlarımız üzerindeki hak ve yetkilerimizin ne olduğunu belirleyen bir hukuki altyapımız yok, bir kanunumuz yok. Biraz önce, sabahki oturumda konusu geçti. “Açık denizlere gidemiyoruz, yasak var.” Aslında yok öyle bir şey. Deniz alanlarımızı belirleyen bir uluslararası sözleşmemiz var, 1982 tarihli Birleşmiş Milletler Deniz Hukuku Sözleşmesi. Bu “denizlerimizin anayasası” diye geçer ama Türkiye, buna taraf değil. Bu sözleşme bütün deniz alanlarını tanımlar; iç sular, kara suları, münhasır ekonomik bölge, bitişik bölge, kıta sahanlığı, açık denizler. Türkiye, bu sözleşmeye taraf olmadığı için bir hukuki zemin eksikliğimiz var. Bu hukuki zemin eksikliğini... Dışişleri Bakanlığı koordinasyonunda Türk Deniz Egemenlik ve Yetki Alanları Kanunu Tasarısı hazırlandı, on yıldır Meclisin gündemine gelemedi. Eğer gelseydi, kabul edilseydi bu tartışmaların çoğuna gerek kalmayacaktı belki de. Şu an bu tasarı üzerinde bütün kurumlarımız hemfikir, bütün kurumlardan görüş alındı, hepsi de hemfikir ama bir türlü Meclisin gündemine gelip konuşulamadı. Ben bunun da araştırılmasını, gündeme gelmesini istiyorum açıkçası. İşte, o zaman açık denizlerimiz nedir, bizim yetkilerimiz nedir? O zaman bu noktada bir tartışmanın kapanacağını düşünüyorum.

Bir diğer konu Sayın Başkanım: Orkinostan bahsedildi, kota dağılımından bahsedildi. Genel Müdürlüğümüz sayesinde ben Türk delegasyonunda yer aldım, Uluslararası Atlantik Ton Balıklarının Koruma Komisyonu var, “ICCAT” dediğimiz komisyon. Bütün kota dağılımına karar veren kurum bu ülkeler arasındaki ve bizim Genel Müdürlüğümüzün çabasıyla çok kısa bir süre içinde bütün ülkeler arasında yüzde 3 olan kotamız yüzde 7,5’a kadar çıktı. Bu ne demek? Türkiye ilk 5’e girdi demek. 2 bin ton kotasının üstünde olan nadir ülkelerden biriyiz biz şu an. Dolayısıyla güzel yapılan şeylere de değinmek lazım ama diğer dağılım konusu benim uzmanlık alanım değil açıkçası.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Burada ne getiriyor bize bu iş? Uluslararası da kota aldığımız zaman biz de üreticimize bu kotayı o kadar fazla dağıtıyoruz.

DR. KÜBRA VARTÜRK – Aynen öyle.

Ya, bunun yüzde 3'ten yüzde 7,5'a çıkması demek muazzam bir başarı demek açıkçası. Bunun da giderek artacağını öngörüyoruz, öyle söyleyeyim.

Bir diğer husus: Görev tanımlarından bahsedildi. Şimdi, çok dağınık yapıda düzenleniyor ve çok eski bir kanunumuz var bizim; Deniz İş Kanunu, Gemi Adamları Yönetmeliği ama balıkçı bunların hiçbirinde neredeyse tam yer almıyor diyeyim.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Yer almıyor.

DR. KÜBRA VARTÜRK – Şimdi, yeni bir şey de kabul edildi, 2006 tarihli Denizcilik Çalışma Sözleşmesi var ve bizim Deniz İş Kanunu'muzun buna göre güncellenmesi gerekiyor. Görev tanımları yine bunların içinde yer alabilir ya da ayrı bir meslek kanunu da çıkarılabilir, belki bu da tartışılabilir.

Yani benim notlarım, söyleyeceklerim bu kadar Sayın Vekilim.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Çok teşekkür ediyoruz.

DR. KÜBRA VARTÜRK – Ben teşekkür ederim.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Herhâlde bilmediğimiz birçok konuyu bizlere Kübra Hanım ilettiler. Teşekkür ediyoruz.

Evet, 2 konuşmacımız kaldı. Karadeniz Ereğli Deniz Salyangozu Avcıları.

KARADENİZ EREĞLİ DENİZ SALYANGOZU AVCILAR DERNEĞİ TEMSİLCİSİ YUSUF BAYKAN – Almayacağım konuşma, Serbülent arkadaşşıma devredeceğim.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Yusuf Baykan, Serbülent'e mi devrediyorsun?

KARADENİZ EREĞLİ DENİZ SALYANGOZU AVCILAR DERNEĞİ TEMSİLCİSİ YUSUF BAYKAN – Aynen öyle.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Serbülent Bey, buyurun.

27.- Deniz ve Su Ürünleri Kooperatifleri Üst Birlik Temsilcisi Serbülent Öksüz'ün, deniz salyangozu avcıları ile diğer su ürünleri avcılarının sorunları ve çözüm önerileri hakkında sunumu

DENİZ VE SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFLERİ ÜST BİRLİK TEMSİLCİSİ SERBÜLENT ÖKSÜZ – Dereköy Su Ürünleri Kooperatifi Üst Birlik Temsilcisi olarak katılım sağladım, dört sene de Karadeniz Deniz Salyangoz Avcılığı Derneği Başkanlığı yaptım.

Üyelerimizin birçok sorunu var hem salyangozcuların hem balıkçıların; bunları dile getirmek için söz aldım. Ortasu avcılığı yapan yaklaşık 120 üyemiz var, 120 kayık sahibi var Dereköy'de ve 18 metre derinlikte çalışmak istiyorlar aynı gırgırlar gibi. Trol olarak yaklaşık 80 kayığımız var, bunlar da yılbaşına kadar 2 mil, yılbaşından sonra 3 mil olmak üzere çalışmak istiyorlar, ayrıyeten ağ göz açıklığının İstanbul Üniversitesinin açıkladığı gibi 18 milim olarak kalıcı kalmasını istiyorlar.

Deniz salyangozu avcılarımıza gelirse, bunların sorunu çok farklı. Balıkçılıktan çıkmak istiyorlar çünkü bunlar balıkçı değil. 650 kayık bu işi yapıyor. Genel Müdürlüğümüz de iyi bilir bu konuyu, altı senedir sürekli gündemde tutuyoruz. Rusya ve Romanya'da, ayrıyeten Bulgaristan'da on iki ay yapılan bir avcılık var algarna avcılığı. Biz kendi ülkemizde beş ay istiyoruz, en verimli dönemini istiyoruz. Balıkçılıkla başlayıp balıkçılıkla biten bir sezon değil, deniz salyangozunun en verimli olduğu dönemi istiyoruz, yüzde 100 ihracat ürünü ve ayrıyeten istilacı bir tür, hocalarımız da iyi bilir bunu. Bize verilen sürede, mesela ocak ile 15 Nisan arasında kesinlikle deniz salyangozu avcılığı çok zor, yapılamaz, soğukta olmuyor. Bizim talebimiz kabuklu tebliğin yani kara midye olsun, cik cik midyesi olsun, balıktan ayrılmasını talep ediyoruz deniz salyangozu avcılığının ve bunlarla ilgili sekiz aylık süre değil de beş aylık verimli dönem avcılığı istiyoruz. Yurt dışında devasa ağlarla çalışılıyor salyangoz

avcılığında, bizim ağlarımız 50 kilo yani bir balıkçı rahat rahat kayığa indirip bindirebilir ama 600-700 kilo Romanya şu anda algarna çalışıyor ve ihracatta 50 kayıkla bizi geçmiş durumdalar. “Algarna” dediğimiz zaman herkes kötü gözle bakıyor ama geçen sene yaklaşık 4 tıra yakın hayalet ağ, çöp denizden karaya çıkardık. Bu evsel atıklar olsun, kaybolan ağlar olsun...

“Deniz salyangozu avcılığı” deyince başka bir gözle daha bakıldığı durumu da var “Acaba dibe zarar mı veriyor?” diye. Yaklaşık 8 üniversiteye araştırma yaptırдық, daha doğrusu Genel Müdürlüğümüz yaptırdı Trabzon Araştırmayla birlikte ve bizimle birlikte denize çıktılar, kendileri ayrı araştırma gemileriyle çıktılar. Bu bahsedilen konuların yüzde 2’sinin doğru olduğu ortaya çıktı yani “Yüzde 40” deniyordu yüzde 2’si doğru çıktı.

Deniz Salyangozu Avcıları Derneğinin bize ilettiği dilekçede... İnanın -dört sene de ben yaptım Başkanlığı- çok sorunları var, inşallah çözüm bulunur bunlarla ilgili. Ayrıca, bu tebliğ görüşmeleri için -burada şimdi, az önce mesela Başkanım söyledi misina ağla ilgili- rica ediyorum masabaşında -inanın çok zor bir durum sahada olanlar için- karar almamalıyım. Sahadaki insanlara ben birebir şahidim; çocuk gibi sevenen yaşlı amcaları gördüm, hıçkırıkla ağlayan dayılarımız oldu yani misina ağının açılması demek Türkiye’nin Avrupa Birliğine katılması demek. Yani dünyada bir tek ülkemizde yasak istemek... Mesela deniz salyangozunda da var, misina ağında da var, dünyada olmayan yasaklar bizde var. Denizi en çok koruyan biziz. Mesela Rusya’dan tebliğ istedik, Atf Başkanım iyi bilir, Samsun’da biz çok uğraşyoruz bu işlerle. Konsolosluktan yeminli tercüman çevirmeleriyle birlikte bize geldi. Biz de Genel Müdürlüğümüze verdik. Balık boylarında biz inanın 2 santim öndeyiz, hangi balık aklınıza gelirse.

Ayrıca deniz salyangozu avcılığında onlar hibe veriyor. Biz de Genel Müdürümüze söyledik, Bakanlığımıza söyledik. Sağ olsunlar kayıklarımıza hibe vermeye başladılar dört yıldır, beş yıldır. Yani biz de bir atılım sağlıyoruz ama lütfen masabaşında işte “Misina ağı yasak olsun.” ne bileyim “Şu yasak olsun, bu yasak olsun...” İnanın, burada aldığımız kararlar sahaya çok kötü yansıyor. Vatandaş daha tutarsız cezalarla işte çalışma şartlarıyla, deniz şartlarıyla uğraşırken bir de bunlarla uğraşmasın. Bir yasak çıktığı zaman işte biz göz önünde bulunduralım. Dernek kurduk. Altı senedir bazı yasakları kaldırmaya çalışıyoruz. Geceleri sabahlara kadar uyumadığımız oluyor ama kaldıramıyoruz. Vekillerimiz de bizimle birlikte geldi, kendileri de bilir. Yani burada aldığımız kararlar sahada geri dönüşü olmayan kararlar. Misina ağı mesela on iki sene önce kapandı. Bütün dünyada serbest, herkes kullanabiliyor bizde yasaktı. Allah’ a şükür onu da Genel Müdürlüğümüz artık bilimsel olarak kabul etti ve şu anda balıkçı ekonomik olarak para kazanıyor. Denizde “misina ağı” dediğiniz zaman balıkçının bayram yaptığı bir konudur. İnşallah bu bütün balıkçıya da yansır, mesela deniz salyangozlarına da yansır; çift algarnayı alırlar, ne bileyim, yaz döneminden kırk beş gün alırlar, kıştan beş ay verirler. İnşallah... Yani bu tip düzenlemeleri istiyoruz.

Çok teşekkür ederim bu fırsatı verdiğiniz için.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – “Toparlayalım.” derken siz bitirdiniz.

Biz teşekkür ediyoruz Serbülent Öksüz Bey. Deniz ve Su Ürünleri Kooperatifleri Üst Birlik Temsilcimize teşekkür ediyoruz.

Aramızda İstanbul Üniversitesinden Profesör Doktor Meriç Albay Hocamız var.

Bir de son, hocamızı dinleyelim.

Buyurun Hocam.

28.- Prof. Dr. Meriç Albay’ın, fakültelerdeki su ürünleri mühendislikleri ve balıkçılıkla ilgili diğer bölümler ile bu alanda yapılması gerekenler hakkında sunumu

PROF. DR. MERİÇ ALBAY – Çok teşekkür ederim.

Sayın Başkan, değerli vekiller, değerli katılımcılar; şimdi, ben fakültenin ilk mezunuyum. Su ürünleri fakültesiydik o zaman. Şimdi su bilimleri fakültesi olduk. Kendi fakültemde de sekiz yıl dekanlık yaptım. Dolayısıyla fakülteyi de sektörü de iyi bilen bir akademisyenim. Böyle söyleyeyim, kendi kendimizi övdük ama kusura bakmayın lütfen.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Hoş geldiniz Hocam, tekrar.

PROF. DR. MERİÇ ALBAY – Sağ olun.

Şimdi, bu fakülteler neden kuruldu? Kuranlardan birisi bizim fakültenin eski Dekanıydı, İsmet Baran. Mevcut su kaynaklarını değerlendirmek, ekonomiye kazandırmak, katma değerli ürünleri, biraz daha zengin olanları ülke ekonomisine kazandırmak. Bunları yaptık mı? Kısmen yaptık. İnsan kaynağını kullandık mı? Kullanmadık. Örneğin bir şey yapmak istiyorum insan kaynağını nasıl kullanmıyoruz? Benim çok hassas olduğum bir konu var Sayın Başkanım. Bir tanesi hastalık konusu, balık sağlığı konusu. Size okumak isterim, lütfen, beş dakikamı aşmayacağım, söz veriyorum. Verdiğimiz derslere bakın lütfen. Balık hastalıkları teşhis ve tedavi, akvaryum balıkları hastalıkları, su omurgasızları hastalıkları, patoloji, su ürünlerindeki farmakoloji, genel parazitoloji, genel mikrobiyoloji, su ürünlerinde besin mikrobiyolojisi, balık anatomisi ve fizyolojisi, histoloji, embriyoloji. Benim evlatlarımdan hiçbirinin yetkisi yok şu anda imza konusunda. Biz bu dersleri neden veriyoruz Sayın Vekilim? Bu, bizim çocuklar tedavi ediyorlar, bizim çocuklar balığın her türlü sıkıntısını gideriyorlar. Şimdi, İzmir’de büyük akvaryumlar var biliyorsunuz, tematik akvaryumlar. Diyor ki benim mezunum: “Hocam, köpek balığıyla ben yüzüyorum, aşısını ben yapıyorum, suyunu ben değiştiriyorum ama -mesleğin adını vermeyelim- gelmeyen meslek grubunun duvarda diploması var. 2 kat benden fazla maaş alıyor.” diyor.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Pazartesi günü çok konu oldu.

PROF. DR. MERİÇ ALBAY – Bu, gerçekten kabul edilebilir bir şey değil. Vicdanen de gerçekten kabul etmiyoruz.

Yani, peki, dünya bunu nasıl çözmüş? Norveç, 5 milyon nüfuslu bir Norveç ama bizden 3 kat, 4 kat fazla balık üretiyor. Nasıl şey yapmışlar? “Aquatic medicine biologist” diye bir bölüm açmışlar Sayın Vekilim, Sayın Başkanım -1985’te bunu açmışlar- onlara diyorlar ki: “Biz ülkemizde veterinerle bu işi çözemeyiz.” İsim verdim ama kusura bakmayın. Demek yeni bir meslek grubuna bu yetkiyi vermek durumundayız ve vermişler.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Az önce ismi biz anlamadık zaten. Bu başka bir sektör.

PROF. DR. MERİÇ ALBAY – Yani biyologlara sağlık grubunu vermişler yani yanlış anlaşılmasın, biyologlara vermişler. Türkiye’de de bu işi görsün diye su ürünleri fakülteleri açılmış ve bu dersleri bir daha okumama gerek yok, 11 tane ders var. Hiçbir fakültede böyle dersler yok. Ve ne yapmışız? Bu çocuklara hâlâ bu yetkiyi vermiyoruz, ısrarla vermiyoruz. Biraz mesleki taassup yapıyoruz maalesef.

Şu anda Sayın Vekilim, zabitanın bile pazarda gıda denetim yetkisi var. Şimdi, ben belediyelere gidiyorum, diyorum ki: Lütfen, su ürünleri mühendisleri alın. “Hocam ne yaptıracağız? Hani ne yaptıralım? Biz zabıtaya zaten o işi yaptırıyoruz.” diyorlar. Zabıta bir balığı denetleyebilir mi Allah aşkına? Ben su ürünleri mühendisiyim, ilk mezunum, ben şu anda balıktan o kadar anlamam çünkü o iş şey yapar çünkü yıllar geçti, biraz bilgiler eskidi.

Şimdi biz buna “Ya bir yol açacaksın ya bir yol bulacaksın.” diye tarihte komutanın bir sözü var. Ben fakülteme ihanet ettim, fakültenin ismini değiştirdim “su bilimleri fakültesi” yaptım. İlk mezunlar da Çevre Bakanlığında işe başladı, 25 kişi, sonra İBB açtı oraya. Şimdi, Sayın Genel Müdürlük de burada, bu defa da asıl ev sahibi Bakanlıktan, Tarım Bakanlığından cezalandırılıyor.

Kadrolar açılıyor, su bilimleri mühendisliği kadrosu verilmiyor. Yani biz günah mı işledik? Şu anda bize en yakın su ürünleri fakültesine 135 bin tane başarı sırası önüne geçtik yani başarı sırasında öne geçtik şu anda bizi kazanmaları için arayışta bu kadar aştık. Fen lisesinden öğrenciler gelmeye başladı; 50 kişinin 4'ü fen lisesinden. Büyük bir başarı sağladık. Su ürünleri mühendisleri kardeşimizdir, çok emekleri var çocukların bu sektörün kurulmasında. Fakat su bilimleri mühendislerinin de dışlanmasını kabul edemiyoruz Sayın Vekilim, Sayın Başkanım; yani bu gerçekten kabul edilebilir bir şey değil. 2 defa kadro ilanına çıkıldı ikisinde de görülmedi. 3 tane yönetmelik çıkarıldı. Mahkemeden kazandık, tekrar iptal ettiler tekrar aynı hatayı yaptılar. Artık lütfen mağduriyet yaratmasınlar yani biz günah mı işledik Allah aşkına? Yani ben İstanbul'da 600 tane liseye gittim, dekanlığım bitti hâlâ gidip fakültemi tanıtmaya devam ediyorum, gözümün yüzde 70'ini kaybettim fakültem için ama karşımızda bir Genel Müdürlük var, bizi görmezden geliyor. Yani biz günah mı işledik? Yani böyle bir şey olabilir mi? Gerçekten şikâyet ediyorum yani samimiyetimle söylüyorum, şikâyet ediyorum; bu, olacak şey değil.

Özetle, bakın, 20 milyonluk Hollanda 3,2 milyarlık katma değer yaratmış Sayın Vekilim. Biz hâlâ 2 milyara yetişemedik ve kendimizi başarılı sayıyoruz. Özetle biz yetişmiş insan kaynağının, su ürünleri mühendislerinin, balıkçılık teknolojisi mühendislerinin imza yetkilerini lütfen verelim su ürünleri dâhil ve bu ülkenin şu anda atlayacağı, gideceği çok yol var, başarılı çok gençlerimiz var. Ben hepsinden gerçekten çok ümitliyim. Su ürünlerinde su ürünleri ve balıkçılık teknolojisine gerçekten hazır bu çocuklar.

Şunu da söylemiş olayım ve bitireyim. Çok uzattım, özür diliyorum.

Örneğin şu anda taban puan kaldırıldı Sayın Başkanım, Allah aşkına 3 tane matematik yapmayandan mühendis olabilir mi? Soruyorum size, akademisyen kökenli vekiller de vardır herhâlde. Şu anda su ürünleri fakülteleri kendilerini başarılı saymaya başladılar. Dolayısıyla ben puan barajının gelmesinden yanayım. Gerçekten olmaz yani havuzdaki su ürününün hacmini dahi hesaplayamaz. 2 matematik yapmayandan mühendis olabilir mi? Kendimi dâhil ediyorum bakın, böyle şey olmaz. Gerçekten fakülteleri değersizleştirir bu. Bunu da söylemiş olayım.

Çok teşekkür ediyorum. Sağ olun.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Hocam, biz teşekkür ediyoruz.

Son final nasıldı arkadaşlar?

V.- MECLİS ARAŞTIRMASI KOMİSYONLARI

A) GÖRÜŞMELER

1.- Balıkçılık ve su ürünleri sektörleri temsilcileri ile akademisyenlerin yaptıkları sunumlara ilişkin görüşme

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Murat Bey'e bir daha söz vereyim.

Murat Bey, buyurun.

DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ MERKEZ BİRLİĞİ BAŞKAN YARDIMCISI MURAT KUL – Benim anlamadığım konu, bilgilenme amacıyla soruyorum. Yasak bölgeler gırgıra, ufak balıkçıya serbest olan bölgeler, yasak bölgeler gırgıra serbest.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Meseleye geri mi döndük Murat Bey?

DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ MERKEZ BİRLİĞİ BAŞKAN YARDIMCISI MURAT KUL – Ben Bilgilenme amaçlı ama çok doluyum da, konuşamıyorum kusura bakmayın.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Buyurun, eksik kalsın, bu kadar geldik.

DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ MERKEZ BİRLİĞİ BAŞKAN YARDIMCISI MURAT KUL – Gırgıra serbest, ufak balıkçıya serbest yasak bölgelerimiz. Trole, orta suya niye yasak? Ben onu sadece bilgilendirme amaçlı soruyorum.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Siz ne kadar zamandır burada görevdesiniz, bu görevdesiniz?

DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ MERKEZ BİRLİĞİ BAŞKAN YARDIMCISI MURAT KUL – Bu sene başladım.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Yeni mi başladın?

DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ MERKEZ BİRLİĞİ BAŞKAN YARDIMCISI MURAT KUL – Evet bu sene.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Bilgi eksikliği ondan olmasın?

DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ MERKEZ BİRLİĞİ BAŞKAN YARDIMCISI MURAT KUL – Geçmiş dönemlerde yaptım. Geçmiş dönemde altı sene kooperatif başkanlığı yaptım.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Turgay Bey, Murat Bey’in son söylediğine vereceğimiz bir cevap var mı?

Toparlayacağım, beş dakika içerisinde salonu terk edeceğiz inşallah.

Buyurun Rıdvan Bey.

RİDVAN TURAN (Mersin) – Sadece şunu söylemek istiyorum arkadaşlar, yani gelmenizden çok mutlu olduk. Burada her şey konuşuldu hemen hemen, bütün paydaşlar konuşular. Balıkçılığın ve su ürünlerinin bir tarafı olan balıklar ve su ürünleri konuşmadı. Onlar adına birkaç şey söylemek istiyorum hepimize, kendimi de içine dâhil ederek. Yani arkadaşlar, bu kadar kirlilikle ve bu kadar vahşi avlanma usulüyle bu denizlerin dayanması mümkün değil. Bunu hepimiz görüyoruz. Hamsiye hasret kaldık. Allah aşkına, çoğunuz Karadenizlisiniz, hamsi giderse Karadeniz kültüründen geriye ne kalır? Mısır ekmeği mi kalır tek başına?

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Kara lahana kalır.

RİDVAN TURAN (Mersin) – Bir kara lahana kalır işte. Yani ben herkesin para kazanma motivasyonuna saygı duyuyorum, hepimizin çoluğu çocuğu var. Fakat dünyadaki bu yaklaşımla da memleketimizdeki bu yaklaşımla da bu meseleler giderek artıyor. Mesela bir arkadaşımız dedi ki: “Koruma bölgeleri. Koruma bölgeleri aslında sorun yaratıyor.” dedi. Şimdi mesela Ross Denizi diye bir yer var Güney Denizi’nde, Yeni Kaledonya var. Bunların her biri 1,5 milyon kilometrekarelik koruma bölgeleri dünyada ve büyük balık popülasyonunun yüzde 80’inden fazlası kaybolmuşken yani Türkiye yüz ölçümününün 2 katından fazla koruma bölgeleri sayesinde iyi kötü okyanuslarda büyük balık popülasyonu artmaya başladı. “Koruma bölgeleri balık popülasyonunu azaltır ve orada fırsatçı türlerin, istilacı türlerin çoğalmasına sebep olur.” demeyelim lütfen. Çünkü o fırsatçı türlerin de avcılarını biz yok ediyoruz. Biz yok ettiğimiz için zannediyoruz ki biz oraya trol çektiğimizde trole dolacak olan aslan balığı, balon balığı meseleyi çözecek zannediyoruz, tam tersine posidonia çayırılarını yok etmek suretiyle başka ve şu anda hesaplamamızın gerçekten zor olduğu ekolojik problemler yaratıyoruz. Bırakalım, balon balığı ve aslan balığıyla caretta ilgilensin, orfoz ilgilensin; çok da güzel ilgilenir hem kendi nüfusu artar hem onları baskılar. Yani bence biraz böyle doğayı kendi hâline bırakacak yeni bir balıkçılık politikasına ihtiyacımız var.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Balıkların hukukunu koruma adına söylüyorsunuz.

RİDVAN TURAN (Mersin) – Balıklar ve bütün deniz canlıları adına söylüyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Ben teşekkür ediyorum Rıdvan Hocama.

Muharrem Bey, buyurun.

RİZE DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ MERKEZ BİRLİĞİ BAŞKANI MUHARREM HAMZA – Başkanım, bizim atadan kalma şu anda yasak olan bu yasağı da bize derinlik mevzusu karşımıza çıkardı. Eskiden dedelerimiz kahveden toplardı çocukları böyle “Gelin bakayım benimle beraber, çikalım bir...” Alamana voli ağı vardı böyle zargana ve kefal avlamak için. Şu anda 1980’den itibaren Karadeniz’de bu yok. Biz bunu geliştirmek istiyoruz, ufak kayıklarla, ufak avcı kayıklarla beraber. Büyük gırgır teşkilatı değil, bu tamamen elle yapılan bir iş yani. Bakın, zargana balığını yiyemiyoruz, denizlerimizde oldukça bol var, kefal balığını yiyemiyoruz. Protein bakımından zargana balığı çocuklarımız için olmazsa olmazımız, fosfor bakımından zengin olan bir balık türüdür. Bizim bunları avlayabilmemiz için bu “alamana” dediğimiz bu av aracının ufak, 10 metreden küçük olan teknelerde uygulanmasını talep ediyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Evet, Su Ürünleri Genel Müdürlüğümüz notunu aldı herhâlde ama böyle bitiremeyiz ki ya. Yalova, hayırdır...

RİZE DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ MERKEZ BİRLİĞİ BAŞKANI MUHARREM HAMZA – Bir şey daha var Başkanım.

Şimdi, bu D plakalı olan balıkçı teknelerimiz devletten destek alıyor. Küçük ölçekli balıkçı 12 metreye kadar D plaka, ben öyle diyeyim. Örnek vereyim sana, bunlardan, devlette kayıt altında 50 bin tane ruhsat varsa bunların, bu plakaların gerçek avcısı 5 bini geçmez. Şimdi örnek vereyim, 2.000, 2.500 lira destek alıyorsa bunu bölge kooperatif birlikleri tespit eder Tarım Bakanlığıyla beraber. Biz o zengin adama destek vereceğimize gerçek balıkçıya, güzel, böyle hatırı sayılır destekler verebiliriz. Zenginden alıp zengine vermeyeceğiz, gerçek balıkçıyı tespit edip ona desteği vereceğiz.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Evet, Muharrem Bey, bitti mi?

RİZE DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ MERKEZ BİRLİĞİ BAŞKANI MUHARREM HAMZA – Bitti Başkanım, teşekkür ederim.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Teşekkür ediyorum.

Buyurun.

YALOVA DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ BİRLİĞİ BAŞKANI RECAİ SERT – Sayın Müdürüm, size de söylüyorum, en büyük sorunumuz: Kolluk kuvvetlerimize böyle bir kanunla alakalı bir genelge yayınlıyoruz. 45- 50 metre gırgır teknesinde -Sayın Müdürüm, size soruyorum- 35 tane adam çalışan bir balıkçı teknesinde aydınlatma için sizin serbest bıraktığınız kaç volttur? Onu bir paylaşalım, herkes de duysun.

TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI BALIKÇILIK VE SU ÜRÜNLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ DAİRE BAŞKANI MELİH ER – Serbest...

YALOVA DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ BİRLİĞİ BAŞKANI RECAİ SERT – Hayır, kanunda serbest olan 50 volt.

TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI BALIKÇILIK VE SU ÜRÜNLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ DAİRE BAŞKANI MELİH ER – Onunla ilgili olarak...

YALOVA DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ BİRLİĞİ BAŞKANI RECAİ SERT – O lamba, ışık avcılığından bahsetmiyorum. Kendi teknenin ışıklandırmasından bahsediyorum.

TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI BALIKÇILIK VE SU ÜRÜNLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ DAİRE BAŞKANI MELİH ER – Reisim, onunla ilgili bizim bir yazımız var. Gemide tayfanın can, mal güvenliğini sağlamak için sabit olmak şartıyla o projeksiyonlar var ya, onlar geminin içinde olmak şartıyla onlarda bir sınırlamamız yok. Bununla ilgili de yazımız var.

YALOVA DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ BİRLİĞİ BAŞKANI RECAİ SERT – Sayın Başkanım, rica ediyorum, Sahil Güvenliklere bu yazıyı yazın, tonlarca arkadaşımız ceza yedi bu konuda.

TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI BALIKÇILIK VE SU ÜRÜNLERİ GENEL MÜDÜR VEKİLİ TURGAY TÜRKYILMAZ – Başkan konuşalım, çözeriz onu.

YALOVA DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ BİRLİĞİ BAŞKANI RECAİ SERT – Çok teşekkür ederim, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ –Evet, Murat Bey, herhâlde son bir cümle.

DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ MERKEZ BİRLİĞİ BAŞKAN YARDIMCISI MURAT KUL – Sayın Başkanım, balıkçılar adına belki sürçülisan ettik yani kusura bakmayın; biz hani biraz kendi dilimizden konuşmaya çalıştık, affola.

Başta Barış Bey olmak üzere -Hopa'dan Samandağ'a kadar dolaştı- hepinizin emeği var, ben balıkçılar adına bütün vekillerimize çok teşekkür ediyorum, bizi cankulağıyla kaç saattir dinlediniz. Tekrar, inşallah dinlersiniz; inşallah, bir daha seçim olacak, vekil olursunuz, biz sıkıntılarımızı anlatırız.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Yok, ben bu ara müracaat etmedim vekilliğe, haberiniz olsun.

DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ MERKEZ BİRLİĞİ BAŞKAN YARDIMCISI MURAT KUL – Olsun, misafir olarak...

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Ben görevimi yapacağım 14 Mayıs'a kadar, bırakacağım inşallah.

DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİ MERKEZLERİ BİRLİĞİ BAŞKAN YARDIMCISI MURAT KUL – Yani dertlerimiz gerçekten büyük, çok sağ olun. İnşallah, biz de gelecek nesillere iyi bir denizi, temiz bir denizi bol balıkla bırakmak istiyoruz, bizim hedefimiz de o.

Tekrardan hepinize teşekkür ediyorum.

Saygılar sunuyorum,

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Biz de teşekkür ediyoruz sizlere.

Turgay Bey, buyurun.

TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI BALIKÇILIK VE SU ÜRÜNLERİ GENEL MÜDÜR VEKİLİ TURGAY TÜRKYILMAZ – Murat Başkan, onu sormuştunuz nedir diye? Yani Karadeniz'de 1 Eylül-15 Aralık tarihleri arasında bir derinlik mesafesi farklılığı var gırgır ile orta su trolü arasında ama 15 Aralıktan sonra aynı derinlikte avcılık yapılıyor. Trolle 3 mil yasağı varken orta suda bir mil yasağı yok. Orta suya verilen bir istisna var. Gırgıra saat sınırlaması var mesela, saat 15.00 ile sabah 9.00 arası ama orta suda yok. Orta suya 15 Nisan-15 Mayıs tarihleri arasında çaça avcılığı için bir genel av yasağının dışında özel bir avcılık veriliyor; bu da avantaj olarak size verilmiş olanlar. Yani gırgırda mesela 15 Nisanda yasak başlıyorken siz de öyle bir yasak yok. Diğerlerini konuşuruz ancak şunu söylemek isterim: Balıkçılık yönetiminden sorumlu bir yetkili olarak aslında işimiz çok kolay değil. Yani Sayın Başkanım, bizden önceki Genel Müdür arkadaşımız için de birkaç tane burada söylenen şeyler de oldu, eminim ki biz gittikten sonra bizim için de söylenecektir bunlar, bu işin doğası gereğidir.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Rahmet, rahmet!

TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI BALIKÇILIK VE SU ÜRÜNLERİ GENEL MÜDÜR VEKİLİ TURGAY TÜRKYILMAZ – Yani evet, biz işimizi doğru yapma çalışması içerisinde, gayreti içerisinde olmak isteriz.

Orkinos konusu çok konuşuldu. Şimdi, yarın bir çekiliş yapılacak. Çekiliş derken şey anlamında söylüyorum -üç yıllık- hangi yıllarda av yapılacağıyla ilgili... Balıkçı arkadaşlarımız da biliyorlar, müracaat eden 218 tane gemi vardı, bunun 192 tanesi kabul edildi, 26 tanesi reddedildi. 26 tanesinin ret sebebi de ağlarının olmaması ya da birincil av araçlarının gırgır olmamasıyla ilgili; bu bilgiyi vermiş olayım.

En son olarak da Meriç Hocamın söylemine çok üzuldüm, hiç sıkıntı değil cevap vermeyeceğim.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Niye?

TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI BALIKÇILIK VE SU ÜRÜNLERİ GENEL MÜDÜR VEKİLİ TURGAY TÜRKYILMAZ – Şikâyet ediyor, edecek ama ben cevap vermeyeceğim. Şunu söylemek isterim sadece: Bu meslek grubu parçalanmaya devam ettiği sürece hiçbir şekilde, hiçbir zaman -ben de bu meslek grubunun bir üyesiyim- o güç birliğini ve güçlülüğü elde edemeyecek. Bugün bunu konuşuyoruz, 4 tane meslek grubu, aynı hakları ve aynı şeyleri almak istiyor; balıkçılık teknolojisi, su ürünleri, ziraat, su bilimleri. Ya, herkes aynı şekilde “bizim olsun, benim olsun” noktasında. Bu parçalanmışlık devam ettiği sürece bir kazanımımız olmaz.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Hayır, tek istemiyorlar ama orada Meriç Hocanın söylediği öyle bir şey değil.

TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI BALIKÇILIK VE SU ÜRÜNLERİ GENEL MÜDÜR VEKİLİ TURGAY TÜRKYILMAZ – Meriç Hocam biliyor benim ne söylemek istediğimi.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – “Sadece su bilimlerinin olsun, mühendislerin olsun.” demedi “Su bilimleri mühendisi de buraya ilave edilsin.” dedi; ben öyle algıladım.

PROF. DR. MERİÇ ALBAY – Sayın Başkanım, bir söz alabilir miyim?

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Yani yeniden bir tartışma...

Buyurun.

PROF. DR. MERİÇ ALBAY – Şöyle, biz değişim yaparken yaklaşık beş, altı yıl çalıştık üzerinde; dünyada bu iş ne, hangi isimle veriliyor, durum nedir ve hiçbir dersi kaldırmadık. Sayın Başkan, özellikle bunun çok üzerinde durulmasını istiyorum. Hiçbir dersi kaldırmadık, yüzde 30 ders ekledik. Çevre Bakanlığının görev alanlarına baktık, belediyelere baktık, ilgili Sağlık Bakanlığına baktık yani acaba ucundan gidebilir miyiz ve Çevre Bakanlığında o işi başardık. Yani biz Tarım Bakanlığını yok saymadık ki, ders kaldırmadık, ders ekledik. Şimdi yönetmeliği çıkarıyorlar, bizi yazmıyorlar, ilan veriyorlar bizi yazmıyorlar; nasıl bir şey yani Sayın Başkanım, takdirinize sunuyorum ben?

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Peki, her ikinizin de maksadı hasıl oldu.

TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI BALIKÇILIK VE SU ÜRÜNLERİ GENEL MÜDÜR VEKİLİ TURGAY TÜRKYILMAZ – Cevap verebilirim ama...

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Yok, almayacağım cevabını, ben Barış Karadeniz Milletvekilimize, Karadeniz’in milletvekiline sözü veriyorum.

Buyurun Barış Bey.

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – Sayın Başkanım, ben buraya gelen bütün arkadaşlarımıza kamu dâhil, üniversiteler dâhil herkese bir sefer daha teşekkür etmek istiyorum.

Bu bir sonuç değil, bu bir başlangıç. Meclisin son günlerinde bu Komisyonun kurulması bile önümüzdeki dönem yani 28'inci Döneme bir ışık tutacaktır. Bu Komisyon emin olun ki 28'inci Dönemde ilk kurulacak komisyonlardan biri olacaktır. Kısa bir süremiz var, belki birkaç toplantı daha yaparız o süre zarfında, hocalarımızı dinleriz, gönül isterdi ki bütün meslek kuruluşlarını ayrı ayrı alalım, hepsini dinleyelim, devamında ortak bir mutabakat sağlanacak şekilde bu konuyla ilgili çalışmalarımızı, raporumuzu hazırlayalım. Çok uzun bir süre, emek isteyen bir iş. Aslında, herkes her şeyi söyledi. Bununla ilgili başlangıç bir meslek tanımıyla alakalı olabilir, yetiştirilebilirse su ürünleri mühendisleri ve işte, o arkadaşlarla... İki günlük süremiz kaldı, değil mi Başkanım?

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Var ama ondan sonra devam edebiliyoruz.

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – Meclis yok, torba yasa içine...

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Yok, torba yasa gelmiyor daha, yasa kapandı, yasa koyamıyoruz, o beklediğimiz şey yok çünkü kabul etmemişler yeni kanun gelmesini.

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – Evet, onun için bir dahaki dönem tekrar inşallah, burada oluruz, olmayız ama burada mutlaka bu Komisyon devam edecektir. Gönül ister ki hep beraber; Sayın Başkan az önce “Ben adaylığımı koymadım.” dedi ama hep son dakikalarda bir teklif geliyor.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Ben müracaat etmedim, evet. Yok, yok.

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – Bu sefer herhâlde kararlı. Önümüzdeki süreçte bu konuyu çok daha detaylı irdeleyerek çok daha güzel işler yapacağımıza inanıyorum. Onun için bu bir sonuç değil, bir başlangıç dedim. Hepinizi tekrar saygıyla selamlıyorum.

Ayrıca, teşekkür ediyorum tekrar.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Evet, Barış kardeşimizin bıraktığı yerden ben devam edeyim. Ben de toplantımızı teşrif eden, bizleri onurlandıran herkese tekrar teşekkür ediyorum, hoş geldiniz, sefalar getirdiniz. Buradan ayrılacaksınız, memleketlerinize döneceksiniz, sizlere hayırlı yolculuklar diliyorum; güle güle gitmenizi, ailenize, yuvanıza kavuşmanızı diliyorum.

Barış Bey'in söylediği gibi Komisyon çok hızlı kuruldu ama biz de hızlı çalışıyoruz. Zannedersem, pazartesi günü sekiz saatlik bir toplantı, bugün yedi saatlik bir toplantı, toplam on beş saat neredeyse. Belki herkesi dinlemedik ama konuların tamamını bir şekilde dinlemiş olduk; sıkıntıların, sorunların tamamını dinlemiş olduk. Bugün de Türkiye Büyük Millet Meclisinde Komisyonun devamı için kararı çıkarttık yani 14 Mayıs'a kadar biz, Komisyon yetkilidir, görevinin başındadır. Şartlar elverdiği sürece, uygun olduğu sürece milletvekillerimizle de irtibat kurarak Komisyonun son rapor noktasını hazırlayacağız. Türkiye Büyük Millet Meclisine sunmayı planlıyoruz yani sizin ve ülkemizin sorunlarının çözümüne katkı sağlamak için ben bir daha milletvekilliğini düşünmediğim hâlde son güne kadar devam edeceğiz. Misyonumuz bu.

RİDVAN TURAN (Mersin) – Ben de müracaat etmedim.

BAŞKAN FUAT KÖKTAŞ – Siz de mi Rıdvan Bey? Rıdvan Bey de müracaat etmiş ama biz onunla beraber gerekirse Türkiye'nin ziyaret edilmesi gereken yerlerine de gideriz, görevimizi yaparız.

Ben tekrar katkı veren herkese teşekkür ediyorum. Farklı toplantılarda, farklı yerlerde görüşmek üzere hepinize hayırlı akşamlar diliyorum.

Toplantıyı kapatıyorum.

Kapanma Saati: 19.12